

Land- en tuinbouwcijfers

2012

Land- en tuinbouwcijfers 2012

LEI Wageningen UR

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

LEI Wageningen UR

*Alexanderveld 5, Postbus 29703, 2502 LS 's-Gravenhage – Rabobank 0300090641
tel. 070 33 58 330, fax. 070 36 15 624, e-mailadres: publicatie.LEI@wur.nl*

Prijs € 37,50 per exemplaar (franco per post). Abonnementsprijs € 30,00.
Prijzen incl. 6 % Btw en incl. administratie- en verzendkosten binnen Nederland.

ISSN 1386-9566
LEI-rapport 2012-056

LEI Wageningen UR en CBS aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie in deze uitgave.

Voorwoord

De jaarlijkse publicatie Land- en tuinbouwcijfers geeft een breed statistisch overzicht van de belangrijkste gegevens die de ontwikkeling van de land- en tuinbouw in Nederland beschrijven. Zo bevat deze publicatie een groot aantal zeer gedetailleerde tabellen betreffende de structuur (bedrijven en arbeidskrachten), productie, prijzen, inkomen en agrarische handel. Daarnaast wordt de Nederlandse land- en tuinbouw ook in een nationaal en Europees perspectief geplaatst.

De tabellen in dit naslagwerk zijn ook digitaal beschikbaar op de website van het LEI (www.lei.wur.nl/nl/statistieken). Aanvullende informatie is te vinden op de websites www.cbs.nl/statline en www.lei.wur.nl.

Het naslagwerk Land- en tuinbouwcijfers 2012 is een gezamenlijke publicatie van LEI Wageningen UR en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Opdrachtgever voor deze publicatie is het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Inlichtingen zijn telefonisch te verkrijgen bij het CBS (tel. 088 5707070) of het LEI (tel. 070 3358134), per e-mail via hans.wijsman@wur.nl of via het contactformulier op www.cbs.nl/infoservice.

Graag richten wij een woord van dank aan alle personen en instellingen die een bijdrage geleverd hebben aan deze publicatie.

De Algemeen directeur
van LEI Wageningen UR

Ir. L.C. van Staalduinen

Den Haag
augustus 2012

De Directeur-Generaal van de
Statistiek

Drs. G. van der Veen

Den Haag/Heerlen
augustus 2012

VERKLARING DER TEKENS

*	= voorlopig cijfer
.	= de gegevens ontbreken
-	= nul
0(0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
1995-2007	= 1995 tot en met 2007
1995/2007	= het gemiddelde over de jaren 1995 tot en met 2007
2006/'07	= oogstjaar, boekjaar beginnend in 2006 en eindigend in 2007
■	= nadere specificatie beschikbaar

AFKORTINGEN

CBS	= Centraal Bureau voor de Statistiek
LEI	= Landbouw-Economisch Instituut
Min. van L.N.V.	= Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
aje	= arbeidsjaareenheid
Bss	= Bruto standaard saldi
BTW	= belasting over de toegevoegde waarde
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit (Europese Valuta-eenheid)
EGE	= Europese grootte-eenheid
e.m.	= en meer
e.o.	= en ouder
f.o.b.	= free on board
gve	= grootvee-eenheid
NEG	= Nederlandse variant EU-bedrijfstypering op basis nge
Nge	= Nederlandse grootte-eenheid
w.o.	= waaronder
w.v.	= waarvan

Door afrondingen kan het voorkomen dat totalen licht afwijken van de som van de gespecificeerde getallen.

Verbeterde cijfers zijn als zodanig niet gekenmerkt.

KEY TO SYMBOLS

*	= provisional figure
.	= data not available
-	= nil
0 (0,0)	= less than half the unit employed
a blank	= category not applicable
1995-2007	= 1995 to 2007 inclusive
1995/2007	= the average for the years 1995 up to and including 2007
2006/'05	= crop year, financial year etc. beginning in 2004, terminating in 2005
■	= further specification available

ABBREVIATIONS

CBS	= Central Bureau of Statistics
LEI	= Agricultural-Economics Research Institute
Min. van L.N.V.	= Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality
aje	= labour year units (AWU)
Bss	= Dutch standard gross margin for farm typology (SGM)
BTW	= VAT (value added tax)
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit
EGE	= European size unit (ESU)
e.m.	= and more
e.o.	= and older
f.o.b.	= free on board
gve	= cattle units
NEG	= Dutch version of Community Typology (DCT) (on bases of dsu)
Nge	= Dutch size unit (dsu)
w.o.	= among which
w.v.	= of which

Detailed items in tables do not necessarily add to totals because of rounding. Revised figures are not marked as such.

INHOUD

Voorbericht	3
Verklaring der tekens	4
Indeling van tabellen en figuren	6
Hoofdstukken	
1. Algemeen	11
2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen	23
3. Gewasarealen	61
4. Veeestapel	95
5. Productie	115
6. Prijzen van productiefactoren en -middelen	131
7. Prijzen van producten	137
8. Inkomen en financiering	151
9. Voorzieningsbalansen	175
10. In- en uitvoer	183
11. Europese Unie	195
12. Milieu en natuur	219
13. Diverse gegevens	225
Trefwoordenregister	253
Kaart met landbouwgebieden, ingedeeld in 14 groepen	259

CONTENTS

Preface	3
Key to symbols and abbreviations	4
Classification of tables and graphs	8
Chapters	
1. General statistical data about the Netherlands	11
2. Agricultural holdings, production factors and means of production	23
3. Area under crops	61
4. Composition of livestock	95
5. Production	115
6. Prices of production factors and means of production	131
7. Prices of agricultural and horticultural products	137
8. Income and financing of agricultural and horticultural holdings	151
9. Supply balance sheets	175
10. Imports and exports	183
11. European Community	195
12. Environment en nature	219
13. Miscellaneous	225
Topic index	257
Map of agricultural districts, 14-groups classification	259

Indeling van tabellen en figuren

1. Algemeen

11. Bevolking	11
12. Beroepsbevolking	14
13. Bodemgebruik	15
14. Nationaal inkomen	17
15. Prijzen	18
16. Verbruik	19
17. Diverse gegevens	20

2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen

Toelichting	23
21. Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte	25
22. Gebruik van de cultuurgrond	30
23. Arbeid	38
24. Bedrijfsopvolging, -beëindiging	42
25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven	43
26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines	45
27. Veevoeder	48
28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen	49
29. Energie	56

3. Gewasarealen

31. Akkerbouwgewassen	61
32. Tuinbouwgewassen open grond	69
33. Tuinbouwgewassen onder glas	84

4. Veestapel

41. Rundvee	95
42. Paarden	101
43. Schapen en geiten	102
44. Varkens	104
45. Pluimvee	108
46. Konijnen en edelpelsdieren	114

5. Productie

51. Akkerbouwproducten (oogstraming)	115
52. Tuinbouwproducten	120
53. Melk en zuivelproducten	125
54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee	127
55. Eieren en vleespluimvee	129

6. Prijzen van productiefactoren- en middelen

61. Koopprijzen landbouwgrond	131
62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen	132
63. Prijzen van energie	134
64. Prijsindexcijfers	135

7. Prijzen van producten	
71. Akkerbouwproducten	137
72. Tuinbouwproducten	141
73. Melk en zuivelproducten	143
74. Vee en vlees, excl. vleespluimvee	145
75. Eieren en vleespluimvee	147
76. Prijsindexcijfers	149
8. Inkomen en financiering	
Toelichting	151
81. Productie- en toegevoegde waarde	152
82. Productiekosten en resultaten per product	154
83. Bedrijfsresultaten	157
84. Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven	173
9. Voorzieningsbalansen	
Toelichting	175
91. Akkerbouwproducten	176
92. Veehouderijproducten	180
10. In- en uitvoer	
Toelichting	183
101. Nederlandse handel, totaal	184
102. Ned. agrarische handel, per land en productgroep	184
103. Akkerbouwproducten	187
104. Tuinbouwproducten	189
105. Vee en dierproducten	191
106. Overige agrarische producten	193
11. Europese Unie	
111. Algemeen	195
112. Agrarische productie	202
113. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd	207
114. Uitvoer EU-landen	209
115. Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw	216
12. Milieu en natuur	
121. Milieu	219
122. Natuur	221
13. Diverse gegevens	
131. Wettelijke normen voor het gebruik van meststoffen (MINAS)	225
132. Mengvoederindustrie	226
133. Landbouwonderwijs	229
134. (Omrekenings)normen	230
135. Maten en gewichten	239
136. Overige gegevens	243

Classification of tables and graphs

1. General statistical data about the Netherlands

11. Population	11
12. Economically active population	14
13. Land utilization	15
14. National income	17
15. Prices	18
16. Consumption	19
17. Miscellaneous	20

2. Agricultural holdings, production factors and means of production

Explanation	23
21. Farm classification and size	25
22. Utilization of cultivated land	30
23. Labour	38
24. Farm succession, - termination	42
25. Government activities in regard to agricultural holdings	43
26. Agrarian buildings and machineries	45
27. Feeding stuffs	48
28. Manure, minerals and pesticides	49
29. Energy	56

3. Area under crops

31. Arable crops	61
32. Horticultural crops in the open	69
33. Horticultural crops under glass	84

4. Composition of livestock

41. Cattle	95
42. Horses	101
43. Sheep and goats	102
44. Pigs	104
45. Poultry	108
46. Rabbits and high-bred furred animals	114

5. Production

51. Arable products (crop estimates)	115
52. Horticultural products	120
53. Milk and dairy products	125
54. Livestock and meat, excluding table poultry	127
54. Eggs and table poultry	129

6. Prices of production factors and means of production

61. Purchase prices of farming land	131
62. Prices of fertilizers and feeding stuffs	132
63. Prices of energy	134
64. Indices of prices	135

7. Prices of agricultural and horticultural products	
71. Arable products	137
72. Horticultural products	141
73. Milk and dairy products	143
74. Livestock and meat, excl. table poultry	145
75. Eggs and table poultry	147
76. Indices of prices	149
8. Income and financing of holdings	
Explanation	151
81. Production value and value added	152
82. Production costs and results per product	154
83. Financial results	157
84. Exploitation data other agricultural holdings	173
9. Supply balance sheets	
Explanation	175
91. Arable products	176
92. Livestock husbandry products	180
10. Imports and exports	
Explanation	183
101. Foreign trade of The Netherlands, total	184
102. Agricultural trade of The Netherlands	184
103. Arable products	187
104. Horticultural products	189
105. Animals and animal products	191
106. Other agricultural products	193
11. European Union	
111. Various data on EU	195
112. Agricultural production	202
113. Self-sufficiency and consumption per capita	207
114. Foreign trade of EU-countries	209
115. Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund (EAGGF)	216
12. Environment and nature	
121. Environment	219
122. Nature	221
13. Miscellaneous	
131. Legal application standard of manure	225
132. Compound feed industry	226
133. Agricultural education	229
134. (Conversion) standards	230
135. Measures and weights	239
136. Remaining data	243

1. Algemeen

11. Bevolking

11-a. Inwoners naar provincie, 1 januari

Inhabitants by province, January 1st

x 1 000	1975	1985	1995	2000	2005	2010	2011	2012*
Groningen	536	561	558	536	575	574	579	581
Friesland	554	598	610	554	643	645	647	647
Drenthe	401	429	455	401	483	490	491	491
Overijssel 1)	977	1045	1050	977	1109	1125	1134	1138
Flevoland 2)	29	121	262	29	366	383	392	395
Gelderland	1621	1745	1865	1621	1972	1991	2005	2010
Utrecht 3)	858	936	1063	858	1171	1211	1229	1237
Noord-Holland 3)	2285	2312	2464	2285	2599	2646	2691	2708
Zuid-Holland 3)	3025	3151	3325	3025	3458	3482	3528	3551
Zeeland	327	355	366	327	380	381	382	381
Noord-Brabant	1941	2113	2276	1941	2411	2435	2454	2464
Limburg	1044	1086	1130	1044	1137	1123	1123	1123
Centraal Persoonsregister 4)	2	1						
Nederland	13599	14454	15424	13599	16306	16486	16656	16726
w.o. mannen	6772	7150	7627	6772	8066	8156	8243	8280
Tot. bevolking per km2 land	409	426	455	409	483	489	494	496

Bron: CBS Statline.

1) T/m 1985 incl. Noordoostpolder.

2) T/m 1985 Zuidelijke IJsselmeerpolders, incl. Almere, Dronten, Lelystad en Zeewolde.

3) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.

Per 1 januari 2002 is de gemeente Vianen verwisseld van provincie Zuid-Holland naar Utrecht. Tegelijkertijd is de gemeente Loosdrecht (Noord-Holland) door samenvoeging met 's-Graveland en Nederhorst den Berg tot gemeente Wijdemeren, overgegaan naar de provincie Utrecht.

4) Het Centraal Persoonsregister is per 1 oktober 1994 opgeheven. De hierin ingeschreven personen zijn per die datum tot de bevolking van 's-Gravenhage gaan behoren.

11-b. Inwoners naar stedelijkheid

Inhabitants by type of municipality

Aantal inwoners op 1 januari in Nederland		Inwoners naar stedelijkheid				
		zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
1995	15424122	.	.	.	.	.
1996	15493889	.	.	.	.	.
1997	15567107	2840880	3372290	2684880	3190630	3478420
1998	15654192	2896230	3394550	2723630	3177280	3462500
1999	15760225	2967860	3435250	2749050	3168780	3439290
2000	15863950	2992400	3492660	2770260	3160890	3447700
2001	15987075	3013200	3557410	2793890	3181190	3441380
2002	16105285	3064360	3613620	2807210	3199930	3420180
2003	16192572	3078540	3643540	2864590	3203710	3402200
2004	16258032	3104110	3658490	2898190	3203130	3394110
2005	16292353	3124880	3682010	2932490	3188480	3377670
2006	16334220	3141750	3732860	2932320	3193260	3334030
2007	16358000	3144180	3749950	2984380	3184000	3295490
2008	16405400	3181140	3787780	3001390	3179580	3255510
2009	16485780	3220540	3850580	3013780	3169870	3231010
2010	16574990	3291210	3915540	3015000	3153950	3199290
2011	16655800	3357780	3945740	3030250	3140230	3181800

Bron: CBS

11-c. Leeftijdsopbouw en geslacht, 1 januari

Age structure and sex

	gesl.	1975	1985	1995	2000	2005	2010	2011	2012*
in % van het totaal aantal mannen resp. vrouwen									
0-14 jaar	m	26.3	20.4	19.0	19.2	19.1	18.2	18.0	17.9
	v	24.9	19.1	17.8	17.9	17.8	17.0	16.9	16.8
15-19 jaar	m	8.8	8.8	6.2	6.1	6.2	6.3	6.2	6.2
	v	8.3	8.3	5.8	5.6	5.8	5.9	5.8	5.8
20-24 jaar	m	8.5	9.0	7.6	6.2	6.1	6.2	6.3	6.4
	v	8.1	8.5	7.2	5.9	5.8	6.0	6.1	6.1
25-39 jaar	m	22.2	25.2	25.7	24.7	21.9	19.4	19.0	18.7
	v	20.5	23.6	24.1	23.3	21.0	18.9	18.5	18.3
40-49 jaar	m	11.2	12.2	15.5	15.2	15.7	15.9	15.9	15.7
	v	11.1	11.3	14.5	14.5	15.1	15.3	15.3	15.2
50-64 jaar	m	13.8	14.5	15.3	17.5	19.1	20.4	20.6	20.5
	v	14.9	15.1	15.0	16.9	18.4	19.8	20.1	20.0
65 jaar en ouder	m	9.2	9.7	10.7	11.2	12.0	13.5	13.8	14.6
	v	12.3	14.2	15.6	15.9	16.1	17.1	17.3	17.9
(x 1 000)		absoluut (x 1 000)							
Totale bevolking	m	6772	7150	7627	7846	8066	8203	8243	8280
	v	6827	7304	7797	8018	8240	8372	8412	8446

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking.

11-d. Geboorte en sterfte per 1 000 inwoners naar provincie
Birth and death rates per 1 000 inhabitants, by province

	1975	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010
G e b o o r t e								
Groningen	12.7	11.7	12.0	11.3	11.5	10.3	10.3	9.9
Friesland	14.5	13.0	12.5	12.4	12.8	11.5	11.1	10.8
Drenthe	13.0	12.2	12.2	11.6	12.3	10.5	10.2	9.7
Overijssel	14.1	13.4	13.6	12.6	13.8	12.5	11.8	11.7
Flevoland			18.0	15.5	15.7	14.4	13.7	13.7
Gelderland	13.2	12.2	13.2	12.5	13.2	11.2	10.7	10.6
Utrecht 1)	13.0	12.5	13.9	13.1	14.4	13.1	12.7	12.6
Noord-Holland	10.9	11.6	13.1	12.4	13.3	12.2	11.8	11.8
Zuid-Holland 1)	11.7	12.5	13.6	12.3	12.9	11.8	11.7	11.8
Zeeland	14.2	12.3	12.6	11.9	12.0	10.3	9.7	9.7
Noord-Brabant	13.3	12.2	13.2	12.4	12.9	10.9	10.5	10.5
Limburg	11.1	11.3	12.4	11.0	10.7	8.9	8.7	8.6
N e d e r l a n d	13.0	12.3	13.2	12.3	13.0	11.5	11.2	11.1
Per 1 000 vrouwen van 15-49 jaar	53.6	46.6	49.9	47.3	52.4	48.0	47.8	47.8
Netto vervangingsfactor 2)	0.80	0.74	0.77	0.74	0.83	0.82	0.86	0.87
S t e r f t e								
Groningen	9.4	9.7	9.7	9.6	9.7	9.1	9.1	9.2
Friesland	9.2	9.0	9.4	9.6	9.2	8.7	8.7	8.6
Drenthe	7.7	8.8	9.1	9.7	9.6	9.0	9.2	9.4
Overijssel	8.3	8.5	8.6	8.8	9.1	8.4	8.2	8.2
Flevoland			4.9	5.5	5.4	5.3	5.2	5.5
Gelderland	8.4	8.4	8.6	8.6	8.8	8.5	8.2	8.4
Utrecht 1)	7.5	7.9	8.1	8.2	8.2	7.4	7.1	7.2
Noord-Holland	8.7	9.0	9.1	9.0	8.9	8.3	7.8	7.9
Zuid-Holland 1)	8.6	9.0	9.0	9.1	9.1	8.5	8.1	8.2
Zeeland	10.0	9.3	9.4	9.7	9.9	9.7	9.2	9.8
Noord-Brabant	6.6	7.1	7.4	8.0	8.1	7.9	7.9	8.0
Limburg	7.6	8.2	8.6	8.8	9.3	9.4	9.3	9.5
N e d e r l a n d	8.3	8.5	8.6	8.8	8.8	8.4	8.1	8.2

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking.

1) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.

2) Deze factor geeft de tendens van de toekomstige bevolkingsontwikkeling aan volgens de geboorte- en sterfteverhoudingen in de be-schouwde periode. Bij een waarde groter dan 1 zal de bevolking op den duur toenemen, bij een waarde kleiner dan 1 afnemen.

12. Beroepsbevolking

12-a. Arbeidsmarkt-gegevens

Labour market data

	1995	2000	2005	2010	2011	2012*
Bevolking x 1 000 personen 1)	15459	15926	16320	16615	16690	16765
w.o. 15-74 jaar 2)	11660	11910	12190	12412	12443	12500
Bruto participatiegraad 15-74 jaar (%)	63.5	67.5	68.4	70.5	70.3	71.1
Bruto participatiegraad 20-64 jaar (%)	67.0	70.8	72.5	75.7	75.4	76.7
Werkzame personen	7155	8115	8251	8644	8672	8655
Deeltijdfactor 3)	0.807	0.805	0.785	0.778	0.777	0.775
Beroepsbevolking 15-64 x 1 000 pers.	6596	7187	7455	7817	7813	7920
Werkzame beroepsbevolking 15-64	6063	6917	6973	7391	7392	7395
Arbeidsvolume x 1 000 arbeidsjaren	5774	6534	6478	6725	6735	6705
w.v. overheid	766	796	823	860	840	820
bedrijven	5008	5738	5655	5865	5895	5890
Werkloze beroepsbevolking x 1 000 p.	533	270	482	426	421	530
Idem in % van de beroepsbevolking	8.1	3.8	6.5	5.4	5.4	6 3/4

Bron: Centraal Planbureau.

*) Prognose

1) Jaargemiddelden.

2) Niet-institutioneel dus exclusief bevolking zorginstellingen, gevangenen, etc.

3) Contractuele arbeidsduur (excl. feest-, vakantie- en ADV-dagen).

12-b. Totale arbeidsvolume werkzame personen, naar bedrijfstakken en sectoren

Total labour input active persons, by branches of industry and sectors

	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010*
Bedrijfstakken	1000 arbeidsjaren						
Landbouw	216	218	191	185	181	179	177
Bosbouw	1	2	2	2	2	2	2
Visserij	4	4	3	3	3	3	3
Totaal Landbouw, bosbouw en visserij	221	224	196	190	186	184	182
Delfstoffenwinning	9	9	7	7	7	7	7
Industrie	901	902	804	803	808	787	766
w.v. voedings-, genotmiddelenindustrie	145	137	120	117	117	117	115
Energie- en waterbedrijven plus afvalbeheer	60	59	58	58	59	59	60
Bouwnijverheid	415	478	456	469	475	467	456
Handel, vervoer en horeca	1453	1616	1566	1628	1628	1596	1596
Financiële en zakelijke dienstverlening 2)	1116	1484	1457	1603	1645	1593	1541
Overheid en onderwijs	766	797	823	822	835	850	860
Gezondheids- en welzijnszorg	570	671	811	841	868	888	923
Overige dienstverlening	262	294	298	308	323	330	334
Totaal arbeidsvolume	5773	6534	6476	6729	6834	6761	6725

Bron: CBS Arbeidsrekeningen.

1) Raming LEI.

2) Inclusief verhuur en handel van onroerend goed

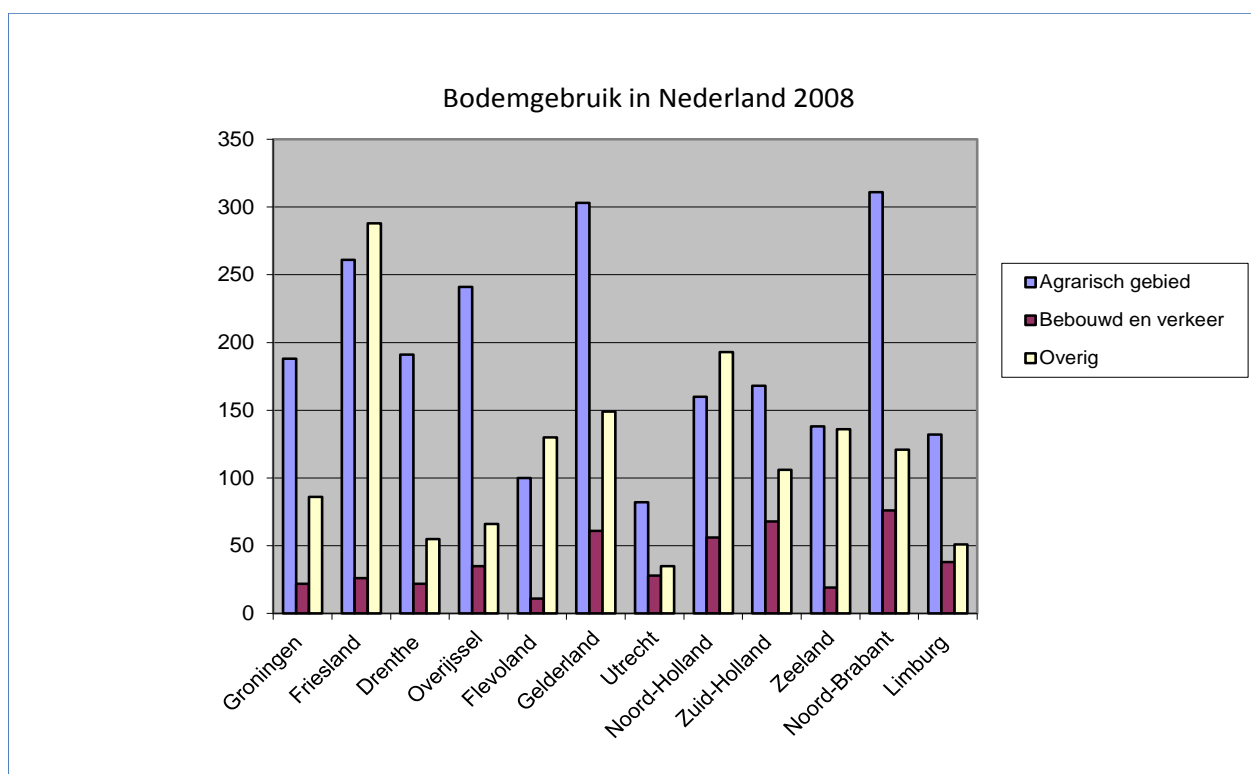
13. Bodemgebruik

13. Bodemgebruik in Nederland

Land utilization The Netherlands

	1981	1989	1996	1996 1)	2000	2003	2006	2008
	km ²							
Landbouw grond 2)	24133	23991	23508	23604	23260	23041	22858	22758
Bossen	2955	3098	3233	3441	3501	3464	3447	3448
Bebouw de grond	2836	2970	3201	3048	3183	3289	3379	3449
Verkeer	1289	1306	1340	1125	1130	1143	1160	1171
Recreatie	710	761	827	862	889	937	963	977
Natuurlijk terrein	1560	1407	1379	1343	1333	1377	1393	1402
Bouw terreinen	326	215	235	217	327	349	376	368
Overige gronden	119	134	150	160	159	157	152	146
Water 3)	3376	5977	7653	7726	7745	7772	7814	7824
Totaal	37305	39858	41526	41526	41528	41528	41543	41543

zie volgende pagina

13 Bodemgebruik per provincie (slot)

Land utilization by province (end)

	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland
Specificatie 2008 1)	ha					
Landbouwgrond 2)	188340	261199	191328	240660	99697	303283
w.o. glastuinbouw	95	182	391	191	447	936
Totaal bebouwd	15711	16987	14597	24886	8180	44654
w.o. woongebied	10725	11705	10304	16559	5336	30105
w.o. bedrijfsterrein	3337	3720	2654	5873	1889	8974
Semi-bebouwd	3935	3093	2492	2951	3212	5476
Verkeer	6414	8618	6883	10354	3390	16386
Recreatie	3823	4989	5082	7002	4405	12990
Bos	7577	11494	32586	34965	17657	93614
Droog natuurlijk terrein	2351	14211	7426	4000	769	19307
Nat natuurlijk terrein	4387	13404	3499	7649	4231	1250
Binnenwater	7787	65732	4145	9621	99688	16691
Buitenwater	55676	175147	0	0	0	0
Totaal	296003	574874	268037	342086	241230	513651
	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
	ha					
Landbouwgrond 2)	82233	160079	167855	138381	310522	132250
w.o. glastuinbouw	235	2047	8941	337	1724	1265
Totaal bebouwd	22126	44189	54576	11026	58718	29225
w.o. woongebied	15059	30022	34852	6976	38691	19768
w.o. bedrijfsterrein	3945	9250	14859	3221	14275	6563
Semi-bebouwd	2310	5899	8134	3544	7328	3018
Verkeer	5755	12121	13486	7675	17746	8321
Recreatie	5308	13753	15711	4293	13300	7004
Bos	18412	13009	7925	3874	71856	31822
Droog natuurlijk terrein	1513	14083	9411	3888	6207	2363
Nat natuurlijk terrein	658	3414	3712	5734	5764	978
Binnenwater	6597	73890	42334	14369	16735	5940
Buitenwater	0	68739	18706	100606	0	0
Totaal	144912	409176	341850	293389	508176	220922

Bron: CBS Bodemstatistiek.

1) Cijfers volgens vernieuwde methodiek van inventariseren; in verband daarmee niet goed vergelijkbaar met de cijfers van voorgaande jaren.

2) Omvat de oppervlakte cultuurgrond uit de Landbouwtelling, tuinen voor eigen gebruik, cultuurgrond van niet-telplichtigen, verspreide bebouwing, water smaller dan 6 meter enz.

3) I.v.m. gemeentelijke indeling van Waddenzee, Noordzee en IJsselmeer is de oppervlakte water vanaf 1989 aanzienlijk groter dan voordien.

14. Nationaal inkomen

14-a. Nationaal inkomen (netto-toegevoegde waarde), totaal en per hoofd

National income, total and per capita

	1995	2000	2001	2005	2008	2009*	2010*
mln euro							
Nationaal Inkomen (NNI)							
tegen marktprijzen	264570	365672	385245	440176	496443	468928	493924
- per hoofd van de bevolking							
tegen marktprijzen	17113	22966	24013	26977	30186	28368	29728
- per hoofd van de bevolking							
tegen marktprijzen reëel		96.9	97.1	100.0	105.2	98.7	101.5

Bron: CBS Nationale rekeningen.

14-b Nationaal inkomen, toegevoegde waarde 1) in percentage van het Bruto Binnenlands Product, naar bedrijfstak en sector

National income, value added as percentage of the Gross Domestic Product

	2000	2005	2006	2007	2008	2009*	2010*
% van BBP							
Bedrijfstakken							
Landbouw, bosbouw en visserij	2.2	1.7	1.8	1.7	1.5	1.4	1.6
Delfstoffenwinning	2.2	2.4	2.9	2.7	3.6	2.6	2.8
Industrie	13.1	12.0	11.6	11.8	11.4	10.5	11.0
Energiebedrijven	1.0	1.4	1.5	1.6	1.6	1.9	1.8
Waterleidingbedrijven en afvalbeheer	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.8	0.8
Bouwnijverheid	5.1	4.9	5.0	5.1	5.2	5.5	4.9
Handel, vervoer en horeca	19.0	17.6	17.5	17.7	17.2	16.5	16.9
Informatie en communicatie	4.3	4.6	4.5	4.6	4.4	4.4	4.4
Financiële dienstverlening	5.4	6.8	6.0	5.2	5.1	6.6	7.4
Exploitatie van handel in onroerend goed	7.3	6.5	6.9	7.2	7.1	5.8	5.5
Zakelijke dienstverlening	10.1	9.7	10.2	10.6	10.9	11.0	10.3
Overheid en zorg	16.6	18.2	17.8	17.7	18.0	19.8	19.9
Cultuur, recreatie, overige diensten	2.2	2.2	2.2	2.1	2.1	2.3	2.2
Sector							
Vennootschappen	62.0	62.5	62.1	61.9	62.1	62.6	63.3
Overheid	11.9	12.2	11.8	11.6	11.7	12.8	12.8
Huishoudens incl. IZW-huishoudens	15.5	14.2	14.8	15.3	15.1	13.7	13.3
Toegevoegde waarde							
(bruto, basisprijzen)	89.3	88.9	88.7	88.8	88.9	89.1	89.4
BBP	417960	513407	540216	571773	594481	571145	588414

Bron: CBS Nationale rekeningen.

1) bruto, basisprijzen

2) cijfers na revisie in het jaar 2001

15. Prijzen

15-a. Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers (CPI) 2006=100

Consumer price indices - CPI

	totaal bestedingen						huisvesting		totaal afgeleide reeks 1)
	totaal	voedingsmiddelen	brood, en granen	vlees	melk, kaas en eieren	groenten, en aardappelen	fruit	water, electr.teit, gas	
Wegingscoëfficiënt 2)									
2001 - 2006	100.00	10.03	1.63	2.32	1.55	1.08	0.88	21.81	
2007	100.00	9.94	2.00	2.18	1.45	1.05	0.83	23.52	
2008	100.00	10.14	2.06	2.16	1.49	1.16	0.82	24.16	
2009	100.00	10.07	2.09	2.17	1.36	1.18	0.77	24.39	
2010	100.00	10.31	2.21	2.12	1.47	1.11	0.83	23.87	
2011	100.00	10.31	2.21	2.12	1.43	1.17	0.83	24.36	
2001	91.1	98.2	97.0	98.4	100.9	91.8	101.2	83.3	91.6
2002	94.1	101.6	100.3	99.4	105.8	96.2	105.8	86.0	94.5
2003	96.1	103.0	102.2	99.8	108.3	96.6	106.1	89.2	96.3
2004	97.2	99.8	100.9	98.5	104.1	90.7	101.5	92.0	97.2
2005	98.9	98.6	100.2	99.0	101.1	91.1	98.3	96.3	98.5
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	101.6	100.9	102.0	99.6	102.5	103.2	100.8	102.6	101.5
2008	104.1	106.7	108.6	102.8	116.7	105.0	108.6	104.7	103.8
2009	105.4	107.9	110.7	105.2	115.6	105.0	107.1	106.6	104.6
2010	106.7	107.9	110.4	104.2	113.6	110.4	108.8	106.5	105.8
2011	109.2	109.7	112.7	106.6	114.8	109.6	113.3	109.3	108.1
Specificatie 2011									
januari	107.0	107.4	110.5	103.5	111.0	113.9	110.3	107.7	106.0
februari	107.7	109.2	111.4	104.9	112.7	115.5	115.0	107.8	106.7
maart	109.0	109.7	111.8	105.4	113.6	115.7	115.6	107.8	108.0
april	109.5	110.4	112.6	106.3	114.5	115.7	117.5	108.0	108.4
mei	109.7	110.3	112.6	106.5	114.9	113.3	115.4	108.2	108.6
juni	109.2	110.5	112.8	106.6	116.3	111.8	114.5	108.3	108.0
juli	109.2	110.3	113.1	106.9	115.7	110.1	113.0	110.5	108.0
augustus	109.4	109.9	113.0	107.3	115.5	106.5	111.5	110.5	108.2
september	110.2	109.4	113.3	107.2	115.4	102.8	113.1	110.6	108.9
oktober	110.2	109.8	113.4	107.8	116.2	102.0	112.2	110.6	108.9
november	110.0	109.8	113.7	108.0	116.1	103.5	110.6	110.7	108.8
december	109.5	110.3	113.7	109.3	115.8	105.1	111.5	110.6	108.3

Bron: CBS

- 1) Consumentenprijsindex alle huishoudens - afgeleid is gelijk aan de gewone CPI, exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van productgebonden belastingen (bijv. BTW, en accijns op alcohol en tabak) en subsidies.
 2) De wegingscoëfficiënt geeft het aandeel in de totale consumptieve uitgaven in het jaar 2000 weer.

15-b. Koopkracht van de gulden/euro, indexcijfers 1995=100

Purchasing power of the guilder/euro, indices 1995=100

jaar	index	jaar	index	jaar	index	jaar	index	jaar	index
	1995=100		1995=100		1995=100		1995=100		2001=100
1970	291.5	1981	129.0	1992	106.3	2003	82.3	2001	100.0
1971	269.5	1982	123.8	1993	104.1	2004	81.4	2002	96.8
1972	249.4	1983	121.1	1994	101.7	2005	80.1	2003	94.7
1973	227.3	1984	118.9	1995	100.0	2006	78.7	2004	93.5
1974	203.7	1985	117.0	1996	98.6	2007	77.5	2005	91.6
1975	185.2	1986	117.6	1997	96.4	2008	76.3	2006	89.7
1976	170.4	1987	117.4	1998	94.9	2009*	76.2	2007	87.9
1977	159.7	1988	116.7	1999	93.0	2010*	75.7	2008	86.1
1978	152.2	1989	115.3	2000	89.5			2009*	86.0
1979	144.7	1990	113.0	2001	86.2			2010*	84.3
1980	136.1	1991	109.5	2002	83.9				

Bron: LEI, berekend uit CBS-gegevens over de prijsindexcijfers van het Nationaal inkomen (netto, marktprijzen).

*) Voorlopige cijfers

1) Revisie in het jaar 2001

16. Verbruik

16-a. Voedingsmiddelen, gemiddeld verbruik 1) per jaar per hoofd van de bevolking

Foodstuffs, consumption per capita

	eenheid	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009*
Plantaardige producten									
Tarwebloem en -meel	kg	53	66	62	66	.	.	.	.
Brood	kg	59	60	59	60	62	59	59	58
Aardappelen (basis vers)	kg	83	87	83	77	.	.	.	.
Suiker (op basis wit)	kg	.	.	33	33	.	.	.	.
Groenten 2)	kg	56	63	94	.	.	.	.	.
Vers fruit, incl. zuidvrucht'n	kg	66	73	64	.	.	.	.	.
Melk en zuivelproducten									
Consumptiemelk en consumptiemelkproducten	kg	.	136	132	126	127	.	.	.
Room	kg	.	2.9	2.4	2.2	1.9	2.0	.	.
Kaas	kg	13.5	13.6	14.2	14.5	17.1	18.0	.	.
Kwark	kg	.	1.6	1.9	2.8	3.3	3.5	.	.
Gecondenseerde melk	kg	.	8.2	6.7	6.6	5.2	.	.	.
Eetbare oliën en vetten									
Boter	kg	4.0	3.4	3.5	3.3	3.2	3.4	3.3	3.4
Margarine	kg	11.7	9.8	8.1	6.6	5.3	5.2	5.0	4.9
Halvarine	kg	2.6	2.9	3.0	3.0	3.1	3.2	3.3	3.2
Spijsvetten en -oliën	kg	10.5	19.3	21.8	24.9	24.3	23.0	23.3	22.9
Vlees 3)									
Rund- en kalfsvlees	kg	19.1	19.4	20.3	19.2	19.2	19.3	19.2	19.2
Varkensvlees	kg	43.3	44.9	44.2	43.6	41.9	41.0	40.7	41.8
Ander vlees	kg	2.2	2.5	2.6	2.7	2.0	2.3	2.4	2.6
Geslacht pluimvee	kg	12.7	17.2	20.4	21.6	22.1	22.5	22.6	23.0
Kippeneieren	stuks	200	176	175	180	183	182	182	184
Dranken									
Bier	liters	85	91	86	83	78	.	.	.
Wijn	liters	15.0	14.5	16.6	18.8	21.3	21.6	21.6	21.7
Frisdranken	liters	66	71	81	91	94	96.7	98.9	102.7
Gedistilleerd (pure alc.)	liters	2.2	2.0	1.7	1.7	1.3	1.3	1.3	1.3

Bron: CBS, diverse productschappen, brancheverenigingen en Ministerie van Financiën.

1) Voor binnenlands verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheden; de werkelijke consumptie kan a.g.v. voorraadvorming afwijken.

2) Vanaf 1980 excl. verbruik uit particuliere tuinen. T/m 1990 alleen 'verse groenten'.

3) Op basis karkasgewicht. De werkelijke consumptie bedraagt ongeveer de helft.

16-b. Consumptieve binnenlandse bestedingen door gezinshuishoudingen, indexcijfers 1)*Consumptive inland spendings by families, indices*

	1990	2000	2001	2005	2008	2009*	2010*
Totale consumptie huishoudens (incl. IZW-huishoudens)							
waarde	69.5	95.1	96.7	100.0	102.9	100.0	100.9
hoeveelheid	69.0	88.1	92.1	100.0	105.2	104.8	106.3
Totaal diensten							
waarde	63.5	91.0	94.6	100.0	99.5	98.3	98.8
hoeveelheid	61.3	85.5	88.8	100.0	104.7	103.8	106.4
Totaal goederen							
waarde	75.7	99.8	99.1	100.0	106.9	102.1	103.5
hoeveelheid	77.3	91.1	95.8	100.0	105.8	105.9	106.1
Duurzame consumptiegoederen							
waarde	68.2	99.1	99.2	100.0	113.5	105.6	107.2
hoeveelheid	91.2	98.2	102.1	100.0	98.9	98.0	97.7
Overige goederen							
waarde	80.7	103.7	100.0	100.0	99.7	95.9	97.4
hoeveelheid	61.4	82.2	86.9	100.0	112.4	110.8	110.8
Voedings- en genotmiddelen							
waarde	82.7	97.2	98.1	100.0	105.1	103.2	104.2
hoeveelheid	75.6	90.4	96.2	100.0	109.7	112.9	113.8
Voedingsmiddelen							
waarde	78.7	94.6	95.0	100.0	104.3	103.0	104.7
hoeveelheid	81.2	92.7	98.8	100.0	110.5	112.0	112.3
Genotmiddelen							
waarde	90.0	101.9	103.8	100.0	106.4	103.7	103.3
hoeveelheid	66.8	86.4	91.9	100.0	108.2	114.4	116.4

Bron: CBS Statline. 1) Revisie in het jaar 2001

17. Diverse gegevens**17-a. Overheidsuitgaven en -inkomsten 1)***Government expenditures and -income*

	1995	2003 2)	2005	2006 3)	2007	2008	2009	2010*
mln euro								
Uitgaven								
Landbouw, jacht en visserij	902	1505	983	1203	1211	1308	1205	1438
Totaal uitgaven	102241	130690	132760	141174	150865	159305	172869	183718
Inkomsten								
Landbouw, jacht en visserij	311	450	218	312	159	181	232	232
Totaal inkomsten	76282	117151	133263	145259	153593	162061	153506	159094
Saldo								
Landbouw, jacht en visserij	-592	-1055	-765	-891	-1052	-1127	-973	-1206
Totaal	-25959	-13539	503	4085	2728	2756	-19363	-24624

Bron: CBS Statistisch Jaarboek.

1) Totalen lopende en kapitaalrekening.

Het saldo van de lopende en de kapitaalrekening te zamen geeft de toename of afname van financiële middelen weer (het vorderingstekort of -overschot)

2) Vanaf 2003 definitie gewijzigd

3) Vanaf 2006 COFOG voor rubricering naar bestemming

17-b. Spaargelden
Savings

	1985	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Stortingen	29434	55190	84414	126865	317743	244733	192661	190156
Terugbetalingen	29082	52246	83569	121019	307876	230504	185711	180337
Spaarverschil	353	2945	845	5846	9867	14229	6950	9819
Bijgeschreven rente	2311	3477	3057	3808	3411	4721	5105	5005
Besparingen	2664	6422	3902	9654	13278	18950	12055	14824
Spaartegoed (ultimo)	64980	104824	134245	210968	251258	284095	290776	306341

Bron: CBS, Statistiek van de Spaargelden 1992; Sparen en lenen in Nederland 1996; Financiële maandstatistiek.

17-c Gefailleerde ondernemingen
Adjudications in bankruptcy

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Totaal	4783	3579	6780	4635	8040	7210	7134
w.o. land-, tuin- en bosbouw, visserij	118	57	138	88	143	140	143

Bron: CBS Statline

17-d CAO-lonen per uur, inclusief bijzondere beloningen, indexcijfers
CAO-wages per hour, indices CAO-wages per hour, indices

CAO-sectoren	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011*
	2000 = 100						
Landbouw en visserij	100	112.5	116.6	120.0	122.6	123.6	125.4
Industrie en Bouwnijverheid	100	114.1	118.1	122.4	126.1	127.7	129.2
Commerciële dienstverlening	100	112.8	117.2	120.8	123.9	125.0	126.8
Niet-commerciële dienstverl.	100	113.8	119.4	123.7	127.4	129.7	131.0
Totaal Cao-sectoren	100	113.4	118.1	122.0	125.4	127.0	128.6

Bron: CBS, Statline.

N.B.: De uitkomsten hebben betrekking op volwassenen en jeugdige werknemers.

2. Bedrijven, productiefactoren en –middelen

Toelichting

Bedrijfsomvang: SO

De economische omvang van een agrarisch bedrijf wordt vanaf 2010 uitgedrukt in SO (standaardopbrengst), waar eerder nge (Nederlandse grootte-eenheid) werd gebruikt. De totale bedrijfsomvang in nge en SO wordt berekend vanuit normen per soort gewas en per diercategorie. De SO wordt uitgedrukt in euro. De nge stond voor een bepaald bedrag (laatste jaren 1.420 euro) aan brutostandaardsaldo (de totaalopbrengst van een diersoort of gewas minus bijbehorende specifieke kosten). De SO-normen zijn berekend vanuit de opbrengsten die gemiddeld op jaarbasis worden behaald, waarbij bedrijfstoelagen en subsidies buiten beschouwing blijven. De SO-normen worden berekend over een referentieperiode van vijf jaar en onder normale omstandigheden. De SO-normen voor gewassen zijn opgenomen in tabel 134-a en die voor categorieën dieren in tabel 134-b.

In de publicatie Land- en tuinbouwcijfers werd tot en met uitgave 2010 gewerkt met de nge. Vanaf uitgave 2011 wordt gewerkt met de SO, waarbij de gegevens van de Landbouwtellingen voor de jaren 2000 t/m 2009 herberekend zijn voor de SO en NSO-typering. Gegevens van voor 1999 in de huidige publicaties zijn nog op basis van de oude NEG-typering dus op basis van nge.

Bedrijfstyping: NSO-typologie

In EU-verband is op basis van de SO een gemeenschappelijke Europese typologie ontwikkeld. Agrarische bedrijven worden daarin getypeerd op basis van de verdeling van de totale SO van het bedrijf over de afzonderlijke productgroepen (dieren, gewassen). In Nederland wordt de Nederlandse variant hiervan gebruikt, de NSO-typing. In die variant komen alleen de bedrijfstypen voor die voor de Nederlandse situatie relevant zijn (dus bijvoorbeeld geen rijst- of olijfboombedrijven) en zijn belangrijke groepen apart benoemd, zoals bloembollen-, vleeskalveren- en zetmeelaardappelbedrijven.

Voor de Landbouwtellingsbedrijven in de NSO-typologie worden 8 hoofdtypen onderscheiden (akkerbouwbedrijven, tuinbouwbedrijven, blijvende teeltbedrijven, graasdierbedrijven, hokdierbedrijven en 3 combinaties daarvan). Een bedrijf behoort tot een bepaald bedrijfstype als $\frac{2}{3}$ of meer van de totale SO afkomstig is van de aangegeven productgroepen. Voor de onderscheiden types wordt verwezen naar tabel 21-a. De typering van voor 2000 is dus niet vergelijkbaar met die vanaf 2000. Naast de wijziging van NEG- in NSO-typing is er ook een wijziging van de indeling van groentegewassen in de open grond, waarbij de akkerbouwmatige groentegewassen vanaf 2000 onder de akkerbouw vallen en de overige groentegewassen onder de tuinbouw.

Bedrijven in de Landbouwtelling

Met de overgang van nge op SO wijzigde ook de ondergrens voor opname van land- en tuinbouwbedrijven in de Landbouwtelling. Vanaf 1988 tot en met het landbouwtellingsjaar 2009 blijft de ondergrens 3 nge en vanaf 2010 geldt de nieuwe ondergrens van 3.000 euro SO. Bedrijven kleiner dan de ondergrens zijn niet in de tabellen opgenomen. Van 1970 t/m 1987 werden de bedrijven kleiner dan 10 SBE niet in de tabellen opgenomen.

Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer worden sinds 2000 niet meer opgenomen als bedrijven in de Landbouwtelling.

Indelingen

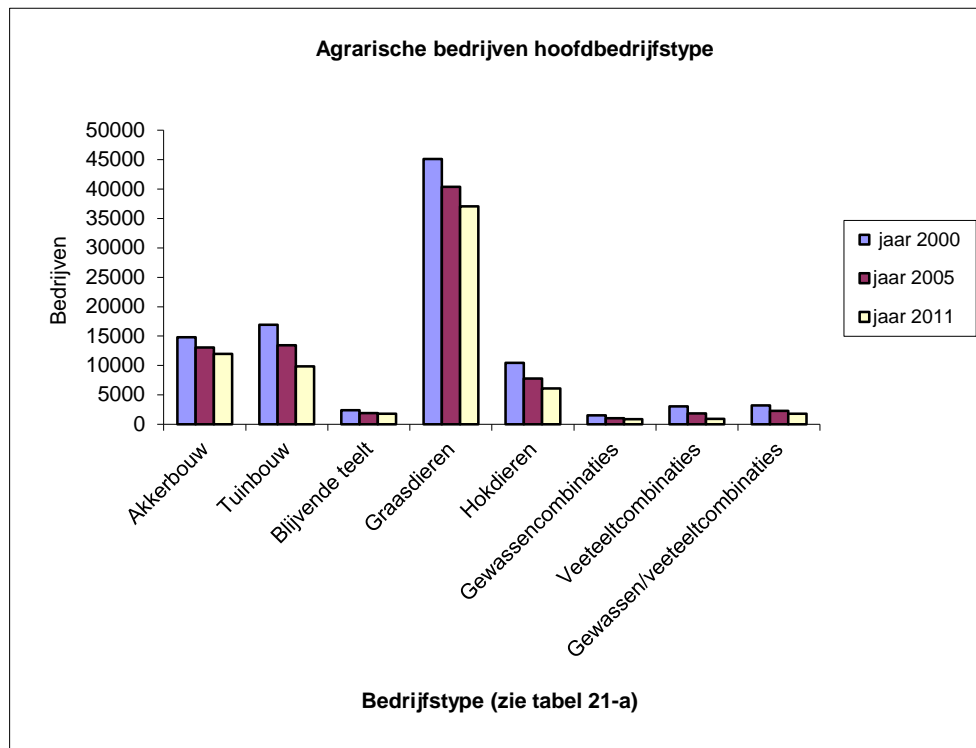
De afzonderlijke producten worden voor de bedrijfstyping ingedeeld in productgroepen. Deze producttoedeling is volledig aangesloten op de EU-richtlijnen. Bij publicatie wordt deze indeling zo veel mogelijk gevolgd.

Bij de laatste herziening van de bedrijfstypering zijn de wijzigingen in de productindeling en daarmee de publicatie met terugwerkende kracht tot en met 2000 doorgevoerd. Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- Alle vormen van braakliggende grond zijn ingedeeld bij de akkerbouwgewassen.
- Blijvend, natuurlijk en tijdelijk grasland zijn ingedeeld bij de categorie grasland en groenvoedergewassen.
- Opengrondsgroenten worden ingedeeld in akkerbouwgroenten (groenten in de open grond, in vruchtwisseling met andere akkerbouwgewassen, meestal bestemd voor industriële verwerking) en tuinbouwgroenten (groenten in de open grond, in vruchtwisseling met andere tuinbouwgewassen, meestal direct bestemd voor de markt).

Met ingang van 2011 zijn er wijzigingen doorgevoerd in de geografische toedeling van bedrijven met hoofdvestiging in het buitenland. Dit kan in de grensgebieden enige invloed hebben op de regionale cijfers.

4

21. Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte

21-a. Bedrijven naar (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings by (main) type of holding (SO)

no. bedrijfs- type		2000	2005	2008	2009	2010	2011
1	Akkerbouwbedrijven 1)	14799	13060	11857	11660	11962	11953
1500	w.v. Graan-, oliezaad- en eiwitgewasbedrijven	1048	1264	1488	1284	1532	1383
1601	Zetmeelaardappelbedrijven	1275	1124	974	954	945	957
1602	Akkerbouwgroentebedrijven	892	927	1059	1081	1029	1122
1603	Akkerbouwbedrijven vooral voedergewassen	2761	2650	2476	2546	2622	2760
1604	Overige akkerbouwbedrijven	8823	7095	5860	5795	5834	5731
2	Tuinbouwbedrijven	16910	13415	11401	10814	10198	9871
2111	w.v. Glasgroentebedrijven	2511	1803	1418	1303	1257	1205
2121	Snijbloemenbedrijven	3279	2425	1915	1728	1500	1453
2122	Pot- en perkplantenbedrijven	1683	1405	1184	1121	994	889
2131	Overige glastuinbouwbedrijven	808	691	495	497	632	595
2210	Opengrondsgroentebedrijven	1688	1268	1118	1056	1030	1031
2221	Bloembollenbedrijven	1195	958	907	846	759	722
2310	Paddenstoelbedrijven	523	320	237	210	190	175
2320	Boomkwekerijbedrijven	3314	2973	2761	2748	2676	2662
2331	Overige tuinbouwbedrijven	1909	1572	1366	1305	1160	1139
3	Blijvende teeltbedrijven	2383	1915	1810	1796	1825	1808
3500	w.v. Wijngaardbedrijven		18	40	44	47	52
3610	Fruitbedrijven	2336	1857	1701	1682	1698	1682
3699	Overige blijvende teeltbedrijven	47	40	69	70	80	74
4	Graasdierbedrijven	45102	40387	38657	38025	38024	37041
4500	w.v. Melkveebedrijven	23280	19713	18007	17815	17519	17236
4611	Vleeskalverenbedrijven	1614	1483	1486	1427	1432	1339
4612	Overige rundveebedrijven	9455	7988	7681	7442	7535	7318
4810	Schapenbedrijven	3440	3148	3506	3289	4025	4154
4830	Geitenbedrijven	287	352	349	358	368	359
4841	Paard- en ponybedrijven	4043	4910	4898	5122	4638	4270
4842	Graasdierbedrijven vooral voedergewassen	451	420	394	362	370	438
4843	Overige graasdierbedrijven	2532	2373	2336	2210	2137	1927
5	Hokdierbedrijven	10444	7760	7059	6683	6479	6107
5111	w.v. Fokzeugenbedrijven	2388	1686	1426	1338	1292	1189
5121	Vleesvarkensbedrijven	3556	2638	2528	2378	2265	2157
5131	Overige varkensbedrijven	1723	1258	1074	1017	957	904
5211	Leghenbedrijven voor consumptie-eieren	932	794	740	736	769	719
5221	Vleeskuikenbedrijven	792	570	524	480	470	439
5231	Overige pluimveebedrijven	550	408	414	413	417	398
5301	Overige hokdierbedrijven	503	406	353	321	309	301
6	Gewassencombinaties	1497	1043	950	903	905	876
7	Veeteeltcombinaties	3069	1876	1365	1194	1072	942
7300	w.v. Veeteeltcombinaties vooral graasdieren	1658	1004	740	646	574	504
7400	Veeteeltcombinaties vooral hokdieren	1411	872	625	548	498	438
8	Gewassen-/veeteeltcombinaties	3185	2294	2052	1933	1859	1794
8300	w.v. Akkerbouw-/graasdiercombinaties	1766	1281	1079	1028	985	979
8400	Overige gewas/veecombinaties	1419	1013	973	905	874	815
Totaal		97389	81750	75151	73008	72324	70392

Bron: CBS Landbouwtelling .

1) zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk ter zake Akkerbouwbedrijven.

21-b. Bedrijven naar nge-klasse en hoofdbedrijfstype (NSO)

Holdings by dsu-class and main type of holding (SO)

Bedrijven met .... NSO												
NSO	3 1)	10	25	100	150	250	350	500	1000	1500	3000	
klasse	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	totaal
* 1000	10	25	100	150	250	350	500	1000	1500	3000	meer	
Akkerbouwbedrijven												
2000	3613	2696	4141	1728	1701	513	272	118	11	2	4	14799
2005	3127	2435	3640	1375	1391	570	327	176	13	2	4	13060
2009	2615	2104	3302	1131	1324	569	355	226	28	4	2	11660
2010	2911	2007	3220	1108	1301	618	439	294	50	12	2	11962
2011	2907	2040	3232	1100	1268	617	403	324	46	14	2	11953
Tuinbouwbedrijven												
2000	226	901	3517	1727	2435	1691	1914	2860	890	625	124	16910
2005	141	619	2547	1312	1847	1257	1385	2294	937	786	290	13415
2009	98	437	1988	1024	1476	941	1035	1737	788	842	448	10814
2010	152	410	1873	987	1306	892	953	1604	733	826	462	10198
2011	150	404	1871	916	1244	829	908	1536	722	808	483	9871
Blijvende teeltbedrijven												
2000	66	372	845	407	468	145	52	24	3	1	-	2383
2005	41	258	624	315	428	149	58	36	6	-	-	1915
2010	55	173	518	200	349	240	155	101	24	9	1	1825
2011	51	176	501	198	350	251	145	105	21	9	1	1808
Graasdierbedrijven												
2000	7675	7017	8426	6194	10670	3210	1228	615	45	19	3	45102
2005	7389	6319	7057	4158	9134	3835	1570	820	77	23	5	40387
2010	7708	5897	6076	2460	6965	4783	2563	1339	176	47	10	38024
2011	7781	5708	5565	2386	6758	4681	2559	1363	179	52	9	37041
Hokdierbedrijven												
2000	17	230	2014	1094	2055	1682	1479	1466	257	130	20	10444
2005	9	112	1162	809	1295	1217	1266	1414	326	121	29	7760
2010	11	59	705	516	836	759	989	1676	567	300	61	6479
2011	9	56	692	458	734	680	897	1596	590	330	65	6107
Gewassencombinaties												
2000	57	154	431	230	304	150	88	68	13	2	-	1497
2005	35	90	293	140	215	109	88	55	14	4	-	1043
2010	34	74	215	119	172	85	88	85	17	12	4	905
2011	36	64	211	104	174	91	81	88	18	8	1	876
Veeteeltcombinaties												
2000	26	77	464	425	925	656	322	158	14	2	-	3069
2005	17	37	312	189	477	417	258	149	14	6	-	1876
2010	13	27	134	85	171	235	211	162	22	11	1	1072
2011	14	23	124	76	142	176	190	166	18	12	1	942
Gewassen-/veeteeltcombinaties												
2000	342	502	900	281	451	296	213	170	21	7	2	3185
2005	218	355	668	171	322	200	175	149	24	11	1	2294
2010	150	265	518	139	213	144	163	208	39	18	2	1859
2011	155	261	500	133	186	144	158	202	33	19	3	1794
T o t a a l 2)												
2000	12022	11949	20738	12086	19009	8343	5568	5479	1254	788	153	97389
2005	10977	10225	16303	8469	15109	7754	5127	5093	1411	953	329	81750
2010	11034	8912	13259	5614	11313	7756	5561	5469	1628	1235	543	72324
2011	11103	8732	12696	5371	10856	7469	5341	5380	1627	1252	565	70392

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) t/m 2009 is de ondergrens 3 NGE

2) Er zijn t/m 2009 soms kleine verschillen tussen totaal en totaal typen omdat enkele bedrijven niet in te delen zijn in een type.

21-c. Bedrijven naar nge-klasse en (hoofd)bedrijfstype (NSO), 2011
Holdings by dsu-class and (main) type of holding (SO), 2011

NSO Klasse *1000	bedrijven i											totaal
	3	10	25	100	150	250	350	500	1000	1500	3000	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	
	10	25	100	150	250	350	500	1000	1500	3000	meer	
1	2907	2040	3232	1100	1268	617	403	324	46	14	2	11953
1500	651	392	276	28	26	6	4	-	-	-	-	1383
1601	19	70	359	184	197	63	41	21	3	-	-	957
1602	24	98	430	180	208	86	44	42	7	2	1	1122
1603	1886	673	190	3	7	1	-	-	-	-	-	2760
1604	327	807	1977	705	830	461	314	261	36	12	1	5731
2	150	404	1871	916	1244	829	908	1536	722	808	483	9871
2111	2	8	99	65	92	73	93	257	160	207	149	1205
2121	2	5	88	81	148	128	161	345	187	221	87	1453
2122	1	9	59	45	61	51	82	188	124	144	125	889
2131	1	14	90	61	117	71	68	85	29	30	29	595
2210	38	103	302	122	130	100	81	90	33	27	5	1031
2221	26	32	115	66	84	66	79	123	57	54	20	722
2310	1	3	16	16	15	20	23	35	12	13	21	175
2320	57	166	774	318	414	213	231	290	88	73	38	2662
2331	22	64	328	142	183	107	90	123	32	39	9	1139
3	51	176	501	198	350	251	145	105	21	9	1	1808
3500	6	13	27	4	1	1	-	-	-	-	-	52
3610	41	156	445	181	336	243	145	104	21	9	1	1682
3699	4	7	29	13	13	7	-	1	-	-	-	74
4	7781	5708	5565	2386	6758	4681	2559	1363	179	52	9	37041
4500	34	66	1189	1930	6295	4429	2323	907	48	14	1	17236
4611	5	20	209	111	161	108	168	388	124	37	8	1339
4612	1960	2390	2481	205	165	64	22	29	2	-	-	7318
4810	2304	1095	667	55	23	7	2	1	-	-	-	4154
4830	26	13	48	37	95	67	38	31	4	-	-	359
4841	2411	1338	504	8	7	1	-	1	-	-	-	4270
4842	183	185	65	2	2	1	-	-	-	-	-	438
4843	858	601	402	38	10	4	6	6	1	1		1927
5	9	56	692	458	734	680	897	1596	590	330	65	6107
5111	-	10	42	41	136	185	246	344	101	71	13	1189
5121	6	34	528	312	373	228	213	297	105	55	6	2157
5131	-	2	12	12	56	74	145	368	136	80	19	904
5211	2	3	59	58	87	74	113	209	75	30	9	719
5221	-	1	9	13	14	31	43	149	102	64	13	439
5231	-	3	20	12	34	54	91	138	37	8	1	398
5301	1	3	22	10	34	34	46	91	34	22	4	301
6	36	64	211	104	174	91	81	88	18	8	1	876
7	14	23	124	76	142	176	190	166	18	12	1	942
7300	10	12	59	35	83	117	106	69	7	5	1	504
7400	4	11	65	41	59	59	84	97	11	7	-	438
8	155	261	500	133	186	144	158	202	33	19	3	1794
8300	118	204	368	66	87	48	47	38	2	1	-	979
8400	37	57	132	67	99	96	111	164	31	18	3	815
Totaal	11103	8732	12696	5371	10856	7469	5341	5380	1627	1252	565	70392

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

N.B.: Voor betekenis bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

21-d. Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en hoofdbedrijfstype (NSO)*Holdings by size (ha) and main type of holding (SO)*

	bedrijven met ... ha cultuurgrond									totaal bedrijven
	zonder	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<20	20-<30	30-<50	50-<100	100 e.m.	
Akkerbouwbedrijven										
2000	-	1	1635	2966	2804	1763	2581	2429	620	14799
2005	-	-	1223	2437	2599	1503	2135	2361	802	13060
2010	-	8	1299	2168	2266	1324	1806	2131	960	11962
2011	-	4	1282	2206	2299	1301	1799	2076	986	11953
Tuinbouwbedrijven										
2000	304	4255	8317	1805	1250	456	330	159	34	16910
2005	239	3498	6006	1463	1069	488	355	231	66	13415
2010	209	2210	4235	1387	979	457	372	252	97	10198
2011	190	2103	4049	1358	986	430	377	265	113	9871
Blijvende teeltbedrijven										
2000	-	172	823	527	614	164	65	17	1	2383
2005	-	145	590	441	510	140	62	27	-	1915
2010	-	145	535	374	463	183	82	37	6	1825
2011	-	154	522	358	473	177	78	40	6	1808
Graasdierbedrijven										
2000	316	639	7573	6456	7991	7829	10088	3847	363	45102
2005	545	659	6755	5294	6084	5507	9565	5345	633	40387
2010	567	664	7417	4788	5146	4440	8265	5872	865	38024
2011	578	566	7126	4591	4995	4316	8061	5926	882	37041
Hokdierbedrijven										
2000	819	1005	3564	2096	1918	545	330	137	30	10444
2005	731	642	2271	1501	1526	514	346	194	35	7760
2010	918	584	1556	1154	1165	484	370	206	42	6479
2011	899	567	1433	1057	1104	447	356	203	41	6107
Gewassencombinaties										
2000	-	18	163	191	292	255	304	222	52	1497
2005	-	15	103	117	168	175	208	198	59	1043
2010	-	13	97	69	151	147	179	181	68	905
2011	-	16	83	68	144	136	186	182	61	876
Veeteeltcombinaties										
2000	6	22	165	347	1017	835	530	128	19	3069
2005	3	16	75	192	484	452	476	153	25	1876
2010	3	16	35	89	249	252	283	123	22	1072
2011	5	12	37	79	226	204	239	114	26	942
Gewassen-/veeteeltcombinaties										
2000	-	17	368	489	693	471	568	436	143	3185
2005	1	21	213	315	481	354	425	349	135	2294
2010	-	5	175	226	400	254	320	328	151	1859
2011	-	6	164	207	360	277	300	323	157	1794
T o t a a l										
2000	1445	6129	22608	14877	16579	12318	14796	7375	1262	97389
2005	1519	4996	17236	11760	12921	9133	13572	8858	1755	81750
2010	1697	3645	15349	10255	10819	7541	11677	9130	2211	72324
2011	1672	3428	14696	9924	10587	7288	11396	9129	2272	70392

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

21-e Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en naar provincie, 2011

Holdings by size (ha) and by province, 2011

	bedrijven met ... ha cultuurgrond										totaal bedrijven
	0,00	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<15	15-<20	20-<30	30-<50	50-<100	100 e.m.	
Groningen	42	57	449	292	175	143	262	582	875	400	3277
Friesland	68	89	835	555	308	253	432	1272	1531	311	5654
Drenthe	59	65	592	451	253	221	296	627	798	315	3677
Overijssel	174	234	1594	1353	870	661	1044	1696	892	100	8618
Flevoland	27	31	115	87	97	102	278	470	491	161	1859
Gelderland	375	630	2940	2054	1171	811	1215	1626	1033	150	12005
Utrecht	69	106	522	402	242	219	412	586	271	28	2857
Noord-Holland	90	345	1035	641	366	313	503	740	665	165	4863
Zuid-Holland	103	960	2327	811	394	295	521	850	594	147	7002
Zeeland	24	51	402	389	340	258	378	558	649	209	3258
Noord-Brabant	451	626	2811	2067	1313	917	1443	1745	942	187	12502
Limburg	190	234	1074	822	497	368	504	644	388	99	4820
Nederland	1672	3428	14696	9924	6026	4561	7288	11396	9129	2272	70392

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

21-f. Persoonlijke ondernemingen, naar leeftijd (oudste) bedrijfshoofd en hoofdbedrijfstype (NSO)
Self-employed farmers by age of eldest holder/manager and main type of holding (SO)

	totaal	jonger dan 25 jaar	25-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65 jaar en ouder
1975	160621	1855	7590	30513	44232	60428	16003
1980	142660	1389	5181	25165	38167	57090	15668
1985	133560	1355	4581	21350	32811	56863	16600
1990	122291	881	4251	18465	29466	50983	18245
1991	119665	809	4031	18474	28512	49812	18027
1992	118119	732	3618	18433	27656	49279	18401
1993	116447	662	3300	18133	26960	48286	19106
1994	112704	861	3727	18861	26741	46154	16360
1995	109791	424	2610	17481	25392	44880	19004
1996	107102	326	2151	16635	24336	44194	19460
1997	104178	195	1584	15192	23630	43381	20196
1998	100857	229	1666	15438	22788	41411	19325
1999	97151	192	1360	14833	22167	39779	18820
2000	93138	164	1054	13830	21603	38011	18476
2001	88561	140	928	12946	21251	35672	17624
2002	85509	115	778	12474	21249	34325	16568
2003	81936	78	605	10938	21131	33091	16093
2004	79809	70	484	9737	21180	32083	16255
2005	77749	80	422	8842	20983	31364	16058
2006	75606	100	525	9466	21491	29919	14105
2007	72755	121	548	8710	21147	28957	13272
2008	71090	136	487	7791	20836	28689	13151
2009	68881	127	506	6779	20385	28138	12946
2010	68141	108	475	6005	19937	28344	13272
2011	66017	91	417	5195	18854	27888	13572

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	11232	14	61	705	2670	4790	2992
Tuinbouwbedrijven	8037	18	84	856	2645	3500	934
Blijvende teeltbedrijven	1719	4	6	130	529	658	392
Graasdierbedrijven	36120	45	221	2749	9933	15096	8076
Hokdierbedrijven	5447	9	30	504	2072	2329	503
Gewassencombinaties	828	-	6	76	242	362	142
Veeteeltcombinaties	922	-	2	74	320	399	127
Gewassen-/veeteeltcomb.	1712	1	7	101	443	754	406

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

22. Gebruik van de cultuurgrond

22-a. Agrarische bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha)

Holdings by size (ha)

	bedrijven met ... ha cultuurgrond									bedrij- ven totaal	opper- vlakke totaal
	0.00	0.01	1	5	10	20	30	50	100		
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en meer		
	1	5	10	20	30	50	100	100			
Alle bedrijven (aantal)											
											ha
1970	3494	17000	42497	39155	52079	18357	9524	2283	224	184613	2142597
1975	4264	14529	35814	30677	43995	19244	10860	2860	351	162594	2081964
1980	3834	12200	30955	26101	37259	18783	12015	3469	378	144994	2020237
1981	3621	11873	29884	25230	36115	18675	12243	3627	382	141650	2010668
1982	3605	11665	29503	24641	35118	18512	12488	3718	404	139654	2005219
1983	3514	11511	29462	24265	34272	18523	12748	3820	424	138539	2008712
1984	3591	11548	29588	23688	33327	18459	13120	3993	429	137743	2016095
1985	3650	11410	29216	22937	32179	18448	13455	4139	465	135899	2019023
1986	3612	11353	28909	22196	30979	18402	13551	4340	502	133844	2012589
1987	3424	11350	29172	21592	29311	18065	13944	4618	537	132013	2014263
1988	2991	10578	28891	22238	27925	17655	14057	4852	566	129753	2011669
1989	2817	10419	28814	21651	26555	17187	14253	5058	613	127367	2003878
1990	2714	10046	28660	20896	25228	16959	14390	5329	681	124903	2005608
1991	2797	9838	28546	20208	24058	16456	14474	5505	724	122606	1990856
1992	2727	9853	28875	19478	23053	16006	14458	5707	779	120936	1985513
1993	2446	9411	29190	19302	22383	15810	14493	5877	812	119724	1987651
1994	2191	8921	27955	18723	21598	15361	14660	5947	828	116184	1971431
1995	2061	8453	27203	18050	20708	14997	14720	6143	867	113202	1964747
1996	1951	8081	26483	17515	19988	14637	14735	6345	932	110667	1981688
1997	1829	7567	25403	17241	19233	14268	14843	6555	980	107919	1965121
1998	1691	7010	24588	16488	18443	13696	15038	6861	1058	104873	1972758
1999	1585	6515	23830	15783	17481	13093	15054	7084	1120	101545	1966951
2000	1445	6129	22608	14877	16579	12318	14796	7375	1262	97389	1975505
2001	1407	5540	21333	13855	15602	11318	14565	7655	1372	92647	1946133
2002	1404	5614	20034	13004	14424	10674	14601	8243	1481	89479	1964075
2003	1267	5242	18868	12221	13673	10020	14119	8393	1605	85408	1945650
2004	1219	4953	18416	12149	13257	9594	13893	8643	1670	83794	1949404
2005	1519	4996	17236	11760	12921	9133	13572	8858	1755	81750	1937695
2006	1586	4736	16226	11422	12680	8783	13191	8967	1844	79435	1919704
2007	1799	4299	15381	10975	12146	8348	12635	9208	1950	76741	1914252
2008	1570	3970	15219	10802	11794	7993	12297	9366	2140	75151	1929219
2009	1632	3747	14549	10371	11325	7675	12013	9467	2229	73008	1917415
2010	1697	3645	15349	10255	10819	7541	11677	9130	2211	72324	1872320
2011	1672	3428	14696	9924	10587	7288	11396	9129	2272	70392	1858393
Specificatie 2011											
naar hoofdbedrijfstype											
1	-	4	1282	2206	2299	1301	1799	2076	986	11953	460762
2	190	2103	4049	1358	986	430	377	265	113	9871	94901
3	-	154	522	358	473	177	78	40	6	1808	21155
4	578	566	7126	4591	4995	4316	8061	5926	882	37041	1069756
5	899	567	1433	1057	1104	447	356	203	41	6107	71852
6	-	16	83	68	144	136	186	182	61	876	36421
7	5	12	37	79	226	204	239	114	26	942	29564
8	-	6	164	207	360	277	300	323	157	1794	73982

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

22-b. Agrarische bedrijven naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden

Holdings according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	bedrijven met		grasland	groen-voeder-gewassen	tuinbouw- gewassen			bedrijven zonder cultuur grond
	cultuur-grond	akker-bouw 2)			open grond 1)	onder glas	open grond en/of glas	
1975	158330	77330	122271	.	39673	17572	46268	4264
1980	141160	69159	106629	.	32719	15772	39766	3834
1985	132249	67355	96550	.	31575	14986	38482	3650
1990	122189	63576	88273	.	25642	14413	33098	2714
1995	111141	58508	80532	.	22732	13044	30072	2061
1996	108716	57948	78419	.	22087	12548	29170	1951
1997	106090	57271	80149	.	21591	12211	28488	1829
1998	103182	55585	73917	.	21013	12003	27908	1691
1999	99960	53609	71665	.	20390	11623	27061	1585
2000	95944	35872	68309	32368	16588	11062	23041	1438
2001	91240	34649	65293	29823	15199	10337	21272	1400
2002	88075	31174	62901	29944	15022	9859	20914	1390
2003	84141	29138	60419	28801	14222	9449	19874	1255
2004	82575	28320	59353	28735	13698	8984	18992	1204
2005	80231	26479	57078	28624	12969	8596	18083	1504
2006	77849	25177	55809	28610	12730	8020	17527	1586
2007	74942	23793	54619	27866	12098	7396	16607	1799
2008	73581	22580	54451	28445	11803	6779	15949	1570
2009	71376	21519	53463	27760	11469	6249	15369	1632
2010	70627	20964	53263	27174	11037	5782	14720	1697
2011	68720	20408	52131	26562	10851	5462	14312	1672

Specificatie 2011 naar provincie

Groningen	3235	1511	2540	862	169	49	197	42
Friesland	5586	714	5271	1831	128	51	157	68
Drenthe	3618	1323	2992	1546	198	75	255	59
Overijssel	8444	1114	7878	5017	310	107	361	174
Flevoland	1832	1431	597	349	451	79	516	27
Gelderland	11630	2273	9873	5727	1543	575	1862	375
Utrecht	2788	210	2510	904	353	87	400	69
Noord-Holland	4773	1148	2974	693	1496	632	1848	90
Zuid-Holland	6899	1253	3505	724	1667	2451	3456	103
Zeeland	3234	2557	1825	715	683	97	737	24
Noord-Brabant	12051	4508	8930	6405	2455	796	2827	451
Limburg	4630	2366	3236	1789	1398	463	1696	190

Specificatie 2011 naar 14 groepen van landbouwgebieden

Bouwhoek en Hogeland	1809	804	1431	356	99	42	126	16
Veenkoloniën en Oldambt	3170	1865	2204	1040	221	88	290	48
Noordelijk Weidegebied	8842	787	8546	3405	204	90	246	112
Oost. Veehouderijgebied	12764	2676	11598	7764	724	182	804	273
Centr. Veehouderijgebied	3734	329	3472	1910	181	54	198	219
IJsselmeerpolders	2180	1694	752	459	539	85	608	29
Westelijk Holland	7254	1133	3003	603	2535	2860	4551	123
Waterland/Droogmakerijen	990	122	903	156	64	28	80	19
Holl./Utrechts weidegebied	3646	163	3369	804	361	118	410	67
Rivierengebied	3800	828	2619	1276	1204	473	1491	95
Zuidw. akkerbouwgebied	5065	3811	2929	1033	1074	255	1244	45
Zuidwest Brabant	1863	625	1142	679	788	298	899	37
Zuid. veehouderijgebied	12434	4891	9254	6567	2609	877	3113	581
Zuid-Limburg	1169	680	909	510	248	12	252	8

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Voor indeling groepen van landbouwgebieden zie legenda op kaartje (bijlage).

1) M.i.v. 1986 is een deel van de oppervlakte groenten open grond (erwten groen te oogsten),

poot- en plantuien, zaaiuien en zilvertuitjes (in 1986 22 026 ha) bij akkerbouwgewassen ondergebracht. M.i.v.

2000 een nieuwe indeling voor groentegewassen in de open grond. Zie open grondsgroente onder de toelichting.

2) M.i.v. 2000 exclusief groenvoedergewassen

22-c. Oppervlakte cultuurgrond naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden

Area of cultivated land according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	akker- bouw- gewassen	grasland	Voeder- gewassen	tuinbouw- gewassen open grond	tuinbouw- gewassen onder glas	totale oppervlakte cultuur- grond	aantal bedrijven
	ha						
2000	634440	1036675	212808	81061	10522	1975505	97389
2001	631418	1012759	211774	79657	10525	1946133	92647
2002	628976	1019109	221440	84011	10539	1964075	89479
2003	615988	1011450	223962	83711	10540	1945650	85408
2004	613532	1012113	231288	81984	10487	1949404	83794
2005	604054	999976	241733	81392	10540	1937695	81750
2006	579892	1019240	224835	85357	10381	1919704	79435
2007	573210	1016380	227783	86505	10374	1914252	76741
2008	563466	1018404	248716	88467	10166	1929219	75151
2009	554083	1017119	248013	87876	10324	1917415	73008
2010	542071	995338	237530	87073	10307	1872320	72324
2011	535042	988262	236287	88552	10249	1858393	70392

Specificatie 2011 naar provincie

Groningen	84667	64042	10870	916	55	160550	3277
Friesland	22156	184936	18946	1092	139	227268	5654
Drenthe	59180	66744	20081	2040	187	148231	3677
Overijssel	15886	142306	41087	2123	140	201542	8618
Flevoland	64826	12826	4648	6605	181	89086	1859
Gelderland	24271	158260	42515	8716	670	234432	12005
Utrecht	1215	55276	6664	2128	132	65415	2857
Noord-Holland	31538	69688	6319	19850	881	128275	4863
Zuid-Holland	38329	74215	5611	8175	5324	131654	7002
Zeeland	88332	20401	6940	6183	207	122063	3258
Noord-Brabant	68262	105083	56642	18859	1415	250261	12502
Limburg	36382	34485	15964	11865	920	99616	4820

naar 14 groepen
van landbouwgebieden

Bouwhoek en Hogeland	41418	42378	3626	924	141	88488	1825
Veenkoloniën en Oldambt	102391	48207	15319	1908	221	168046	3218
Noordelijk Weidegebied	17236	260091	34569	1358	110	313365	8954
Oost. Veehouderijgebied	35983	196039	64398	3850	116	300385	13037
Centr. Veehouderijgebied	2282	42832	11296	726	32	57168	3953
IJsselmeerpolders	75982	15823	5850	8031	271	105956	2209
Westelijk Holland	24706	60235	5483	22753	5774	118951	7377
Waterland/Droogmakerijen	3103	25348	1237	556	31	30276	1009
Holl./Utrechts weidegebied	1060	84321	5831	1353	115	92680	3713
Rivierengebied	11712	51706	10276	7978	701	82373	3895
Zuidw. akkerbouwgebied	138434	34613	9774	10492	663	193977	5110
Zuidwest Brabant	9482	13602	5669	5509	372	34633	1900
Zuid. veehouderijgebied	58992	101766	59080	21688	1699	243225	13015
Zuid-Limburg	12262	11300	3880	1426	3	28871	1177

Bron: CBS Landbouwtelling.

22-d.Oppervlakte cultuurgrond naar hoofdbedrijfstype (NSO) en grondgebruik, 2011

Area of cultivated land by main type of holding (SO) and land utilization, 2011

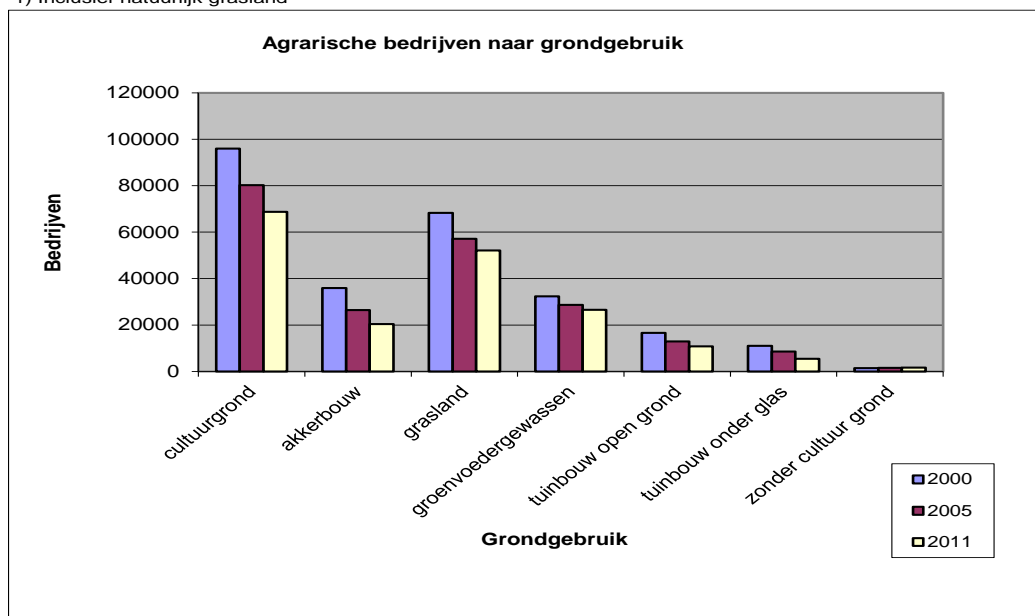
	akker- bouw- bedrij- ven	tuin- bouw- bedrij- ven	blijvende teelt- bedrijven	graas- dier- bedrij- ven	hok- dier- bedrij- ven	gewassen combi- naties	vee- teelt- combi- naties	gewassen veeteelt- combi- naties	totaal
hoofdbedrijfstypen:	1	2	3	4	5	6	7	8	
	ha								
Granen	152522	5682	1349	13685	17984	7897	1165	13548	213832
Aardappelen	119487	3573	405	6306	7528	8498	634	13255	159686
Suikerbieten	53022	2345	350	4712	3920	3010	311	5660	73329
Braak	3408	1705	156	886	354	334	48	351	7243
Ov. akkerbouw	60459	3988	234	2934	3094	5038	228	4977	80953
Totaal akkerbouw	388899	17293	2494	28523	32880	24776	2386	37791	535042
Glasteelten	0	10173	45	0	0	21	-	10	10249
Opengrondsteelten w.v.	2082	57495	16814	832	1385	6370	153	3421	88552
Groenten	1273	17637	76	387	797	3401	68	1445	25083
Pit- en Steenvr.	131	203	15580	145	100	735	22	558	17475
Overig fruit	228	62	1120	7	8	274	3	53	1755
Bloembollen	297	21383	-	160	210	1446	15	616	24126
Bloemkwekerijen	129	2479	6	20	29	193	4	70	2928
Boomkwekerijen	24	14455	32	110	231	307	38	643	15840
Vaste planten	1	1276	-	3	10	15	2	36	1344
Totaal tuinbouw	2082	67668	16859	833	1385	6390	153	3431	98801
Blijvend grasland 1)	27334	3523	1049	733066	16977	1612	16466	15926	815952
Tijdelijk grasland	7400	2385	211	145216	4375	1115	4274	7333	172310
Totaal grasland	34734	5908	1260	878282	21352	2727	20740	23259	988262
Snijmais	30233	3810	479	161382	16113	2189	6231	9199	229637
Ov. voedergrassen	4814	223	63	736	122	339	52	301	6650
Tot. groenvoedergras.	35047	4033	542	162118	16234	2528	6284	9500	236287
Tot. gras en groenvoeder	69782	9941	1802	1040400	37587	5255	27024	32759	1224549
Totaal cultuurgrond	460762	94901	21155	1069756	71852	36421	29564	73982	1858393

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

N.B: Bovenstaande gegevens zijn excl. de teeltoppervlakte champignons.

Voor toelichting bedrijfstype zie tekst aan het begin van dit hoofdstuk.

1) Inclusief natuurlijk grasland

22-e. Agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by part of ownership, size (ha) and main type of holding (SO)

	bedrijven met cult. gr. geheel in eigendom	bedrijven met ... procent cultuurgrond in eigendom				oppervlakte met cult. gr. geheel gepacht
		80-100%	50-79%	20-49%	minder dan 20%	
1970	68931	15987	25475	18793	10920	40833
1975	67255	13983	22623	16286	8959	29224
1977	65017	14128	22021	15733	8747	24701
1979	64561	14001	21252	15017	7899	21805
1983	63442	13317	19801	13681	7349	17435
1985	62305	14027	19929	13102	6868	16018
1987	60996	14383	19251	12693	6834	14432
1993	60530	13557	16418	10662	5305	10831
1995 1)	56553	12313	15480	10426	7461	8908
1997	53826	11893	15241	10028	7702	7400
1998	51654	11843	15347	9939	7549	6850
1999	48992	11655	15331	10015	7608	6359
2003	28749	15305	15275	10197	5121	9494
2005	26888	14753	15036	9980	5094	8480
2007	22930	13650	15036	10358	5463	7505
2008	21967	13368	15068	10391	5515	7272
2010	23927	9390	14563	10222	5445	7080
Specificatie 2010						
Bedrijfsgrootte						
0,01 tot 1 ha	2992	171	51	57	18	356
1 tot 5 ha	9719	816	1383	1174	529	1728
5 tot 10 ha	4507	903	1542	1286	757	1260
10 tot 15 ha	1905	796	1242	961	558	723
15 tot 20 ha	1179	710	1069	755	454	467
20 tot 30 ha	1332	1413	2055	1251	737	753
30 tot 50 ha	1414	2432	3631	2129	1101	970
50 tot 100 ha	739	1779	2944	2061	969	638
100 en meer ha	140	370	646	548	322	185
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouw bedrijven	3501	1308	2006	1790	1122	2235
Tuinbouw bedrijven	5538	965	979	880	562	1065
Blijvende teeltbedrijven	1007	190	265	154	63	146
Graasdierbedrijven	10600	5810	9311	5827	2874	3035
Hokdierbedrijven	2513	549	950	780	453	316
Gew assencombinaties	185	108	199	182	113	118
Veeteeltcombinaties	163	210	399	203	60	34
Gew assen-/Veeteeltcomb.	420	250	454	406	198	131

Bron: CBS Landbouw telling.

1) Vanaf 1995 gew ijzige berekeningsmethode

22-f. Oppervlakte agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NSO)

Area of holdings by part of owned land, size (ha) and main type of holding (SO)

	oppervlakte geheel in eigendom	oppervlakte waarvan ... procent in eigendom			minder dan 20%	oppervlakte geheel gepacht
		80-100%	50-79%	20-49%		
	ha					
1970	597642	225712	320039	247705	175923	575576
1975	621995	236006	337055	252345	173799	460766
1977	620489	256887	347026	259271	175601	401007
1979	609840	286481	352990	258988	163530	361654
1983	631464	281776	359355	257242	159078	319797
1985	643249	313343	373900	259812	155365	273354
1987	633767	338118	383714	258466	154842	245356
1993	660787	379504	379693	245848	133355	188464
1995 1)	608785	359969	377057	258427	200566	159943
1997	601903	355947	391435	262101	213609	140125
1998	581341	366293	405911	269623	216018	133571
1999	558439	364036	421762	278498	220664	123549
2003	281910	414695	495179	345588	196181	212097
2005	256157	420129	517347	352308	195847	195907
2006	222369	409585	532907	362585	202511	189748
2007	212660	412059	534120	369250	208093	178071
2008	209819	418093	545961	371038	212534	171774
2010	259968	336231	532603	375386	205161	162970
Specificatie 2010						
Bedrijfsgrootte						
0,01 tot 1 ha	1662	112	32	41	14	198
1 tot 5 ha	26159	2344	4472	3776	1764	5055
5 tot 10 ha	31843	6689	11336	9441	5653	9029
10 tot 15 ha	23201	9853	15479	11925	6929	9014
15 tot 20 ha	20421	12370	18612	13116	7947	8106
20 tot 30 ha	32749	35280	51289	31010	18233	18723
30 tot 50 ha	54421	95211	142849	84141	43085	37699
50 tot 100 ha	48161	117777	194961	139194	65701	42180
100 en meer ha	21351	56593	93574	82742	55835	32964
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	77699	70772	100277	92152	53817	65851
Tuinbouwbedrijven	17832	7707	16317	18887	17471	13879
Blijvende teeltbedrijven	7588	3693	5220	2513	1095	1230
Graasdierbedrijven	128214	220253	351332	207161	102862	67497
Hokdierbedrijven	14993	11898	18979	15661	10607	3823
Gewassencombinaties	3558	4256	9006	9594	6047	4903
Veeteeltcombinaties	2628	6036	12942	7574	2843	898
Gewassen-/Veeteeltcomb.	7457	11615	18532	21845	10419	4889

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 gewijzigde berekeningsmethode

22-g. Oppervlakte cultuurgrond (ha) naar eigendom en pacht, naar hoofdbedrijfstype (NSO)*Area of cultivated land according to owned and rented land, by main type of holding (SO)*

	In eigendom	erfpacht	pacht				overige exploitatievormen	totaal
			reguliere pacht	teelt-pacht	eenmalige pacht	los land van 1 ha of minder		
1970	1112124	.	1030473	.	.	.	2142597	
1975	1158424	.	910588	.	.	12953	2081965	
1977	1184701	.	875580	.	.	.	2060280	
1979	1205513	.	816516	.	.	11455	2033483	
1983	1191598	52116	755561	.	.	9436	2008712	
1985	1220275	55355	726727	.	.	16667	2019023	
1987	1231960	63526	699610	.	.	19168	2014263	
1990	1274891	67518	629961	.	.	33238	2005608	
1993	1278536	75445	606404	.	.	27266	1987651	
1995	1287208	74445	561558	.	.	41536	1964747	
1997	1287277	111830	419626	29923	81610	7328	1965121	
1998	1289848	105583	406190	33115	100313	7532	1972758	
1999	1278591	96016	401858	33763	115430	7931	1966951	
2003	1132005	44743	402408	31006	74767	2128	258595	1945650
2005	1130633	35685	393511	34753	73447	1167	268499	1937695
2006	1098048	32744	385824	4814	72396	1120	324758	1919704
2007	1093480	33921	373303	4921	75327	1313	331988	1914252
2008	1103851	35441	379205	12442	113312	1293	283674	1929219
2009	1083537	36000	366105	14238	125048	1218	291268	1917415
2010	1064936	35961	350409	14531	133060	1146	272276	1872320
2011	1048041	36872	341050	15180	137172	1063	279016	1858393
Specificatie 2011								
Hoofdbedrijfstype								
Akkerbouwbedrijven	246464	13357	100741	7756	30283	117	62044	460762
Tuinbouwbedrijven	34978	1122	12940	3495	9910	104	32352	94901
Blijvende teeltbedrijven	15175	427	3514	79	926	23	1011	21155
Graasdierbedrijven	635800	17571	188331	1727	81290	702	144335	1069756
Hokdierbedrijven	42593	693	8809	574	3732	45	15407	71852
Gewassencombinaties	18019	1523	7732	667	2404	20	6057	36421
Veeteeltcombinaties	17271	293	4168	56	2108	12	5655	29564
Gewassen-/Veeteeltcomb.	37741	1887	14816	824	6518	39	12157	73982

Bron: CBS Landbouwtelling.

22-h. Bedrijfsverkeveling naar 14 groepen van landbouwgebieden*Parcelling of holdings by 14 groups of agricultural districts*

	gemiddeld aantal kavels per bedrijf				gemiddelde kavelgrootte in ha gemeten maat.			
	1993	1999	2004	2008	1993	1999	2004	2008
Bouwhoek en Hogeland	3	4.6	6.8	7.3	11	8.2	6.4	6.6
Veenkoloniën en Oldambt	5.4	6.6	7.2	8.1	6.4	6	6.5	6.3
Noordelijk Weidegebied	3.3	5.3	7.2	6.9	7	5.2	4.4	5.1
Oostelijk Veehouderijgebied	3.4	4.2	5.8	6.2	4.3	4.2	3.6	3.7
Centraal Veehouderijgebied	2.8	3.4	5.2	5.7	3.3	3.2	2.6	2.7
IJsselmeerpolders	1.9	3.3	2.9	3.7	20.1	11.8	14.7	12.5
Westelijk Holland	1.9	2.7	3.3	4.2	4.7	3.9	3.8	3.7
Waterland/Droogmakerijen	2.9	4.5	8.3	7.7	7.2	5.4	3.4	4.1
Hollands/Utrechts weidegebied	2.8	4.2	6.4	6.3	6.2	4.7	3.6	4.0
Rivierengebied	2.9	3.2	4.2	5.4	4.6	4.9	4.6	3.8
Zuidwestelijk akkerbouwgebied	3.9	4.4	5.4	6.6	6.5	6.5	6.2	5.6
Zuidwest Brabant	3.3	3.4	4.8	6.1	3.2	3.7	3.2	2.9
Zuidelijk veehouderijgebied	4.1	4.1	5.9	6.3	3.1	3.5	2.9	3.0
Zuid-Limburg	7.3	7.4	11.3	9.3	2.4	2.7	2.1	2.7
Nederland	3.4	4.1	5.7	6.2	5	4.8	4.1	4.3

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

22-i. Verbrede landbouw 1); aantal bedrijven naar soort activiteit, naar provincie, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NSO)

Extended agriculture; holdings by sort of activity, by province, size and main type of holding (SO)

	bedrijven met					Totaal aantal landbouw- bedrijven
	agrotourisme, verblijfsrecreatie	stalling van goederen en/of onderbrenging van dieren	verwerking land- en tuin- bouwproducten	huisverkoop land- en tuin- bouwproducten	zorgtaken	
2003	2533	3829	1104	5374	372	85408
2005	2893	2929	1057	4529	541	81750
2007	2455	2321	686	2851	605	76741
2008	2147	2105	696	2188	638	75151
2009	2237	2193	731	2252	707	73008
2010	2832	2924	1123	3043	865	72324
2011	2884	3349	1211	3300	931	70392
Specificatie 2011						
Groningen	80	96	62	129	36	3277
Friesland	211	203	72	155	64	5654
Drenthe	150	135	42	127	52	3677
Overijssel	348	323	97	246	104	8618
Flevoland	41	75	77	71	20	1859
Gelderland	532	542	145	557	168	12005
Utrecht	153	287	62	147	53	2857
Noord-Holland	266	344	149	266	106	4863
Zuid-Holland	220	356	190	317	85	7002
Zeeland	286	224	86	249	37	3258
Noord-Brabant	399	572	144	628	151	12502
Limburg	198	192	85	408	55	4820
Bedrijfsgrootte						
zonder cult.grond	90	158	15	52	17	1672
0,01 tot 1 ha	107	119	42	197	40	3428
1 tot 5 ha	512	697	198	603	154	14696
5 tot 10 ha	381	548	111	438	108	9924
10 tot 15 ha	289	378	83	333	87	6026
15 tot 20 ha	221	289	86	285	79	4561
20 tot 30 ha	353	392	148	371	122	7288
30 tot 50 ha	507	426	218	498	163	11396
50 tot 100 ha	330	279	210	409	131	9129
100 ha en meer	94	63	100	114	30	2272
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	408	630	240	526	43	11953
Tuinbouwbedrijven	162	176	198	755	83	9871
Blijvende teeltbedrijven	121	39	122	431	22	1808
Graasdierbedrijven	1874	2120	478	949	628	37041
Hokdierbedrijven	117	202	53	225	58	6107
Gewassencombinaties	63	45	51	174	26	876
Veeteeltcombinaties	28	27	17	43	26	942
Gewassen-/veeteeltcombinaties	111	110	52	197	45	1794

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI bewerking

N.B.: Agrotourisme omvat o.a. verblijfsrecreatie, ontvangst van bezoekers, verhuur van recreatiegoederen, dieren en andere voorzieningen.

Bij verwerking van land- en tuinbouwproducten op het bedrijf gaat het om zuivelproducten, groenten, fruit en andere producten.

Huisverkoop betreft producten van eigen bedrijf of van andere bedrijven.

Onder zorgtaken moet worden verstaan: kinderopvang, opvang van gehandicapten, demente bejaarden, ex-psychiatrische patiënten, delinquenten, verslaafden e.a..

1) m.u.v. beheerslandbouw en natuurbeheer

23. Arbeid

23-a. Arbeidskrachten voor land- en tuinbouwwerkzaamheden per provincie, regelmatig werkzaam, 2011

Labour force in agriculture and horticulture, regularly active, 2011

	gezinsarbeidskrachten 1)		niet-gezinsarbeidskrachten		totaal arbeidskrachten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
Groningen	4721	2584	1014	406	5735	2990
Friesland	8051	4337	1566	361	9617	4698
Drenthe	5009	2764	1289	469	6298	3233
Overijssel	11909	7122	1969	734	13878	7856
Flevoland	2596	1526	1471	552	4067	2078
Gelderland	15548	9268	4814	1914	20362	11182
Utrecht	3767	2295	1180	453	4947	2748
Noord-Holland	6423	3572	5514	2967	11937	6539
Zuid-Holland	9172	5203	11060	5137	20232	10340
Zeeland	4334	2485	1113	445	5447	2930
Noord-Brabant	15172	9300	7583	3805	22755	13105
Limburg	5996	3661	3849	2348	9845	6009
Totaal Nederland	92698	54117	42422	19591	135120	73708

Bron: CBS Landbouwteiling.

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

M.i.v. 2006 exclusief niet regelmatig werkend personeel.

23-b. Regelmatig werkzame arbeidskrachten, naar positie t.o.v. het gezin en naar geslacht

Regular workers, by situation compared to the family

	1991	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Gezinsarbeidskrachten 1)	231075	214952	194292	163437	151205	147878	148045	146815
w.v. bedrijfshoofden	146393	147648	93138	77790	71090	68881	68141	66017
mannen	136703	127632	85621	71007	67100	64950	64152	62125
vrouwen	9690	20016	7517	6783	3990	3931	3989	3892
w.v. echtgenoten	59754	48001	43338	41195	42768	43173	42683	42136
mannen	1010	1524	3626	3529	1686	1727	1804	1779
vrouwen	58744	46477	39712	37666	41082	41446	40879	40357
w.v. kinderen	21687	17072	.	.	.	.	.	.
mannen	17827	14112	.	.	.	.	.	.
vrouwen	3860	2960	.	.	.	.	.	.
w.v. overige familieleden 2)	3241	2231	57816	44452	37347	35824	37221	38662
mannen	2286	1457	43189	30913	26981	26536	27390	28794
vrouwen	955	774	14627	13539	10366	9288	9831	9868
Niet-gezinsarbeidskrachten	57202	61210	86293	72328	75523	70191	63706	62013
mannen	42744	44509	56450	47203	49342	46021	43144	42422
vrouwen	14458	16701	29843	25125	26181	24170	20562	19591
Totaal arbeidskrachten	288277	276162	280585	235765	226728	218069	211751	208828
mannen	200570	189234	188886	152652	145109	139234	136490	135120
vrouwen	87707	86928	91699	83113	81619	78835	75261	73708

Bron: CBS Landbouwteiling .

1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

2) Inwonend.

3) M.i.v. 2000 kinderen en overige gezinsleden samengevoegd als overige familieleden

23-c. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam en arbeidsjaareenheden
Regular workers and labour year units

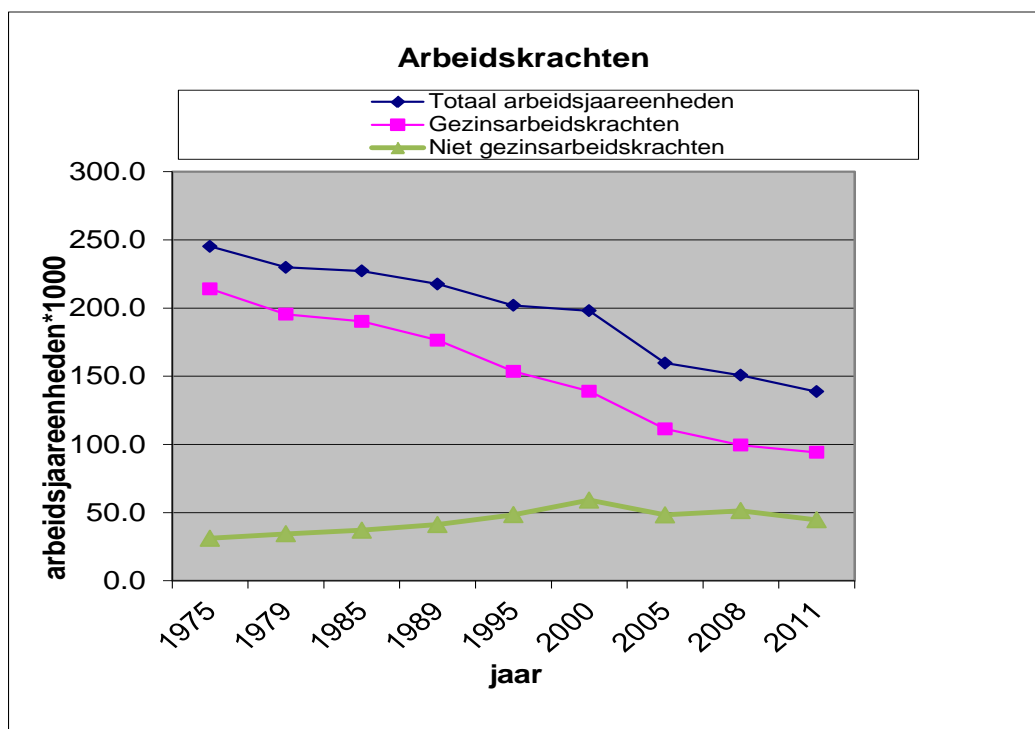
	1979	1985	1995	2005	2009	2010	2011
1 000 personen							
Gezinsarbeidskrachten							
mannen	170.7	170.5	144.7	105.4	93.2	93.3	92.7
vrouwen	75.2	75	70.2	58.0	54.7	54.7	54.1
totaal	245.9	245.5	215	163.4	147.9	148.0	146.8
Niet-gezinsarbeidskrachten							
mannen	33.8	36.7	44.5	47.2	46.0	43.1	42.4
vrouwen	4.3	7.1	16.7	25.1	24.2	20.6	19.6
totaal	38.1	43.8	61.2	72.3	70.2	63.7	62.0
Totaal arbeidskrachten							
mannen	204.6	207.2	189.2	152.7	139.2	136.5	135.1
vrouwen	79.5	82.1	86.9	83.1	78.8	75.3	73.7
totaal	284.1	289.3	276.2	235.8	218.1	211.8	208.8
1 000 arbeidsjaareenheden 1)							
Gezinsarbeidskrachten							
mannen	151.3	147.2	115.9	81.0	69.9	68.8	67.8
vrouwen	44.3	43.1	37.7	30.4	26.9	26.7	26.3
totaal	195.5	190.2	153.6	111.4	96.7	95.5	94.1
Niet gezinsarbeidskrachten							
mannen	31.4	32.1	37.8	34.7	35.4	33.6	32.9
vrouwen	3.1	4.9	10.6	13.6	13.9	12.3	11.7
totaal	34.4	37	48.4	48.3	49.3	45.9	44.6
Totaal arbeidskrachten							
mannen	182.7	179.3	153.7	115.7	105.2	102.4	100.7
vrouwen	47.4	47.9	48.3	44.0	40.8	39.0	38.0
totaal	229.9	227.2	202	159.7	146.0	141.4	138.7

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: M.i.v. 1983 zijn uitwonende meewerkende kinderen bij gezinsarbeidskrachten, daarvoor bij niet-gezinsarbeidskrachten geteld.

1) In 1975 kwam 1 AJE overeen met 2250 uur, vanaf 1976 werd dit 2000 uur.

1 persoon kan voor maximaal 1 AJE worden geteld.

23-d. Arbeidskrachten (personen), regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2011

Regular workers by hours of work a week, 2011

	totaal	waarvan werkzaam gedurende				
		38 uur en meer	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
mannen						
Gezinsarbeidskrachten	96844	53194	6388	9818	11872	15572
w.v. bedrijfshoofden 1)	66271	42849	4636	6333	5929	6524
echtgenoten	1779	351	111	226	417	674
ov. familieleden	28794	9994	1641	3259	5526	8374
Niet-gezinsarbeidskrachten	38276	21053	5355	2723	3623	5522
Totaal	135120	74247	11743	12541	15495	21094
Gezinsarbeidskrachten	54346	8405	4520	12038	11475	17908
w.v. bedrijfshoofden 1)	4121	1185	370	687	666	1213
echtgenoten	40357	6130	3678	9979	8471	12099
ov. familieleden	9868	1090	472	1372	2338	4596
Niet-gezinsarbeidskrachten	19362	3938	3040	4510	4655	3219
Totaal	73708	12343	7560	16548	16130	21127
Gezinsarbeidskrachten	151190	61599	10908	21856	23347	33480
w.v. bedrijfshoofden 1)	70392	44034	5006	7020	6595	7737
echtgenoten	42136	6481	3789	10205	8888	12773
ov. familieleden	38662	11084	2113	4631	7864	12970
Niet-gezinsarbeidskrachten	57638	24991	8395	7233	8278	8741
Totaal	208828	86590	19303	29089	31625	42221

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

1) Inclusief bedrijfshoofden niet gezin

23-e. Arbeidskrachten (arbeidsjaareenheden)², regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2011

Regular workers by hours of work a week, in labour year units, 2011

	totaal	waarvan werkzaam gedurende				
		38 uur en meer	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
mannen						
Gezinsarbeidskrachten	71212	53194	5590	6136	4452	1840
w.v. bedrijfshoofden 1)	53796	42849	4057	3958	2223	709
echtgenoten	830	351	97	141	156	84
ov. familieleden	16586	9994	1436	2037	2072	1047
Niet-gezinsarbeidskrachten	29489	21053	4686	1702	1359	690
Totaal	100701	74247	10275	7838	5811	2530
vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	26388	8405	3955	7524	4303	2201
w.v. bedrijfshoofden 1)	2302	1185	324	429	250	114
echtgenoten	20274	6130	3218	6237	3177	1512
ov. familieleden	3812	1090	413	858	877	575
Niet-gezinsarbeidskrachten	11565	3938	2660	2819	1746	402
Totaal	37952	12343	6615	10343	6049	2603
mannen en vrouwen						
Gezinsarbeidskrachten	97599	61599	9545	13660	8755	4041
w.v. bedrijfshoofden 1)	56098	44034	4380	4388	2473	823
echtgenoten	21104	6481	3315	6378	3333	1597
ov. familieleden	20398	11084	1849	2894	2949	1621
Niet-gezinsarbeidskrachten	41054	24991	7346	4521	3104	1093
Totaal	138653	86590	16890	18181	11859	5133

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

1) Inclusief bedrijfshoofden niet gezin.

2) In 1975 kwam 1 AJE overeen met 2250 uur, vanaf 1976 werd dit 2000 uur.

1 persoon kan voor maximaal 1 AJE worden geteld.

23-f. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam 1) - naar positie t.o.v. het gezin en naar hoofdbedrijfstype NSO

Regular workers by situation compared to the family and by main type of holding

	gezins arbeids-krachten				niet gezins- arbeids- krachten	totaal arbeids-krachten	aantal w.o. bedrijven vrouwen	aantal bedrijven
	bedrijfs- hoofden 4)	echtge- noten	kinde-) ren2	overige familie				
	personen							
1975	172260	89336	27092	6433	36378	331499	100796	162594
1979	157185	75808	24210	6898	38332	302433	87615	148674
1987	151496	65455	24790	3707	47767	293214	84608	132013
1991	146393	59754	21687	3241	57202	288277	87707	122606
1995	147648	48001	17072	2231	61210	276162	86928	113202
2000	134888	34204	21419	3781	86291	280583	61856	97389
2003	128192	29425	18310	4160	78520	258607	62749	85408
2004	121831	26536	16302	3049	61797	229515	58289	83794
2005	122526	26122	14618	4121	68062	235449	58160	81750
2006 3)	79435	44341	.	37056	64347	225179	80186	79435
2007	76741	42950	.	36212	68171	224074	79677	76741
2008	75151	42768	.	37347	71462	226728	81619	75151
2009	73008	43173	.	35824	66064	218069	78835	73008
2010	72324	42683	.	37221	59523	211751	54905	72324
2011	70392	42136	.	38662	57638	208828	54346	70392

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	11953	5778	.	5198	3045	25974	7520	11953
Tuinbouwbedrijven	9871	5278	.	6170	39134	60453	7428	9871
Blijvende teeltbedrijven	1808	1157	.	1418	1785	6168	1700	1808
Graasdierbedrijven	37041	23263	.	20374	8069	88747	29502	37041
Hokdierbedrijven	6107	4169	.	2987	4022	17285	4982	6107
Gewassencombinaties	876	575	.	619	635	2705	772	876
Veeteeltcombinaties	942	751	.	727	279	2699	929	942
Gewassen-/veeteeltcomb.	1794	1165	.	1169	669	4797	1513	1794

Bron: CBS Landbouwtelling.

- 1) T/m 1987 incl. niet-regelmatig werkzame personen.
- 2) In 1975 en 1979 zijn uitwonende kinderen begrepen onder niet-gezinsarbeidskrachten.
- 3) M.i.v. 2006 kan er maar maximaal 1 mannelijk en 1 vrouwelijk bedrijfshoofd per bedrijf voorkomen.
- 3) M.i.v. 2006 zijn de kinderen bij de overige inwonende familie opgenomen.
- 4) Inclusief bedrijfshoofden niet gezin.

23-g. Arbeidskrachten - niet regelmatig werkzaam - naar hoofdbedrijfstype NSO

Workers not regular by type of holding

	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Akkerbouwbedrijven	783	606	538	646	645	706	770
Tuinbouwbedrijven	10200	11799	14295	15620	20257	22416	21453
Blijvende teeltbedrijven	1036	1173	1510	1605	1640	1801	1823
Graasdierbedrijven	1742	1001	1188	1432	1529	1757	1628
Hokdierbedrijven	770	417	498	516	667	734	772
Gewassencombinaties	369	281	305	266	346	445	358
Veeteeltcombinaties	140	61	53	60	59	59	67
Gewassen-/veeteeltcomb.	243	193	191	259	211	261	242
Totaal	15283	15530	18578	20404	25353	28180	27114

Bron: CBS Landbouwtelling

24. Bedrijfsopvolging, -beëindiging

24-a. Bedrijfsopvolging van bedrijfs hoofden met agrarisch hoofdberoep naar aantal opvolgers 1) van 16 jaar e.o., naar Ned. Standaard-opbrengst (nso) en naar hoofdbedrijfstype (NSO), 2008

Succession of main occupation managers by number of successors 16 years e.o., and by Dutch size unit (dsu) and main type of holding (SO), 2008

	hoofdberoeps- bedrijven agrariërs	hoofdberoeps- bedrijven agrariërs	hoofdberoeps- bedrijven agrariërs	w.v. bedrijven zonder opvolger	met...op-volger(s)		
	Totaal	tot 50 jaar	50 jaar e.o.		1	2	3 en meer
Totaal	75151	31347	43804	31897	9974	1676	257
Persoonlijke ondernemingen	71090	29250	41840	30417	9630	1571	222
Rechtspersonen	4061	2097	1964	1480	344	105	35
NSO-klasse							
Standaard opbrengst * 1000							
0-25	20036	4963	15073	13756	1125	153	39
25-100	14613	4811	9802	7914	1596	249	43
100-250	19971	9946	10025	6098	3540	350	37
250-500	12446	6778	5668	2527	2588	505	48
500-1000	5128	2993	2135	1065	781	248	41
1000-1500	1423	864	559	267	205	73	14
1500-3000	1085	707	378	186	98	71	23
3000 en meer	449	285	164	84	41	27	12
Hoofdbedrijfstype 2)							
Akkerbouw bedrijven	11857	4165	7692	5796	1574	272	50
Tuinbouw bedrijven	11401	5748	5653	4406	921	269	57
Blijvende teeltbedrijven	1811	771	1040	802	192	33	13
Graasdierbedrijven	38624	15114	23510	16926	5644	839	101
Hokdierbedrijven	7071	3725	3346	2361	852	123	10
Gewassencombinaties	951	432	519	328	160	23	8
Veeteeltcombinaties	1376	636	740	399	302	38	1
Gewassen-/veeteeltcomb.	2057	756	1301	878	328	79	16

Bron: CBS Landbouw telling. LEI-bewerking.

1) als opvolger is ook gerekend een mede-ondernemer die tenminste 20 jaar jonger is dan de oudste ondernemer.

2) Verschil met totaal 3 bedrijven die niet in te delen zijn.

25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven

25-a. Verleende borgstellingen van het Borgstellingsfonds voor de landbouw

Securities of the Security Fund for agriculture

	1990		2000		2007		2008		2009	
	aantal	mln euro	aantal	mln euro	aantal	mln euro	aantal	mln euro	aantal	mln euro
Sector landbouw 1)	160	13.6	47	9	27	8	42	13.4	29	9.1
Sector tuinbouw	358	46.1	208	91	61	26.4	41	19.4	19	7.1
Totaal	518	59.8	255	100	88	34.4	83	32.8	48	16.2
Specificatie sector landbouw :										
w eidebedrijven	58	5.1	9	1.1	4	0.6	12	3.1	7	1.7
varkensbedrijven	30	2.3	10	2.4	18	5.5	15	5.7	11	4
pluimveebedrijven	15	1.5	17	3.3	4	1.6	8	2.5	6	2.1
ov. veehouderijbedr.	13	0.8	-	-						
akkerbouw bedrijven	29	2.5	7	1			1	0.5	1	0.5
loonbedrijven	11	1	-	-						
overige bedrijven	4	0.5	4	1.2	1	0.3	6	1.6	4	0.8
nertsenhouderij 2)	-	-								
Netto-garantiebedrag 3)		12.9		8.5		8		13.4		9.1
Specificatie sector tuinbouw :										
glasgroentenbedrijven	132	19.4	74	36	18	9	17	8	5	2.1
glasbloemenbedrijven	88	11.7	79	37.8	15	7.4	7	4.4	3	1.1
potplantenbedrijven	32	4.7	13	5.8	14	5.7	6	3.2	3	1.2
groentenbedrijven open grond	13	1.1	6	1.2	1	0.4	0	0	1	0.3
bloembollenbedrijven	13	1.3	11	3.1	2	0.7	1	0.3	3	0.9
fruitteeltbedrijven	18	2	2	0.3	2	0.4	1	0.4	1	0.5
champignonbedrijven	27	2.8	7	3	4	1.4	3	1	2	0.9
boomkw ekerijbedrijven	13	0.9	10	1.1	3	0.7	5	17	1	0.1
ov. tuinbouw bedrijven	10	0.8	6	2.8	2	0.7	1	0.3	0	0
w itlofteelt 2)	12	1.4								
Netto-garantiebedrag 3)		42.9		85.5		26.4		19.4		7.1

Bron: Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw .

1) Incl. visteelt.

2) M.i.v. 1996 onder overige bedrijven.

3) Netto-garantiebedrag is het totaal bedrag van de sector, verminderd met de geherfinancierde borgstellingsposten.

25-b Betalingen aan boeren gemeenschappelijk landbouwbeleid EU

Payment to farmers in the Netherlands common agricultural policy

	2007	2008	2009	2010	2011
	mln Euro	mln Euro	mln Euro	mln Euro	mln Euro
Zuivel	540.7	2.2	97.3	32.5	-45.9
Restituties melk- en zuivelproducten	133.4	4.3	70.4	46.8	0.0
Restituties non-Annex I melk en boter	12.4	1.7	5.5	5.8	0.0
Steun afzet melk en ondermelk	4.2	1.0			
Interventie opslag boter en room	5.1	3.6	6.4	2.3	1.7
Interventie opslag magere melkpoeder			55.7	-4.3	-33.6
Superheffing		-8.8	-40.8	-45.2	-14.2
Overige marktmaatregelen zuivel	9.2	0.2		24.6	
Melkpremie	259.1	0.1			
Extra betaling melkproducten	117.2				
Overige maatregelen melk en zuivel			0.0	2.5	0.0
Akkerbouw	98.6	148.6	75.8	48.2	44.7
Uitvoerrestituties granen	4.1	1.2			
Uitvoerrestituties suiker	17.1	43.9	6.1		
Interventie zetmeel	11.0	8.9	10.4	10.3	8.9
Restitutie non-anex I granen en rijst	4.5	1.5	0.0	0.0	0.0
Restitutie non-anex I suiker	13.6	18.5	11.1	0.8	0.1
Gedroogde voedergewassen e.d.	5.1	5.0	3.5	4.1	4.3
Steun vezelvlas en hennep	1.5	1.4	0.7	0.9	0.9
Fonds voor suikerherstructurering	17.7	43.2	18.1	5.4	4.5
Overige marktmaatregelen akkerbouw	0.9				
Areaalsteun	1.4	0.3	0.3	0.3	0.3
Producenten voor zetmeelaardappelen	21.0	24.1	25.0	25.8	22.5
Overige directe inkomenssteun akkerbouw	0.7	0.5	0.5	0.5	3.1
Veehouderij excl. zuivel	112.5	120.2	107.9	101.7	25.2
waarvan:					
Restituties rundvlees	1.1	0.6	1.5	1.0	1.5
Restituties levende runderen	3.6	1.3	1.1	1.5	2.1
Restituties varkensvlees	0.1	12.6	2.9	0.2	0.0
Interventiemaatregelen varkensvlees		2.8	0.0		6.3
Restituties eieren	3.4	4.0	4.1	2.9	3.9
Buitengewone ondersteuning eieren	1.0				
Restituties slachtpluimvee	4.1	1.3	0.9	0.4	0.5
Betalingen bijenteelt	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Slachtpremies	98.6	97.2	97.1	95.5	-0.1
Overige directe inkomenssteun veehouderij	0.4	0.1	0.0	0.0	10.8
Tuinbouw	68.5	66.4	119.4	84.7	103.0
waarvan:					
Uitvoerrestituties groenten en fruit	0.3	0.6	0.2		
Compensatie uit de markt plus aankoop	0.3	0.1			
Actiefondsen voor telersverenigingen en operationele programma's	67.9	65.7	119.2	84.5	75.7
Schoolfruit				0.2	1.7
Buitengewone marktondersteuningsmaatregelen					25.5

Bron: Het LNVLoket

26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines

26-a. Bouwvergunningen verleend in de agrarische sector, naar soort bouwwerk 1)

Building licences in agriculture

	totaal gebouwen		nieuwbouw, herbouw en uitbreiding				herstel en verbouw	
	bouwkosten	aantal	bouwkosten	aantal	inhoud	oppervlak	bouwkosten	aantal
	mln €	werken	mln €	werken	1000 m3 2)	1000 m2 2)	mln €	werken
1989	490	6024	462	5667	30354	7059	28	357
1990	598	7098	565	6628	32333	7259	33	470
1991	565	6540	538	6176	33675	7493	27	364
1992	573	6263	544	5880	34371	7480	29	383
1993	412	4325	388	4028	22134	4723	25	297
1994	395	3966	379	3731	20065	4216	16	235
1995	386	3843	372	3627	20633	4262	14	216
1996	424	3755	408	3570	23162	4858	16	185
1997	650	4521	628	4264	39986	8308	22	257
1998	677	4743	524	3358	33705	6984	153	1385
1999	714	4796	573	3457	39695	8114	140	1339
2000	611	3122	485	2270	34788	7338	126	852
2001	671	3339	485	2156	33869	7075	186	1183
2002	559	2679	421	1770	22234	4291	137	909
2003	592	2575	453	1659	28195	5208	140	916
2004	690	2938	487	1779	30136	5589	203	1159
2005	722	2867	498	1653	33322	5785	224	1214
2006	853	3308	596	1931	41537	7104	257	1377
2007	1151	3785	831	2181	64645	10566	320	1604
2008	1155	4045	799	2337	.	.	356	1708
2009	991	3321	689	1925	24108	4112	302	1396
2010	914	3110	647	1815	20923	3482	267	1295
2011	945	3068	647	1833	26265	4422	298	1235
Specificatie 2011								
naar agrarische sector								
land- en tuinbouw	942	3054	646	1824	26233	4416	296	1230
bosbouw	1	6	1	5	27	5	0	1
visserij	2	8	0	4	6	1	2	4
naar soort bouwwerk								
kassen	78	125	56	70	9976	1624	22	55
schuren en stallen (alg.)	296	1327	196	815	6154	1020	100	512
rundveestallen	277	896	171	460	4735	777	105	436
varkensstallen	182	315	137	223	3029	570	44	92
pluimveehokken	61	171	49	115	1532	276	13	56
wagen- en werktuigschuren	23	178	16	122	560	96	7	56
mestkelders	3	16	1	5	49	10	2	11
overig en onbekend	25	40	21	23	230	49	4	17

Bron: CBS.

1) Bouwwerken met een bouwsom van 45 000 euro en meer, excl. BTW volgens de NEN 2631, uitgave 1979.

2) Het totaal van de inhoud en het vloeroppervlak is excl. soort bouwwerk "Geen gebouw" en "Mestkelders".

26-b. I n v o e r v a n l a n d- e n t u i n b o u w m a c h i n e s (c . i . f .)*Import of agricultural and horticultural machineries*

Productgroep	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
	mln euro						
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	127.2	105.8	163.1	149.1	252.2	163.3	192.8
2-wielige trekkers	16.0	0.9	0.8	4.1	11.6	7.5	8.7
Gebruikte trekkers	24.8	17.3	18.7	22.6	33.7	31.3	28.2
Bodembewerkingmachines							
ploegen	5.9	4.9	3.1	2.8	19.6	16.3	10.5
schijfeggen	0.3	0.5	0.1	0.1	0.1	0.3	0.1
eggen, cultivators e.d.	7.0	5.1	8.9	14.4	16.6	16.2	15.7
zaai-, plant- en strooimachines	4.6	3.6	3.5	3.9	6.4	7.9	7.3
meststoffen-verspreidmachines	4.3	2.3	2.4	5.5	10.1	6.3	5.5
andere machines en toestellen	14.7	5.8	11.4	11.5	26.7	14.0	16.3
delen en onderdelen	22.1	25.0	23.5	41.9	52.3	39.8	34.2
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d.							
excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	12.5	9.3	19.2	17.6	22.0	14.8	12.9
hark- en zwadkeeders e.a.	27.1	9.0	9.5	14.5	29.6	8.2	10.3
opraap- en andere persen	6.2	5.7	6.8	4.5	7.5	3.6	6.1
maaidorsers	8.9	6.7	6.9	6.2	16.7	15.7	12.8
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0.5	0.1	0.3	0.0	0.1	0.1	0.1
aardappeloogstmachines	4.7	7.3	6.6	4.7	11.5	10.5	9.1
bietenrooiers en -koppers	3.1	0.3	1.7	1.7	1.3	2.5	3.4
andere oogstmachines wortels en knollen	1.7	1.0	0.2	1.1	1.7	2.3	1.3
veldhakselaars met eigen beweegkracht		12.9	12.2	8.7	10.6	13.9	15.6
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		0.6	0.4	0.3	0.4	0.3	0.1
andere oogst- en dorsmachines	13.8	2.1	3.1	2.8	3.8	1.6	2.6
reinigings- en sorteermachines	5.1	2.0	3.2	5.1	13.2	8.3	10.7
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	43.6	49.5	51.6	84.3	163.7	122.8	134.3
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	2.4	1.0	2.2	1.3	21.9	20.6	18.0
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	1.6	1.9	2.8	4.0	3.8	2.7	3.7
delen van melkveehouderijmachines	18.2	21.8	22.3	29.6	61.4	33.3	30.2
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	1.1	0.9	1.3	1.2	0.7	0.9	1.4
delen van persen, molens e.d.	0.4	1.0	0.1	0.2	0.1	0.1	0.0
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	4.0	3.0	4.1	3.4	17.7	8.0	10.4
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	1.4	0.2	0.2	1.2	0.4	1.2	0.1
pluimveehouderij-machines	4.4	5.9	4.2	8.8	12.6	11.3	16.4
andere machines	15.5	13.6	15.6	22.6	37.8	24.3	29.7
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	5.8	4.9	7.5	9.5	12.9	10.9	14.7
delen van andere machines	6.1	13.1	21.9	27.3	45.9	27.4	35.2
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten	1.2	0.9	0.9	0.8	0.1	0.3	0.3
Totaal	401.6	345.8	440.5	517.3	926.8	648.5	698.7

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

* Voorlopige cijfers

26-c. U i t v o e r v a n l a n d- e n t u i n b o u w m a c h i n e s (c . i . f .)
Export of agricultural and horticultural machineries

Productgroep	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
	mln euro						
Productgroep							
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	6.7	6.7	21.8	32.7	70.0	58.0	95.8
2-wielige trekkers	0.1	0.1	0.1	0.3	1.1	1.2	0.9
Gebruikte trekkers	23.9	23.4	28.4	32.9	41.5	29.3	33.4
Bodembewerkingmachines							
ploegen	0.8	0.7	1.0	1.1	12.2	12.9	8.9
schijfeggen	0.1	0.9	1.9	1.3	2.2	1.3	1.2
eggen, cultivators e.d.	24.0	13.8	8.0	7.1	7.7	8.1	10.7
zaai-, plant- en strooimachines	7.9	3.7	7.6	8.9	11.7	8.3	10.5
meststoffen-verspreidmachines	14.9	15.1	14.7	20.1	43.0	26.1	26.3
andere machines en toestellen	14.3	13.6	23.3	29.6	65.8	57.7	83.5
delen en onderdelen	23.4	16.7	22.2	38.8	38.0	36.1	39.9
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d.							
excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	50.1	40.9	42.9	44.0	62.4	41.7	30.9
hark- en zwadkeerders e.a.	16.1	10.5	8.4	8.4	21.1	8.7	16.2
opraap- en andere persen	11.3	17.2	14.0	24.1	80.5	63.1	65.1
maaidorsers	2.7	1.1	4.0	6.6	7.8	5.3	6.0
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0.6	0.4	0.4	0.6	0.1	0.4	0.3
aardappel oogstmachines	5.0	3.5	0.5	0.5	2.7	4.6	2.1
bietenrooiers en -koppers	2.1	4.7	5.6	12.4	9.1	9.5	18.2
andere oogstmachines wortels en knollen	2.5	2.3	0.9	1.6	2.5	2.1	2.0
veldhakselaars met eigen beweegkracht		2.6	8.5	2.9	4.1	4.7	6.1
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		2.7	2.1	2.2	2.5	2.6	2.4
andere oogst- en dorsmachines	16.3	10.1	16.8	9.6	13.5	9.3	8.6
reinigings- en sorteermachines	19.5	24.7	31.6	70.4	124.6	100.7	124.9
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	50.0	66.7	71.9	95.7	137.2	119.0	137.7
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	1.6	1.9	30.4	3.7	161.4	124.9	83.0
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	10.9	36.0	21.7	20.8	20.1	14.5	15.9
delen van melkveehouderijmachines	17.2	17.5	19.1	44.6	42.5	30.7	37.1
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	0.2	1.3	3.3	1.3	1.4	0.3	0.5
delen van persen, molens e.d.	0.4	0.2	0.1	0.1	0.9	0.1	0.2
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	15.4	14.5	15.3	35.1	73.2	40.7	65.6
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	9.9	9.3	11.5	9.4	35.1	27.7	43.5
pluimveehouderij-machines	14.7	22.1	35.5	39.4	107.7	70.7	106.7
andere machines	25.5	37.7	48.8	86.1	150.6	99.2	103.3
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	11.2	13.8	18.6	24.5	36.6	31.5	35.0
delen van andere machines	23.8	24.5	35.8	54.8	69.9	71.5	70.0
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten	0.8	0.5	2.0	4.4	3.6	4.6	3.0
Totaal	423.9	461.1	578.7	775.8	1464.3	1127.1	1295.4

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

* Voorlopige cijfers

27. Veevoeder

27-a. Productie van ruwvoer

Production of roughage

	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
	mln kg droge stof							
Graskuil	4288	4336	3663	4252	4323	4803	4878	5114
Hooi	433	445	398	299	392	355	146	218
Snijmaïskuil 1)	.	.	2543	2854	3385	3323	3893	3893

Bron: CBS Statline.

1) opbrengst alle bedrijven.

27-b. Oppervlakte gemaaid grasland 1) naar gebruik

Area of mowed grassland according to utilization

	totale oppervlakte grasland	gemaaide oppervlakte grasland 2)	in % totale oppervlakte	verwerking gras in % gemaaide oppervlakte			
				hooi	kuilvoer	zomer- stalvoeding	overige doeleinden
1975	1286	1330	103	43.0	50.9		6.1
1980	1198	1613	135	15.5	70.6		13.9
1985	1083	1790	165	6.5	74.7	17.7	1.4
1990	1004	1857	185	8.9	79.3	9.9	1.9
1991	995	1760	177	7.6	81.7	8.9	1.8
1992	978	1865	191	7.0	83.5	7.3	2.2
1993	965	1960	203	6.1	84.9	7.3	1.7
1994	956	1860	195	7.1	81	8.2	3.7
1995	953	1891	198	9.2	81.8	7.5	1.6
1996	958	1789	187	6.0	84.1	7.8	2.1
1997	931	1960	211	6.6	83.4	8.7	1.3
1998	927	1926	208	5.0	83.9	9.5	1.6
1999	899	2029	226	6.5	86.3	6.5	0.7
2000	905	1943	215	5.0	88	6	1
2001	903	1866	207	6.2	84.9	6.6	2.3
2002	929	1979	213	6.0	87.0	5.0	2.0
2003	975	1778	183	9.0	81.0	9.0	1.0
2004	983	1958	200	8.0	86.0	5.0	1.0
2005	980	1965	201	6.0	86.0	6.0	2.0
2006	997	2613	262	8.0	87.0	4.0	1.0
2007	990	.	.	5.0	88.0	3.0	4.0
2008	982	2358	240	4.0	93.0	1.0	2.0
2009	975	2359	242	5.0	88.0	4.0	3.0
2010	951	2423	255	3.0	90.0	4.0	3.0

Bron: CBS grondgebruik; oppervlakte en opbrengst

1) M.i.v. 1984 hebben de cijfers alleen betrekking op de oppervlakte grasland op bedrijven met rundvee.

2) Als een oppervlakte meer dan eenmaal is gemaaid, is elke snede geteld. Niet meegeteld is de gemaaide oppervlakte grasland in de boomgaard, waarvan het gras na het maaien blijft liggen.

28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen

28-a. Mest en mineralenproductie van de veestapel 1) Manure and mineral production of livestock

	1980	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
Mest:								
Rundvee (als dunne mest, inclusief vleesvee)	64943	60852	60655	55598	52974	55128	55134	54269
w.o. in de weideperiode	32472	32916	29644	24445	24228	.	.	.
w.v. in de opslag	.	.	10247	7520	10413	.	.	.
w.v. in de wei	.	.	19397	16924	13806	8963	8365	8121
Rundvee (als vaste mest)	.	.	1023	1144	1056	863	807	735
Vleesstieren (als dunne mest)	2274	2654	2652	1356	917	804	778	719
Vleeskalveren (als dunne mest)	1281	1925	2471	2958	2895	2962	3097	3053
Schapen en geiten 1)	877	1885	1848	1712	1728	1668	1707	1674
w.o. in de weideperiode	755	1579	1541	1363	1294	1292	1340	1311
Varkens (als dunne mest)	14634	16356	16146	14127	11852	12425	11841	11821
w.o. fokvarkens 2)	5200	7223	7241	6322	5247	5378	5346	5326
Pluimvee (als dunne mest) 3)	.	1489	905	528	146	58	28	25
Pluimvee (als vaste mest) 3)	1739	863	1198	1577	1338	1443	1498	1440
Stikstof (als N-totaal) 4)	483	590	582	477	420	425	432	425
Fosfaat (als P ₂ O ₅)	230	226	209	183	170	175	179	176
Kalium (als K ₂ O)	534	607	628	531	524	518	523	514

Bron: CBS Meststatistieken.

1) Inclusief lammeren; in 1970 en 1980 alleen schapen. In stalperiode: vaste mest. In weideperiode: dunne mest.

2) In 1970 alleen opfokvarkens van 50 kg en meer; overige jaren alle opfokvarkens.

3) T/m 1980 is er vanuit gegaan dat alle pluimveemest vast is. M.i.v. 1984 is onderscheid gemaakt in dunne en vaste mest.

4) Vanaf 1990 verminderd met gasvormige verliezen van N₂O, NO en N₂.

28-b. Binnenlandse afzet van kunstmeststoffen

Inland sales of chemical fertilizers

	stikstofmeststoffen		fosforzuurmeststoffen		kalimeststoffen		kalkmeststoffen	
	herleid tot N		herleid tot P ₂ O ₅		herleid tot K ₂ O		herleid tot CaO	
	mIn kg	kg/ha	mIn kg	kg/ha	mIn kg	kg/ha	mIn kg	kg/ha
juli/juni								
1975/'76	452.7	218	80.7	39	101.3	49	230.2	111
1980/'81	482.8	239	82.8	41	113.5	56	220.2	109
1985/'86	499.7	248	81.3	40	119.8	59	246.7	122
1990/'91	400.1	199	74.1	37	94.1	47	230.2	114
1995/'96	388.9	198	66.2	34	73.7	37	183.3	93
1996/'97	405.3	205	64.6	33	64.2	32	183.8	93
1997/'98	402.9	205	71.4	36	66.7	34	175.1	89
1998/'99	383.3	194	65.3	33	56.0	28	142.2	72
1999/'00	339.5	173	62.2	32	51.7	26	174.7	89
2000/'01	298.3	153	52.3	27	49.1	25	153.0	78
2001/'02	292.2	151	48.0	25	52.6	27	155.4	80
2002/'03	290.6	149	52.4	27	54.1	28	166.9	86
2003/'04	300.5	156	50.9	26	51.5	27	152.3	79
2004/'05	279.2	145	48.6	25	47.4	25	148.3	77
2005/'06	287.8	150	48.3	25	41.7	22	145.8	76
2007	257.5	135	36.1	19	45.8	24	115.0	60
2008	238.1	123	26.7	14	29.3	15	124.9	65
2009	225.7	118	9.9	5	18.4	10	.	.
2010	219.5	117	30.7	16	5.8	30	101.5	54

Bron: LEI.

28-c. Binnenlandse afzet van NPK-, NK-, NP- en PK-meststoffen, uitgedrukt in N, P2O5 en K2O

Inland sales of N, P and K in mixed fertilizers

juli/juni	N mln kg	in % van totaal N	P2O5 mln kg	in % van totaal P2O5	K2O mln kg	in % van totaal K2O	totaal mln kg	in % van totaal N+P2O5+K2O
1975/'76	48.5	10.7	43.5	53.9	38.2	37.7	130.2	20.5
1980/'81	57.1	11.8	55.4	66.9	47.6	41.9	160.1	23.6
1985/'86	63.3	12.8	58.8	72.2	38.2	31.9	160.3	23.0
1990/'91	80.7	20.2	58.4	78.7	28.0	29.7	167.0	29.4
1995/'96	56.4	14.5	40.4	61.1	20.6	27.9	117.4	22.2
1996/'97	57.3	14.1	37.7	58.4	15.8	24.6	110.8	20.8
1997/'98	56.1	13.9	40.5	56.8	20.1	30.1	116.7	21.6
1998/'99	57.5	15.0	40.9	62.5	17.3	30.9	115.6	22.9
1999/'00	54.3	16.0	44.4	71.3	17.9	34.7	116.7	25.7
2000/'01	44.2	14.8	45.1	86.3	16.8	34.2	106.1	26.6
2001/'02	55.5	19.0	41.3	86.1	15.1	28.8	112.0	28.5
2002/'03	57.9	19.9	43.5	82.9	21.7	40.2	123.0	31.0
2003/'04	41.3	13.8	44.7	87.8	16.9	32.9	102.9	25.5
2004/'05	44.0	15.8	43.3	89.1	17.0	35.9	104.4	27.8
2005/'06	33.6	11.7	37.5	77.6	13.0	31.3	84.1	22.3
2007	36.3	22.3	29.5	81.7	23.7	51.6	89.4	26.3
2008	42.8	18.0	24.7	92.8	15.1	51.6	82.6	28.1
2009	19.0	8.4	8.6	87.0	6.3	34.3	33.9	13.4
2010	20.0	9.1	26.9	87.4	24.4	43.8	71.3	23.3

Bron: LEI.

28-d. Binnenlandse afzet van kunstmest naar soort (in % van het totaal N, P2O5, K2O en CaO)

Inland sales of chemical fertilizers by type

	juli/juni								
	1985/'86	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2008	2009	2010	
Stikstofmeststoffen	%								
Kalkammonsalpeter	68.4	62.5	71.5	74.3	62.5	65.8	74.9	73.8	
Stikstofmagnesia	14.7	12.2	9.1	3.2	2	0.6	1.3	0.5	
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	7.7	19.7	15.6	15.4	16.6	
NPK-, NP- en NK-meststoffen 1)	16.9	25.3	19.4	14.8	15.8	18.0	8.4	9.1	
Fosforzuurmeststoffen									
Superfosfaat	25.1	18.3	13.1	13.7	10.9	7.2	13.0	12.6	
NPK-, NP- en PK-meststoffen	74.9	81.8	86.9	86.3	89.1	92.8	87.0	87.4	
Kalimeststoffen									
Kaliumchloride 40%	13.9	4.5	3.6	2.3	2	2.2	2.1	3.7	
Kaliumchloride 60%	36.6	44.4	45.2	34.8	49.8	36.7	52.7	38.7	
Patentkali 30%	9.5	8.1	11.5	11.4	5.7	4.5	6	7.0	
Kaliumsulfaat	1.9	3.0	6.4	16.6	6.3	4.5	4.1	5.6	
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	0.8	0.3	0.5	0.8	1.2	
NPK-, NK- en PK-meststoffen 1)	38.1	40.0	33.3	34.2	35.9	51.6	34.3	43.8	
Kalkmeststoffen en andere producten met zuurbindende waarde (ZBW)									
Kalkmergel	9.5	9.2	15.9	14.9	22.1	22.4		23.8	
Koolzure magnesiakalken	38.1	30.9	24.8	19.7	15.1	17.7		17.0	
Schuimaarde	29.0	46.5	46.4	54.2	55.5	42.2		49.4	
Diversen	23.4	13.4	12.9	11.2	7.4	17.7		9.8	

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 incl. enkelvoudige meststoffen.

28-e. Voorzieningsbalans van stikstofmeststoffen

Supply balance sheet of nitrogenous fertilizer

juli/juni	1985/'86	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2001/'02	2005/'06	2009	2010
	mln kg N							
Productie	1570.7	1807.3	1798.5	1515.5	1478.4	1536.2	1455.3	1475.7
Invoer	208.7	135.5	144.7	121.5	103	91.3	98.7	154.7
Uitvoer	1241.3	1526.8	1505.6	1330.8	1344.1	1299.2	1316.0	1408.3
Voorraadmutatie	38.4	15.9	48.6	7.9	-54.9	40.5	12.3	2.6
Afzet	499.7	400.1	388.9	298.3	292.2	287.8	225.7	219.5

Bron: LEI.

28-f. Mineralenbalans voor cultuurgrond

Mineral balance sheet

	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
	mln kg N						
STIKSTOF							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	450	476	386	356	352	338	341
Kunstmest	401	395	330	269	230	218	218
Depositie	82	76	67	56	57	48	48
Overige 1)	38	37	39	40	35	37	37
Totaal	971	984	822	681	674	641	644
Afvoer							
Gewasopbrengst	497	448	414	380	397	385	376
Netto belasting	474	536	408	301	277	256	268
	mln kg P						
FOSFOR							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	95	86	74	67	62	59	62
Kunstmest	33	27	27	21	12	4	4
Depositie	2	2	2	0	0	0	0
Overige 1)	7	5	5	5	3	3	3
Totaal	137	120	108	93	77	66	69
Afvoer							
Gewasopbrengst	62	55	58	55	58	54	53
Netto belasting	75	65	50	38	19	12	16
	mln kg K						
KALIUM							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	502	510	432	425	405	398	401
Kunstmest	82	57	43	39	24	15	15
Depositie	10	10	10	10	10	10	10
Overige 1)	5	10	9	10	6	6	6
Totaal	599	587	494	484	445	429	432
Afvoer							
Gewasopbrengst	445	422	396	397	395	388	381
Netto belasting	154	165	98	87	50	41	51

Bron: CBS.

1) Retourstroom gewassen, biologische stikstofbinding, overige organische meststoffen en bestrijdingsmiddelen.

2) Na verrekening met de hoeveelheid in mest die door het natte najaar van 1998 pas in 1999 is aangewend (14 mln kg N, 3 mln kg P en 10 mln kg K).

28-g. Bestrijdingsmiddelengebruik in de landbouw (in actieve stof)
Pesticides for agricultural purposes, utilization

	totaal gebruik x 1000kg				gebruik in kg per ha			
	1995	2000	2004	2008	1995	1998	2004	2008
A k k e r b o u w g e w a s s e n								
Wintertarwe	336	328	365	409	2.7	3.2	3.1	2.9
Zomertarwe	.	.	36	28	.	.	1.7	1.8
Zomergerst	51	60	56	60	1.6	1.2	1.3	1.3
Bruine bonen	5	5	5	2	2.3	2.5	2	2.1
Veldbonen	.	2	.	.	.	.	.	.
Erwten groen te oogsten	13	12	9	11	1.8	1.8	1.8	1.9
Koolzaad	.	1	.	1	.	.	.	0.4
Vlas	.	7	8	4	.	.	1.8	1.5
Graszaad	40	36	36	25	1.8	1.4	1.4	1.6
Pootaardappelen	784	599	568	654	20.8	16.7	14.3	17.9
Consumptie-aardappelen	927	1066	819	838	11.6	14.2	11.3	12.1
Zetmeelaardappelen	652	617	653	676	10.6	11	12.7	14.7
Suikerbieten	414	395	331	385	3.6	3.5	3.4	5.3
Snijmais	681	163	183	222	3.1	2	0.8	0.9
Poot- en plantuien	.	109	108	95	.	21.9	19.3	18.5
Zaaiuien	201	298	412	446	17.3	23.2	20.7	22
Cichorei	.	14	17	16	.	3.3	3.5	4.7
G r o e n t e n o p e n g r o n d								
Aardbeien	17	16	21	7	9.8	8.5	10	5.8
Asperges	14	17	10	14	6.1	6.6	4.1	5.6
Prei	27	24	23	7	7	8.3	7.5	2.3
Schorseneren	20	.	3	2	13.5	13.3	2.7	2.1
Sluitkool	7	6	5	6	2.3	2.4	1.9	1.9
Spruitkool	16	35	26	14	3.6	5	7.4	4.3
Stambonen	11	9	12	8	2.4	3	2.7	2.4
Waspeen en bospeen	15	13	7	7	4.7	3.4	3	2.7
Winterpeen	20	24	24	17	4.4	5.8	4.3	3.1
Witlofwortel	11	14	11	11	2.9	2.9	3.6	3.6
P i t - e n s t e e n v r u c h t e n								
Appelen	471	232	258	252	30.8	29	25.2	27.1
Peren	159	104	223	191	26.9	25.1	34.4	25.6
B o o m k w e k e r i j g e w a s s e n								
Bloemkwekerij open grond	.	16	13	20	.	4.8	5.4	7.6
Bos- en haagplantsoen	6	20	29	37	2.8	2.4	12.7	12.7
Laan- en parkbomen	8	6	11	9	3.4	2.8	3.2	2
Rozenstruiken	11	17	3	4	16.6	.	6.4	8.1
Sierconiferen	12	9	12	14	8.4	5.8	4.4	4.5
Vaste planten	2	9	12	15	3.3	5.4	8.4	12.3
B l o e m b o l l e n e n - k n o l l e n								
Hyacinten	41	50	31	29	42.1	44.5	27.4	21
Tulpen	235	224	247	288	29.3	27.7	22.4	25.3
Narcissen	33	35	28	45	23.4	22.1	15.5	23
Irissen	21	24	12	13	29.3	36.4	22.2	30.2
Gladiolen	50	.	29	26	27	.	21.6	22.5
Lelies (bollen)	407	528	586	491	123.5	115.4	129.1	98.9
G r o e n t e n o n d e r g l a s								
Tomaten	18	30	12	11	14.9	32.6	8.8	7.2
Komkommers	15	9	7	7	18.9	15.4	11.5	11
Paprika	19	16	4	4	18.9	18.8	3.6	3.5
B l o e m e n o n d e r g l a s								
Rozen	78	57	30	35	84.6	62.7	35.8	59.5
Chrysanten	38	32	31	26	49.8	40.2	45.7	50.2
Freesia's	4	3	2	1	13	9.9	8.6	4.4
Orchideeën	.	1	1	1	.	5.3	3.9	6.1
Gerbera's	.	7	4	5	.	20.8	18.1	23.5
Lelies (snijbloemen)	4	2	3	2	16.9	18.5	10.3	10.7
Potplanten, - bloei	.	9	8	12	.	11.1	12	12.9
Potplanten, - blad	6	4	5	7	11	12.3	10.7	14.7
Perkplanten	.	7	7	9	.	9.5	13.3	20.1
C h a m p i g n o n s 1)								
Insekten en mijten	2	1	1	0	19.1	6.3	8.2	3
Schimmelziekten	2	1	1	0	22.3	18.4	12	1.2

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw

N.B.: Vermelde gegevens zijn exclusief grondontsmettingsmiddelen, bolontsmetting, glasreiniging en kasontsmetting.

Bacteriepreparaten zijn eveneens niet opgenomen.

1) gemiddeld ca 7,5 teelten per jaar

28-h. Verbruik van chemische bestrijdingsmiddelen (in actieve stof) per groep van middelen*Pesticides for agricultural purposes*

	1990	1995 1)	2000	2005	2007	2008	2009	2010
	1 000 kg							
Mijten / insectenbestrijdingsmiddelen	840	553	290	212	214	190	210	240
Schimmelbestrijdingsmiddelen	4726	4490	4925	4394	5023	4450	3790	3610
Onkruidbestrijdings- en loofdodingsmiddelen	4091	3982	3500	3496	3569	3170	2680	2640
Grondontsmettingsmiddelen	8938	2388	1402	1406	1660	1570	1430	1350
Groeiregulatoren	.	196	214	.	.	.	.	.
Overige middelen	1673	1002	1051	1196	1620	1390	1600	1760
Totaal	20268	12611	11382	10704	12086	10770	9710	9600

Bron: Ned. Stichting voor Fytofarmacie (Nefyto) en Regeling Administratievevoorschriften Bestrijdingsmiddelen (RAB, sinds 1992).

1) Vanaf 1995 exclusief hulpstoffen.

28-i. Biologische landbouw 1), bedrijven en oppervlakten naar hoofdbedrijfstype (NSO)*Biological agriculture, holdings and areas by main type of holding (SO)*

	Akkerbouw- bedrijven	Tuinbouw- bedrijven	Blijvende teeltbedrijven	Graasdier- bedrijven	Hokdier- bedrijven	Combinaties van bedrijven	Totaal
aantal bedrijven							
2000	140	227	67	532	75	154	1195
2001	167	226	65	548	87	179	1272
2002	172	209	67	565	84	191	1288
2003	188	218	60	605	95	172	1338
2004	186	196	61	574	98	163	1278
2005	189	183	52	569	108	177	1278
2006	179	326	70	619	123	190	1507
2007	171	168	62	541	118	173	1233
2008	169	182	63	551	123	167	1255
2009	164	178	68	554	134	169	1267
2010	172	187	70	561	137	178	1305
2011	189	201	90	579	151	190	1400
oppervlakte (ha)							
2000	10041	1890	573	20169	757	6442	39872
2001	11593	1895	544	22293	1041	6597	43963
2002	10628	1657	663	23742	1265	8247	46202
2003	11465	2021	597	25778	1215	6725	47800
2004	10815	1745	553	25424	1209	6900	46647
2005	11530	1569	417	24843	1441	6884	46682
2006	10939	2042	627	29354	1961	7246	52170
2007	11680	2275	437	28007	1705	6760	50864
2008	9630	2462	443	32810	2098	8448	55890
2009	9749	2237	656	30048	1867	9133	53690
2010	11837	2528	633	30514	1788	7860	55159
2011	12023	2272	599	31235	1862	8318	56309

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Biologisch-Dynamische (BD-) en Ekologische (Eko-) landbouw gebruiken geen chemisch-synthetische middelen in het veevoer en geen chemische bestrijdingsmiddelen. Vee krijgt meer bewegingsruimte.

BD-landbouw houdt ook rekening met kosmische krachten (gebruikmaking van speciale preparaten en inzaai bij een gunstige stand van de hemellichamen).

1) geheel biologische bedrijven.

t/m 1999 de bedrijven met een SKAL nummer

28-j. Toepassing biologische bestrijders 1) bij vruchtgroenten onder glas

Application of biological control in cultivation under glass

	aantal uitgezette bestrijders (x 1000)			% behandelde oppervlakte		
	2000	2004	2008	2000	2004	2008
G e w a s /bestrijder						
T o m a t e n						
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	2076	707	-	29.6	15.1	-
galmug tegen spint (Feltiella)		37	-		3.5	-
roofmijt tegen spint (Californicus)		158	-		2.6	-
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	2698	1046	269	11.4	12.7	5.6
roofmijt tegen varenrouwmug/trips (Ac.)			62			2.6
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	4433	8044	10019	86.6	92.8	90.8
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	17	125	-	7.8	8.9	-
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	48	-		8.3	-	
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	1197	72	81	33.3	6.7	10.1
sluipwesp tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	3820	2482	475	78.4	45.7	9.0
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	75468	95821	541670	92.4	83.4	90.5
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	18398	16681	-	61.7	27.8	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus eremicus)	-	9291	161196	-	29.0	39.3
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus mundus)	76	9036	-	0.6	9.4	-
sluipwespen tegen witte vlieg (E. eremicus/E. mundus)	-	26974	2450	-	18.3	12.1
sluipwespen tegen witte vlieg (Encarsia/Eretmocerus)	5244	24864	21478	12.1	17.5	18.6
K o m k o m m e r s						
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	75	328	-	1.9	2.4	-
galmug tegen spint (Feltiella)	331	93	148	5.7	19.4	20.7
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	10517	5022	29288	50.2	35.2	62.0
roofmijt tegen spint (Amblyseius californicus)	-	-	23569	-	-	13.9
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	2938437	3473802	1060678	94.4	90.0	52.7
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	46848	-		8.8	-	
roofmijt tegen trips, spint en mijten			8660			8.8
roofmijt tegen trips en witte vlieg			760951			82.9
roofwants tegen trips (Orius)	767	4		16.4	1.2	
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	12	35		4.0	1.1	
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	954	391	120	22.9	3.3	1.1
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	9	65	-	4.3	3.3	-
sluipwesp tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	62	-				
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	91861	42873	2388	89.0	54.0	8.9
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	11775	1725	-	33.0	6.6	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus eremicus)	-	126	16431	-	2.0	3.2
sluipwespen tegen witte vlieg (Encarsia/Eretmocerus)	21990	4621	1076	18.4	13.8	10.3
P a p r i k a						
aaltjes tegen varenrouwmug		-	-		-	3.8
gaasvlieg tegen bladluis (Chrysopa)	100	23	832	3.4	4.4	2.7
gaasvlieg tegen bladluis (Episyrphus)	-	28	25		11.1	4.1
galmug tegen bladluis (Aphidoletes)	3620	636	39525	27.7	27.1	18.8
galmug tegen spint (Feltiella)	15	384	57		34.6	13.5
galmug tegen spint (Therodiplosis)	-	75	-		8.8	-
lieveheersbeestje tegen bladluis	3504	-		8.7	-	
roofkever tegen bladluis	62	-	149	8.8	-	2.8
roofmijt tegen spint (Phytoseiulus)	41291	43573	45253	93.4	90.4	85.0
roofmijt tegen spint (Amblyseius californicus)	4229	2255	10088	54.1	38.7	13.0
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	866753	1666784	1269370	90.8	77.2	61.0
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	2552	2852	384	84.9	88.4	19.6
roofmijt tegen trips, spint en mijten			8280			9.3
roofmijt tegen trips en witte vlieg			340900			60.8
roofmijt tegen varenrouwmug en trips (ac.)			95			2.0
roofmijt tegen varenrouwmug en trips (mi.)			14747			4.4
roofwants tegen trips (Orius)	3983	5265	12533	67.2	61.0	89.9
roofwants tegen witte vlieg (Macrolophus)	67	1034	651	8.7	33.1	16.4
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	81	-	262	17.5	-	17.9
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	5111	2920	12076	71.6	48.2	47.2
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	189	359	6026	16.0	15.9	30.9
sluipwesp tegen bladluis (col./Ervi)			39			5.8
sluipwespen tegen mineervlieg (Diglyphus/Dacnusa)	2033	386	286	42.4	30.5	22.9
sluipwesp tegen rups	-	-				
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	1432	676	102	19.0	9.1	7.1
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus californicus)	907	5578	-	9.3	5.7	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmocerus mundus)	-	12071	442	-	17.9	0.5

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw.

1) Inzet biologische bestrijders al dan niet in combinatie met chemische bestrijding.

28-k. Transport en verwerking van mest
Transport and processing of manure

	1994	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
Stikstof1)	<i>miljoen kg N</i>							
Herkomst getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	121.1	120.0	102.5	92	125.9	135.4	162.2	154.8
Buitenland (= import)	0.9	0.9	1.3	1.9	1.5	1.4	2.0	2.3
Bestemming getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	100.9	99.2	78	70.8	81.8	83.6	102.8	93.8
Buitenland (= export)	17.4	18.0	16	16.8	35.0	38.1	42.7	40.2
Verwerkingsbedrijven2)	3.5	2.7	4.3	4.9	1.4	6.5	11.7	17.2
Fosfaat	<i>miljoen kg P2O5</i>							
Herkomst getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	78.5	72.4	65	59.6	80.0	84.0	85.3	80.8
Buitenland (=import)	0.5	0.5	0.7	1.3	0.9	0.9	1.1	1.2
Bestemming getransporteerde mest								
Nederlandse landbouwbedrijven	65	60.1	47	44.3	47.2	46.1	49.6	44.7
Buitenland (= export)	12.1	11.3	13.8	15.6	28.5	30.2	28.7	25.9
Verwerkingsbedrijven2)	1.8	1.0	1.8	2.7	0.1	3.2	7.2	9.4

Bron: CBS en Bureau Heffingen

1) De hoeveelheid stikstof in dierlijke mest is exclusief gasvormige verliezen uit stal en opslag

2) Saldo van aanvoer en afvoer door verwerkingsbedrijven (= de hoeveelheid verwerkte mest).

29. Energie

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf

Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding

	2002	2005	2007	2008	2009	2010
GJ						
G e m i d d e l d energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven	1733	1908	1813	1866	1941	2177
w.v. aardgas 1)	1462	1614	1652	1843	1859	2184
overige energie voor verwarming	21	20	22	22	21	25
elektriciteit	138	149	9	-130	-73	-174
motorbrandstoffen	112	125	131	132	134	142
Akkerbouwbedrijven	232	242	285	262	262	305
w.v. aardgas	8	5	6	3	6	9
overige energie voor verwarming	7	6	12	15	6	19
elektriciteit	37	39	50	42	48	52
motorbrandstoffen	180	192	216	202	202	225
Opengrondsgroentenbedrijven	549	865	700	637	697	685
w.v. aardgas	240	352	238	227	245	206
overige energie voor verwarming	0	0	0	0	0	0
elektriciteit	189	240	231	160	204	219
motorbrandstoffen	120	274	232	249	248	260
Glastuinbouwbedrijven	25514	32542	30920	35900	42418	52726
w.v. aardgas 1)	24943	32379	36596	46885	52815	69060
overige energie voor verwarming	24	2	16	10	14	24
elektriciteit	532	137	-5717	-11007	-10468	-16391
motorbrandstoffen	16	24	25	12	56	33
Glasgroentenbedrijven	25514	32542	30920	35900	42418	52726
w.v. aardgas 1)	24943	32379	36596	46885	52815	69060
overige energie voor verwarming	24	2	16	10	14	24
elektriciteit	532	137	-5717	-11007	-10468	-16391
motorbrandstoffen	16	24	25	12	56	33
Glasbloemenbedrijven	18880	21844	21156	21810	22097	27065
w.v. aardgas 1)	17716	20092	19541	21249	20626	26221
overige energie voor verwarming	15	11	20	0	0	0
elektriciteit	1137	1723	1586	551	1459	825
motorbrandstoffen	12	18	9	10	12	19
Potplanten bedrijven	10271	11619	16950	17772	19615	22989
w.v. aardgas 1)	9792	11305	18314	19980	21554	24076
overige energie voor verwarming	0	46	23	68	68	34
elektriciteit	461	253	-1390	-2304	-2038	-1139
motorbrandstoffen	18	15	3	28	31	19
Champignonbedrijven	1861	3617	3503	4293	5139	4727
w.v. aardgas	1285	2454	2342	2975	3692	3495
overige energie voor verwarming	0	0	0	0	0	0
elektriciteit	500	1133	1125	1282	1414	1140
motorbrandstoffen	76	30	37	36	32	93
Bloem(bollen)bedrijven	1449	1448	1760	1655	1804	1748
w.v. aardgas	654	711	755	751	755	772
overige energie voor verwarming	21	10	54	50	93	23
elektriciteit	397	392	516	498	564	635
motorbrandstoffen	376	335	435	356	391	318
Fruitteeltbedrijven	180	189	245	229	255	251
w.v. aardgas	8	6	6	5	8	3
overige energie voor verwarming	0	0	0	0	1	1
elektriciteit	102	100	137	111	145	126
motorbrandstoffen	71	83	102	114	102	120

vervolg zie volgende pagina

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf*Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding*

	2002	2005	2007	2008	2009	2010
Boomkwekerijbedrijven	333	441	562	327	497	637
w.v. aardgas	82	202	348	163	269	390
overige energie voor verwarming	0	0	0	0	0	0
elektriciteit	41	85	127	84	130	131
motorbrandstoffen	210	155	86	79	98	116
Overige open grond tuinbouwbedrijven	1493	1276	1102	1193	916	1271
w.v. aardgas	1313	959	648	815	516	971
overige energie voor verwarming	0	0	0	0	0	4
elektriciteit	100	271	324	258	293	156
motorbrandstoffen	80	47	130	120	107	141
Graasdierbedrijven	186	193	204	215	216	225
w.v. aardgas	23	19	20	21	21	23
overige energie voor verwarming	3	2	1	2	1	2
elektriciteit	57	57	63	66	71	71
motorbrandstoffen	103	115	119	127	123	129
Hokdierbedrijven	747	820	726	767	836	889
w.v. aardgas	341	381	270	310	342	361
overige energie voor verwarming	146	137	139	128	140	146
elektriciteit	213	239	254	262	297	307
motorbrandstoffen	47	63	63	67	58	75
Varkensbedrijven	665	742	649	680	794	826
w.v. aardgas	326	370	264	289	353	350
overige energie voor verwarming	106	92	99	89	102	114
elektriciteit	192	229	233	255	292	306
motorbrandstoffen	42	52	54	46	47	56
Legkippenbedrijven	522	599	575	646	718	722
w.v. aardgas	47	61	58	49	50	62
overige energie voor verwarming	12	8	6	20	14	28
elektriciteit	359	449	457	535	607	555
motorbrandstoffen	105	81	54	43	47	77
Vleeskuikenbedrijven	2036	2399	1964	2069	1944	2393
w.v. aardgas	948	1145	640	870	668	1119
overige energie voor verwarming	700	721	815	535	661	606
elektriciteit	313	350	338	343	396	402
motorbrandstoffen	75	182	172	321	219	265
Vleeskalverenbedrijven	478	621	583	574	651	718
w.v. aardgas	306	412	331	325	412	399
overige energie voor verwarming	64	63	103	93	82	128
elektriciteit	73	88	104	93	103	114
motorbrandstoffen	35	59	46	63	54	76
Overige hokdierenbedrijven	776	829	785	941	866	824
w.v. aardgas	214	183	151	284	212	182
overige energie voor verwarming	174	294	127	277	276	210
elektriciteit	360	304	416	320	332	373
motorbrandstoffen	27	48	92	60	46	60
Combinaties	370	465	436	587	527	555
w.v. aardgas	101	112	73	211	81	84
overige energie voor verwarming	6	26	18	36	30	70
elektriciteit	97	109	120	125	125	151
motorbrandstoffen	166	219	225	215	291	251

Bron: CBS / LEI.

1) aardgas incl. warmte van warmte-/krachtinstallaties

29-b. Totaal energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven 1)*Total energy-consumption of agricultural and horticultural holdings*

	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
	PJ						
Glastuinbouw	140	137	128	113	114	117	129
w.v. aardgas, w armte en ov. energie	137	132	123	120	131	132	150
elektriciteit	3	4	5	-7	-17	-15	-21
trekergasolie	0	0	0	0	0	0	0
Land- en tuinbouw, zonder glas-tuinbouw	32	31	26	25	25	25	26
w.v. aardgas, w armte en ov. energie	15	12	9	8	8	8	8
elektriciteit	7	8	7	7	7	8	8
trekergasolie	10	11	10	10	10	10	10
Totaal land- en tuinbouw	172	167	154	137	138	142	155
w.v. aardgas, w armte en ov. energie	151	145	132	127	139	140	158
elektriciteit	11	12	12	0	-10	-7	-13
trekergasolie	11	11	10	10	10	10	10

Bron: CBS/LEI Energieverbruik in de land- en tuinbouw.

1) In de Landbouw telling opgenomen bedrijven.

29-c. Agrarische bedrijven met productie van duurzame energie, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)*Farms with production of durable energy, by province and main type of holding (SO)*

	aantal bedrijven naar wijze van productie					Totaal bedrijven energie productie
	wind- energie	zonne- collectoren en panelen	bio- massa	warmte- pomp 1)	koude en warmte- opslag	
2010	441	615	614	3328	50	4711
Specificatie 2010						
Groningen	31	42	31	198	1	281
Friesland	116	174	53	544	1	794
Drenthe	2	17	41	181	1	231
Overijssel	3	49	77	412	1	521
Flevoland	188	18	19	81	1	275
Gelderland	16	90	163	547	8	780
Utrecht	3	27	21	257	1	293
Noord-Holland	53	48	32	295	4	404
Zuid-Holland	8	37	59	368	21	460
Zeeland	13	22	8	50	2	88
Noord-Brabant	6	69	76	318	7	456
Limburg	2	22	34	77	2	128
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	189	55	33	12	2	277
Tuinbouwbedrijven	15	42	132	209	29	387
Blijvende teeltbedrijven	11	14	10	6	0	34
Graasdierbedrijven	163	428	278	2926	9	3568
Hokdierbedrijven	18	34	136	59	10	230
Gewassencombinaties	21	14	5	5	0	41
Veeteeltcombinaties	2	10	13	68	0	89
Gewassen-/veeteeltcombinaties	22	18	7	43	0	85

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) inclusief installaties warmteterugwinning bij koeling melk en overige installaties benutten duurzame energiebronnen

29-d. Kengetallen energie glastuinbouw*Index numbers energy greenhouse farming*

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Energieverbruik							
Aardgas miljoen m3	3709	3593	3282	3546	3929	3981	4565
Olie en propaan miljoen m3	1	3	4	3	3	2	2
Restwarmte PJ	5.6	4.2	4.0	3.7	3.5	3.4	3.9
WK warmte energiebedrijven PJ	9.3	5.1	4.5	3.6	2.8	2.1	1.7
Duurzame energie PJ	0.1	0.5	0.7	1.0	1.5	1.8	2.1
Totaal energie PJ	136.7	128.1	111.4	113.1	114.7	118.2	131.2
Elektriciteit							
Inkoop totaal	1479	2626	2303	2435	2320	2432	2204
w.v. groen	0	55	86	104	113	143	162
Verkoop totaal	266	1298	2714	4422	7083	6528	7898
Netto inkoop	1213	1328	-410	-1987	-4763	-4096	-5694

Bron: Energiemonitor glastuinbouw LEI

*) Voorlopige cijfers

3. Gewasarealen

31. Akkerbouwgewassen

31-a. Oppervlakte akkerbouwgewassen

Area under arable crops

	1980	1990	2000	2005	2009	2010	2011
	1000 ha						
Granen	223.5	193.0	225.8	223.3	228.8	218.8	213.8
w.v. wintertarwe	128.1	135.1	120.5	115.9	128.9	135.0	113.2
zomertarwe	14.1	5.5	16.2	20.6	22.1	19.0	38.4
wintergerst	12.3	9.9	3.6	3.0	4.9	4.7	4.1
zomergerst	41.1	30.4	43.4	47.5	39.6	28.7	30.0
rogge	9.7	8.6	5.7	2.4	2.3	2.3	1.7
haver	18.1	3.4	2.4	1.6	1.6	1.7	1.5
korrelmais	.	.	20.3	20.7	18.9	17.1	16.6
Mais vorncob mix	.	.	7.2	6.7	7.6	7.3	6.1
triticale	.	.	6.6	4.1	2.7	2.7	1.8
overige granen	.	.	.	0.7	0.2	0.2	0.5
Peulvruchten	8.2	26.3	2.9	3.9	3.2	3.6	2.3
w.v. groene erwten (droog te oogsten) en schokkers	3.1	10.9	0.8	1.9	0.5	0.5	0.2
kapucijners en grauwe erwten	0.9	0.8	0.4	0.4	0.7	0.5	0.3
niet bittere lupinen	.	.	.	0.0	0.3	0.2	0.2
tuinbonen (droog te oogsten)	.	.	.	0.1	0.1	0.1	.
bonen (bruin en wit)	3.4	3.7	1.1	1.1	1.4	2.0	1.3
veldbonen 1)	0.7	3.2	0.7	0.3	0.3	0.3	0.3
erwten, groen te oogsten 2)	.	7.7	.	.	.	.	.
overige peulvruchten	.	.	.	.	.	.	.
Handelsgewassen	15.1	14.5	11.5	12	11.3	11.6	9.5
w.v. kool- en raapzaad	7.9	8.4	0.9	2.1	2.7	2.6	2.0
karwijzaad	2.9	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
blauwmaanzaad	0.2	0.3	0.6	0.3	0.7	0.7	0.5
vezelvlas en lijnzaad	4.1	5.5	4.4	4.7	2.2	1.9	2.2
cichorei	.	.	4.8	4.3	4.4	4.7	3.2
overige handelsgewassen	.	.	0.8	0.5	1.3	1.5	1.5
Zaden			23.0	28.4	18.8	13.7	11.7
w.v. Graszaad 3)	19.3	26.3	22.0	27.6	17.7	12.7	10.6
Overige zaden	.	.	1.0	0.8	1.1	1.0	1.2
Knol- en wortelgewassen	295.2	303.3	292.1	247.6	228.3	229.2	233.3
w.v. cons. aardappelen							
op kleigrond	58.3	60.9	61.8	46.6	49.4	51.0	50.5
op zand- en veengrond	10.6	16.0	25.6	19.3	21.1	22.0	22.1
pootaardappelen -NAK-aangeeg.							
op kleigrond	28.3	30.1	34.7	35.7	34.7	35.2	34.1
op zand- en veengrond	4.9	5.5	7.1	3.5	3.4	3.4	3.9
zetmeelaardappelen	70.6	62.8	51.0	50.7	46.6	46.7	49.2
suikerbieten	120.6	125.0	111.0	91.3	72.7	70.6	73.3
voederbieten	1.7	3.0	0.9	0.5	0.3	0.3	0.3
Groenvoedergewassen	141.4	207.8	321.9	446.3	437.6	419.2	408.3
w.v. luzerne	2.2	6.0	6.6	5.9	5.7	6.4	6.4
snijmais	139.1	201.8	205.3	235.1	240.2	228.8	227.8
tijdelijk grasland			110.0	205.1	189.9	182.0	172.3
mais-energie					1.8	1.9	1.8
Groenbemestingsgewassen	0.4	7.3	2.6	31.0	7.4	7.3	7.3
Akkerbouwgroenten	.	.	46.0	47	51.7	51.7	54.9
erwten (groen te oogsten)	.	.	5.9	5.1	4.9	3.4	4.0
Uien 2)	.	12.9	20.0	22.5	26.0	28.9	29.9
w.v. poot- en plantuien	.	3.0	5.3	4.9	5.8	6.2	6.1
zaaiuien	.	9.2	14.0	16.8	19.5	22.2	23.3
zilveruitjes	.	0.7	0.7	0.8	0.7	0.4	0.4
overige akkerbouwgroenten	.	.	20.1	19.5	20.8	19.4	21.1
Overige akkerbouwgewassen	1.1	4.1	10.9	10.2	5.8	7.4	3.7
Totaal	704.7	799.4	958.3	1051.6	992.9	962.5	944.8

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 2002 incl. "tuinbonen, droog te oogsten".

2) T/m 1985 opgenomen bij groenten open grond.

3) T/m 1986 incl. oppvl. met suiker- en voederbietenzaad, klaverzaad en overige landbouwzaden.

31-b. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen, naar gewas
Holdings with arable crops

	1980	1990	2000	2005	2009	2010	2011
wintertarwe	14516	13854	11552	9500	8955	8999	7630
zomertarwe	3590	1441	3109	3135	3115	2649	4566
wintergerst	2913	2057	842	592	864	835	731
zomergerst	11623	7231	7555	6564	4855	3617	3860
rogge	4692	2986	1677	650	605	618	451
haver	4473	1175	677	476	362	399	351
mais(korrel-)	214	.	3429	2914	2432	2199	2062
mais corn cob mix	.	.	946	764	698	661	590
triticale	.	.	1799	920	601	556	418
groene erwten	947	2708	188	441	107	109	44
bonen (wit en bruin)	1690	1367	309	265	279	372	241
kool- en raapzaad	496	729	107	346	350	334	276
blauwmaanzaad	94	106	175	76	132	145	101
vezelvlas en lijnzaad	970	1031	684	619	280	260	286
cichorei	.	.	913	720	670	671	509
zonnebloemen	.	.	.	136	126	111	122
Graszaad	3569	4083	2773	2934	1904	1513	1235
Bloemzaden	.	.	282	172	135	134	133
consumptie-aardappelen							
op kleigrond	13268	10100	6921	4512	4259	4220	4263
op zand- en veengrond	11875	6021	4210	2641	2616	2637	2656
pootaardappelen (NAK aangeeg.)							
op kleigrond	3818	3072	2470	2052	1825	1837	1779
op zand- en veengrond	860	745	849	302	344	339	354
zetmeelaardappelen	5898	4300	2916	2049	1663	1601	1563
suikerbieten	21522	20879	17094	13167	9065	8785	8630
voederbieten	4753	3495	953	470	359	340	287
luzerne	439	560	803	587	569	629	599
snijmais	42041	42274	31229	27933	27108	26458	25915
mais energie	.	.	.	.	77	107	81
Groenbestedingsgewassen	370	1205	10677	9224	3384	3336	3463
Boerenkool	.	.	.	.	176	160	160
Erwten (groen te oogsten)	.	.	932	721	580	437	502
Knolselderij	.	.	411	304	277	261	308
Kroten	.	.	214	168	185	157	177
Schorseneren	.	.	295	197	198	151	148
Spinazie	.	.	343	212	226	225	238
Stamsperciebonen	.	.	710	545	418	388	353
Tuinbonen (groen te oogsten)	.	.	449	186	252	208	217
Waspeen	.	.	692	510	375	320	370
Winterpeen	.	.	1236	969	885	858	900
Witlofwortel	.	.	810	541	435	422	445
poot- en plantuien	.	1007	1116	769	797	837	806
zaaiuien	.	3062	2968	2831	2702	2890	3017
Graszoden	.	.	.	.	137	137	134

Bron: CBS Landbouw telling; LEI-bewerking.

31-c. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte en (groep van) gewassen
Holdings with arable crops by size of area and (group of) crops

	bedrijven met een areaalgrootte van ... ha							totaal	
	minder dan 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 tot 30	30 tot 50	50 en meer	bedrijven	oppervlakte
Granen 3)									
2000	759	4323	3863	5875	6809	688	348	22665	225740
2005	528	2951	2799	4695	6386	862	461	18682	223280
2009	485	2218	2098	3744	5509	1167	617	15838	228800
2010	484	2082	2076	3556	5022	1142	630	14992	218760
2011	500	1871	1995	3368	4871	1140	612	14357	213832
Peulvruchten 1)									
2000	88	207	195	177	36	2	-	705	2950
2005	65	279	241	226	59	1	-	871	4640
2009	44	149	171	175	69	1	-	609	3230
2010	46	162	178	216	75			677	3570
2011	33	105	125	140	41	1		445	2293
Handelsgewassen 4)									
2000	33	302	556	695	232	9	3	1830	11510
2005	93	236	525	664	268	8	8	1802	12030
2009	90	209	366	573	302	16	6	1562	11296
2010	91	189	358	578	306	15	9	1546	11550
2011	152	230	334	470	248	11	6	1451	9531
Graszaad									
2000	45	367	704	991	618	36	12	2773	21960
2005	13	257	687	1053	832	66	23	2931	27640
2009	21	165	429	719	516	39	15	1904	17700
2010	29	189	348	580	331	28	8	1513	12650
2011	16	136	308	463	285	18	9	1235	10548
Consumptieaardappelen 2)									
2000	1554	1880	1914	3171	3827	484	191	13021	129220
2005	754	1048	1180	2161	2781	493	224	8641	105090
2009	606	884	1036	1956	2624	539	297	7942	108632
2010	599	869	1036	1978	2596	568	319	7965	111570
2011	567	919	1049	2002	2549	578	302	7966	110518
Zetmeelaardappelen									
2000	9	224	363	648	1209	329	134	2916	50950
2005	4	84	159	359	880	347	216	2049	50690
2009	10	36	113	246	695	311	252	1663	46600
2010	8	42	104	238	640	316	253	1601	46700
2011	7	41	100	226	601	295	293	1563	49168
Suikerbieten									
2000	563	4698	3610	4989	3064	130	40	17094	110950
2005	277	3116	2959	4234	2417	124	40	13167	91310
2009	120	1509	1963	3231	2076	141	25	9065	72701
2010	118	1529	1888	3121	1965	124	40	8785	70580
2011	100	1344	1811	3085	2093	153	44	8630	73329
Snijmais									
2000	1329	7325	6349	9604	6446	131	45	31229	205300
2005	956	4959	4615	8523	8435	338	107	27933	235090
2009	877	4398	4383	8883	8021	443	156	27161	241960
2010	991	4448	4525	8566	7397	459	153	26539	230770
2011	938	4282	4412	8408	7302	464	166	25972	229637
Zaaiuien									
2000	93	754	1052	893	175	-	1	2968	13990
2005	42	475	979	1000	324	8	3	2831	16780
2009	31	302	775	1074	489	24	7	2702	19500
2010	27	290	785	1165	588	31	4	2890	22220
2011	34	325	801	1197	618	31	11	3017	23295

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) M.i.v. 1997 incl. bedrijven met erwten groen te oogsten.

2) Incl. vroege aardappelen en pootaardappelen

3) M.i.v. 2000 incl. bedrijven met corn bob mix, korrelmais, graansorgho, boekwijn, gierst en kanariezaad.

4) M.i.v. 2000 incl. bedrijven met sojabonen, zonnebloemen, cichorei en kruiden zaadgewassen.

31-d. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte, provincie en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

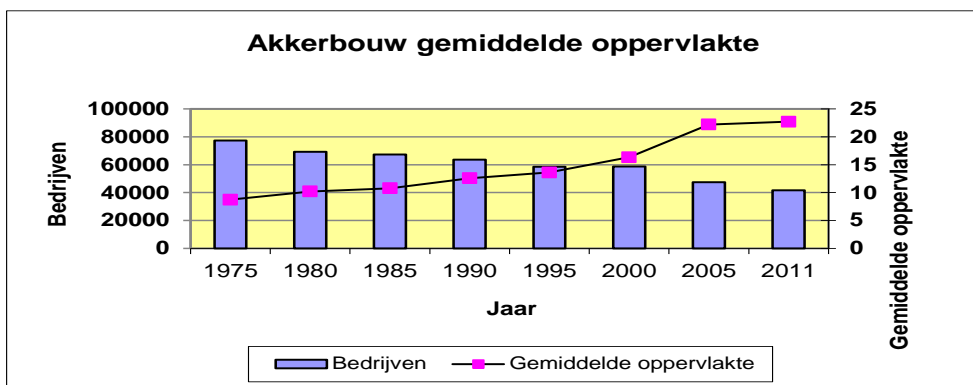
Holdings with arable crops by size of area, province and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha akkerbouwgewassen							totaal bedrijven	oppervlakte in 1000 ha
	0.01 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 tot 30	30 tot 50	50 en meer		
2000 1)	4978	9448	7573	12087	15063	5156	4406	58711	958.3
2001	4443	8384	6743	11378	14928	5081	4505	55462	956.0
2002	2680	7272	6351	10791	14831	5102	4613	51640	959.0
2003	2294	6254	5472	9404	14901	6075	5187	49587	1035.3
2004	2136	5843	5236	9224	14776	6378	5433	49026	1066.9
2005	1643	5298	4966	9152	14889	6062	5345	47355	1051.6
2006	1626	5205	5082	9591	14145	5669	5127	46445	1008.0
2007	1586	4989	4720	9248	13832	5378	5166	44919	998.1
2008	1549	4891	4746	9038	14039	5270	5217	44750	1003.7
2009	1684	4677	4492	8684	13577	5187	5197	43498	992.9
2010	1802	4821	4735	8567	12745	4947	5063	42680	962.5
2011	1887	4585	4589	8465	12372	4738	5002	41638	944.9
Specificatie 2011									
Groningen	21	76	106	243	491	298	818	2053	105.7
Friesland	52	177	285	656	753	204	294	2421	53.0
Drenthe	40	126	144	376	807	360	620	2473	94.5
Overijssel	244	894	789	1587	1633	307	205	5659	72.9
Flevoland	12	19	33	85	465	460	523	1597	75.9
Gelderland	425	1182	1081	1769	1970	375	214	7016	84.0
Utrecht	54	184	191	316	253	51	24	1073	11.4
Noord Holland	152	213	195	248	513	302	348	1971	54.8
Zuid Holland	192	205	198	306	465	235	299	1900	48.8
Zeeland	44	126	173	340	850	497	701	2731	101.2
Noord Brabant	454	1033	1006	1842	3098	1180	677	9290	175.2
Limburg	197	350	388	697	1074	469	279	3454	67.5
Hoofdbedr.type									
Akkerbouwbedrijven	42	412	1029	1818	3246	1699	2932	11178	431.7
Tuinbouwbedrijven	698	652	368	452	433	108	79	2790	24.3
Blijvende teeltbedrijven	119	117	61	78	69	9	7	460	3.3
Graasdierbedrijven	709	2503	2355	4713	6391	2184	1249	20104	335.9
Hokdierbedrijven	235	635	529	897	1105	237	193	3831	53.5
Gewassencombinaties	36	33	38	83	292	178	163	823	28.7
Veeteeltcombinaties	20	93	87	195	275	78	39	787	12.9
Gewassen-/Veeteeltcombinaties	28	140	122	229	561	245	340	1665	54.7

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Met ingang van 2000 trendbreuk omdat de landbouwmatige tuinbouw vanaf 2000 onder akkerbouw valt.

Het betreft hier boerenkool, knolselderij, krotten, koolraap, schorseneren, spinazie, stamspieriebonen, suikermais, tuinbonen (goen te oogsten, waspeen, winterpeen, witlofwortelen en kruiden wortelgewassen.

31-e. Aantal bedrijven met granen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings with cereals by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha granen					totaal bedrijven	oppervlakte in 1000 ha
	0.01 tot 1	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 30	30 en meer		
2000 1)	759	8186	5875	6809	1036	22665	225.7
2005	528	5750	4695	6386	1323	18682	223.3
2006	537	5427	4594	5963	1417	17938	220.9
2007	514	5002	4204	5715	1563	16998	222.5
2008	463	4843	4041	5900	1881	17128	243.5
2009	485	4316	3744	5509	1784	15838	228.8
2010	484	4158	3556	5022	1772	14992	218.7
2011	500	3866	3368	4871	1752	14357	213.8
Specificatie 2011							
Akkerbouwbedrijven	80	1315	1741	3327	1420	7883	152.5
Tuinbouwbedrijven	56	353	172	145	25	751	5.7
Blijvende teeltbedrijven	16	75	46	31	7	175	1.4
Graasdierbedrijven	220	1161	578	307	34	2300	13.7
Hokdierbedrijven	81	467	397	461	112	1518	18.0
Gewassencombinaties	12	123	147	232	56	570	7.9
Veeteeltcombinaties	9	50	31	19	9	118	1.2
Gewassen-/veeteeltcomb.	26	322	256	349	89	1042	13.6

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 2000 inclusief korrelmais en corncob mix mais.

31-f. Aantal bedrijven met aardappelen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings with potatoes by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha aardappelen								totaal		opper- vlakke in 1000 ha
	0.01 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	20 tot 30	30 en meer	be- drij- ven	
	1	3	5	7	10	15	20	30	meer	ven	
1975	23805	6444	3472	2603	2715	2740	1023	727	347	43876	151.2
1980	12923	5207	3189	2411	2935	2996	1363	1064	559	32647	172.8
1985	9246	4435	3000	2207	2764	2937	1374	1134	584	27681	169.0
1990	4735	3494	2702	2027	2453	2791	1381	1249	840	21672	175.3
1995	2530	2676	2398	1794	2189	2519	1378	1297	1041	17822	179.3
2000	1465	1927	2159	1664	1976	2300	1304	1283	1189	15267	180.2
2005	728	1096	1308	1111	1343	1566	952	1054	1300	10458	155.8
2006	665	982	1147	975	1255	1463	968	1072	1353	9880	156.5
2007	646	924	1209	995	1164	1454	963	1007	1406	9768	157.2
2008	623	950	1103	974	1222	1385	865	1026	1351	9499	151.9
2009	589	892	1118	920	1220	1382	818	1028	1405	9372	155.2
2010	584	885	1106	979	1171	1317	825	1011	1456	9334	158.3
2011	547	930	1108	1002	1156	1302	794	978	1465	9282	159.7
Specificatie 2011											
Akkerbouwbedrijven	147	389	506	518	703	860	587	740	1194	5644	119.5
Tuinbouwbedrijven	92	98	64	34	32	45	26	18	20	429	3.6
Blijvende teeltbedrijven	11	5	10	3	5	8	1	1	2	46	0.4
Graasdierbedrijven	167	183	206	154	114	102	32	25	19	1002	6.3
Hokdierbedrijven	36	99	136	104	109	90	40	43	44	701	7.5
Gewassencombinaties	38	48	57	70	87	83	45	68	63	559	8.5
Veeteeltcombinaties	7	13	20	14	14	9	1	5	2	85	0.6
Gewassen-/veeteeltcomb.	49	95	109	105	92	105	62	78	121	816	13.3

Bron: CBS Landbouwtelling.

31-g. Oppervlakte gekeurde pootaardappelen naar ras en klasse
Area under inspected seed potatoes by variety and classes

Ras	2000		2005		2009		2010		2011	
	A	G	A	G	A	G	A	G	A	G
Totaal	39803	97	38682	93	36500	95	37443	95	36682	98
w.o.										
Adora			282	92	243	94	291	97	262	98
Agata	691	99	961	98	1077	94	1097	98	1126	99
Agria	2598	95	2137	93	1976	96	1973	95	1755	96
Annabelle			148	96	296	100	296	99	284	99
Asterix	783	98	797	92	477	98	455	95	395	98
Bartina			196	97	208	96	233	96	278	98
Bellini			66	99	356	94	331	100	373	99
Bintje	4417	98	2934	96	1968	98	2173	95	1933	99
Carrera			102	92	171	93	228	95	266	95
Challenger					147	96	243	94	290	92
Desiree	2764	98	2155	81	1546	95	1315	88	1135	98
Diamant	1226	94	450	96	371	85	419	94	409	95
Fabula			567	98	577	91	591	98	685	97
Felsina	718	97	524	96	222	92	226	95	214	98
Fontane			430	97	1302	97	1457	97	1881	99
Frieslander			266	95	254	99	238	97	202	100
Hansa			306	86	452	90	448	99	442	99
Hermes			202	96	368	98	357	95	358	100
Innovator			589	99	1372	99	1406	97	1367	98
Jaerla	813	96	495	90	345	86	312	89	296	96
Kondor	1155	95	1140	86	570	91	607	97	627	97
Kuroda			187	100	220	95	229	91	287	100
Lady Claire			338	93	356	96	393	94	406	100
Lady Rosetta	644	97	513	97	598	98	609	98	602	100
Liseta	465	100	436	95	309	97	298	91	220	100
Marfona	909	99	420	95	236	90	253	96	214	98
Markies			324	87	375	93	439	88	479	97
Melody			.	95	310	99	330	97	339	100
Monalisa	1132	100	863	99	808	99	733	99	649	99
Mondial	700	99	635	90	442	89	424	99	409	97
Nicola	612	98	538	85	426	91	367	91	298	88
Picasso			180	94	232	98	276	98	297	100
Premiere	788	99	624	97	501	98	604	99	529	98
Ramos			394	92	544	96	478	95	318	95
Red Scarlet			161	99	455	98	478	95	386	100
Romano	349	97	309	100	251	98	444	100	207	97
Sante			234	91	233	96	242	88	243	97
Seresta			482	93	418	91	348	96	297	95
Sinora			228	100	228	99	298	99	271	99
Spunta	3352	99	5192	93	4463	95	5058	93	4967	98
Victoria	493	95	816	92	664	84	545	86	352	95
Vivaldi			286	100	382	98	270	97	204	100
(Voorlopig) goedgekeurde oppervlakte in Ha										
Totaal		39003		36046		34733		34611		35602
w.v.klasse S		3759		2530		4590		3071		3690
klasse SE		3723		3063		5985		5126		6036
klasse E-1 1)		9896		13650		14903		12803		14293
klasse E-2				3829						
klasse A1 2)		20779		10032		7445		11403		9801
klasse A2				1735						
klasse B		421								
klasse C		132		457		413		454		253
eigen gebruik		293		750		1397		1755		1529

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst.

A = aangegeven ha; G = goedgekeurd in %; + = vroege rassen.

1) t/m 2004 en vanaf 2006 klasse E

2) t/m 2002 en vanaf 2006 klasse A

31-h. Aantal bedrijven met suikerbieten naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings with sugar beets by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha suikerbieten									totaal	
	0.01	1	3	5	7	10	15	20	30 be-	opper-	
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en drij-		
1	3	5	7	10	15	20	30	meer ven	vlakke in 1000 ha		
1975	3558	11133	5696	3460	3052	2235	624	291	99	30148	136.5
1980	1280	6456	4360	3046	3010	2340	663	291	76	21522	120.6
1985	833	5534	4249	2964	3138	2632	866	411	120	20747	130.5
1990	749	6172	4356	2990	3015	2321	762	403	111	20879	125.0
1995	693	5747	4019	2739	2685	2087	700	381	138	19189	116.1
1996	815	5911	4042	2765	2672	2084	699	363	146	19497	116.6
1997	758	5671	3953	2665	2691	2047	683	350	141	18959	114.1
1998	659	5273	3808	2689	2625	1990	694	370	148	18256	113.0
1999	525	4764	3618	2503	2684	2193	799	456	200	17742	119.7
2000	563	4698	3610	2482	2507	1989	676	399	170	17094	110.9
2001	488	4404	3442	2395	2478	1914	664	413	193	16391	109.1
2002	412	3839	3290	2328	2429	1886	727	416	205	15532	108.9
2003	345	3558	3154	2256	2293	1757	658	425	179	14625	102.8
2004	320	3318	3111	2210	2238	1660	595	375	172	13999	97.7
2005	277	3116	2959	2120	2114	1536	528	353	164	13167	91.3
2006	295	3187	2999	2090	1927	1284	470	306	133	12691	82.8
2007	247	2582	2729	1976	1822	1368	504	323	143	11694	82.0
2008	145	1665	2062	1694	1620	1202	482	313	157	9340	72.2
2009	120	1509	1963	1593	1638	1236	490	350	166	9065	72.7
2010	118	1529	1888	1568	1553	1141	471	353	164	8785	70.6
2011	100	1344	1811	1536	1549	1214	493	386	197	8630	73.3
Specificatie 2011											
Akkerbouwbedrijven	52	698	1048	991	1125	925	377	304	157	5677	53.0
Tuinbouwbedrijven	7	74	99	60	47	29	12	8	6	342	2.4
Blijvende teeltbedrijven	-	18	17	11	6	3	1	3	-	59	0.4
Graasdierbedrijven	19	235	220	148	105	62	25	13	4	831	4.7
Hokdierbedrijven	7	131	171	121	72	55	20	21	2	600	3.9
Gewassencombinaties	7	59	89	77	61	52	18	10	10	383	3.0
Veeteeltcombinaties	-	17	15	8	4	7	1		1	53	0.3
Gewassen-/veeteeltcomb.	8	112	152	120	129	81	39	27	17	685	5.7

Bron: CBS Landbouw telling.

31-i. Aantal bedrijven met snijmais naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings with green-maize by size of area and (main)type (SO)

	bedrijven met ... ha snijmais									totaal	
	0.01	1	3	5	7	10	15	20	30	be-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	vlakke in
	1	3	5	7	10	15	20	30	meer	ven	1000 ha
1979	6080	19415	8114	3507	2147	1070	292	148	74	40847	127.8
1980	5697	19373	8736	3968	2398	1277	342	159	91	42041	139.1
1985	4500	17996	10010	5269	3527	2025	557	287	150	44321	176.6
1990	3037	14596	9721	5907	4667	2855	871	454	166	42274	201.8
1995	2084	11257	8705	5962	5283	3853	1284	508	149	39085	219.2
1996	1891	10533	8476	5847	5253	3993	1448	534	164	38139	222.9
1997	1766	10141	8342	5772	5530	4178	1608	598	206	38141	232.0
1998	1668	9408	7678	5556	5222	4157	1508	544	181	35922	219.9
1999	1520	8321	7213	5419	5256	4601	1823	655	221	35029	230.7
2000	1329	7325	6349	4942	4662	4518	1397	531	176	31229	205.3
2001	1057	6199	5508	4376	4569	4750	1420	642	223	28744	203.9
2002	1158	5965	5396	4255	4710	5073	1549	687	258	29051	214.4
2003	1093	5434	4959	3981	4566	5285	1628	755	304	28005	216.9
2004	997	5238	4800	4131	4526	5270	1739	909	361	27971	224.4
2005	956	4959	4615	3956	4567	5544	1889	1002	445	27933	235.1
2006	983	5009	4932	4463	5181	4646	1484	806	377	27881	218.0
2007	920	4704	4677	4193	5115	4661	1623	879	426	27198	221.6
2008	898	4519	4612	4093	5138	4980	1896	1162	582	27880	243.4
2009	877	4398	4383	3924	4959	4802	2015	1204	599	27161	242.0
2010	991	4448	4525	3905	4661	4479	1829	1089	612	26539	230.8
2011	938	4282	4412	3833	4575	4315	1870	1117	630	25972	229.6
Specificatie 2011											
Akkerbouwbedrijven	149	564	792	541	512	457	186	139	116	3456	30.2
Tuinbouwbedrijven	75	220	141	85	74	47	20	13	9	684	3.8
Blijvende teeltbedrijven	18	47	16	21	9	5	2	1		119	0.5
Graasdierbedrijven	477	2551	2684	2607	3358	3271	1435	800	389	17572	161.4
Hokdierbedrijven	157	556	433	315	333	258	102	66	44	2264	16.1
Gewassencombinaties	10	45	39	24	23	25	11	10	16	203	2.2
Veeteeltcombinaties	23	125	123	126	128	114	43	31	14	727	6.2
Gewassen-/veeteeltcomb.	29	174	184	114	138	138	71	57	42	947	9.2

Bron: CBS Landbouwtelling.

32. Tuinbouwgewassen open grond

32-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen 1) naar (groep van) gewassen

Area under horticultural crops by (group of) crops

	1975	1985	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Groenten 2)								
open grond	43783	53429	44005	21908	22000	24096	23989	24270
witloftrek				3092	2129	2056	1972	1900
onder glas	4683	4559	4405	4200	4445	4826	4986	4989
Zaai-uien 2)	9865	12552						
Fruit								
open grond	31892	23323	23123	20600	18568	19657	19476	19230
onder glas	117	39	34	30	46	61	55	61
Bloembollen 4)	13010	15055	18086	22542	22987	23561	23347	24126
Bloemkwekerij-gewassen								
open grond	1059	1691	2499	2552	2513	2555	2543	2564
onder glas	3060	4275	5518	5922	5616	5005	4774	4705
Boomkwekerij-gewassen								
open grond 3)	5089	6643	9774	12641	14576	15841	16912	17184
onder glas	40	95	197	369	433	432	492	495
Tuinbouwzaden 2)	2089	1977						
groentezaden 2)			627				670	814
bloemzaden 2)			549				339	365
T o t a l	114693	123643	108816	93856	93313	98090	99554	100702
Paddestoelenteelt	70	81	109	95	77	76	73	70
Pot- en containerveld van boomkwekerijgewassen			785	975	1056	768	917	922

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 1997 oppervlakte platglas onder "tuinbouw open grond".

2) M.i.v. 1986 zijn erwten (groen te oogsten) en uien onder akkerbouwgewassen gerangschikt;

M.i.v. 2000 zitten de akkerbouwmatige tuinbouwgewassen en de tuinbouwzaden onder akkerbouw.

3) Incl. vaste planten.

32-b. Oppervlakte tuinbouwgewassen open grond 1) in ha, naar groep van gewassen en regio

Area (ha) horticultural in the open by group of crops and by region

	groen- ten 2)	fruit	bloem- bollen 3)	bloem- kwekerij- gewassen	boom- kwekerij- gewassen 4)	tuinbouw zaden 6)	zaai- uien 5)	totaal
1975	43783	31892	13010	1059	5089	2089	9865	106787
1980	44624	25276	14307	1204	6163	1622	10880	104075
1985	53429	23323	15055	1691	6643	1977	12552	114670
1990	42279	23251	16319	2103	8741	1273	.	93967
1995	44005	23123	18086	2499	9774	1176	.	98663
2000	21908	20600	22542	2552	12641	.	.	80243
2005	22000	18568	22987	2513	14576	.	.	80644
2006	24460	18655	23515	2603	15346	.	.	84579
2007	24416	18981	23655	2573	16185	.	.	85809
2008	24857	19403	24330	2581	16720	.	.	87891
2009	24096	19657	23561	2555	17139	.	.	87009
2010	23989	19476	23347	2543	16912	.	.	86266
2011	24270	19230	24126	2564	17184	.	.	87374
Specificatie 2011								
Groningen	301	74	200	19	265	.	.	859
Friesland	544	59	419	21	49	.	.	1092
Drenthe	214	108	1155	129	428	.	.	2035
Overijssel	131	101	846	42	994	.	.	2114
Flevoland	1491	1364	3235	78	418	.	.	6586
Gelderland	330	5220	298	289	2536	.	.	8673
Utrecht	23	1875	11	17	202	.	.	2127
Noord-Holland	5454	851	12195	622	335	.	.	19458
Zuid-Holland	1973	941	3342	619	1254	.	.	8129
Zeeland	733	4511	340	141	146	.	.	5871
Noord-Brabant	8030	1624	860	430	7841	.	.	18785
Limburg	5045	2501	1226	157	2714	.	.	11643

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Excl. pot- en containerteelt. M.i.v. 1997 incl. gewassen onder platglas.

2) M.i.v. 1986 excl. erwten (groen te oogsten) en uien.

Vanaf 2000 exclusief een aantal akkerbouwmatige gewassen.

3) Excl. leeg bollenland.

4) Incl. vaste planten.

5) M.i.v. 1986 opgenomen onder akkerbouwgewassen.

6) M.i.v. 2000 opgenomen onder akkerbouwgewassen.

32-c. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen open grond naar areaalgrootte 1), provincie en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings with horticultural crops in the open by size of area, province and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha tuinbouwgewassen open grond										totaal 3)	
	0.01	0.5	1	2	3	5	7	10	15	20	be- drij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 7	tot 10	tot 15	tot 20 en meer			
2000	2677	2405	2924	1645	2012	1249	1132	1119	518	776	16457	80243
2005	1817	1678	2138	1300	1570	1034	981	955	509	906	12888	80644
2006	1687	1634	2057	1205	1546	1067	999	988	484	984	12651	84579
2007	1569	1502	1938	1134	1435	1012	887	975	527	1040	12019	85809
2008	1488	1379	1847	1116	1437	962	935	934	575	1075	11748	87891
2009	1474	1337	1755	1083	1396	934	877	912	539	1059	11366	87009
2010	1487	1289	1632	999	1348	946	823	863	499	1093	10979	86266
2011	1433	1213	1631	961	1299	910	810	864	551	1083	10755	87374

Specificatie 2011

Groningen	30	27	28	13	18	21	9	7	6	6	165	859
Friesland	27	19	14	9	16	5	13	6	6	14	129	1092
Drenthe	32	26	35	12	25	10	8	15	13	21	197	2035
Overijssel	64	45	56	28	33	23	15	18	8	27	317	2114
Flevoland	17	21	28	26	62	50	54	55	54	87	454	6586
Gelderland	286	200	249	136	191	121	100	108	68	84	1543	8673
Utrecht	62	56	48	30	37	23	24	34	15	25	354	2127
Noord Holland	136	135	161	119	167	124	121	124	96	294	1477	19458
Zuid Holland	323	294	376	135	128	103	78	80	46	89	1652	8129
Zeeland	62	40	72	49	60	50	55	89	51	90	618	5871
Noord Brabant	267	225	378	263	356	244	211	197	105	208	2454	18785
Limburg	127	125	186	141	206	136	122	131	83	138	1395	11643

Hoofdbedr. type

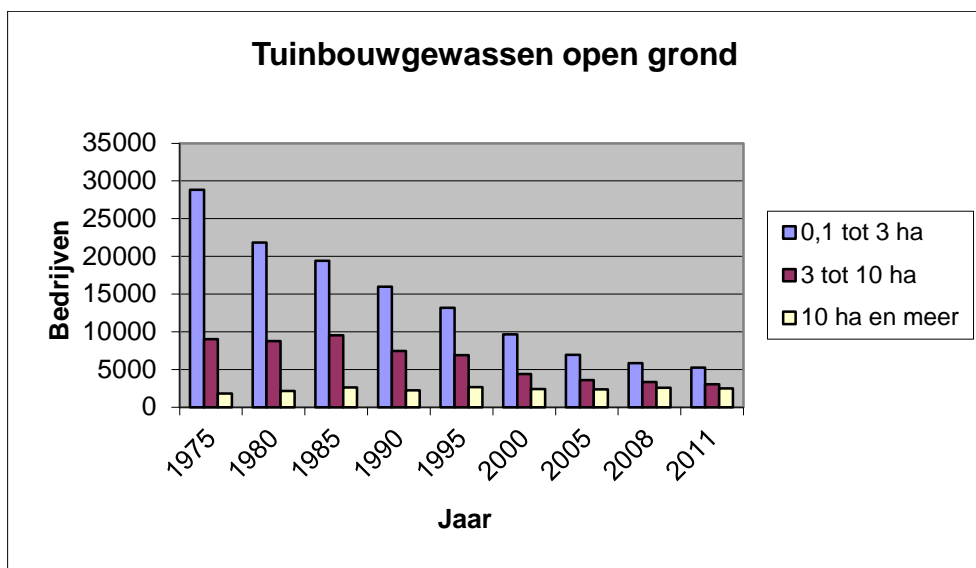
Akkerbouwbedrijven	128	63	60	42	49	42	30	21	16	9	460	1763
Tuinbouwbedrijven	786	778	1039	551	708	472	417	408	273	778	6210	56914
Blijvende teeltbedrijven	85	135	208	156	195	154	181	282	181	204	1781	16813
Graasdierbedrijven	155	69	86	44	45	19	13	5	3		439	825
Hokdierbedrijven	61	36	64	42	64	36	16	19	7	6	351	1384
Gewassencombinaties	95	63	93	67	126	105	91	74	48	67	829	6142
Veeteeltcombinaties	14	9	13	6	6	3	3	1	1	1	57	153
Gewassen-/veeteeltcomb.	109	60	68	53	106	79	59	54	22	18	628	3379

Bron: CBS Landbouwstelling.

1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.

2) De oppervlakte is m.i.v. 2000 een stuk lager omdat de akkerbouwmatige tuinbouwgewassen onder de akkerbouw zijn opgenomen.

3) Vanaf 2000 inclusief witloftrek

32-d. Oppervlakte (ha) groenten open grond 3) naar gewas en regio
Area vegetables in the open by crop and region

	aard- beien ha 3)	asper- ges	bloem- kool	kool, alle soor- ten 1)	bos- peen	prei	sla	spruit- kool	stok- bonen	andijvie	overige) groenten 2)	totaal
2000	1746	2084	2160	3390	.	3184	1090	4834	.	252	3169	21908
2005	2301	2334	2394	3784	.	2725	1303	3095	52	280	3732	22000
2006	2959	2461	2667	4221	251	3047	1596	3354	109	278	3518	24460
2007	2964	2383	2633	4675	222	3063	1919	3352	68	332	2806	24416
2008	2926	2477	2539	4999	278	3012	2076	3243	71	288	3235	24857
2009	3055	2620	2400	4920	252	2926	1956	2997	59	210	2910	24096
2010	3111	2695	2369	4868	314	2843	1914	2950	44	211	2670	23989
2011	3211	2922	2267	5062	314	2748	1939	2917	52	239	2599	24270

Specificatie 2011

Groningen	7	24	3	43	4	6	1	108	0	1	104	301
Friesland	17	1	142	304	0	1	1	19	0	-	58	544
Drenthe	26	34	1	14	0	23	5	1	0	1	111	214
Overijssel	25	35	0	14	0	8	8	0	1	2	37	131
Flevoland	74	3	181	206	4	10	47	498	-	0	468	1491
Gelderland	67	38	8	54	1	44	7	3	2	9	97	330
Utrecht	5	3	3	1	0	1	0	0	0	0	10	23
Noord Holland	10	8	1389	2988	1	0	666	102	0	17	273	5454
Zuid Holland	2	10	75	73	3	7	86	1600	0	7	110	1973
Zeeland	2	19	223	99	5	1	10	308	0	0	65	733
Noord Brabant	2675	1025	67	944	241	1525	566	219	35	183	549	8030
Limburg	302	1723	175	322	53	1120	542	59	13	18	717	5045

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 1995 incl. broccoli

2) M.i.v. 2000 kruiden bladgewassen, paksoi, raapstelen, radijs, andijvie, komkommerachtigen, venkel, koolrabi, peulen, pronkbonen, rabarber, selderij en enkele kleine gewassen.

3) M.i.v. 2006 inclusief vermeerdering en wachtbed

32-e. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaalgrootte en gewas, 2011
Holdings with vegetables in the open by size of area and crop 2011

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas										totaal 1)
	0 tot 0.5	0.5 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 tot 15	15 en meer	be- drij- ven	opper- vlakte in ha	
aardbeien	192	56	71	30	57	57	22	51	536	3211	
andijvie	91	9	13	9	14	11	2	2	151	239	
asperges	94	99	173	89	118	116	32	32	753	2922	
bloemkool	116	20	23	19	28	42	10	46	304	2267	
bospeen	50	7	4	8	11	15	2	2	99	314	
broccoli	56	5	6	5	15	19	9	38	153	2080	
chinese kool	34	4	16	6	12	7	4	1	84	207	
komkommerachtigen	120	31	26	19	13	18	5	6	238	478	
koolrabi	38	2	-	1	-	-	-	-	41	6	
peulen	81	2	3	1	1	1	-	-	89	25	
prei	126	24	53	33	61	79	42	44	462	2748	
pronkbonen	22	-	1	-	3	-	-	-	26	15	
rabarber	73	16	24	7	18	23	4	-	165	342	
selderij	34	9	14	3	3	5	2	1	71	130	
sla	123	23	21	12	20	26	22	37	284	1939	
sluitkool	138	29	52	60	81	91	32	40	523	2775	
spruitkool	64	5	8	7	23	52	28	58	245	2917	
stokbonen	80	11	4	2	5	1	-	-	103	52	
venkel	43	5	5	1	5	11	1	2	73	168	
andere groenten	224	68	63	32	41	61	13	15	517	1436	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) M.i.v. 2000 herindeling van gewassen. Waspeen, kroten, schorseneren, spinazie, tuinbonen, winterpeen en witlofwortel naar akkerbouw

Toegevoegd m.i.v. 2006: Chinese kool, komkommerachtigen, koolrabi, peulen, pronkbonen, rabarber, selderij, stokbonen en venkel. De sluitkool bewaar en herft/vroeg samengevoegd.

32-f. Oppervlakte contractteelt groenten open grond, naar gewas*Area of vegetables in the open on contract, by crop*

	1996	2000	2005	2009	2010	2011*
ha						
Peulvruchten						
stamslabonen	5251	4064	5906	4775	4426	4200
doperwten	6407	5547	5361	5485	4023	3943
kapucijners	150	185	249	331	248	288
tuinbonen	1009	625	533	802	395	490
snij-en spekbonen	32	4	100	110	80	80
Koolgewassen						
spruitkool	100	85	70	40	56	30
witte kool	227	212	203	210	206	208
rode kool	113	80	190	149	174	75
savooie kool	44	15	26	19	9	7
boerenkool	378	213	142	200	220	185
bloemkool	-	-	15	15	22	15
Blad-, stengel-, en vruchtgewassen						
spinazie	1593	1972	2083	1537	1661	1640
kervel	3	8	-	-	-	-
prei	187	149	50	67	50	74
andijvie	8	11	20	14	18	24
suikermaïs	264	511	220	148	109	247
diversen	30	30	46	25	49	21
Wortel- en knolgewassen						
grove peen	455	458	348	716	456	540
fijne peen Asd Bak	1755	1488	2050	2100	1699	1741
Parijse broei	691	720	579	475	405	375
knolselderij	518	344	195	134	97	112
schorseneren	1147	829	841	1329	1060	888
kroten	32	57	59	48	55	30
diversen	104	280	112	149	124	129
Totaal	20498	17887	19398	18878	15642	15342

Bron: Produktschap Tuinbouw.

*) Voorlopige cijfers

32-g. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaalgrootte 1) en (hoofd)bedrijfstype (NSO)*Holdings with vegetables in the open, by size of area and (main) type of holding (SO)*

	bedrijven met ... ha groenten open grond								totaal	
	0.01	0.5	1	2	3	4	5	10	be-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drijven	vlakke
	0.5	1	2	3	4	5	10	meer		in ha
1975	5810	4086	4164	2170	1213	824		2084	20351	43783
1980	3784	2926	3208	1897	1278	925	1871	710	16599	44624
1985	3094	2334	2839	1983	1518	1168	2391	966	16293	53429
1990	2032	1692	2191	1624	1253	961	1961	740	12454	42279
1995	1407	1106	1549	1290	1049	910	1969	963	10243	44005
2000	1140	721	930	608	450	342	778	545	5514	21908
2005	735	433	562	403	296	245	631	586	3891	22000
2006	730	402	546	360	289	224	666	643	3860	24266
2007	634	361	479	366	225	207	576	630	3478	24200
2008	556	333	410	313	272	211	573	639	3307	24557
2009	532	276	427	280	227	217	585	621	3165	23880
2010	489	262	387	260	232	191	541	631	2993	23787
2011	412	231	371	243	205	190	534	632	2818	24270

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven 1)	64	27	26	27	18	16	45	26	249	1064
Tuinbouwbedrijven	162	125	203	128	100	92	267	436	1513	17190
Blijvende teeltbedrijven	37	10	10	2	2	2	4	-	67	75
Graasdierbedrijven	45	17	20	14	8	16	18	5	143	382
Hokdierbedrijven	14	12	26	19	24	13	33	21	162	797
Gewassencombinaties	56	27	54	27	24	34	107	100	429	3278
Veeteeltcombinaties	5	4	4	1	-	2	4	1	21	68
Gewassen-/veeteeltcomb.	29	9	28	25	29	15	56	43	234	1416

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.

2) M.i.v. 2000 vallen een groot aantal gewassen die normaal akkerbouwmatig worden geteelt onder de akkerbouwgewassen waardoor het aantal akkerbouwbedrijven en graasdierbedrijven met open grondsgroenteteelt veel lager is.

Ook zijn enkele gewassen vanuit akkerbouw overgeheveld naar de open grondsgroente.

32-h. Aantal bedrijven met witloftrek naar areaalgrootte*Holdings with chicoryforcing, by size of area*

	bedrijven met ... ha witloftrek						totaal	
	0.01	1	5	10	15	20	be-	oppervlakte
	tot	tot	tot	tot	tot	en	drijven	witloftrek
	1	5	10	15	20	meer		in ha
1999/00	25	103	63	22	17	48	278	3092
2000/01	17	84	52	15	23	41	232	2727
2001/02	15	59	42	22	16	46	200	3055
2002/03	16	62	34	11	19	42	184	2732
2003/04	9	65	31	11	14	28	158	1777
2004/05	11	49	35	16	11	32	154	2129
2005/06	9	46	29	10	13	28	135	1869
2006/07	21	43	19	11	10	24	128	1675
2007/08	9	37	22	12	11	28	119	2107
2008/09	7	36	18	10	8	30	109	2056
2009/10	11	22	18	8	12	26	97	1972
2010/11	6	19	14	9	10	23	81	1900

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: De oppervlakte betreft de oppervlakte witlofwortelen, waarvan witlof is getrokken.

32-i. Oppervlakte fruit open grond naar gewas en regio

Area fruit in the open by crop and region

	pit- en steen- vruchten				klein fruit 1)	noten	totaal fruit
	appelen ha	peren	overige	totaal			
1975	21896	6935	2349	31180	712	.	31892
1985	15568	5608	1610	22786	537	.	23323
1995	15298	5885	1071	22254	869	.	23123
2000	12834	6019	701	19554	1046	.	20600
2001	11713	6096	675	18484	1226	.	19710
2002	11172	6329	737	18239	1325	.	19564
2003	10296	6386	738	17421	1352	.	18773
2004	10217	6493	632	17342	1375	.	18717
2005	9737	6692	645	17074	1494	.	18568
2006	9562	6914	904	17380	1189	87	18655
2007	9380	7296	974	17650	1261	69	18981
2008	9302	7476	993	17771	1547	85	19404
2009	9129	7800	1017	17946	1603	108	19657
2010	8681	7995	1031	17706	1663	106	19476
2011	8266	8203	1006	17475	1678	78	19230

Specificatie 2011

4 Nrd. provincies	89	53	16	158	178	6	342
Flevoland	816	523	15	1353	7	4	1364
Gelderland	2644	2063	295	5002	209	10	5220
Utrecht	709	1056	76	1841	32	1	1875
Noord-Holland	185	586	54	825	22	5	851
Zuid-Holland	316	598	16	930	10	1	941
Zeeland	1504	2494	70	4068	438	6	4511
Noord-Brabant	710	526	35	1270	325	28	1624
Limburg	1292	305	429	2027	458	16	2501

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Inclusief wijndruiven en akkerbouwmatig geteeld fruit.

32-j. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en gewas

Holdings with pome and stone fruit by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas						totaal	
	0.01 tot 0.5	0.5 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	be- drij- ven	opper- vlakke in ha
	Appelen							
1985	1369	726	698	857	533	80	4263	15568
1990	876	554	551	795	638	109	3523	16321
1995	676	418	460	661	600	136	2951	15298
2000	446	310	385	538	468	144	2291	12834
2005	340	211	313	409	364	91	1728	9737
2007	346	201	253	385	339	97	1621	9380
2008	369	188	260	363	333	102	1615	9302
2009	435	180	236	343	328	101	1623	9129
2010	285	143	296	204	331	289	1548	8681
2011	270	131	290	198	316	280	1485	8266
Peren								
1985	1907	826	608	265	58	9	3673	5608
1990	1326	696	581	260	54	6	2923	5121
1995	1062	614	612	346	77	13	2724	5885
2000	714	498	495	400	119	14	2240	6019
2005	451	323	423	377	177	40	1791	6692
2007	421	264	366	398	199	58	1706	7296
2008	440	251	357	375	234	56	1713	7476
2009	479	231	336	365	240	74	1725	7800
2010	267	162	404	240	356	220	1649	7995
2011	244	156	383	241	349	243	1616	8203
Ov. Pit- en steenvruchten 1)								
1985	2174	327	121	23	5	-	2650	1610
1990	1530	287	90	24	3	2	1936	1294
1995	1225	225	80	16	4	2	1552	1071
2000	805	153	43	8	6	1	1016	701
2005	545	131	37	16	8	1	738	645
2007	553	117	67	21	16	5	779	974
2008	530	124	57	21	13	8	753	993
2009	545	128	62	26	12	6	779	1017
2010	363	160	168	28	25	12	756	1031
2011	352	148	160	30	26	11	727	1006

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) W.o. kersen, morellen en pruimen.

32-k. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NSO)

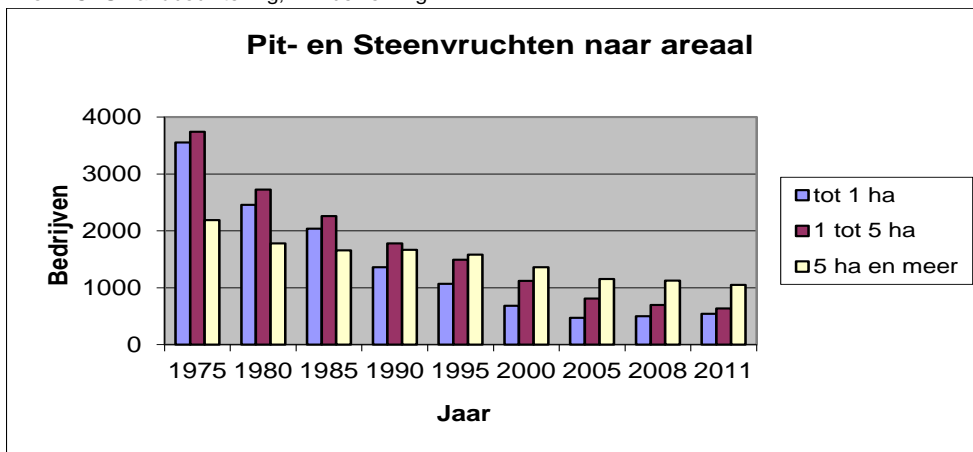
Holdings with pome and stone fruit by size of area and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha pit en steenvruchten								totaal	
	0,01	0,5	1	2	3	4	5	10	be-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	vlakke
	0.5	1	2	3	4	5	10	meer	ven	in ha
1975	2018	1538	1650	980	638	475	2190		9489	31180
1980	1315	1142	1276	671	460	320	1138	642	6964	24736
1985	1098	943	1060	549	379	270	999	657	5955	22786
1990	698	664	801	444	280	257	911	757	4812	22736
1995	536	535	691	362	222	218	760	823	4147	22254
1996	501	506	601	354	230	210	763	807	3972	22002
1997	480	450	599	323	207	198	750	829	3836	22008
1998	402	425	561	329	191	198	693	818	3617	21425
1999	371	385	521	301	188	187	686	801	3440	20941
2000	326	356	466	280	188	185	620	743	3164	19554
2001	269	295	426	284	170	139	608	700	2891	18484
2002	306	286	410	261	172	149	590	673	2847	18239
2003	247	246	375	235	147	150	545	664	2609	17421
2004	240	236	342	224	146	142	530	661	2521	17342
2005	237	236	333	198	148	133	500	656	2441	17074
2006	197	221	312	192	155	131	473	686	2367	17606
2007	241	229	287	179	147	106	451	687	2327	17650
2008	277	223	277	175	144	102	437	690	2325	17771
2009	323	220	293	169	131	95	413	695	2339	17946
2010	352	225	267	169	122	103	397	671	2306	17706
2011	333	208	250	175	123	88	379	673	2229	17475

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	27	14	11	6	1	-	4	4	67	131
Tuinbouwbedrijven	36	18	17	6	-	3	5	5	90	203
Blijvende teeltbedrijven	82	112	161	129	94	67	314	633	1592	15580
Graasdierbedrijven	70	24	29	16	6	1	1	-	147	145
Hokdierbedrijven	12	5	3	-	2	-	3	2	27	100
Gewassencombinaties	36	14	16	11	13	10	31	17	148	735
Veeteeltcombinaties	11	1	3	1	1	2	-	-	19	22
Gewassen-/veeteeltcombinaties	59	20	10	6	6	5	21	12	139	558

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking .

32-I. Oppervlakte appels en peren naar regio en ras 1)*Area of apples and pears by region and variety*

Perioden	Productieregio Noord	Productieregio West	Productieregio Midden	Productieregio Zuid	Nederland
appels	ha1)				
1995	2811	3503	7140	1856	15307
2000	2153	2873	6129	1684	12838
2003	1650	2301	4884	1461	10296
2004	1614	2249	4928	1426	10217
2005	1497	2127	4706	1407	9737
2006	1438	2130	4640	1354	9562
2007	1312	2111	4603	1354	9380
2008	1336	2129	4554	1284	9302
2009	1322	2061	4467	1280	9129
2010	1246	1920	4232	1283	8681
2011*	1099	1817	4071	1281	8268
Specificatie 2011					
Elstar	531	746	1654	437	3368
Jonagold	204	311	731	214	1460
Cox's Orange Pippin	10	46	50	15	121
Golden Delicious	41	133	154	145	473
Delbarestivale (Delcorf)	9	38	72	25	144
Rode Boskoop (Goudreinette)	14	100	258	70	442
Kanzi	25	29	291	65	410
Junami	72	83	154	133	442
Rubens	16	1	173	2	192
Jonagored	53	226	260	85	624
Overige appelrassen	124	104	274	90	592
peren					
1995	799	2212	2610	266	5885
2000	847	2296	2617	260	6019
2003	920	2420	2766	280	6386
2004	961	2458	2821	253	6493
2005	953	2583	2911	245	6692
2006	1027	2583	3039	265	6914
2007	1101	2720	3204	271	7296
2008	1107	2809	3258	302	7476
2009	1127	2891	3450	332	7800
2010	1142	2997	3544	311	7995
2011*	1174	3080	3645	307	8206
Specificatie 2011					
Conference	902	2231	2625	267	6025
Doyenné du Comice	134	406	398	28	966
Beurré Alexandre Lucas	20	248	183	0	451
Triomphe de Vienne	1	46	70	3	120
Stoofperen	56	97	147	3	303
Overige perenrassen	61	52	222	6	341

Bron: CBS Landbouwtelling/oogstraming

*) voorlopige cijfers

1) areaal aan het eind van het seizoen

32-m. Oppervlakte steenvruchten en klein fruit, naar soort*Area with stone fruit and small fruit, by crop*

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
	ha						
Pruimen	643	435	297	262	281	267	257
Zoete kersen	237	198	272	352	372	357	382
Zure kersen	288	244	338	350	335	353	326
Overige steenvruchten	20	25	30	30	30	53	41
Steenvruchten, totaal	1188	902	937	993	1017	1031	1006
Zwarte bessen	322	386	529	560	530	545	508
Rode bessen 1)	148	196	271	395	369	240	237
Blauwe bessen	174	173	254	419	526	535	584
Frambozen	38	36	36	.	.	124	114
Bramen	25	21	22	.	.	30	23
Overig klein fruit	44	35	19	32	31	31	46
Druiven voor wijn	.	.	70	143	147	158	165
Klein fruit, totaal	751	847	1201	1547	1603	1663	1678

Bron: CBS landbouwtelling.

1) 2006 t/m 2009 inclusief frambozen en bramen.

32-n. Oppervlakte bloembollen naar gewas en regio*Area of flower bulbs by crop and region*

	hyacinten	tulpen	narcissen	krokussen	gladiolen	lelies	irissen	overig bijgoed	totaal
	ha								
1975	859	5766	1708	.	2006	590	.	2081	13010
1980	818	6330	1519	.	2384	1062	.	2194	14307
1985	954	6588	1588	.	1937	1533	1027	1430	15055
1990	976	6828	1709	.	2038	2413	807	1547	16319
1995	980	8031	1405	.	1846	3298	720	1807	18086
2000	1130	9705	1843	628	1643	5069	675	1850	22542
2005	1260	10551	1763	637	1377	4321	540	2537	22987
2006	1310	10362	1878	604	1305	4886	473	2697	23515
2007	1329	10740	1773	505	1387	5009	392	2520	23655
2008	1383	11390	1974	534	1167	4970	415	2497	24330
2009	1389	11728	1877	466	1123	4266	347	2365	23561
2010	1382	11399	1802	441	1118	4684	326	2196	23347
2011	1446	11861	1812	433	1168	5082	325	1999	24126

Specificatie 2011

Groningen	-	142	2	2	-	53	-	2	200
Friesland	-	133	-	-	-	284	-	1	419
Drenthe	10	124	19	10	48	941	-	3	1155
Overijssel	-	23	1	1	32	786	-	3	846
Flevoland	7	2374	9	2	231	564	10	37	3235
Gelderland	0	16	40	4	79	147	-	12	298
Utrecht	0	3	0	-	-	3	-	4	11
Noord-Holland	763	7195	1215	351	153	950	300	1268	12195
Zuid-Holland	640	1552	503	38	110	97	0	404	3342
Zeeland	9	139	-	-	96	41	-	55	340
Noord-Brabant	16	111	6	12	212	429	7	67	860
Limburg	-	50	17	14	207	786	7	144	1226

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-o. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en gewas
Holdings with flower bulbs by size of area and crop

		bedrijven met ... ha bloembollen						totaal			
		0.01	0.5	1	2	3	5	10	bedrij-	opper-	
		tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	ven		
0.5	1	2	3	5	10	meer		vlak-			
										te	in ha
Hyacinten											
	2000	23	17	41	35	49	52	26	243	1130	
	2005	16	16	32	37	36	50	35	222	1260	
	2008	12	13	29	27	40	51	40	212	1383	
	2009	15	10	27	20	41	42	47	202	1389	
	2010	13	5	17	24	39	46	43	187	1382	
	2011	10	8	16	19	35	41	47	176	1446	
Tulpen											
	2000	174	116	188	198	353	375	259	1663	9705	
	2005	114	78	134	117	241	310	326	1320	10551	
	2008	66	52	90	99	202	246	372	1127	11390	
	2009	58	62	88	69	181	234	383	1075	11728	
	2010	51	42	81	57	154	251	360	996	11399	
	2011	46	51	65	57	152	234	373	978	11861	
Narcissen											
	2000	151	97	114	107	112	87	22	690	1843	
	2005	90	62	89	66	110	86	31	534	1763	
	2008	69	40	73	53	96	104	42	477	1974	
	2009	59	39	58	67	90	89	42	444	1877	
	2010	47	35	59	54	78	87	41	401	1802	
	2011	43	39	52	45	81	82	46	388	1812	
Krokussen											
	2000	84	73	97	56	50	17	1	378	628	
	2005	45	46	86	43	37	29	1	287	637	
	2008	39	39	59	45	33	22	2	239	534	
	2009	36	23	42	38	35	21	2	197	466	
	2010	27	34	40	32	25	25	2	185	441	
	2011	28	23	37	29	26	21	5	169	433	
Gladiolen											
	2000	44	26	42	36	61	58	53	320	1643	
	2005	23	15	30	26	22	39	43	198	1377	
	2008	9	16	23	24	33	33	35	173	1167	
	2009	10	9	16	19	33	36	37	160	1123	
	2010	8	16	12	14	36	37	34	157	1118	
	2011	8	11	15	16	40	36	40	166	1168	
Lelies											
	2000	52	27	70	74	98	123	158	602	5069	
	2005	38	20	31	41	68	98	128	424	4321	
	2008	20	24	30	45	72	93	131	415	4970	
	2009	11	18	30	31	65	71	117	343	4266	
	2010	10	13	24	41	49	84	118	339	4684	
	2011	12	12	32	31	64	80	129	360	5082	
Irissen											
	2000	53	38	60	40	44	32	6	273	675	
	2005	37	20	28	25	25	25	10	170	540	
	2008	21	12	17	14	25	20	7	116	415	
	2009	11	9	13	14	28	15	5	95	347	
	2010	7	5	19	4	29	14	5	83	326	
	2011	10	5	15	3	22	19	6	80	325	
Ov. bijgoed											
	2000	273	144	148	74	92	65	33	829	1850	
	2005	200	97	126	80	107	93	61	764	2537	
	2008	178	90	106	62	82	89	66	673	2497	
	2009	130	74	88	58	76	89	53	568	2365	
	2010	114	58	85	52	57	84	54	504	2196	
	2011	107	49	75	43	62	64	54	454	1999	

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-p. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings with flower bulbs by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha bloembollen							totaal	
	0.01	0.5	1	2	3	5	10	bedrij- ven	opper- vlakke in ha
	tot 0.5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 10	en meer		
1975	1882	1257	1449	713	598	616	1)	6515	13010
1980	1098	769	1031	600	612	519	287	4916	14307
1985	834	570	737	518	573	534	362	4128	15055
1990	639	428	660	449	518	551	446	3691	16319
1995	462	320	468	346	436	498	559	3089	18086
2000	309	237	312	265	394	499	693	2709	22542
2005	214	144	214	206	319	427	652	2176	22987
2006	205	144	204	193	287	447	657	2137	23515
2007	177	132	201	161	318	392	666	2047	23655
2008	167	116	174	169	294	358	694	1972	24330
2009	135	108	150	132	264	354	647	1790	23561
2010	110	95	141	131	233	370	607	1687	23347
2011	109	79	139	121	245	344	625	1662	24126

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	5	6	7	7	12	23	4	64	297
Tuinbouwbedrijven	85	59	103	70	149	203	554	1223	21383
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Graasdierbedrijven	8	3	10	9	10	6	3	49	160
Hokdierbedrijven	3	1	4	8	8	9	6	39	210
Gewassencombinaties	4	8	8	18	36	61	45	180	1446
Veeteeltcombinaties	1	-	-	1	-	2	-	4	15
Gewassen-/veeteeltcomb.	3	2	7	8	30	40	13	103	616

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Is 5 Ha en meer.

32-q. Aantal bedrijven met tulpenbroei, naar grootteklasse

Holdings with tulipforcing, by size class

	bedrijven met ... stuks (x 1 000) tulpenbroei											totaal	
	1	100	200	300	500	750	1000	1500	2500	5000	10000	bedrij- ven	aantal gebroei- de tulpen x 1000 st
	tot 100	tot 200	tot 300	tot 500	tot 750	tot 1000	tot 1500	tot 2500	tot 5000	tot 10000	en meer		
1999/'00	115	108	93	144	125	74	95	104	67	37	6	968	1149717
2000/'01	104	103	70	141	111	67	86	109	72	34	9	906	1292864
2001/'02	99	83	82	127	115	65	99	100	89	33	6	898	1073099
2002/'03	76	89	54	111	108	56	88	98	86	49	14	829	1242591
2003/'04	77	83	63	111	103	64	93	81	94	57	14	840	1310572
2004/'05	68	93	63	102	91	74	74	91	96	48	23	823	1529786
2005/'06												727	
	69	74	51	72	79	43	66	98	94	57	24	727	1692187
2006/'07	69	59	44	66	64	54	73	73	100	55	20	677	1348997
2007/'08	46	51	37	61	70	32	81	78	80	50	19	605	1254150
2008/'09	37	42	35	63	49	34	58	76	70	54	16	534	1201041
2009/'10	33	36	41	53	46	38	63	73	76	54	25	538	1386297
2010/'11	33	26	35	57	45	31	63	63	78	52	33	516	1440459

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-r. Aantal bedrijven met narcissenbroei, naar grootteklasse

Holdings with daffodilforcing, by size class

	bedrijven met ... ton narcissenbroei										totaal	
	1	5	10	15	20	25	30	35	40	40	bedrij-	gebroeide
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	ven	narcissen	
	5	10	15	20	25	30	35	40	meer		x 1000 kg	
1985/'86	119	104	79	54	33	34	16	7	22	468	6188	
1995/'96	69	55	39	15	33	8	6	4	12	253	3132	
1997/'98	59	60	44	25	20	8	4	1	17	250	3146	
1998/'99	64	61	38	24	20	5	10	2	14	253	3099	
1999/'00	70	54	41	32	19	9	9	4	16	254	3421	
2000/'01	51	52	44	21	19	10	9	7	21	234	3784	
2001/'02	57	52	45	17	16	13	9	3	15	227	3153	
2002/'03	64	52	33	17	19	6	9	6	15	221	3021	
2003/'04	55	53	41	18	21	12	11	2	18	231	3399	
2004/'05	61	42	33	19	20	6	5	4	21	211	3223	
2005/'06	55	51	25	20	16	11	6	1	23	208	3228	
2006/'07	38	43	32	26	15	5	7	2	20	188	2975	
2007/'08	22	39	34	21	15	4	9	1	23	168	3818	
2008/'09	21	26	31	12	13	7	7	4	19	140	3306	
2009/'10	32	27	24	14	9	8	8	2	16	140	3067	
2010/'11	26	19	28	11	16	6	8	3	17	134	2852	

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-s. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings with floriculture in the open by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha bloemkwekerijgewassen							totaal	
	0.01	0.5	1	2	3	10	10	bedrij-	opper-
	tot	tot	tot	tot	tot	en	ven	vlakke	
	0.5	1	2	3	10	meer		in ha	
2000		574	427	500	445	145	159	2250	2552
2001		523	368	481	401	149	173	2095	2378
2002		417	339	467	385	146	201	1955	2684
2003		389	302	441	379	131	208	1850	2607
2004		373	307	426	385	139	193	1823	2528
2005		355	284	386	351	160	200	1736	2513
2006		313	266	376	341	153	228	1677	2603
2007		263	231	344	325	119	240	1522	2573
2008		217	204	326	339	131	234	1451	2581
2009		193	197	300	316	143	230	1379	2555
2010		385	278	285	134	189	37	1308	2543
2011		384	271	308	125	204	33	1325	2564

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	18	4	8	1	-	-	31	19
Tuinbouwbedrijven	306	236	260	115	190	31	1138	2345
Blijvende teeltbedrijven	3	1	1	1	-	-	6	6
Graasdierbedrijven	14	6	6	1	-	-	27	18
Hokdierbedrijven	3	6	7	1	3	-	20	29
Gewassencombinaties	23	12	17	5	7	-	64	88
Veeteeltcombinaties	1	1	-	-	1	-	3	4
Gewassen-/veeteeltcomb.	16	5	9	1	3	2	36	56

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-t. Oppervlakte boomkwekerijgewassen en vaste planten open grond naar regio
Area of arboricultural crops and perennial plants by region

	bos- en haag- plantsoen	laan- en park- bomen	vrucht- bomen	rozen- struiken	sier- coni- feren	ov. Sier- heesters en klimplanten	vaste planten	totaal	w.o. opp. pot-/con- tainerveld
	ha								
1980	1428	.	1582	604	1074	1211	265	6163	.
1985	1480	.	1953	605	1013	1188	405	6643	.
1990	2066	1797	1255	553	1337	1204	531	8741	419
1995	2218	2408	1088	637	1454	1264	705	9774	785
2000	2287	3158	1251	612	2340	1787	1207	12641	975
2005	2640	3735	1257	509	2941	2179	1315	14576	1056
2006	2605	3828	1418	651	2723	2842	1278	15346	1041
2007	2904	4249	1394	577	2698	3114	1248	16185	952
2008	2889	4445	1326	547	3040	3245	1228	16720	798
2009	2760	4535	1456	543	3151	3396	1298	17139	768
2010	2764	4532	1375	492	3156	3298	1294	16912	917
2011	2746	4480	1441	496	3150	3527	1344	17184	922

Specificatie 2011

4 Nrd. provincies	183	82	16	43	641	577	195	1737	68
Flevoland	2	38	308	-	10	38	22	418	7
Gelderland	102	1568	200	5	308	289	64	2536	101
Utrecht	17	41	8	2	29	60	45	202	36
Noord Holland	5	8	7	2	20	96	198	335	20
Zuid Holland	48	124	2	16	107	633	325	1254	219
Zeeland	3	18	56	7	5	26	31	146	7
Noord Brabant	2106	2152	380	97	1431	1400	275	7841	333
Limburg	280	450	463	324	599	409	190	2714	131

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-u. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en gewas
Holdings with arboricultural crops by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas							totaal	
	0.01	0.5	1	2	3	5	10	be- drij- ven	opper vlakte in ha
	tot 0.5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 10	en meer		
Bos- en haagplantsoen									
2000	302	178	207	104	106	94	35	1026	2287
2010	183	119	121	83	85	75	77	743	2764
2011	166	107	114	68	80	81	82	698	2746
Laan- en parkbomen									
2000	264	99	93	47	79	81	76	739	3158
2010	120	59	74	46	66	91	106	562	4532
2011	100	58	84	48	72	85	105	552	4480
Vruchtbomen									
2000	136	50	43	35	32	31	36	363	1251
2010	47	28	27	20	27	33	30	212	1375
2011	38	24	25	12	27	33	36	195	1441
Rozenstruiken									
2000	124	45	66	44	42	18	8	347	612
2010	31	23	23	15	24	23	8	147	492
2011	21	23	25	19	15	25	9	137	496
Sierconiferen									
2000	853	358	310	131	97	49	32	1830	2340
2010	386	160	135	82	88	88	64	1003	3156
2011	344	145	147	82	81	79	71	949	3150
Ov. sierheesters en klimplanten									
2000	872	512	382	116	62	28	6	1978	1787
2010	490	362	368	139	134	75	50	1618	3298
2011	465	342	357	134	131	101	52	1582	3527

Bron: CBS Landbouwtelling.

32-v. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings with arboricultural crops by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha boomkwekerijgewassen								totaal	
	0.01	0.25	0.5	1	2	3	5	10	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.25	tot 0.5	tot 1	tot 2	tot 3	tot 5	tot 10	en meer		
1975	640	562	792	551	247	191	182		3165	4895
1980	661	587	874	744	295	234	167	75	3637	5898
1985	638	597	889	778	309	250	170	78	3709	6238
1990	561	572	957	877	380	370	222	115	4054	8210
1995	555	556	873	903	378	378	292	139	4074	9069
2000	496	478	872	914	431	401	339	215	4146	11435
2005	275	376	643	787	365	345	368	259	3418	13260
2006	307	335	637	784	385	384	389	290	3511	14068
2007	276	343	635	754	358	351	386	330	3433	14937
2008	257	345	572	712	366	360	405	335	3352	15492
2009	246	296	549	639	361	370	385	360	3206	15841
2010	264	284	536	619	312	377	365	359	3116	15617
2011	239	270	495	610	306	344	377	374	3015	15840

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	16	7	10	4	-	-	1	-	38	24
Tuinbouwbedrijven	162	213	394	515	249	281	317	352	2483	14455
Blijvende teeltbedrijven	4	7	7	7	1	1	1	-	28	32
Graasdierbedrijven	14	7	18	18	7	5	5	-	74	110
Hokdierbedrijven	12	16	14	26	15	15	9	2	109	231
Gewassencombinaties	14	12	24	19	11	12	13	6	111	307
Veeteeltcombinaties	1	-	3	3	4	2	-	1	14	38
Gewassen-/veeteeltcomb.	16	8	25	18	19	28	31	13	158	643

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

32-w. Aantal bedrijven met vaste planten open grond naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings with perennial plants by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha vaste planten open grond				totaal		
	0,01	0,25	0,50	1	bedrij- ven	opper- vlakte in ha	
	tot 0.25	tot 0.5	tot 1	en meer			
1975	608	105	64	34	811	194	
1980	640	114	78	56	888	265	
1985	702	177	128	98	1105	405	
1990	621	191	155	139	1106	531	
1995	575	195	165	196	1131	705	
2000	530	207	206	335	1278	1207	
2005	313	181	177	326	997	1315	
2006	250	145	163	297	855	1278	
2007	229	162	136	279	806	1248	
2008	190	115	134	291	730	1228	
2009	185	120	109	314	728	1298	
2010	175	107	107	291	680	1294	
2011	175	105	110	282	672	1344	

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	1	3	-	-	4	1
Tuinbouwbedrijven	158	97	100	260	615	1276
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	-	-	-
Graasdierbedrijven	5	1	1	1	8	3
Hokdierbedrijven	1	1	5	4	11	10
Gewassencombinaties	4	2	1	5	12	15
Veeteeltcombinaties	-	-	1	1	2	2
Gewassen-/veeteeltcomb.	6	1	2	11	20	36

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

32-x. Oppervlakte groentezaden open grond naar gewas (ter keuring aangeboden)
Area of vegetable seeds in the open by crop (presented for inspection)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011
	ha								
Andijvie	.	2	5	8	7	7	6	8	1
Asperge	.	.	.	.	.	4	2	4	4
Augurken	12	7	6	4	1	0	1	3	3
Bloemkool	31	33	13	22	26	22	31	9	1
Boerenkool	.	.	.	.	.	.	7	0	0
Bonen, stamsla-	371	210	193	165	188	110	82	14	66
stamsnij-	16	7	4	6	1	6	1	45	3
stoksla-	96	48	58	17	28	11	17	6	10
stokslij-	39	35	58	95	56	65	48	26	36
pronk-	230	71	66	17	68	63	27	22	25
tuin-	405	291	397	275	144	98	50	123	129
Broccoli	.	12	6	8	0	1	2	2	0
Erwten / peulen	291	224	507	271	166	40	70	84	59
Kervel	16	13	20	13	4	0	3	5	4
Komkommers	9	7	12	20	15	15	12	17	17
Kool, sluit-	36	16	7	3	1	4	8	21	5
Koolrabi	.	.	.	2	4	12	5	8	4
Paprika	.	.	.	5	4	4	3	4	3
Peen	114	98	21	15	19	9	8	13	9
Prei	.	.	.	.	.	6	5	7	2
Radijs / rammenas	35	11	4	9	7	5	12	5	2
Selderij	.	.	.	2	0	1	1	1	1
Sla	15	18	28	23	26	32	20	14	23
Spinazie	311	212	168	170	123	234	342	646	726
Tomaten	9	10	11	6	4	6	7	7	4
Tuinkers	123	78	78	99	68	17	5	8	2
Uien	14	9	11	15	23	8	9	41	35
Veldsla	45	43	31	20	13	1	1	0	1
Wit-, rood- en groenlof	5	5	3	1	2	2	1	0	0
Diversen	218	49	87	25	11	14	8	30	28
Totaal	2441	1509	1794	1316	1010	795	792	1173	1203

Bron: NAK-Tuinbouw.

33. Tuinbouwgewassen onder glas

33-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen onder glas 1) naar groep van gewassen en regio

Area horticultural crops under glass by group and by region

	groenten		fruit	bloem- kwekerij gewassen	boom- kwekerij gewassen 2)	totaal		w.v. ver- warmd
	warm	koud				glas- areaal		
	ha							
1975	3589	1094	117	3060	40	7907	6567	
1980	3858	800	56	3976	65	8760	7767	
1985	3880	679	39	4275	95	8973	8024	
1990	4007	446	32	5140	143	9773	9021	
1995	4044	361	34	5518	197	10154	9497	
1996	3873	374	36	5556	204	10042	9333	
1997	3849	354	44	5541	284	10072	9359	
1998	3981	326	29	5684	325	10344	9644	
1999	3927	355	43	5921	316	10561	9677	
2000	3879	322	30	5927	369	10526	9682	
2001	3984	287	32	5845	376	10524	9745	
2002	4018	270	38	5823	390	10538	9779	
2003	4053	267	71	5769	379	10539	9742	
2004	4100	259	40	5692	395	10486	9772	
2005	4165	280	46	5616	433	10540	9742	
2006	4259	289	49	5381	403	10381	9486	
2007	4291	279	61	5327	416	10374	9463	
2008	4349	298	66	5047	405	10166	9228	
2009	4559	267	61	5005	432	10324	9462	
2010	4711	275	55	4774	492	10307	9473	
2011	4705	283	61	4705	495	10250	9354	
Specificatie 2011								
Groningen	15	4	-	36	0	55	48	
Friesland	123	2	-	9	5	139	131	
Drenthe	72	4	1	98	13	187	171	
Overijssel	82	3	0	37	18	140	123	
Flevoland	20	1	-	156	4	181	174	
Gelderland	129	20	16	463	42	670	580	
Utrecht	75	17	3	26	11	132	107	
Noord Holland	186	39	2	633	21	881	770	
Zuid Holland	2237	82	9	2813	183	5324	4998	
w.o. Z.H.glasdistrict 3)	1904	40	7	2336	76	4364	4202	
Zeeland	175	6	1	24	1	207	194	
Noord Brabant	984	60	15	222	134	1415	1249	
Limburg	608	46	14	189	62	920	810	

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

1) W.o. kassen bedekt met plastic en betreedbare plastic tunnels.

M.i.v. 1997 is platglas onder Tuinbouw open grond gerangschikt.

2) Incl. vaste planten.

3) Zonder Rotterdam

33-b. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen onder glas naar areaalgrootte, provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)

Holdings with horticultural crops under glass by size of area, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha tuinbouw-gewassen onder glas							totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1.5	3	5	be- drij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1.5	tot 3	tot 5	en meer		
2000	3179	1537	1354	2790	1638	413	151	11062	10526
2001	2947	1361	1212	2573	1620	446	178	10337	10524
2002	2837	1211	1127	2396	1604	471	213	9859	10538
2003	2692	1166	1097	2194	1597	459	244	9449	10539
2004	2552	1122	1041	1981	1537	493	258	8984	10486
2005	2438	1033	974	1860	1493	509	289	8596	10540
2006	2271	946	884	1733	1364	500	322	8020	10381
2007	1996	886	786	1568	1278	523	359	7396	10374
2008	1744	838	744	1384	1180	498	391	6779	10166
2009	1561	755	670	1209	1122	502	430	6249	10324
2010	1380	683	628	1086	1044	507	454	5782	10307
2011	1288	612	585	1008	994	493	482	5462	10249
Specificatie 2011									
Groningen	15	7	6	11	6	2	2	49	55
Friesland	24	3	3	6	5	2	8	51	139
Drenthe	24	5	3	12	8	10	13	75	187
Overijssel	40	22	5	18	8	5	9	107	140
Flevoland	9	5	10	18	21	9	7	79	181
Gelderland	172	84	80	108	69	32	30	575	670
Utrecht	28	16	10	10	9	8	6	87	132
Noord Holland	203	91	71	107	92	34	34	632	881
Zuid Holland	449	226	236	496	524	264	256	2451	5324
Zeeland	33	17	4	13	17	3	10	97	207
Noord Brabant	207	90	99	126	137	74	63	796	1415
Limburg	84	46	58	83	98	50	44	463	920
Hoofdbedr.type									
Akkerbouwbedrijven	4	-	-	-	-	-	-	4	0
Tuinbouwbedrijven	1193	581	565	986	985	492	482	5284	10173
Blijvende teeltbedrijven	28	17	14	15	6	-	-	80	45
Graasdierbedrijven	5	-	-	-	-	-	-	5	0
Hokdierbedrijven	3	-	-	-	-	-	-	3	0
Gewassencombinaties	34	11	5	6	2	-	-	58	21
Veeteeltcombinaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gewassen-/veeteeltcomb.	21	3	1	1	1	1	-	28	10

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) in 1975 klassegrenzen 0.01 tot 0.5 en 0.5 tot 1

33-c. Oppervlakte groenten onder glas (ha) naar areaalgrootte en gewas

Area vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	3	5	opper- vlakke in ha	bedrij- ven
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 3	tot 5	en meer		
Tomaten										
- rond en vlees										
2009	1	2	5	4	9	53	82	326	481	158
2010	1	1	2	3	10	53	52	297	418	140
2011	2	2	1	4	5	49	52	305	419	135
- tros										
2009	1	1	3	3	18	91	149	780	1047	199
2010	1		2	3	16	78	170	880	1149	190
2011	1	1	4	3	14	86	182	880	1172	207
- cherry										
2009	0	0	-	-	6	19	3	71	100	44
2010	0	-	1	-	6	13	3	86	109	41
2011	0	1	2	-	2	15	3	88	111	43
Komkommers										
2009	2	5	6	8	43	209	154	200	626	289
2010	2	3	7	8	38	184	156	266	664	276
2011	2	3	6	7	34	173	162	269	656	274
Aardbeien o.glas										
2009	7	18	22	24	29	61	36	13	210	247
2010	7	14	22	21	29	64	36	12	206	233
2011	6	13	21	18	30	67	41	37	234	223
Aardbeien in tunnels 1)										
2009	8	11	9	4	12	14	-	-	58	145
2010	7	10	9	3	8	13	-	-	49	118
2011	5	8	6	2	9	12	-	-	42	94
Paprika										
2009	2	2	3	9	35	205	242	833	1331	347
2010	1	2	3	5	30	189	250	923	1403	322
2011	1	1	2	4	24	162	223	939	1357	300
Aubergines										
2009	1	1	1	3	3	23	21	40	95	54
2010	1	1	2	3	7	23	21	46	104	53
2011	0	1	3	1	8	21	16	51	101	54
Radijs										
2011	0	0	1	3	3	28	18	24	77	34
Overige groenten										
2010	20	33	47	33	58	129	82	89	491	522
2010	20	33	47	33	58	129	82	89	491	522
2011	18	32	50	31	54	119	49	57	409	500
Groentenzaden										
2009	7	15	22	22	15	27	14	54	176	186
2010	4	15	22	16	16	25	5	67	169	164
2011	4	11	16	18	12	28	8	74	171	149
Opweekmat.groenten										
2009	3	3	5	2	8	22	18	175	235	103
2010	2	3	3	9	10	29	16	153	224	111
2011	3	2	5	5	5	27	11	182	240	103

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Meloenen onder "overige groenten".

1) Teelt in betreedbare plastic tunnels.

33-d. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en gewas

Holdings with vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	3	5	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 3	tot 5	en meer		
Tomaten										
- ronde- en vlees										
2009	63	5	8	4	7	24	22	25	158	481
2010	57	2	3	3	8	24	14	29	140	418
2011	59	4	2	4	4	21	14	27	135	419
- tros										
2009	16	2	5	4	15	40	37	80	199	1047
2010	11		4	3	13	35	43	81	190	1149
2011	17	2	7	3	11	38	47	82	207	1172
- cherry										
2009	21	1	-	-	5	8	1	8	44	100
2010	19	-	2	-	5	5	1	9	41	109
2011	20	2	3	-	2	6	1	9	43	111
Komkommers										
2009	59	12	11	9	35	96	39	28	289	626
2010	53	9	11	10	31	85	40	37	276	664
2011	60	8	10	8	28	80	42	38	274	656
Aardbeien o.glas										
2009	65	49	38	27	25	31	10	2	247	210
2010	64	38	38	24	24	33	10	2	233	206
2011	53	36	36	21	26	34	11	6	223	234
Aardbeien in tunnels 1)										
2009	75	33	15	5	10	7	-	-	145	58
2010	58	28	14	4	7	7	-	-	118	49
2011	45	23	10	2	8	6	-	-	94	42
Paprika										
2009	48	4	6	10	29	93	64	93	347	1331
2010	37	4	4	6	25	86	66	94	322	1403
2011	38	3	3	5	20	75	60	96	300	1357
Aubergines										
2009	23	2	2	4	3	11	5	4	54	95
2010	18	2	4	3	6	11	5	4	53	104
2011	20	3	5	1	6	10	4	5	54	101
Radijs										
2011	3	1	2	4	3	14	4	3	34	77
Overige groenten										
2009	178	97	96	47	59	61	20	7	565	467
2010	165	92	79	39	50	65	22	10	522	491
2011	163	89	84	37	47	59	14	7	500	409
Groentenzaden										
2009	45	42	37	26	14	15	4	3	186	176
2010	34	41	37	19	14	14	1	4	164	169
2011	36	33	27	21	11	15	2	4	149	171
Opkweekmat.groenten										
2009	48	8	9	3	6	10	5	14	103	235
2010	46	9	6	11	8	14	4	13	111	224
2011	47	7	8	6	4	13	3	15	103	240

Bron: CBS Landbouwtelling.

N.B.: Meloenen onder "overige groenten".

1) Teelt in betreedbare plastic tunnels

33-e. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

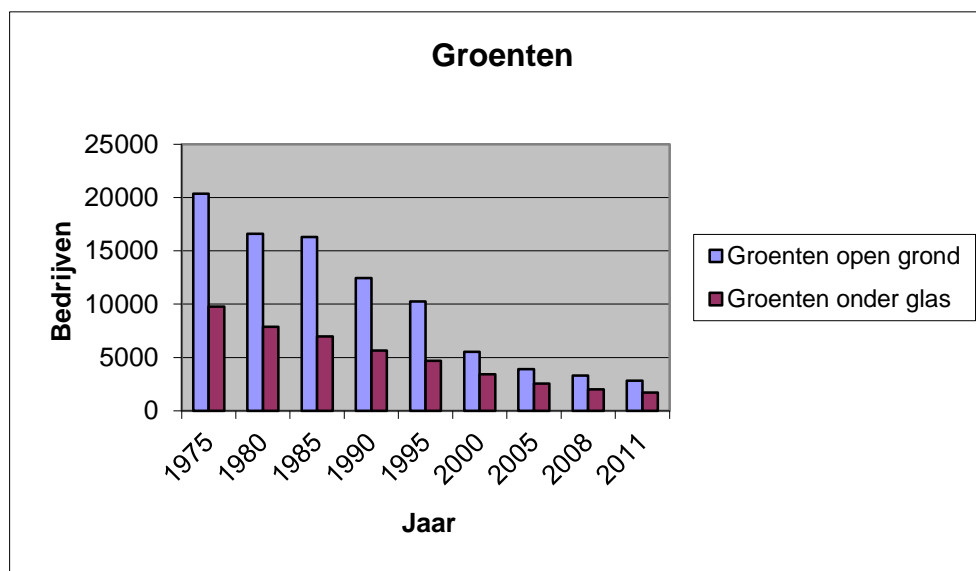
Holdings with vegetables under glass by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha groenten onder glas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	3	5	bedrij- ven	opper- vlakke in ha
	tot 25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 3	tot 5	en meer		
2000	665	426	400	423	554	690	187	82	3427	4200
2001	605	348	354	378	505	678	202	99	3169	4271
2002	565	314	319	340	465	668	210	117	2998	4287
2003	526	292	317	284	414	644	207	136	2820	4320
2004	477	275	290	249	377	607	222	148	2645	4359
2005	456	275	271	230	343	578	225	166	2544	4445
2006	419	264	245	211	316	535	218	192	2400	4548
2007	376	239	217	190	281	487	213	208	2211	4571
2008	344	203	198	164	242	420	211	240	2022	4647
2009	296	195	193	135	198	387	201	269	1874	4826
2010	263	172	176	112	184	372	201	286	1766	4986
2011	261	158	166	106	151	356	198	298	1694	4989

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	3	-	-	-	-	-	-	-	3	0
Tuinbouwbedrijven	202	145	161	104	149	353	198	298	1610	4967
Blijvende teeltbedrijven	7	3	-	-	-	-	-	-	10	1
Graasdierbedrijven	4	-	-	-	-	-	-	-	4	0
Hokdierbedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
Gewassencombinaties	28	8	4	2	1	2	-	-	45	15
Veeteeltcombinaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gewassen-/veeteeltcomb.	16	2	1	-	1	1	-	-	21	6

Bron: CBS Landbouw telling.

33-f. Oppervlakte bloemkwekerijgewassen onder glas naar gewas en regio

Area with floricultural crops under glass by crop and by region

	snijbloemen								
	alstroe- meria	anjer	anthurium	chrysan	fresia	gerbera	lelie	orchidee	roos
	ha								
1975	.	428	.	428	.	52	.	.	650
1980	.	466	.	490	366	230	137	.	766
1985	.	358	.	518	320	267	149	189	758
1990	83	250	36	738	322	208	210	185	889
1995	118	191	72	772	277	194	212	208	919
2000	119	86	90	774	221	253	276	212	932
2005	83	31	95	598	167	212	255	214	780
2008	79	18	78	523	129	208	222	206	583
2009	68	21	95	493	116	217	221	209	532
2010	66	20	86	504	110	181	195	274	499
2011	64	19	84	511	103	179	201	265	459

Specificatie 2011

4 Nrd. provincies	2	0	2	13	-	13	0	4	9
Flevoland	7	1	2	1	-	-	7	7	53
Gelderland + Utrecht	5	1	2	184	24	20	4	9	10
Noord-Holland	11	6	5	31	8	15	50	47	85
Z.Holland glasdistrict	27	7	59	209	60	108	90	176	230
Overig Zuid-Holland	11	3	2	20	8	6	46	12	40
Zeeland	-	-	-	-	-	-	-	0	1
Noord-Brabant	0	1	7	22	2	7	1	8	4
Limburg	1	0	6	29	2	10	2	1	29

	snijbloemen		totaal snij- bloemen	planten			overige bloem- kwekerij- gewassen	totaal	
	overige snij- bloemen	opkweek- mate- riaal 1)		perk- planten	potplanten v.d. bloei blad- planten	totaal planten			
	ha								
1975	.	.	1558	112	340	452	1050	3060	
1980	441	88	2983	147	282	272	701	292	3976
1985	528	133	3221	170	301	385	856	198	4275
1990	672	140	3733	218	425	558	1201	205	5140
1995	706	164	3832	345	561	550	1456	231	5518
2000	764	196	3923	497	680	581	1758	246	5927
2005	812	164	3414	550	788	589	1927	275	5616
2008	762	144	2953	459	941	489	1890	204	5047
2009	718	166	2856	475	953	511	1938	211	5005
2010	507	146	2587	430	878	504	1813	374	4774
2011	544	132	2560	426	872	493	1791	353	4705

Specificatie 2011

4 Nrd. provincies	7	2	52	56	33	27	116	11	179
Flevoland	10	-	88	47	7	9	64	5	156
Gelderland + Utrecht	60	4	323	49	59	21	130	37	489
Noord-Holland	79	44	381	7	129	63	199	52	633
Z.Holland glasdistrict	245	60	1272	167	496	258	922	142	2336
Overig Zuid-Holland	78	12	239	25	93	55	173	65	477
Zeeland	6	1	7	2	1	4	7	10	24
Noord-Brabant	29	3	84	36	39	46	121	18	222
Limburg	30	5	116	37	14	10	61	13	189

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

N.B.: In 1975 zijn de oppervlakten snijbloemen, die niet afzonderlijk bekend waren, begrepen in de voorlaatste kolom (overige bloemkwekerijgewassen).

1) In 1975 nog opgenomen onder het desbetreffende gewas.

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte per gewas
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas									totaal		
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3	5	bedrij- ven	opper- vlakte in ha	
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 2	tot 3	tot 5 en meer				
Snijbloemen												
Alstroemeria												
2009	11	6	8	7	11	2	8	3	1	57	68	
2010	7	6	5	6	9	1	8	4	1	47	66	
2011	9	7	5	7	7	1	7	4	1	48	64	
Anjer												
2009	11	6	8	7	11	2	8	3	1	57	21	
2010	7	6	5	6	9	1	8	4	1	47	19	
2011	9	4	4	4	6	1	1	-	-	29	19	
Anthurium												
2009	3	2	5	4	12	7	14	3	3	53	95	
2010	3	3	5	5	11	6	13	3	2	51	86	
2011	4	2	3	3	11	5	11	3	3	45	84	
Chrysant												
2009	41	24	11	9	23	20	33	40	24	225	493	
2010	44	20	9	9	15	16	26	39	31	209	504	
2011	46	18	9	8	14	14	26	38	31	204	511	
Eustoma russellianum												
2009	13	3	-	4	5	7	4	1	-	37	40	
2010	11	4	1	5	2	8	4	-	1	36	40	
2011	8	1	4	5	3	6	2	-	3	32	47	
Fresia												
2009	7	19	16	15	13	9	7	9	-	95	116	
2010	6	15	17	11	11	8	7	10	-	85	110	
2011	10	12	16	13	8	10	6	9	-	84	103	
Gerbera												
2009	3	-	6	7	18	12	28	24	2	100	217	
2010	2	-	4	5	12	8	26	19	3	79	181	
2011	2	-	1	7	8	12	20	18	5	73	179	
Lelie												
2009	49	24	35	19	22	16	15	13	5	198	221	
2010	36	20	22	19	19	18	13	12	4	163	195	
2011	29	16	24	17	15	16	13	15	5	150	201	
Orchidee												
2009	11	12	11	14	43	30	19	10	-	150	209	
2010	14	15	14	13	47	31	23	14	4	175	274	
2011	14	13	12	15	46	27	20	14	4	165	265	
Roos												
2009	22	20	24	25	40	34	50	32	18	265	532	
2010	18	21	21	19	27	28	50	33	15	232	499	
2011	22	18	18	14	26	26	41	32	15	212	459	
Ov. snijbloemen												
2009	462	177	161	94	99	48	31	17	7	1096	678	
2010	295	123	110	56	71	28	19	13	6	721	467	
2011	242	117	98	58	73	39	23	16	6	672	497	
Opkweekmateriaal bloemkwekerijgewassen												
2009	89	23	20	6	13	4	11	7	7	180	166	
2010	65	17	13	6	8	6	9	8	6	138	146	
2011	66	17	13	7	8	4	10	7	5	137	132	

zie volgende pagina

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte per gewas
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas									totaal bedrij- ven	opper- vlakke in ha
	0.01 tot	0.25 tot	0.5 tot	0.75 tot	1 tot	1.5 tot	2 tot	3 tot	5 en meer		
	0.25	0.5	0.75	1	1.5	2	3	5			
Perkplanten											
2009	218	93	62	26	44	24	22	21	14	524	475
2010	180	94	58	24	34	20	21	19	11	461	430
2011	169	78	55	30	35	19	24	13	12	435	426
Potplanten voor de bloei											
Potplanten voor de bloei totaal											
2011	79	53	47	53	57	27	63	57	44	480	872
Anthurium											
2009	1	4	1	9	8	6	7	3	2	41	74
2010	2	2	2	8	5	7	5	5	4	40	83
Kalanchoë											
2009	5	3	3	1	5	2	5	6	1	31	52
2010	6	2	3	2	3	1	4	5	2	28	51
Phalenopsis											
2009	7	10	10	4	8	9	15	16	12	91	215
2010	8	4	7	5	2	6	14	15	8	69	168
Spatiphyllum											
2009	3	2	2	2	2	3	1	2	-	17	22
2010	1	1	3	1	2	1	3	4	-	16	30
Ov. planten voor de bloei											
2009	117	70	52	58	58	41	39	35	17	487	589
2010	101	48	53	46	48	31	34	43	15	419	546
Potplanten, bladplanten											
Bladplanten totaal											
2011	90	29	24	31	41	40	34	26	21	336	493
Ficus											
2009	12	10	7	3	13	1	7	3	-	56	57
2010	12	4	9	3	10	-	7	3	-	48	50
Dracaena											
2009	11	3	4	5	4	3	3	1	-	34	27
2010	11	4	4	6	5	2	2	2	-	36	29
Ov. bladplanten											
2009	113	60	40	31	45	30	30	22	13	384	427
2010	87	56	36	23	48	27	31	21	15	344	425
Amaryllisbollen											
2009	6	3		1	1	9	6	5	-	31	50
2010	7	3	2	6	4	10	8	6	-	46	72
2011	4	4	3	4	4	8	7	5	2	41	74
Ov. bloemkwekerij- gewassen (incl. aquariumplanten)											
2009	163	48	24	20	15	11	8	3	4	296	161
2010	224	89	73	27	44	22	14	9	4	506	302
2011	232	82	66	33	46	18	13	5	4	499	279

Bron: CBS Landbouwtelling.

33-h. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte en (hoofd)bedrijfstype (NSO)

Holdings with floricultural crops under glass by size of area and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ha bloem- kwekerijgewassen onder glas								totaal	
	0.01	0.25	0.5	0.75	1	1.5	3	5	bedrij- ven	opper- vlakte in ha
	tot 0.25	tot 0.5	tot 0.75	tot 1	tot 1.5	tot 3	tot 5	en meer		
2000	814	962	997	898	767	953	476	708	6575	5927
2001	754	927	877	787	710	898	465	738	6156	5845
2002	683	873	775	738	653	847	457	770	5796	5823
2003	659	844	732	708	590	811	444	809	5597	5769
2004	635	819	704	662	538	750	419	820	5347	5692
2005	591	792	622	621	519	692	410	824	5071	5616
2006	569	714	580	579	453	648	366	805	4714	5381
2007	480	650	513	498	430	568	364	813	4316	5327
2008	427	579	513	491	395	482	329	788	4004	5047
2009	360	522	459	418	335	443	300	817	3654	5005
2010	712	409	377	296	399	603	297	154	3247	4774
2011	664	353	335	284	364	569	279	176	3024	4705

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
Tuinbouwbedrijven	652	351	335	284	364	569	279	176	3010	4704
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Graasdierbedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
Hokdierbedrijven	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
Gewassencombinaties	6	2	-	-	-	-	-	-	8	1
Veeteeltcombinaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gewassen-/veeteeltcomb.	3	-	-	-	-	-	-	-	3	0

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking

33-i. Aantal bedrijven met paddestoelenteelt

Holdings with mushrooms

	aantal bedrijven met paddestoelenteelt		bedrijven met champignons, met ... cellen								
	totaal	w.o. met champignons	1	2	3	4	5	6	7 - 9	10 - 14	15 e.m.
1975	.	1005	62	171	307	161	59	125	57	52	11
1980	.	823	67	122	181	154	50	111	68	53	17
1985	.	846	52	94	175	149	60	151	67	73	25
1990	.	852	32	50	124	168	87	182	89	90	30
1995	.	704	11	28	55	145	73	157	132	76	27
2000	546	517	14	14	45	103	32	109	114	59	27
2005	330	299	4	14	29	46	18	60	60	49	19
2006	291	264	7	13	23	44	6	56	52	44	19
2007	253	228	5	10	28	25	12	46	41	40	21
2008	243	214	7	8	22	23	7	37	40	47	23
2009	215	193	5	8	20	19	6	43	30	40	22
2010	193	174	4	5	20	16	3	36	36	35	19
2011	177	160	2	6	19	12	4	33	34	28	22

Specificatie 2011

Gelderland	45	41	2	3	10	6	-	11	3	3	3
Noord-Brabant	84	75	-	1	4	4	4	17	23	17	5
Limburg	39	36	-	2	4	2	-	3	8	5	12
Ov. provincies	9	8	-	-	1	-	-	2	-	3	2

Bron: CBS Landbouwtelling.

33-j. Aantal bedrijven en teeltoppervlakten met champignons, naar regio

Holdings with mushrooms and area by size of area and region

	Gelderland	Noord-Brabant	Limburg	overige provincies	totaal
aantal bedrijven					
1975	272	231	448	54	1005
1980	242	191	346	44	823
1985	262	207	330	47	846
1990	275	245	284	48	852
1995	220	237	210	37	704
1999	180	192	149	31	552
2000	168	183	139	27	517
2001	157	173	120	23	473
2002	148	162	98	22	430
2003	133	149	88	17	387
2004	117	125	75	14	331
2005	108	111	67	13	299
2006	96	102	53	13	264
2007	85	91	43	9	228
2008	74	86	44	10	214
2009	62	78	44	9	193
2010	48	79	39	8	174
2011	41	75	36	8	160
specificatie 2011					
bedrijven met teeltoppervlakte					
minder dan 250 m2	2	1	3	1	7
250 - 449 m2	6	2	2	1	11
450 - 649 m2	9	5	2	-	16
650 - 849 m2	2	1	-	1	4
850 - 1049 m2	3	6	1	-	10
1050 - 1999 m2	10	24	6	-	40
2000 m2 en meer	9	36	22	5	72
Teeltoppervlakte (m2)					
1975	132849	211467	307939	44859	697114
1980	134270	204435	279510	45477	663692
1985	186852	247117	325042	51030	810041
1990	267147	334054	392513	55846	1049560
1995	259505	397540	373978	58333	1089356
1999	242666	352558	296044	53176	944444
2000	216016	368358	321601	44275	950250
2001	221090	375802	327483	43215	967590
2002	208635	361900	308429	47398	926362
2003	187921	348092	306614	35550	878177
2004	175989	331153	306337	32574	846053
2005	149319	291870	297832	30719	769740
2006	160851	262410	249812	31577	704650
2007	156349	295592	224987	26818	703746
2008	154992	300488	289523	26550	771553
2009	150688	256180	274778	74039	755685
2010	123502	264112	268831	76844	733289
2011	102179	271668	296893	26696	697436
w.v. handmatig geoogst	89437	157360	125231	26696	398724
w.v. machinaal geoogst	12742	114308	171662	-	298712

Bron: CBS Landbouwtelling.

4. Veestapel

41. Rundvee

41-a. Samenstelling van de rundveestapel

Composition of the cattle stock

	jongvee 1) jonger dan 1 jaar	vrouwelijk jongvee 1 jaar en ouder	1 melk- en kalkoeien	en stieren 1 jaar en ouder	vlees kalveren	ander jongvee voor de mesterij	vlees-, weide-, zoog- koeien	totaal	bedrijven met rundvee
	1 000 stuks								
1970	758	893	1896	37	434	242	56	4314	130842
1975	859	1030	2218	48	471	290	41	4956	108160
1980	870	1038	2356	54	582	292	44	5226	87457
1985	796	1014	2367	45	638	342	46	5248	76571
1990	806	880	1878	43	602	598	120	4926	65423
1995	740	808	1708	42	669	541	146	4654	56216
2000	600	699	1504	37	783	284	163	4069	45804
2005	534	590	1433	31	829	230	151	3797	37303
2007	542	564	1413	24	860	216	144	3763	35258
2008	566	589	1466	23	899	221	127	3890	34198
2009	610	613	1489	22	894	216	123	3968	33268
2010	574	651	1479	22	928	207	115	3975	32828
2011	568	622	1470	19	906	196	105	3885	31752

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Geen vlees- of weidevee.

41-b Melk- en kalkskoeien per 100 ha grasland en voedergewassen 1) naar provincie en 14 groepen van landbouwgebieden

Cows-in-milk and cows-in-calf per 100 ha grassland and forage plants

	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Groningen	171	136	123	115	117	118	119	120
Friesland	184	148	137	127	126	126	129	129
Drenthe	159	128	119	108	106	105	106	107
Overijssel	190	154	144	128	123	129	131	131
Flevoland	205	173	165	161	168	162	167	169
Gelderland	172	140	131	118	109	111	112	111
Utrecht	197	156	145	132	126	126	132	132
Noord-Holland	156	123	111	98	98	94	99	101
Zuid-Holland	185	152	140	125	117	113	118	120
Zeeland	94	70	63	71	72	71	69	65
Noord-Brabant	183	155	149	139	127	129	131	131
Limburg	139	120	113	106	97	97	98	96
Nederland	176	144	134	122	117	118	120	120
Bouwhoek en Hogeland	.	.	127	121	126	124	126	125
Veenkoloniën en Oldambt	.	.	116	108	108	104	101	105
Noordelijk Weidegebied	.	.	137	124	122	124	127	127
Oost. Veehouderijgebied	.	.	141	128	122	128	128	128
Centr. Veehouderijgebied	.	.	131	116	101	97	99	101
IJsselmeerpolders	.	.	156	153	159	153	157	159
Westelijk Holland	.	.	127	111	108	99	104	107
Waterland/Droogmakerijen	.	.	105	95	91	90	94	95
Holl./Utrechts weidegebied	.	.	145	132	127	126	134	134
Rivierengebied	.	.	116	105	99	97	98	98
Zuidw. akkerbouwgebied	.	.	74	73	73	72	72	69
Zuidwest Brabant	.	.	120	103	99	101	104	103
Zuid. veehouderijgebied	.	.	149	140	127	129	130	130
Zuid-Limburg	.	.	106	100	89	88	89	89

Bron: LEI, bewerkt uit CBS Landbouwtelling.

1) Groenvoedergewassen (incl. snijmais) en voederbieten.

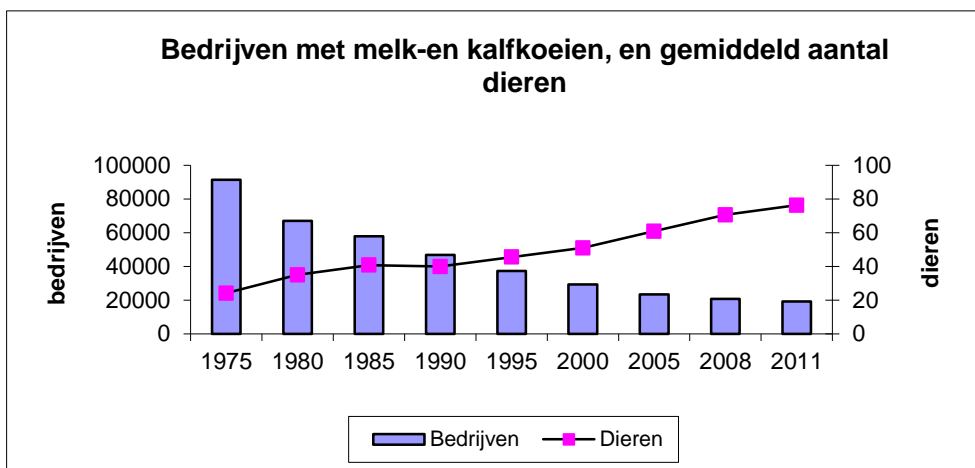

41-c. Aantal bedrijven naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)

Holdings by number of cows-in-milk and cows-in-calf, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... melk- en kalfkoeien						totaal	
	1	20	50	100	200	500	bedrij- ven	melk- & kalkoeien (x1000)
	tot 20	tot 50	tot 100	tot 200	tot 500	en meer		
2000	3861	11565	12208	1725	105	2	29466	1504
2001	3330	9525	12775	2170	123	2	27925	1546
2002	2948	8864	12320	2119	138	4	26393	1485
2003	2437	7878	12181	2363	138	5	25002	1478
2004	2249	7473	11995	2448	160	4	24329	1470
2005	2184	7231	11457	2483	168	4	23527	1433
2006	1891	6391	11135	2700	178	6	22301	1420
2007	1659	5789	10700	2940	217	8	21313	1413
2008	1404	5097	10466	3485	289	5	20746	1466
2009	1187	4627	10360	3769	320	5	20268	1489
2010	1250	4365	9930	3908	346	6	19805	1479
2011	1160	4020	9734	3951	371	11	19247	1470
Specificatie 2011								
Groningen	51	145	450	297	39	1	983	90
Friesland	94	391	1478	829	105	2	2899	263
Drenthe	49	181	581	279	23	1	1114	93
Overijssel	194	789	1820	563	32	2	3400	240
Flevoland	5	28	117	96	23	1	270	29
Gelderland	276	847	1580	552	40	.	3295	223
Utrecht	83	363	666	139	12	1	1264	82
Noord Holland	85	286	498	197	17	1	1084	77
Zuid Holland	123	382	683	218	16	1	1423	96
Zeeland	31	44	89	62	6	.	232	18
Noord Brabant	132	442	1449	596	47	.	2666	211
Limburg	37	122	323	123	11	1	617	48
Hoofdbedr.type								
Akkerbouwbedrijven	21	5	6	1	.	.	33	1
Tuinbouwbedrijven	9	11	6	2	2	.	30	2
Blijvende teeltbedrijven	8	3	2	.	.	.	13	0
Graasdierbedrijven	952	3599	9190	3810	358	11	17920	1394
Hokdierbedrijven	53	81	85	14	.	.	233	11
Gewassencombinaties	10	8	4	2	.	.	24	1
Veeteeltcombinaties	45	208	320	76	6	.	655	41
Gewassen/veeteeltcomb.	62	105	121	46	5	.	339	20

Bron: CBS Landbouwteiling.

41-d. Bedrijven naar aantal grootvee-eenheden per ha en naar hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by number of livestock-units and by main type of holding (SO)

gve per ha		< 1	1 tot 2	2 tot 2,5	2,5 tot 3	3 tot 4	4 tot 6	6 tot 10	10 tot 15	15 of meer	zonder cult.grond	totaal bedr.
Alle bedrijfstypen	2000	9917	13846	12480	7544	6772	4418	2091	676	912	623	59279
	2005	8140	13418	10799	5421	4825	3391	1669	585	897	963	50108
	2009	8161	12009	9938	5076	4242	2706	1248	468	811	544	45203
	2010	7589	11099	9855	5456	4448	2905	1380	471	773	542	44518
	2011	8900	12607	9510	4798	3510	1925	995	442	1157	635	44479
Akkerbouwbedrijven	2000	2242	205	25	9	6	6	1	-	-	-	2494
	2005	1772	124	18	6	8	3	1	-	-	-	1932
	2009	1588	109	7	2	1	-	-	-	-	-	1707
	2010	1500	84	8	6	2	1	-	-	-	-	1601
	2011	1546	54	-	1	2	-	-	-	-	-	1603
Tuinbouwbedrijven	2000	686	320	108	77	91	86	28	16	13	11	1436
	2005	548	230	83	46	67	81	43	25	33	16	1172
	2009	515	218	59	44	60	40	32	9	17	5	999
	2010	422	207	52	33	60	39	17	7	19	5	861
	2011	484	194	57	33	33	17	15	9	14	5	861
Blijvende teeltbedrijven	2000	138	53	10	9	9	9	2	3	-	-	233
	2005	95	33	5	10	9	5	-	1	3	-	161
	2009	113	45	13	6	9	7	1	2	-	-	196
	2010	114	48	10	9	7	7	5	2	1	-	203
	2011	124	43	11	2	6	3	2	1	-	-	192
Graasdierbedrijven	2000	3633	10818	10975	6440	5548	3525	1647	532	773	471	44362
	2005	3285	11236	9833	4754	4166	2871	1400	502	762	812	39621
	2009	3861	10306	9275	4620	3781	2412	1105	412	748	468	36988
	2010	3709	9517	9258	5023	3966	2614	1225	425	718	476	36931
	2011	4658	11154	8988	4435	3160	1705	882	402	1079	578	37041
Hokdierbedrijven	2000	1664	886	409	306	442	434	267	87	91	136	4722
	2005	1303	646	236	204	275	231	160	42	64	130	3291
	2009	1079	469	211	136	165	133	80	35	32	68	2408
	2010	928	448	177	146	170	124	97	24	28	59	2201
	2011	1039	418	160	127	135	100	44	20	22	47	2112
Gewassencombinaties	2000	322	81	17	9	7	7	2	-	1	-	446
	2005	216	32	6	6	8	3	-	-	2	-	273
	2009	179	43	6	1	2	4	1	-	-	-	236
	2010	182	38	4	5	4	1	2	-	-	-	236
	2011	200	30	2	3	2	2	2	-	-	-	241
Veeteeltcombinaties	2000	178	678	680	554	501	273	93	26	25	5	3013
	2005	144	535	434	276	225	132	35	11	18	5	1815
	2009	116	312	228	196	172	80	22	4	8	3	1141
	2010	93	263	221	159	167	78	19	9	6	2	1017
	2011	64	271	184	138	128	71	39	8	34	5	942
Gewassen/veeteeltcomb.	2000	1054	805	256	140	168	78	51	12	9	-	2573
	2005	777	582	184	119	67	65	30	4	15	-	1843
	2009	710	507	139	71	52	30	7	6	6	-	1528
	2010	641	494	125	75	72	41	15	4	1	-	1468
	2011	785	443	108	59	44	27	11	2	8	-	1487

Bron: CBS Landbouwtelling.

Grootvee-eenheden wordt afgekort als GVE.

41-e. Kunstmatige eerste inseminaties naar rasgroep van de stier
Artificial insemination by breed of the sire

	melkras			vleesras	onbekend	totaal
	zwartbont	roodbont	overig			
1996	1190181	452984	3740	92399	143	1739447
2000	1120487	330473	8295	130487	175	1589911
2006 1)	889688	277776	33156	141448	0	1342068
2009	894619	380809	26435	99313	0	1401176
2010	828164	426831	25886	126137	0	1407018
2011	802563	438202	25718	140893	0	1407376

Bron: Ned. Rundvee Syndicaat; m.i.v. sept. '98 CR DELTA, productdivisie NRS.

1) Vanaf 2006 MRIJ onder overig

41-f. Aantal bedrijven naar aantal vleeskalveren per bedrijf, per provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)

Holdings by number of fattening-calves per holding, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... vleeskalveren							totaal		
	1	20	50	100	200	300	500	be- drij- ven	vlees- kalveren (x1000)	
	tot 20	tot 50	tot 100	tot 200	tot 300	tot 500	en meer			
2000	676	176	304	501	317	394	566	2884	783	
2001	1157	183	303	464	259	345	508	3159	712	
2002	1440	152	267	413	239	342	525	3314	713	
2003	1371	197	260	391	252	306	560	3253	732	
2004	1075	231	275	374	240	315	584	3006	765	
2005	1328	262	277	382	252	308	639	3329	829	
2006	1238	168	253	383	234	298	653	3174	844	
2007	1670	164	314	394	219	310	659	3672	860	
2008	305	130	247	367	257	293	692	2248	899	
2009	219	96	217	329	240	283	697	2053	894	
2010	239	95	191	340	218	278	729	2064	928	
2011	210	75	185	296	213	272	700	1929	906	

Specificatie 2011

Groningen	11	1	3	5	4	6	14	44	17
Friesland	24	10	7	8	8	10	18	82	36
Drenthe	8	2	9	10	12	11	23	74	28
Overijssel	34	20	54	64	33	43	103	349	136
Flevoland	2	-	-	4	-	1	4	11	9
Gelderland	48	21	49	110	92	126	339	778	414
Utrecht	14	6	7	11	5	20	24	85	38
Noord Holland	14	-	-	3	-	1	1	19	1
Zuid Holland	14	-	4	2	1	3	3	27	5
Zeeland	1	-	4	3	2	2	2	14	4
Noord Brabant	34	13	41	62	44	41	155	383	196
Limburg	6	2	7	14	12	8	14	63	23

Hoofdbedr.type

Akkerbouwbedrijven	4	-	5	6	2	-	-	17	2
Tuinbouwbedrijven	-	-	7	5	2	-	1	15	2
Blijvende teeltbedrijven	2	-	-	1	-	-	-	3	0
Graasdierbedrijven	179	47	124	220	169	241	675	1642	847
Hokdierbedrijven	9	13	15	14	9	9	1	66	10
Gewassencombinaties	2	-	2	3	-	1	1	9	2
Veeteeltcombinaties	8	9	15	27	16	13	19	105	31
Gewassen/veeteeltcomb.	6	6	17	20	15	8	3	72	13

Bron: CBS Landbouwtelling.

41-g. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskalveren naar aantal aanwezige vleeskalveren

Holdings by housing capacity for fattening-calves by number of fattening-calves present

	bedrijven met ... vleeskalveren								
	0	1 -<20	20 -<50	50 -<100	100 -<200	200 -<300	300 -<500	500 e.m.	totaal
2000	1198	245	160	281	481	301	386	552	3604
2001	1298	287	137	270	433	249	333	500	3507
2002	1429	216	123	246	399	232	337	522	3504
2003	1432	279	163	244	365	248	297	554	3582
2004	1351	979	231	275	374	240	315	584	4349
2005	1553	209	241	277	382	252	308	639	3861
2006	1396	188	164	253	383	234	298	653	3569
2007	1113	1612	164	314	394	219	310	659	4785
2008	596	262	130	247	367	257	293	692	2844
2009	1407	191	96	217	329	240	283	697	3460
2010	1398	213	95	191	340	218	278	729	3462
2011	881	188	75	185	296	213	272	700	2810
Hokcapaciteit									
Specificatie 2011									
1 – 9	119	107	-	-	-	-	-	-	226
10 – 19	116	30	-	-	-	-	-	-	146
20 – 29	121	13	7	-	-	-	-	-	141
30 – 49	134	14	27	-	-	-	-	-	175
50 – 69	81	4	13	27	-	-	-	-	125
70 – 99	67	6	7	79	-	-	-	-	159
100 – 199	113	6	12	55	198	-	-	-	384
200 – 299	52	2	4	14	73	132	-	-	277
300 – 499	32	2	3	8	21	64	191	-	321
500 en meer	46	4	2	2	4	17	81	700	856

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

**41-h. Aantal bedrijven naar stuks jongvee voor vleesproductie (excl. vleeskalveren)
per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)**

*Holdings by number of young stock for meat-production (excl. fattening-calves)
per holding, by province and main type of holding (SO)*

	bedrijven met ... stuks jongvee voor vleesproductie							totaal	
	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 75	75 en meer	be- drij- ven	vlees- jongvee (x1000)
1975 1)	13217	5883	4698	1674	1115	401	385	27273	290
1980	8029	3807	3414	1471	1157	435	603	18916	292
1985	6078	3626	3439	1430	1227	594	853	17247	342
1990	6193	5106	5502	2735	2453	1139	1563	24691	598
1995	5146	4082	4651	2515	2307	1177	1443	21321	541
2000	3618	2513	2654	1445	1277	655	703	12865	284
2002	3715	2542	2704	1295	1144	541	529	12470	240
2003	3611	2373	2436	1239	1007	457	470	11593	221
2004	3230	2222	2208	1186	989	473	512	10820	220
2005	3001	2135	2350	1150	1063	476	550	10725	230
2006	2796	2043	2123	1102	937	463	511	9975	214
2007	2901	1918	1966	1005	962	460	523	9735	216
2008	2234	1986	2058	1095	951	478	546	9348	221
2009	2367	1897	2014	1014	957	461	520	9230	216
2010	2444	1922	1882	973	934	420	519	9094	207
2011	2244	1812	1767	891	841	413	488	8456	196
Specificatie 2011									
Groningen	79	54	67	23	29	10	18	280	6
Friesland	131	95	95	47	45	18	16	447	8
Drenthe	112	102	90	39	42	30	27	442	11
Overijssel	431	365	331	169	128	57	51	1532	29
Flevoland	12	1	11	4	5	2	5	40	1
Gelderland	537	448	456	198	190	86	106	2021	43
Utrecht	132	89	74	31	37	20	14	397	7
Noord Holland	103	72	68	57	45	21	21	387	9
Zuid Holland	155	125	122	47	45	18	26	538	11
Zeeland	69	65	67	42	42	29	31	345	11
Noord Brabant	366	296	279	159	150	86	111	1447	39
Limburg	117	100	107	75	83	36	62	580	21
Hoofdbedr.type									
Akkerbouwbedrijven	112	68	64	34	21	14	11	324	5
Tuinbouwbedrijven	51	30	27	14	15	4	8	149	3
Blijvende teeltbedrijven	17	9	5	2	2	1	2	38	1
Graasdierbedrijven	1803	1500	1441	710	652	325	377	6808	154
Hokdierbedrijven	123	87	95	39	38	15	8	405	6
Gewassencombinaties	20	10	14	6	8	4	8	70	3
Veeteeltcombinaties	30	17	27	17	21	9	14	135	5
Gewassen/veeteeltcomb.	88	91	94	69	84	41	60	527	20

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Door het LEI berekend; geen regionale specificaties beschikbaar.

42. Paarden

42-a. Samenstelling van de paardenstapel op landbouwbedrijven

Composition of the horse stock at agricultures

	paarden		pony's	totaal paarden en pony's	bedrijven met paarden en/of pony's
	tot 3 jaar	3 jaar en ouder			
1985	12999	28317	20759	62075	19483
1990	17340	32591	19661	69592	17944
1995	26316	43785	29903	100004	18968
2000	26268	52462	38760	117490	19902
2005	29319	58247	44985	132551	17677
2007	25317	60691	47516	133524	16109
2008	27411	65759	50908	144078	16109
2009	26840	66852	51232	144924	15847
2010	28397	64253	48831	141481	14494
2011	26871	64847	45508	137226	14065

Bron: CBS Landbouwtelling.

42-b. Aantal bedrijven naar aantal paarden van 3 jaar en ouder (excl. pony's) per bedrijf

Holdings by number of horses per holding

	bedrijven met ... paarden (3 jaar en ouder)								totaal be- drijven	paarden (x1000)
	1	2	3	4	5	6 tot 10	10 en meer			
1985	7120	2736	1113	476	267	373	331	12416	28.3	
1990	5845	2752	1304	629	308	558	468	11864	32.6	
1995	5135	3078	1612	871	504	920	750	12870	43.8	
2000	4714	2985	1555	893	546	1037	1116	12846	52.5	
2005	3539	2593	1532	870	588	1065	1396	11583	58.3	
2007	2992	2327	1398	914	559	1020	1560	10770	60.7	
2008	2832	2234	1421	861	565	1076	1741	10730	65.8	
2009	2810	2147	1349	923	579	1102	1799	10709	66.9	
2010	2369	1842	1311	813	570	1035	1788	9728	64.3	
2011	2345	1908	1212	796	532	1034	1784	9611	63.7	
	aantal paarden (x 1 000)									
2005	3.5	5.2	4.6	3.5	2.9	7.6	30.9			
2007	3.0	4.7	4.2	3.7	2.8	7.2	35.2			
2008	2.8	4.5	4.3	3.4	2.8	7.7	40.3			
2009	2.8	4.3	4.1	3.7	2.9	7.9	41.3			
2010	2.4	3.7	3.9	3.3	2.9	7.3	40.9			
2011	2.3	3.8	3.6	3.2	2.7	7.4	40.8			

Bron: CBS Landbouwtelling.

42-c. Aantal bedrijven naar aantal pony's per bedrijf

Holdings by number of ponys per holding

	bedrijven met ... pony's							totaal be- drijven	pony's (x1000)
	1	2	3	4	5	6 tot 10	10 en meer		
2007	3489	2326	1140	724	443	815	1096	10033	47.5
2008	3423	2445	1275	742	478	840	1211	10414	50.9
2009	3305	2387	1241	722	504	822	1248	10229	51.2
2010	2871	2172	1056	658	454	755	1227	9193	48.8
2011	2662	2041	1007	638	404	702	1135	8589	45.5
	aantal pony's (x 1 000)								
2007	3.5	4.7	3.4	2.9	2.2	5.8	25.1		
2008	3.4	4.9	3.8	3.0	2.4	6.0	27.4		
2009	3.3	4.8	3.7	2.9	2.5	5.8	28.2		
2010	2.9	4.3	3.2	2.6	2.3	5.4	28.2		
2011	2.7	4.1	3.0	2.6	2.0	5.0	26.2		

Bron: CBS Landbouwtelling.

43. Schapen en geiten

43-a. Samenstelling van de schapen- en geitenstapel op landbouwbedrijven

Composition of the sheep and goat stock at agricultures

	lammeren	overige schapen		totaal schapen	totaal geiten	bedrijven	
	1 000 stuks	ooien	rammen			met schapen	met geiten
1975	423	338	.	760	.	21678	.
1980	481	368	9	858	.	22622	.
1985	447	358	9	814	12	19676	2213
1990	884	790	28	1702	61	25246	2626
1991	995	859	28	1882	70	25073	2588
1992	1050	877	27	1954	63	25629	3126
1993	1005	875	36	1916	57	25363	2761
1994	939	794	32	1766	64	23089	2752
1995	873	771	31	1674	76	21685	2683
1996	803	785	40	1627	102	21228	3678
1997	717	719	29	1465	119	19737	3983
1998	672	694	28	1394	132	18862	3696
1999	657	716	27	1401	153	18325	3649
2000	604	680	21	1305	179	17574	3795
2001	591	649	53	1293	221	16760	4697
2002	574	588	21	1183	255	15236	4846
2003	566	591	25	1182	274	14715	4700
2004	602	612	20	1234	282	14384	4527
2005	685	647	29	1361	292	14360	4552
2006	696	648	33	1376	310	14071	4234
2007	691	645	34	1369	324	13813	4169
2008	606	583	24	1213	355	13567	4153
2009	555	538	23	1117	374	12833	3916
2010	546	558	25	1130	353	12871	3719
2011	517	546	25	1088	380	12529	3541

Bron: CBS Landbouwtelling.

43-b. Aantal bedrijven naar aantal schapen per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by number of sheep per holding, by province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... schapen						totaal	
	1	20	50	100	200	500	be-	schapen
	tot 20	tot 50	tot 100	tot 200	tot 500	en meer	drij- ven	(x1000)
2000	5039	4839	3955	2451	1060	230	17574	1305
2001	4895	4540	3685	2335	1044	261	16760	1293
2002	4381	4102	3387	2166	965	235	15236	1183
2003	4208	3826	3313	2098	1035	235	14715	1182
2004	3876	3716	3277	2176	1066	273	14384	1234
2005	3762	3521	3243	2259	1222	353	14360	1361
2006	3678	3300	3185	2313	1210	385	14071	1376
2007	3672	3172	3146	2219	1210	394	13813	1369
2008	3866	3366	3106	1910	989	330	13567	1213
2009	3793	3258	2803	1706	985	288	12833	1117
2010	3541	3496	2962	1643	904	325	12871	1130
2011	3642	3426	2718	1569	864	310	12529	1089
Specificatie 2011								
Groningen	194	227	178	121	79	26	825	87
Friesland	343	473	440	297	170	60	1783	196
Drenthe	132	165	144	68	39	19	567	55
Overijssel	388	302	199	108	70	13	1080	77
Flevoland	47	18	8	8	10	6	97	12
Gelderland	686	541	385	228	89	50	1979	149
Utrecht	307	337	218	110	38	8	1018	61
Noord Holland	287	369	382	281	160	43	1522	164
Zuid Holland	474	550	421	182	98	21	1746	126
Zeeland	159	102	64	39	37	20	421	42
Noord Brabant	480	250	201	90	51	31	1103	81
Limburg	145	92	78	37	23	13	388	39
Hoofdbedr.type								
Akkerbouwbedrijven	302	132	64	50	21	3	572	27
Tuinbouwbedrijven	161	55	26	10	4	-	256	7
Blijvende teeltbedrijven	37	12	19	3	1	-	72	3
Graasdierbedrijven	2658	2938	2415	1395	758	271	10435	955
Hokdierbedrijven	282	166	98	45	32	7	630	36
Gewassencombinaties	33	17	8	2	4	2	66	4
Veeteeltcombinaties	51	29	26	18	16	2	142	13
Gewassen/veeteeltcomb.	118	77	62	46	28	25	356	44

Bron: CBS Landbouwtelling.

44. Varkens

44-a. Samenstelling van de varkensstapel

Composition of the pig stock

	biggen tot 20 kg		vleesvarkens		fokvarkens		
	nog bij de zeug	niet meer bij de zeug	20-50 kg	50 kg en meer	opfok-zeugjes en beertjes 20 tot 50 kg	opfok-zeugen 50 kg en meer	
	1 000 stuks						
1975	1571	725	1849 1)	2122	108	122	
1980	2026	1467	2360	2881	148	181	
1985	2280	2127	2940	3392	174	226	
1990	2397	2794	3142	3883	160	225	
1995	2382	3214	3114	4010	142	215	
2000	2088	3015	2685	3820	133	207	
2001	2023	3410	2262	3968	129	185	
2002	1921	2823	2215	3376	111	171	
2003	1831	2711	2139	3229	113	176	
2004	1817	2707	2175	3208	104	172	
2005	1826	2737	2180	3325	104	170	
2006	1864	2783	2143	3333	103	170	
2007	1932	2906	2166	3393	107	178	
2008	1984	2982	1905	3934	109	122	
2009	1996	3072	1860	4013	111	138	
2010	1999	3124	1840	4064	122	110	
2011	2037	3261	1844	4061	108	130	

	fokvarkens (vervolg)					totaal		
	gedekte zeugen	zeugen bij de biggen	overige fok-zeugen	opfok-beren	dekrijpe beren	varkens	bedrijven met varkens	
	aantal							
1975	462	178	111	5	25	7279	55220	
1980	717	229	86	10	32	10138	44127	
1985	872	251	78	11	32	12383	36079	
1990	958	252	62	14	28	13915	29211	
1995	983	246	58	11	21	14397	22388	
2000	859	217	53	7	35	13118	14523	
2001	814	206	54	7	15	13073	12821	
2002	762	198	47	7	16	11648	11851	
2003	723	185	42	5	15	11169	10730	
2004	730	182	42	6	10	11153	10038	
2005	723	180	44	6	17	11312	9686	
2006	722	182	42	6	9	11356	9041	
2007	739	186	42	4	10	11663	8692	
2008	744	183	51	4	8	12026	8249	
2009	765	179	41	4	8	12186	7567	
2010	756	177	50	4	7	12255	7030	
2011	752	178	48	3	7	12429	6525	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Incl. opfokzeugjes en -beertjes.

2) Incl. opfokzeugen 50 kg en meer.

44-b. Aantal bedrijven met vleesvarkens (20 kg en meer) en fokzeugen (50 kg en meer) naar aantal dieren per bedrijf, 2011
Holdings with fattening pigs and breeding sows by number of pigs per holding, 2011

	bedrijven met ... vleesvarkens								totaal	
	1	20	50	200	500	1000	2000	5000	be-	
	tot 20	tot 50	tot 200	tot 500	tot 1000	tot 2000	tot 5000	en meer	drij- ven	
Bedrijven met ... fokzeugen										
1-4	28	5	2	1	2	-	-	-	-	38
5-9	10	12	8	-	2	-	-	-	-	32
10 - 19	2	3	15	1	2	1	-	-	-	24
20 - 29	3	-	11	5	-	1	-	-	-	20
30 - 49	4	3	12	12	2	1	-	-	-	34
50 - 74	15	3	9	26	10	5	-	-	-	68
75 - 99	8	4	1	16	35	6	1	-	-	71
100 -199	60	22	13	35	123	97	13	-	-	363
200 - 299	42	28	19	20	41	173	34	6	-	363
300 - 399	21	19	24	16	27	58	80	1	-	246
400 en meer	27	29	44	32	62	92	155	57	-	498
Totaal	220	128	158	164	306	434	283	64	-	1757

Bron: CBS Landbouwtelling, LEI-bewerking.

44-c. Aantal bedrijven naar aantal fokzeugen (50 kg en meer) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by number of breeding sows per holding, by province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... fokzeugen (50 kg en meer)								totaal	
	1	50	100	150	200	250	500	1000	be-	fok-
	tot 50	tot 100	tot 150	tot 200	tot 250	tot 500	tot 1000	en meer	drij- ven	zeugen (x1000)
2000	880	821	935	927	791	1312	356	78	6100	1336.1
2003	552	508	647	657	605	1151	354	79	4553	1126.6
2004	481	432	580	586	570	1182	350	92	4273	1125.7
2005	375	379	496	555	543	1160	379	100	3987	1116.8
2006	332	339	448	486	517	1123	395	115	3755	1116.2
2007	309	314	403	451	478	1100	423	135	3613	1144.8
2008	295	252	345	402	400	1041	428	138	3301	1100.1
2009	269	203	287	337	365	990	455	166	3072	1123.3
2010	257	181	243	298	345	933	453	170	2880	1093.7
2011	269	167	222	256	280	850	436	215	2695	1109.0
Specificatie 2011										
Groningen	18	4	3	2	7	13	-	1	48	8.9
Friesland	7	2	1	3	1	9	3	3	29	10.0
Drenthe	7	5	3	8	5	24	10	4	66	26.0
Overijssel	49	14	25	30	37	132	65	23	375	145.2
Flevoland	3	-	1	1	-	4	-	1	10	5.4
Gelderland	54	54	69	53	68	162	68	24	552	178.2
Utrecht	21	11	12	6	4	17	12	5	88	24.9
Noord Holland	11	1	2	-	1	3	2	-	20	2.8
Zuid Holland	30	3	6	6	1	11	7	-	64	10.4
Zeeland	2	5	1	2	1	3	2	-	16	3.0
Noord Brabant	55	56	74	119	116	354	199	116	1089	513.0
Limburg	12	12	25	26	39	118	68	38	338	181.2
Hoofdbedr.type										
Akkerbouwbedrijven	4	-	1	-	-	-	-	-	5	0.2
Tuinbouwbedrijven	6	4	2	1	-	-	1	-	14	1.4
Blijvende teeltbedrijven	4	-	-	-	-	-	-	-	4	0.1
Graasdierbedrijven	134	13	11	2	2	1	-	-	163	4.2
Hokdierbedrijven	57	93	154	216	242	792	426	214	2194	1050.9
Gewassencombinaties	2	1	-	-	-	-	-	-	3	0.1
Veeteeltcombinaties	41	43	43	28	22	35	3	-	215	31.7
Gewassen/veeteeltcomb.	21	13	11	9	14	22	6	1	97	20.5

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

44-d. Kunstmatige inseminatie bij varkens per K.I.-organisatie, gebruikte doses
Artificial insemination of pigs, used doses

Jaar 1)	V.A.C. 2)	Twenthe	N-Brabant 3)	Limburg 3)	Nederland
aantal gebruikte doses sperma					
2000	1054497	266985	1195280	682418	3199180
2001	1011170	264435	1189852	673954	3139411
2002	1034277	264304	1212590	647056	3158227
2003	1010849	262563	1162209	602554	3038175
2004	1008369	268881	1193540	602448	3073238
2005	1063911	276962	1319480	622748	3283101
2006	1144320	292430	1410338	647286	3494374
2007	1225235	325001	1496281	692300	3738817
2008	1172102	321647	1547285	691517	3732551
2009	3465116	341023			3806139
2010	3565781	328719			3894500
2011	3292059	331281			3623340

Bron: Bond van Verenigingen voor Kunstmatige Inseminatie van varkens in Nederland.

1) t/m 1992/93 cijfers per seizoen juli-juni.

2) Varkens Activiteiten Centrum; fusie van K.I.-organisatie N.O. Nederland en Centraal Nederland.
 Medio 2008 gefuseerd met N-Brabant en Limburg.

3) toetredingen van Dalland-KI en Fomeva-KI resp. m.i.v. 1-10-1996 en 1-7-1997.

44-e. Aantal bedrijven naar aantal vleesvarkens (20 kg en meer) per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by number of store pigs per holding, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)						totaal		vlees- varkens (x1000)
	1	50	200	500	1000	2000	5000	bedrij- ven	
	tot 50	tot 200	tot 500	tot 1000	tot 2000	tot 5000	en meer		
2000	2003	2849	3816	2479	1337	367	43	12894	6505
2003	1529	1812	2698	2002	1125	350	43	9559	5367
2004	1289	1619	2541	1908	1139	387	42	8925	5383
2005	1168	1531	2413	1844	1171	425	50	8602	5504
2006	1026	1366	2213	1736	1102	459	61	7963	5476
2007	940	1264	2062	1650	1093	486	81	7576	5559
2008	785	1095	1942	1588	1126	543	95	7174	5839
2009	715	895	1680	1432	1075	598	113	6508	5872
2010	630	751	1442	1325	1024	647	133	5952	5904
2011	562	666	1305	1155	1002	659	152	5501	5905
Specificatie 2011									
Groningen	20	9	11	15	12	12	2	81	80
Friesland	16	3	10	15	8	4	-	56	42
Drenthe	16	10	16	31	27	13	2	115	124
Overijssel	90	156	295	189	140	76	20	966	812
Flevoland	4	2	14	10	8	3	-	41	35
Gelderland	136	232	433	313	215	89	13	1431	1070
Utrecht	40	78	91	50	28	7	2	296	145
Noord Holland	17	3	6	6	-	-	-	32	7
Zuid Holland	39	52	35	12	13	4	2	157	66
Zeeland	8	1	12	9	4	4	1	39	35
Noord Brabant	142	91	315	407	426	319	85	1785	2647
Limburg	34	29	67	98	121	128	25	502	843
Hoofdbedr.type									
Akkerbouwbedrijven	8	8	9	2	-	-	-	27	5
Tuinbouwbedrijven	14	9	20	20	2	-	-	65	25
Blijvende teeltbedrijven	4	4	3	1	-	-	-	12	2
Graasdierbedrijven	192	197	306	53	3	1		752	158
Hokdierbedrijven	229	307	673	808	866	615	151	3649	5108
Gewassencombinaties	3	2	9	9	1	1	-	25	14
Veeteeltcombinaties	70	112	206	198	87	18	-	691	381
Gewassen/veeteeltcomb.	42	27	79	64	43	24	1	280	213

Bron: CBS Landbouwtelling.

44-f. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleesvarkens (20 kg e.m.) naar aantal aanwezige vleesvarkens (20 kg e.m.)

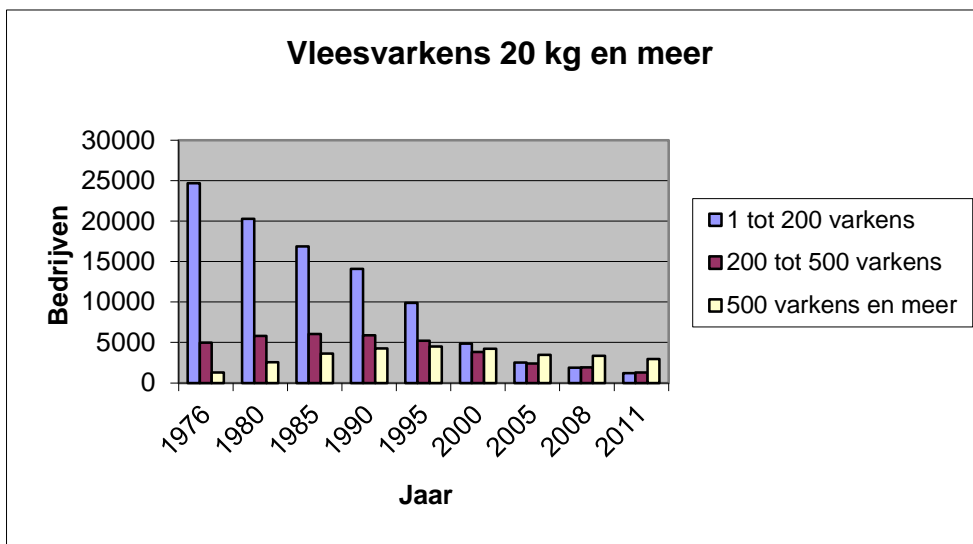
Holdings with housing capacity for store pigs by number of store pigs present

	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)								totaal
	geen	1	50	200	500	1000	2000	5000	
		tot 50	tot 200	tot 500	tot 1000	tot 2000	tot 5000	en meer	
2000	2179	2003	2849	3816	2479	1337	367	43	15073
2001	1811	1409	2564	3343	2231	1330	374	43	13105
2002	1794	1501	2119	2866	2101	1143	344	34	11902
2003	1699	1268	1754	2639	1965	1111	346	43	10825
2004	1379	1287	1618	2540	1907	1138	387	42	10298
2005	1335	994	1531	2413	1844	1171	425	50	9763
2006	1153	888	1366	2213	1736	1102	459	61	8978
2007	970	940	1264	2062	1650	1093	486	81	8546
2008	814	785	1095	1942	1588	1126	543	95	7988
2009	1068	715	895	1680	1432	1075	598	113	7576
2010	990	630	751	1442	1325	1024	647	133	6942
2011	1036	557	666	1305	1155	1002	659	152	6537

Hokcapaciteit
specificatie 2011

1 - 19	58	220	-	-	-	-	-	-	278
20 - 49	59	128	-	-	-	-	-	-	187
50 - 99	93	84	66	-	-	-	-	-	243
100 - 199	213	58	295	-	-	-	-	-	566
200 - 299	183	27	161	263	-	-	-	-	634
300 - 499	183	22	97	673	-	-	-	-	975
500 - 999	154	17	36	334	891	-	-	-	1432
1 000 en meer	93	1	11	35	264	1002	659	152	2222

Bron: CBS Landbouw telling; LEI-bewerking.

45 Pluimvee

45-a. Samenstelling van de kippenstapel, naar provincie

Composition of the chicken stock, by province

	vlees- kuikens	ouderdieren van vleesrassen 1)		ouderdieren van legghennen		legghennen		totaal	
		tot 18 wkn 2)	18 wkn e.o. 2)	tot 18 wkn	18 wkn e.o.	tot 18 wkn 3)	18 wkn e.o. 3)	kippen	bedrijven met kippen
	1 000 stuks								
1980	38609	2174	2918	.	.	10845	26610	81155	8681
1985	38383	2722	4347	.	.	11327	33109	89887	7151
1990	41172	2882	4391	.	.	11121	33199	92765	5867
1995	43827	3065	4507	.	.	8890	29272	89561	4605
2000	50937	3644	5398	.	.	11463	32573	104015	3860
2001	50127	2933	4548	.	.	10888	31838	100334	3560
2002	54660	2554	4949	.	.	10186	28703	101052	3358
2003	42289	2469	3979	.	.	6551	23947	79235	2446
2004	44262	2235	3651	.	.	8449	27219	85816	2768
2005	44496	2192	3597	252	1330	10535	30513	92914	2841
2006	41914	2853	3993	166	1215	10797	30845	91783	2587
2007	43352	2809	4260	243	872	9798	31428	92763	2662
2008	44358	2386	4863	189	663	11318	32923	96700	2496
2009	43285	2646	4288	357	737	10990	34557	96859	2402
2010	44748	2896	4448	414	838	12594	35310	101248	2431
2011	43912	3201	4137	282	928	10326	34134	96919	2266
specificatie 2011									
Groningen	4268	65	92	45	41	280	791	5582	108
Friesland	6168	219	276	-	38	238	1122	8061	119
Drenthe	4448	184	23	19	58	302	1364	6398	125
Overijssel	4829	976	863	32	156	807	2968	10632	280
Flevoland	747	56	105	1	121	97	1127	2253	67
Gelderland	3514	430	811	45	215	3228	9490	17734	551
Utrecht	184	-	95	13	1	210	1593	2096	108
Noord Holland	899	28	57	57	0	0	109	1150	65
Zuid Holland	636	-	-	0	-	0	195	831	54
Zeeland	721	-	49	-	-	566	362	1698	49
Noord Brabant	14803	1097	1597	33	232	2016	6754	26532	508
Limburg	2695	144	169	36	66	2582	8260	13952	232

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Vanaf 1995 incl. hanen

2) T/m 1984 resp. tot 6 mnd. en 6 mnd e.o., van 1985 t/m 1991 tot 5 mnd en 5 mnd e.o.

3) T/m 1984 resp. tot 5 mnd. en 5 mnd. e.o.

45-b. Aantal bedrijven naar aantal leghennen 1) (18 wkn en ouder 2) per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)
Holdings by number of laying hens per holding, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... leghennen (18 wkn en ouder 2)								totaal	
	25	1000	3000	5000	10000	25000	50000	100000	be-	leg-
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	hennen
	1000	3000	5000	10000	25000	50000	100000	meer	ven	(x1000)
2000	686	170	156	286	379	211	129	45	2062	32573
2001	618	150	149	279	386	200	123	43	1948	31838
2002	522	133	122	210	365	174	112	46	1684	28703
2003	414	69	57	140	253	133	98	46	1210	23947
2004	435	111	93	204	344	190	113	36	1526	27219
2005	406	90	90	199	333	227	123	45	1513	30513
2006	360	70	86	169	328	232	127	46	1418	30845
2007	328	67	62	174	319	243	132	44	1369	31427
2008	322	47	57	140	301	234	135	52	1288	32923
2009	330	42	54	127	279	238	151	56	1277	34557
2010	310	42	49	117	288	235	172	58	1271	35310
2011	275	41	40	109	269	227	153	59	1173	34134

Specificatie 2011

Groningen	6	-	-	3	9	9	4	-	31	791
Friesland	7	-	-	1	9	6	9	1	33	1122
Drenthe	10	-	3	6	10	14	5	2	50	1364
Overijssel	30	1	5	12	25	27	10	5	115	2968
Flevoland	3	-	-	1	8	13	2	2	29	1127
Gelderland	62	19	24	52	99	75	38	12	381	9490
Utrecht	25	4	4	6	30	12	7	1	89	1593
Noord Holland	30	1	-	1	3	1	-	-	36	109
Zuid Holland	32	-	-	-	3	2	1	-	38	195
Zeeland	8	2	-	2	7	5	1	-	25	362
Noord Brabant	44	11	3	12	38	34	42	12	196	6754
Limburg	18	3	1	13	28	29	34	24	150	8260
Hoofdbedr.type										
Akkerbouwbedrijven	15	2	2	-	1	1	-	-	21	56
Tuinbouwbedrijven	15	1	-	1	1	-	-	-	18	21
Blijvende teeltbedrijven	7	-	1	-	1	-	-	-	9	23
Graasdierbedrijven	176	11	12	10	6	2	-	-	217	290
Hokdierbedrijven	10	16	13	69	190	202	150	57	707	31128
Gewassencombinaties	10	-	-	2	-	1	-	-	13	46
Veeteeltcombinaties	17	5	10	21	55	14	2	1	125	1842
Gewassen/veeteeltcomb.	25	6	2	6	15	7	1	1	63	728

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) Het aantal leghennen en de bedrijven met leghennen, uitsluitend voor zelfvoorziening, zijn niet meegeteld.

2) T/m 1984 vijf maanden en ouder.

45-c. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor leghennen 1) naar aantal aanwezige leghennen 1)
Holdings with housing capacity for laying hens by number of laying hens present

	bedrijven met ... leghennen 1)									totaal be- drij- ven
	geen	1 tot 1000	1000 tot 3000	3000 tot 5000	5000 tot 10000	10000 tot 25000	25000 tot 50000	50000 tot 100000	100000 en meer	
2000	1156	700	170	156	286	379	211	129	45	3232
2001	1149	627	150	149	279	386	200	123	43	3106
2002	910	539	133	122	210	365	174	112	46	2611
2003	996	427	69	57	140	253	133	98	46	2219
2004	827	449	111	93	204	344	190	113	36	2367
2005	814	424	90	90	199	333	227	123	45	2345
2006	905	373	70	86	169	328	232	127	46	2336
2007 2)	374	328	67	62	174	319	243	132	44	1743
2008	219	322	47	57	140	301	234	135	52	1507
2009	349	330	42	54	127	279	238	151	56	1626
2010	593	310	42	49	117	288	235	172	58	1864
2011	286	275	41	40	109	269	227	153	59	1459

Specificatie 2011

25 - 199	167	184	-	-	-	-	-	-	-	351
200 - 399	6	50	-	-	-	-	-	-	-	56
400 - 999	5	24	-	-	-	-	-	-	-	29
1000 - 2999	12	13	24	-	-	-	-	-	-	49
3000 - 4999	8	3	14	26	-	-	-	-	-	51
5000 - 9999	18	1	2	14	88	-	-	-	-	123
10000 - 19999	24	-	-	-	19	144	-	-	-	187
20000 - 49999	27	-	1	-	1	120	188	-	-	337
50000 en meer	19	-	-	-	1	5	39	153	59	276

Bron: CBS Landbouwteiling; LEI-bewerking.

1) 18 weken en ouder, t/m 1984 vijf mnd. en ouder.

2) Vanaf 2007 alleen bedrijven met hokcapaciteit van 25 leghennen of meer.

45-d. Aantal bedrijven naar aantal ouderdieren van vleesrassen 1) per bedrijf en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings by number of broilers parent animals per holding and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... ouderdieren van vleesrassen 1)					totaal	
	25 tot 5000	5000 tot 10000	10000 tot 25000	25000 tot 50000	50000 en meer	bedrijven	ouderdieren (x1000)
2000	53	92	197	30	9	381	5398
2001	25	68	187	26	5	311	4548
2002	25	64	193	32	6	320	4949
2003	17	39	151	29	4	240	3979
2004	18	47	138	27	3	233	3651
2005	18	36	133	23	5	215	3591
2006	19	36	144	32	4	235	3993
2007	15	30	153	34	4	236	4260
2008	12	27	146	54	7	246	4863
2009	13	26	126	47	6	218	4288
2010	14	21	126	51	6	218	4448
2011	9	15	105	51	8	188	4137

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-
Tuinbouwbedrijven	-	-	1	-	-	1	12
Blijvende teeltbedrijven	1	-	-	-	-	1	0
Graasdierbedrijven	2	-	-	-	-	2	0
Hokdierbedrijven	4	11	103	51	8	177	4075
Gewassencombinaties	-	-	-	-	-	-	-
Veeteeltcombinaties	2	2	-	-	-	4	18
Gewassen/veeteeltcomb.	-	2	1	-	-	3	32

Bron: CBS Landbouwteiling.

1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen.

45-e. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor ouderdieren van vleesrassen 1)

naar aantal aanwezige ouderdieren van vlees-rassen 1)

Holdings with housing capacity for broilers parent animals by number of broilers mother animals present

	bedrijven met ... ouderdieren v. vleesrassen 1)									totaal
	geen	1	5000	10000	15000	20000	25000	35000	50000	
	tot 5000	tot 10000	tot 15000	tot 20000	tot 25000	tot 35000	tot 50000	en meer	be- drij- ven	
2000	170	53	92	116	45	36	22	8	9	551
2001	174	25	68	109	45	33	20	6	5	485
2002	106	25	64	99	57	37	22	10	6	426
2003	153	17	39	72	44	35	24	5	4	393
2004	79	18	47	64	38	36	22	5	3	312
2005	165	18	36	54	41	38	16	7	5	380
2006	103	19	36	55	46	43	23	9	4	338
2007	61	15	30	57	42	54	21	13	4	297
2008 2)	26	12	27	57	47	42	33	21	7	272
2009	63	13	26	47	43	36	29	18	6	281
2010	113	14	21	43	41	42	34	17	6	331
2011	76	9	15	31	38	36	36	15	8	264

Hokcapaciteit

Specificatie 2011

25 - 4999	11	8	-	-	-	-	-	-	-	19
5000 - 9999	6	1	10	-	-	-	-	-	-	17
10000 - 12999	3	-	5	8	-	-	-	-	-	16
13000 - 14999	6	-	-	11	-	-	-	-	-	17
15000 - 19999	6	-	-	8	24	-	-	-	-	38
20000 - 24999	9	-	-	-	12	19	-	-	-	40
25000 - 29999	7	-	-	1	-	14	13	-	-	35
30000 - 39999	16	-	-	1	2	3	21	6	-	49
40000 - 49999	3	-	-	1	-	-	1	8	-	13
50000 en meer	9	-	-	1	-	-	1	1	8	20

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen

T/m 1984 zes mnd. en ouder, van 1985 t/m 1991 vijf mnd. en ouder, vanaf 1992 achttien weken en ouder.

2) In 2008 alleen bedrijven met hokcapaciteit vanaf 25 ouderdieren.

45-f. Inleg van broedeieren van kippen, per maand*Hatching eggs of chickens, per month*

	legrassen					vleesrassen				
	1995	2000	2005	2010	2011	1995	2000	2005	2010	2011
1 000 stuks										
januari	6462	9133	7300	11500	8700	52263	61423	56500	54000	53400
februari	5698	9942	8300	8800	8900	48246	62486	52300	53800	50100
maart	8022	9646	9000	10700	9500	51989	69982	57800	60900	63300
april	7477	9539	9000	11400	9800	47168	59490	54100	59600	54300
mei	7155	9944	9300	10800	9600	49568	68403	59600	58800	61200
juni	6663	9401	7700	10200	8400	47275	60189	56600	57700	56600
juli	7885	8657	7600	10900	9800	48161	62107	57300	63700	55800
augustus	9232	9188	9300	10100	9000	54754	64457	60300	62700	60100
september	7358	8857	9000	8800	8800	48012	60315	58400	58100	56500
oktober	5247	8425	7800	8400	7600	51284	61215	58000	55700	56300
november	5618	9578	7100	9000	8100	52369	67066	54900	57100	56500
december	6123	8728	7400	9100	8000	48366	66598	50600	55400	60000
Totaal	82939	111038	98800	119700	106200	599453	763732	676400	697500	684100

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Totaal binnenlandse voorziening en export.

Als broeduitkomst wordt 78% van de inleg aangehouden.

45-g. Aantal bedrijven naar aantal vleeskuikens per bedrijf, provincie en hoofdbedrijfstype (NSO)

Holdings by number of broilers per holding, province and main type of holding (SO)

	bedrijven met ... vleeskuikens						totaal	
	25	5000	10000	25000	50000	100000	be-	vlees-
	tot	tot	tot	tot	tot	en	drij-	kuikens
	5000	10000	25000	50000	100000	meer	ven	(x1000)
2000	50	35	232	379	312	85	1093	50937
2001	32	30	220	359	300	86	1027	50127
2002	35	32	231	364	328	106	1096	54660
2003	25	14	129	274	245	90	777	42289
2004	30	14	126	252	253	96	771	44262
2005	28	17	121	243	244	109	762	44496
2006	22	10	99	211	225	107	674	41914
2007	31	15	129	240	230	106	751	43352
2008	26	8	97	220	222	122	695	44358
2009	27	7	92	182	201	125	634	43285
2010	24	13	96	170	199	138	640	44748
2011	20	19	83	151	183	144	600	43912

Specificatie 2011

Hoofdbedr.type

Akkerbouwbedrijven	-	-	2	-	-	-	2	37
Tuinbouwbedrijven	2	-	1	1	-	-	4	56
Blijvende teeltbedrijven	1	-	-	-	-	-	1	3
Graasdierbedrijven	4	1	2	-	1	-	8	87
Hokdierbedrijven	9	16	45	109	168	141	488	40248
Gewassencombinaties	-	-	-	1	-	-	1	30
Veeteeltcombinaties	3	2	21	10	4	1	41	1246
Gewassen/veeteeltcomb.	1	-	12	30	10	2	55	2206

Bron: CBS Landbouwtelling.

45-h. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskuikens naar aantal aanwezige vleeskuikens

Holdings with housing capacity for broilers by number of broilers present

	bedrijven met ... vleeskuikens							totaal
	0	1	5000	10000	25000	50000	100000	
		tot	tot	tot	tot	tot	en	
	5000	10000	25000	50000	100000	meer		
2000	267	51	35	232	379	312	85	1361
2001	211	32	30	220	359	300	86	1238
2002	113	35	32	231	364	328	106	1209
2003	264	25	14	129	274	245	90	1041
2004	165	30	14	126	252	253	96	936
2005	154	28	17	121	243	244	109	916
2006	189	22	10	99	211	225	107	863
2007	92	33	15	129	240	230	106	845
2008	99	29	8	97	220	222	122	797
2009	137	31	7	92	182	201	125	775
2010	130	24	13	96	170	199	138	770
2011	124	21	19	83	151	183	144	725

Hokcapaciteit
specificatie 2011

1 - 9 999	20	18	11	-	-	-	-	49
10 000 - 24 999	38	2	8	58	-	-	-	106
25 000 - 49 999	35	1	-	24	117	-	-	177
50 000 - 74 999	20	-	-	-	27	79	-	126
75 000 en meer	11	-	-	1	7	104	144	267

Bron: CBS Landbouwtelling.

45-i. Aantal bedrijven naar aantal eenden voor de vleesproductie per bedrijf
Holdings by number of ducks for slaughter per holding

	bedrijven met ... eenden voor de vleesproductie					totaal	
	1 tot 1000	1000 tot 5000	5000 tot 10000	10000 tot 15000	15000 en meer	be- drij- ven	eenden voor . de vleesprod. (x1000)
2000	14	29	34	22	15	114	958
2001	12	16	43	17	12	100	867
2002	9	15	36	26	11	97	852
2003	9	15	30	18	8	80	706
2004	4	13	30	19	8	74	723
2005	12	14	31	21	15	93	1031
2006	7	18	34	21	15	95	1043
2007	9	15	30	20	21	95	1134
2008	7	8	28	17	20	80	1064
2009	9	14	24	22	23	92	1157
2010	5	9	25	16	24	79	1087
2011	7	9	18	15	19	68	1016
aantal eenden (x 1 000)							
2000	1	81	247	251	378		
2001	1	45	315	188	318		
2002	1	48	255	290	259		
2003	1	56	218	204	228		
2004	0	45	229	213	235		
2005	2	48	224	231	524		
2006	1	60	231	239	512		
2007	1	58	212	235	628		
2008	1	29	213	201	621		
2009	1	52	184	261	658		
2010	1	34	198	186	667		
2011	1	27	132	169	687		

Bron: CBS Landbouwtelling.

45-j. Aantal bedrijven naar aantal kalkoenen per bedrijf en (hoofd)bedrijfstype (NSO)
Holdings by number of turkeys per holding and (main) type of holding (SO)

	bedrijven met ... kalkoenen v.d. vleesproductie							totaal			
	1 tot 2000	2000 tot 4000	4000 tot 6000	6000 tot 8000	8000 tot 10000	10000 tot 15000	15000 tot 25000	25000 en meer	be- drij- ven	kal- koenen (x1000)	
1975	13	26	23	16	19	26	14	7	144	1234	
1980	20	24	24	19	9	17	8	1	122	793	
1985	6	19	23	14	10	16	5	1	94	640	
1990	20	21	24	14	11	25	13	2	130	1003	
1995	19	16	21	10	8	30	20	5	129	1176	
2000	7	8	19	8	10	23	34	12	121	1544	
2001	9	8	16	8	8	26	34	11	120	1523	
2002	4	8	13	9	9	29	30	10	112	1451	
2003	4	5	11	4	6	9	33	8	80	1112	
2004	6	7	8	7	6	17	31	10	92	1238	
2005	4	7	8	5	5	18	32	10	89	1245	
2006	3	5	10	3	2	18	29	9	79	1140	
2007	3	4	6	3	3	8	30	13	70	1232	
2008	5	2	5	2	2	9	23	13	61	1044	
2009	1	2	2	3	3	10	12	18	51	1060	
2010	4	2	4	2	1	8	17	18	56	1036	
2011	1	2	2	3	3	10	12	18	51	990	

Specificatie 2011

Akkerbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuinbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Graasdierbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hokdierbedrijven	-	2	1	2	2	8	11	18	44	928
Gewassencombinaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veeteeltcombinaties	-	-	-	-	1	-	-	-	1	9
Gewassen/veeteeltcomb.	1	-	1	1	-	2	1	-	6	53

Bron: CBS Landbouwtelling.

46. Konijnen en edelpelsdieren

46. Konijnen en edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, naar hoofdbedrijfstype (NSO)

Rabbits and high-bred animals, number of animals and holdings, by main type of holding (SO)

	konijnen		totaal	edelpelsdieren (moederdieren)			totaal	bedrijven met		
	voor de vleesprod.	voedsters		nertsen	vossen	overige		konijnen	edelpelsdieren	
	x 1000									
1991	681	105	786	544	10	27	581	521	245	
1992	700	105	805	563	8	5	576	673	258	
1993	610	89	700	466	7	9	482	578	235	
1994	506	74	580	476	7	2	486	428	231	
1995	424	64	488	456	7	1	464	337	216	
1996	406	61	467	485	7	1	493	311	213	
1997	421	64	485	525	7	3	535	308	213	
1998	382	61	443	566	8	2	575	262	211	
1999	355	55	410	576	5	3	585	231	202	
2000	340	52	392	675	4	1	680	201	192	
2001	334	49	383	611	5	3	619	183	187	
2002	320	50	371	617	5	12	635	166	183	
2003	280	45	325	613	4	3	621	152	183	
2004	297	49	347	632	3	2	637	147	180	
2005	312	48	360	692	5	7	704	147	176	
2006	283	41	324	694	4	6	704	141	168	
2007	338	49	387	803	5	12	820	125	167	
2008	282	41	323	849	-	18	867	102	166	
2009	271	41	312	870	-	14	884	87	164	
2010	260	39	299	962	-	1	964	91	163	
2011	262	39	302	977	-	1	978	86	161	
Specificatie 2011										
Akkerbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuinbouwbedrijven	1	0	1	-	-	-	-	2	-	-
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-
Graasdierbedrijven	1	0	1	-	-	-	-	16	-	-
Hokdierbedrijven 1)	239	35	274	960	-	1	961	52	154	
Gewassencombinaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veeteeltcombinaties	12	2	14	5	-	0	5	13	4	
Gewassen/veeteeltcomb.	10	2	12	11	-	-	11	3	2	

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) m.i.v. 2000 zijn konijnen en edelpelsdieren niet meer opgenomen als hokdieren.

5. Productie

51. Akkerbouwgewassen

51-a Productie van akkerbouwgewassen (X 1 000 ton)

Production of arable products (x 1 000 ton)

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011*
Tarwe	1166.7	1142.7	1174.7	1366.2	1402.0	1369.6	1175.3
Rogge	42.5	29.0	10.9	8.0	11.2	10.2	6.4
Gerst	202.5	287.8	307.1	310.2	309.6	204.4	204.7
Haver	15.5	13.3	9.5	7.2	9.6	7.8	8.4
Triticale	14.0	36.0	19.9	19.1	17.0	14.2	10.5
Korrelmais	98.4	343.5	280.9	252.3	244.9	196.9	204.4
Bruine bonen	5.4	3.2	4.0	.	.	.	4.3
Koolzaad	4.5	2.9	7.7	9.5	12.0	11.5	6.8
Karwijzaad	1.4	0.2	0.2	.	.	.	.
Blauwmaanzaad	2.0	0.8	0.3	1.0	.	.	.
Vezelvas 1)	34.4	26.9	26.8	13.3	14.6	10.5	8.0
Lijnzaad van vezelvas	.	4.0	3.6	2.2	2.5	1.4	1.2
Hennep	.	0.0	.	.	.	6.4	6.1
Chicorei 2)	.	184.4	181.0	.	202.5	187.6	153.3
Consumptieaardappelen 3)	4811.3	5961.2	4522.6	4897.3	5080.8	4998.4	5170.1
Zetmeelaardappelen 4)	2529.1	2165.6	2254.2	2095.4	2100.2	1845.1	2163.4
Suikerbietem	6499.4	6727.5	5931.0	5218.5	5735.0	5280.4	5858.0
Voederbieten	132.1	70.7	38.4	.	.	.	.
Zaaiuien incl. uitval	479.1	821.0	982.5	1231.4	1220.5	1252.3	1582.0
Snijmais	7265.5	8154.2	9672.2	11123.4	11122.3	10341.1	10558.6
Corncobmix	67.0	133.3	83.2	98.5	94.4	84.8	74.9

1) T/m 1995 ongerepeld vezelvas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvas, ontzaad.

Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.

2) Ramingen.

3) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval

4) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2003*: 477 gram.

51-b. Gemiddelde opbrengst 1) van akkerbouwgewassen
Average yield of arable crops

	winter- tarwe	zomer- tarwe	rogge	winter- gerst	zomer- gerst	haver	triti- cale	korrel- mais 2)
kg per ha								
1975	5100	4600	3500	4500	4000	4600	.	.
1980	6400	4800	4000	5500	4600	5200	.	.
1985	6700	5700	4200	5500	5000	5200	.	.
1990	7700	6100	4200	5500	5400	4700	4800	.
1995	8800	6500	5200	6000	5700	5300	5400	7000
2000	8600	6800	5000	5800	6200	5600	5400	11000
2005	9000	7000	4400	6800	6100	5600	5400	8800
2007	7400	5700	2700	6800	5600	4200	4400	8200
2008	9000	6600	3800	7300	6100	4900	6000	7400
2009	9900	8200	5000	7800	7000	5600	6500	8400
2010	9100	7000	4500	7700	5900	4700	5300	7600
2011*	8200	6700	3900	6700	6000	5800	5900	8000
	peul- vruch- ten	kool- en raap- zaad	karwij- zaad	blauw- maan- zaad	vezel- vlas 3)	lijnzaad van vezelvlas	hennep	cichorei 4)
kg per ha								
1975	3000	2600	1450	1300	6400	.	.	.
1980	2700	3600	1350	1100	7650	.	.	.
1985	3650	3050	1400	1200	8250	.	.	.
1990	4500	3050	1500	1550	7150	.	.	.
1995	3200	3000	1200	1400	8000	.	.	.
2000	4300	3400	1300	1400	6100	900	.	44700
2005	4300	3700	1800	1000	5800	800	.	41800
2007	4300	3500	.	700	4100	700	.	41000
2008	4600	3800	.	1200	5100	800	.	.
2009	.	4400	.	.	6800	1200	.	44300
2010	.	4400	.	.	5500	1000	5600	40100
2011*	.	3400	.	.	3700	600	6900	48000
	consumptie- aardappelen 5)	zetmeel- aardappelen 6)	suiker- bieten	voeder- bieten	zaai- uien incl. uitval	snij- mais 2)	corn cob mix 2)	
ton per ha								
1975	32.9	33.5	43.5	71.7	37.1	47.3	.	
1980	38.0	33.0	49.0	81.0	38.0	43.0	.	
1985	43.2	41.0	48.5	84.5	42.5	11.5	.	
1990	41.4	38.0	69.0	96.5	49.5	11.5	.	
1995	40.8	41.0	56.0	84.0	41.0	11.5	8.7	
2000	47.5	43.9	61.3	85.0	62.0	13.9	12.0	
2005	43.1	44.5	65.3	72.1	58.6	14.4	8.1	
2007	44.5	42.0	67.1	.	54.2	15.0	7.3	
2008	46.3	45.5	72.2	.	60.7	16.1	8.4	
2009	46.9	45.1	78.9	.	62.6	16.2	8.0	
2010	45.3	39.5	74.8	.	57.5	15.8	7.6	
2011*	47.0	44.0	79.9	.	68.2	16.2	8.0	

Bron: CBS Oogstraming.

N.B.: Granen: handelsgewicht bij 16% vocht.

1) Gewogen gemiddelden van ramingen per gebied.

2) In droge stof; snijmais m.i.v. 1985 in droge stof; m.i.v. 1997 cijfers op basis steekproef rundvee/graslandgebruik.

3) T/m 1995 ongerepeld vezelvlas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvlas, ontzaad.

Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.

4) Ramingen.

5) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval.

6) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2003*: 477 gram.

51-c. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden
Average yield of arable crops, by group of agricultural districts

	winter- tarwe	zomer- tarwe	rogge	winter- gerst	zomer- gerst	haver	triti- cale	cicho- rei
kg per ha								
Bouwhoek en Hogeland								
2005	9049	7235	5288	7043	6556	6616	5822	-
2010	9557	7533	4607	8655	6896	5776	6663	-
2011	7642	6264	-	6856	7371	8693	5879	48114
Veenkoloniën en Oldambt								
2005	8173	6596	4661	6686	6118	5866	4999	44100
2010	8849	6490	4741	7684	5743	5234	4671	37116
2011	8143	6528	3764	6596	5929	5702	5879	48114
Noordelijk weidegebied								
2005	8558	6739	3913	6506	5554	5243	5129	44800
2010	9085	6458	4312	8147	5424	4429	4937	40202
2011	7955	6521	4269	6914	5653	5971	5525	48114
Oostelijk veehouderijgebied								
2005	8625	5846	4447	6046	5811	4333	5257	43900
2010	7779	6187	4169	6267	5398	5265	5482	32836
2011	7273	6185	4199	6392	5523	4678	5604	48114
Centraal veehouderijgebied								
2005	7857	6093	4129	5730	4643	4930	4350	44800
2010	6713	6525	6565	6013	3854	4175	3600	-
2011	7278	4838	5900	5024	4932	6364	5774	-
IJsselmeerpolders								
2005	9259	7196	5288	7043	6493	6343	5822	39800
2010	9920	7845	1704	8999	7484	3000	8419	34886
2011	8923	7392	4069	8893	6965	4112	5879	34615
Westelijk Holland								
2005	8782	8296	5288	7043	6569	5696	5822	-
2010	9092	7471	5517	8163	6984	4000	5349	40202
2011	8109	6579	4980	6758	4607	6345	5879	49655
Waterland & Droogmakerijen								
2005	8843	7326	5288	7043	6602	6156	-	-
2010	9060	7676	4607	-	5897	4956	-	-
2011	7876	4547	-	-	5969	5768	-	-
Hollands/Utr. weidegebied								
2005	8857	6093	4202	5730	5844	4930	5281	44800
2010	8681	7042	4607	7571	2813	4956	5349	44776
2011	5892	6046	4069	6758	5969	5768	5879	-
Rivierengebied								
2005	8381	6625	5288	7043	5369	6156	6827	39800
2010	9233	7126	3625	5392	4329	4956	5349	33123
2011	6918	6532	4069	4519	5623	5768	6189	48114
Zuidwest. akkerbouwgebied								
2005	9477	7720	5288	7043	7041	6333	5822	40100
2010	9357	7856	4607	7265	7028	5083	5349	41315
2011	8368	7047	4069	7339	5933	6820	5879	49335
Zuidwest Brabant								
2005	8521	4510	4202	5730	5797	4930	5281	44800
2010	8650	7244	3764	7571	5529	4956	5349	39514
2011	7407	7021	4069	6758	6540	5768	6917	47263
Zuidelijk veehouderijgebied								
2005	8016	5974	3727	5932	5266	4946	5531	44800
2010	7864	5576	5984	6742	4873	2500	5057	41586
2011	7164	5796	3738	4987	5470	6040	5524	46667
Zuid-Limburg								
2005	9732	5723	5288	7788	6460	6156	6148	39800
2010	8663	7432	4607	8206	6113	4956	7008	37671
2011	8665	5464	4069	7653	5969	3063	9903	48114

Bron: CBS Oogstraming

N.B.: Handelsongewicht bij 16% vocht.

zie volgende pagina

51-c. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden (slot)
Average yield of arable crops, by group of agricultural districts

	consumptie- aardappelen 1) op zand/veen	consumptie- aardappelen op klei 1)	zetmeel- aardappelen	suiker- bieten	voeder- bieten	zaaiuien incl. uitval
Bouwhoek en Hogeland						
2005	29600	31800	43900	62900	75800	65000
2010	38399	37930	45599	76000	-	57994
2011	34571	36899	44000	75800	-	70237
Veenkoloniën en Oldambt						
2005	37700	37700	44400	62200	74700	57200
2010	39830	42410	39863	69000	-	52792
2011	42743	38613	44000	75800	-	57000
Noordelijk weidegebied						
2005	45500	37200	40700	59900	74000	54100
2010	42775	38041	38819	71546	-	60455
2011	39122	42856	44000	75800	-	89234
Oostelijk veehouderijgebied						
2005	42200	43000	45700	59700	74300	53100
2010	42432	45303	38379	67149	-	53380
2011	45695	49413	44000	76176	-	64715
Centraal veehouderijgebied						
2005	49300	48300	44700	60500	74000	48800
2010	56000	48625	38000	66000	-	47477
2011	-	30457	44000	76900	-	68206
IJsselmeerpolders						
2005	38100	42700	43900	71600	75800	62900
2010	45154	47826	38000	84281	-	63571
2011	43623	47441	44000	87926	-	71921
Westelijk Holland						
2005	37200	41300	43900	67000	75800	51100
2010	43293	39303	38000	77000	-	56182
2011	35765	38867	44000	79400	-	71139
Waterland & Droogmakerijen						
2005	43200	41900	-	64500	75800	57400
2010	33762	43178	38000	77000	-	50769
2011	40347	35291	-	79400	-	41538
Hollands/Utr. weidegebied						
2005	50500	47900	-	60500	74000	48800
2010	37712	39131	38000	71056	-	57572
2011	-	38816	44000	78161	-	68206
Rivierengebied						
2005	43000	38200	43900	63500	75800	57400
2010	46493	44761	38000	69657	-	60226
2011	55595	49619	44000	78361	-	64208
Zuidwest. akkerbouwgebied						
2005	42200	46200	43900	69200	66000	54000
2010	38117	45299	38000	78723	-	51529
2011	44358	47961	44000	80655	-	65085
Zuidwest Brabant						
2005	48800	43000	44700	62900	74000	48800
2010	53091	46692	38000	76000	-	54339
2011	52972	45657	44000	81000	-	50813
Zuidelijk veehouderijgebied						
2005	51700	48200	44700	60600	70000	52800
2010	54706	42820	38000	70809	-	51942
2011	59622	54047	44000	80439	-	62661
Zuid-Limburg						
2005	43200	50600	-	66700	75800	57400
2010	53684	48076	-	71000	-	37778
2011	-	60941	-	80500	-	56183

Bron: CBS Oogstraming

1) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen en uitval.

51-d. Geplombeerde hoeveelheid pootaardappelen naar ras en naar klasse 1)

Leaded quantities of seed potatoes by variety and by class

	1980	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010
1 000 ton								
Totaal w.v.	679	936	1048	948	891	916	980	1040
klasse S	9	11	21	33	23	30	34	34
klasse SE	12	18	6	23	28	33	31	29
klasse E	194	163	259	190	206	218	270	307
klasse A	383	694	707	665	559	589	593	623
klasse B	17	28	26	15		-	-	-
klasse C	14	10	16	13	62	31	29	30
klasse BS	0	7	2	1	1	1	3	5
klasse CS	10	4	11	7	10	13	19	11
diverse, w.o. PB,C	0	1	1	1	2	1	1	1
STOPA	39	[11]	[56]					
w.o. %								
Agata	.	.	0.5	2.8	3.2	3.5	2.9	2.9
Agria	.	1.9	4.4	4.5	4.9	4.6	4.9	4.7
Annabelle	.	.	.	1.3	0.8	1.1	0.9	1.0
Asterix	.	.	.	2.4	2.1	1.7	1.2	1.3
Bellini	.	.	.	.	0.3	1.0	1.1	1.4
Bintje	30	17.6	14.2	10.4	7.2	5.6	5.7	3.8
Desiree	7.4	8.8	6.6	8.1	5.5	5.5	5.2	3.7
Diamant	.	.	.	.	1.2	1.0	1.2	1.2
Fabula	.	.	.	.	1.3	1.5	1.8	1.9
Fontane	.	.	.	.	1.5	3.2	3.9	4.1
Hansa	.	.	.	.	0.6	1.4	1.2	1.1
Innovator	.	.	.	.	1.8	3.5	3.5	3.7
Kondor	.	1.2	2.4	2.7	2.5	1.6	1.4	1.4
Lady Claire	.	.	.	.	1.1	1.1	1.2	1.1
Lady Rosetta	.	.	.	2.1	1.7	1.9	1.8	1.9
Markies	.	.	.	.	0.9	1.3	1.2	1.1
Melody	.	.	.	.	0.6	0.7	0.7	1.0
Monalisa	0.1	1.6	3.1	3.3	2.5	1.9	1.6	1.6
Mondial	.	1	1.5	1.9	1.8	1.6	1.3	1.5
+ Premiere	.	1.3	1.5	2	1.7	1.6	1.4	1.6
Ramos	.	.	.	.	1.0	1.1	1.1	1.2
Red Scarlett	.	.	.	.	0.5	0.9	1.0	1.6
Serestra	.	.	.	.	1.3	1.3	1.2	1.0
Spunta	9	8.8	8.1	10.3	13.8	13.7	16.2	16.3
Victoria	.	.	.	1.3	1.6	1.3	0.9	1.0
1 000 kg per goedgekeurde ha								
Agata	.	.	35.3	39.5	30.3	31.1	27.9	28.0
Agria	.	25.5	27.2	17.1	22.2	23.5	25.0	26.1
Annabelle	.	.	.	.	30.5	28.8	29.2	34.1
Asterix	.	.	.	30.2	26.1	28.5	24.9	30.5
Bellini	.	.	.	.	37.7	28.0	31.8	44.5
Bintje	18.9	26.2	25	22.7	23.2	26.4	29.0	19.0
Desiree	21.3	29.8	32.7	28.6	28.2	29.5	35.1	33.8
Diamant	.	.	.	.	25.0	32.4	36.3	30.6
Fabula	.	.	.	.	20.8	27.7	33.3	34.7
Fontane	.	.	.	.	32.0	26.8	30.1	30.1
Hansa	.	.	.	.	21.9	31.1	29.1	26.7
Innovator	.	.	.	.	28.0	27.2	25.2	28.2
Kondor	.	28.8	31.9	23.5	22.9	23.0	25.6	25.3
Lady Claire	.	.	.	.	30.4	30.3	33.2	29.5
Lady Rosetta	.	.	.	31.9	30.4	31.1	30.1	32.4
Markies	.	.	.	.	29.5	32.2	34.2	29.1
Melody	.	.	.	.	28.9	28.8	22.4	31.6
Monalisa	27	31.3	27.7	27.4	26.1	22.4	19.1	22.8
Mondial	.	28.1	39.6	26.1	28.2	33.6	33.4	36.5
+ Premiere	.	28.5	26.7	23.7	26.4	26.3	27.3	27.7
Ramos	.	.	.	.	25.3	22.4	20.4	27.9
Red Scarlett	.	.	.	.	29.4	21.1	22.1	36.5
Serestra	.	.	.	.	26.7	33.0	29.9	31.1
Spunta	26.6	33.2	35.5	29.6	25.7	19.8	37.5	35.8
Victoria	.	.	.	.	19.7	19.6	15.7	22.1

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst. + = Vroege rassen.

1) M.i.v. 1989 incl. de door de STOPA overgenomen hoeveelheden.

52. Tuinbouwproducten

52-a. Productie van verse groenten en fruit naar product

Production fresh vegetables and fruit by product

	1985	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
	1 000 ton						
Aardbeien	17	34	34	39	43	43	47
Andijvie	45	41	31	28	26	25	26
Asperges	10	14	15	15	15	14	17
Aubergines	15	35	33	41	46	46	46
Augurken	39	14	.	.	.	.	.
Bloemkool	48	59	43	42	40	42	39
Boerenkool1)	14	15	15	14	14	13	14
Broccoli	1	6	10	14	19	19	19
Champignons	105	230	265	240	230	235	250
Courgettes	3	14	11	12	19	18	18
Knolselderij1)	46	37	62	53	55	56	77
Komkommers	350	494	410	440	435	435	430
Kool, witte1)	99	109	120	128	133	132	137
Kool, rode1)	49	56	35	40	40	40	41
Kool, groene1)	10	12	7	4	4	3	3
Kool, spits- Koolrapen1)	9 14	11 9	9 .	10 .	16 .	15 .	14 .
Kroten1)	25	17	21	22	26	24	31
Paprika's	51	244	285	345	370	365	365
Peen, was-/bos-1)	157	201	132	137	140	119	125
Peen, winter-1)	67	168	253	350	421	362	357
Prei1)	66	117	95	82	96	100	90
Radis	29	44	35	28	23	23	24
Schorseneren1)	19	27	21	17	25	22	19
Sla, ijsberg	9	72	50	59	72	69	69
Sla, overig	109	54	22	15	14	14	15
Spinazie	59	51	54	43	32	30	34
Spruitkool1)	83	88	80	62	66	61	63
Stamsperziebonen	57	64	52	71	49	47	44
Tomaten	525	601	520	660	800	815	815
Tuinbonen	13	13	4	4	6	3	4
Uien	.	.	929	1082	1269	1302	1541
Witlof1)	57	86	70	67	56	53	50
Totaal groenten w.o. groenten o. glas	2198 1121	3035 1515	3815 1331	4255 1560	4697 1725	4627 1734	4906 1735
Appels	347.4	560	461	359	407	334	418
Peren	95.8	140	203	195	295	274	336

Bron: t/m 1995 Productschap Tuinbouw; vanaf 1999 Oogstraming groenten CBS.

1) Vanaf 1999 seizoenproductie (bijv. 1999 = 1999/00).

52-b. Oogstcijfers appelen en peren

Crop estimate of apples and pears

	1985	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
mln kg							
Appelen, totaal	300	535	461	359	407	334	418
w.v.							
Golden Delicious	92	50	30	29	23	20	24
Cox's Orange Pippin	35	41	27	12	6	4	5
Schone van Boskoop	38	42	32	19	17	14	19
James Grieve	19	11	.	.	.	.	.
Jonagold / Jonagored	22	168	162	132	135	100	132
Elstar	11	175	167	142	176	145	172
Gloster	.	8	.	.	.	.	.
Overige rassen	83	39	43	25	50	51	65
Peren, totaal	107	181	203	195	295	274	336
w.v.							
Conference	39	102	135	145	230	214	260
Doyenné du Comice	22	39	35	25	34	26	33
Overige rassen	37	21	19	17	23	26	34
Stoofperen	9	18	14	8	8	8	9

Bron: CBS.

N.B.: Het betreft hier de geogste productie, niet de handelsproductie.

52-c. Verwerkte verse groenten

Processed fresh vegetables by product

	1975	1980	1985	1990	1995 1)	2000 2)	2005	2008	2009	2010
1 000 ton										
Andijvie	4.1	2.0	1.8	1.8	.	.	.	.	.	.
Asperges	1.8	1.7	2.1	3.4	.	0.6	0.4	0.5	0.6	0.5
Augurken	35.2	17.2	21.8	16.6	17.6	16.4	16.0	8.1	7.2	7.4
Bloemkool	2.6	0.4	1.1	3.0	4.3	5.2	3.8	5.7	4.2	4.1
Boerenkool	5.7	9.8	8.3	6.1	7.2	4.0	4.6	5.4	5.4	4.8
Bonen:										
sperzie-	43.0	25.8	43.4	39.7	48.4	43.0	50.7	46.8	51.7	42.0
snij- en spek-	4.0	2.2	3.3	3.3	0.9	2.5	0.9	0.8	0.9	0.1
Champignons	19.9	40.5	72.6	87.7	151.2	172.2	147.0	170.6	131.3	150.6
Doperwten 3)	44.6	18.4	31.7	43.0	37.1	37.6	35.9	42.9	44.4	30.7
Kapucijners 3)	.	.	.	.	1.2	1.3	1.4	1.4	1.9	1.3
Komkommers	2.0	2.5	4.2	2.6	2.7	2.2	1.0	0.3	0.2	0.1
Kool:										
rode	14.6	10.9	19.9	13.5	16.0	16.2	21.1	23.0	22.0	15.8
savooie	2.5	1.5	2.7	4.5	0.9	.	.	.	.	.
witte	37.6	32.6	36.5	35.2	30.5	27.4	28.5	24.3	22.5	24.9
Krotten	6.2	8.1	6.2	6.2	5.8	4.5	7.3	5.0	6.3	4.2
Mais	.	.	.	1.7	.	5.2	2.1	1.7	1.6	1.2
Paprika	.	.	.	.	2.3	3.5	1.3	0.1	0.1	0.1
Peen	39.5	38.4	62.7	67.2	71.3	65.2	50.2	47.1	51.2	49.4
Prei	6.8	6.8	5.5	8.9	10.0	8.2	5.3	3.4	4.2	3.7
Rabarber	.	.	.	.	1.0	0.9	0.4	0.4	0.5	0.4
Selderij	8.0	11.1	11.4	11.4	13.3	17.7	8.1	4.5	4.1	2.9
Spinazie	28.6	35.7	43.5	48.9	41.0	49.2	41.9	43.1	42.3	33.1
Spruiten	2.2	5.2	3.1	4.5	2.4	4.2	3.6	4.9	3.8	3.1
Taugé	.	.	.	0.8	2.2	.	2.7	3.4	3.7	3.5
Tuinbonen 3)	15.6	7.3	8.0	5.5	4.3	3.2	2.0	2.6	1.4	1.0
Zilver en pareluien	21.9	9.3	16.3	15.1	13.1	26.0	21.3	20.2	19.3	17.8
Overige uien	9.2	8.8	18.8	24.0	22.3	24.3	23.9	24.7	17.5	18.0
Overige producten	13.2	8.5	13.8	14.7	8.8	20.3	15.3	22.8	11.4	12.1
Totaal	369.4	304.6	438.5	469.1	514.7	561.0	500.5	507.9	459.6	432.9

Bron: CBS; m.i.v.1996 Productschap Tuinbouw.

1) Excl. gedroogde groenten.

2) Trendbreuk i.v.m. verbeterd overzicht.

3) Vanaf 1976 korrelgewicht, voordien peulgewicht.

52-d. Wijze van verwerking van verse groenten
Fresh vegetables by method of processing

	gesteriliseerd 1)	w.v. groentenconserven	champignonconserven	tafelzuren	gezouten	w.o. zuurkool	gedroogd	diepgevroren 2)	op andere wijze verwerkt 4)	totaal
mln kg										
1975	207.6	.	.	.	53.9	.	28.5	74.6	17.3	381.8
1980	160.8	.	.	.	32.6	27.9	22.6	82.5	14.1	312.6
1985	236.0	.	.	.	39.7	.	36.7	93.9	19.6	425.9
1990	246.7	.	.	.	39.5	29.9	39.8	123.6	19.5	469.1
1995	285.2	140.5	144.7	42.0	39.2	26.6	.	122.9	26.5	514.7
1996 3)	293.6	144.1	149.5	46.3	.	26.9	38.2	98.6	60.8	564.4
1997	285.6	138.7	146.9	50.5	.	22.7	48.7	113.8	39.1	560.4
1998	251.0	110.0	141.0	45.8	.	24.1	40.8	141.8	16.3	519.8
1999	269.3	128.7	140.6	49.3	.	21.7	40.9	134.8	31.5	547.5
2000	268.8	124.9	143.9	55.5	.	19.9	44.5	129.0	43.3	561.0
2001	283.2	134.4	148.8	58.1	.	20.2	39.5	134.7	42.4	578.1
2002	293.0	145.0	148.0	57.5	.	19.4	38.0	155.3	32.5	595.7
2003	274.0	129.0	145.0	55.2	.	20.8	31.7	124.3	21.1	527.1
2004	267.4	125.6	141.8	54.6	.	19.9	28.9	133.1	25.1	529.0
2005	246.2	127.4	118.8	57.1	.	19.1	14.4	130.0	27.2	494.0
2006	240.4	125.0	115.4	48.4	.	19.8	15.1	147.6	22.7	494.0
2007	247.1	119.3	127.8	34.0	.	.	.	145.1	68.1	494.3
2008	269.8	135.0	134.8	37.1	.	.	.	142.7	58.3	507.9
2009	242.0	142.6	99.4	32.6	.	.	.	137.0	47.9	459.6
2010	209.0	111.8	97.2	32.6	.	.	.	147.2	44.0	432.9

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.

1) t/m 1990 incl. tafelzuren

2) 1998 trendbreuk i.v.m. verbeterd overzicht.

3) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.

4) vanaf 2007 inclusief zuurkool en gedroogd.

52-e. Verwerkt vers fruit

Processed fresh fruit by product

	1975	1980	1985	1990	2000 1)	2005	2008	2009	2010	
1000 ton										
Aardbeien	5.9	7.3	6.7	6.0	7.0	7.5	8.2	3.9	7.1	
Appelen	78.1	87.8	94.1	80.1	96.2	96.1	107.4	109.0	101.3	
Frambozen 2)	1.9	1.1	2.1	0.3	.	8.9	10.1	7.0	7.7	
Kersen (zoete en zure) 2)	6.7	9.0	7.4	6.2	8.0	4.7	2.9	2.2	2.7	
Peren	1.3	2.7	5.0	3.7	5.5	5.2	3.9	3.3	5.4	
Pruimen 2)	0.4	1.1	1.0	1.6	.	.	.	.	.	
Overige producten 2)	0.7	0.5	0.6	1.1	10.8	3	3.3	3.5	2.6	
Totaal	100.0	112.8	120.8	102.4	127.5	125.4	135.8	128.9	126.7	

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.

1) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.

2) M.i.v. 1990 aan industrie geleverde hoeveelheid (schattingen). M.i.v. 2003 alleen zure kersen

52-f. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten snijbloemen

Auction supply, turnover and prices of some important kinds of cut flowers

	2005			2010			2011*)		
	aanvoer	omzet	prijs Euro	aanvoer	omzet	prijs Euro	aanvoer	omzet	prijs Euro
	1000 st	1000 euro	per 100 stuks	1000 st	1000 euro	per 100 stuks	1000 st	1000 euro	per 100 stuks
Alstroemeria	246987	37445	15	203680	33618	17	181734	29621	16
Amaryllis	41936	34597	83	42793	31562	74	44355	34979	79
Anjer	90144	14633	16	52746	9488	18	49168	8568	17
Anthurium	76764	40425	53	74113	31269	43	67331	30428	46
Calla	46628	23763	51	61141	25365	42	48385	22784	47
Chrysant, tros	1360525	293002	22	1229486	257767	21	1208858	267147	22
Chrysant, geplozen	117614	46091	39	178954	66968	38	180241	67857	38
Cymbidium	33527	70165	209	25785	60182	233	26332	58552	222
Eustoma Russellianum	98873	31054	31	122365	37339	31	123155	40176	33
Freesia	430588	57397	13	315306	48584	15	312374	46488	15
Gerbera	718398	117095	17	887453	127352	15	891824	122990	14
Gladiool	61693	8194	13	62776	9445	15	62418	9731	16
Helianthus	40389	10975	27	37015	9568	26	37803	9567	25
Hydrangea	16206	15863	97	28976	30059	104	30864	32303	105
Iris	117729	11548	10	73898	8608	12	80358	7950	10
Lelie	361261	160373	45	300961	143038	48	283948	140032	49
Matthiola	.	.	.	31503	7562	24	38775	7174	19
Paeonia	35857	13836	39	67376	22801	34	66328	24746	37
Roos	1659917	486445	29	1139283	386223	34	1000428	362701	36
Tulp	1521386	190570	13	1718931	231647	14	1791486	222883	13

Bron: Vereniging van Bloemenveilings in Nederland. *)Vanaf 2011 alleen Flora Holland

N.B.: Binnenlandse productie. Gem. prijs van de verkochte hoeveelheden.

52-g. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten potplanten*Auction supply, turnover and prices of potted plants*

	2005			2010			2011*)		
	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro
	1000 st	1000 euro	per 100 st	1000 st	1000 euro	per 100 st	1000 st	1000 euro	per 100 st
Begonia	15251	17574	116	16634	17592	107	14200	16082	113
Chrysalidocarpus	3256	12978	399	3613	14133	393	3465	12803	372
Chrysan	32669	24689	76	40102	30328	77	37624	27770	75
Cyclamen	14596	13918	96	25832	21812	85	27207	20699	77
Dendrobium	.	.	.	4948	17674	357	4616	18043	391
Dracaena	24846	40394	163	19963	32554	164	17525	29435	169
Ficus	19118	31832	167	14530	27060	190	12545	25829	208
Flamingoplant	11050	39636	359	17493	52343	299	16905	52169	309
Guzmania	8891	16789	189	12630	20123	160	11625	18186	157
Gerbera	11269	9226	82	15070	12563	84	15261	12709	84
Hedera	88873	19470	22	29339	18836	64	28050	17474	63
Hortensia	9158	24750	271	10937	28331	259	10355	26092	253
Hyacint	35493	17884	51	48953	23647	50	48260	27898	58
Kalanchoë	67116	39959	61	78528	48361	63	73590	50582	69
Phalaenopsis	29161	142872	490	99712	373219	374	103554	410735	397
Poinsettia	13667	14211	105	16238	17500	109	14177	15822	112
Roos	22877	24514	108	37382	40897	110	35040	42053	120
Spathiphyllum	19049	22536	119	21748	23079	107	20943	22704	109
Zamioculcas	6035	13912	231	8242	14640	178	7254	14569	201
Zantedeschia	.	.	.	6370	17126	269	7144	18869	264

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland. *) vanaf 2011 alleen Flora Holland

N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

52-H. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten tuinplanten*Auction supply, turnover and prices of garden plants*

	2005			2010			2011*)		
	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro	aanvoer	omzet	prijs euro
	1000 st	1000 euro	per 100 st	1000 st	1000 euro	per 100 st	1000 st	1000 euro	per 100 st
Dwergcypres	6581	4044	62	6572	4986	76	6358	5017	79
Fuchsia	7527	7941	107	6058	7464	124	5166	6053	119
Geranium	41806	21140	51	40072	23333	59	31204	17294	56
Hydrangea	1734	4747	276	4299	13309	310	4464	14078	316
Lavandula	4666	4150	91	7555	10012	133	7961	10106	128
Osteospermum	14978	10200	68	18189	13334	73	17618	10895	63
Buxus	10869	15318	144	9472	21834	232	8550	17908	212
Petunia	16540	7570	49	11561	8161	72	10886	6289	61
Skimmia	3763	5527	148	3294	5866	181	3597	5980	169
Viola	68180	17074	25	55929	20454	37	47461	16298	35

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.

N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

53. Melk en zuivelproducten

53-a. Melkproductie

Milkproduction

	1975	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
	1000 ton								
Aangevoerd in fabrieken	9847	12208	10766	10811	10734	10479	11304	11405	11626
Berekende melkvetproductie	404.2	522.3	492.6	496.3	490.8	476.4	508.0	511.04	526.6
	kg								
Gemidd. productie per koe	4625	5330	6010	6613	7296	7554	7929	7871	8075
	%								
Gemiddeld vetgehalte	3.93	4.17	4.37	4.40	4.40	4.40	4.37	4.36	4.41
Gemiddeld eiwitgehalte	3.37	3.39	3.46	3.48	3.46	3.50	3.50	3.47	3.48

Bron: CBS Zuivelstatistiek, Productschap voor Zuivel.

*) Voorlopige cijfers

53-b. Melkquotum en superheffing

Milkquota and superlevy

	eenheid	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2009/'10	2010/'11
Landelijk beschikbaar melkquotum 1)	1 000 ton	10983	10986	10993	11000	11506	11625
Totaal toegekende individuele heffingvrije hoeveelheden	1 000 ton	10908	10970	10984	10987	11497	11615
Melkafleveringen	1 000 ton	10579	10749	10572	10682	11452	11625
Idem, gecorrigeerd voor vetgehalte ontwikkeling		11011	11080	10909	10993	11553	11764
Aan EU te betalen superheffing	mln. euro	9.9	32.5	-	-	13.1	38.7

Bron: Productschap voor Zuivel.

1) Excl. quotum voor directe levering aan consumenten.

53-c. Relatieve verdeling van quotumhouders en van basisquotum, naar grootteklasse

Relative distribution of milkquotum-holders and basic quotum, by size category

	2000/'01		2005/'06		2009/'10		2010/'11		2011/'12	
	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum
Grootteklasse x 1000kg										
0 tot 100	17.8	2.9	5.0	0.6	3.4	0.3	3.4	0.3	3.1	0.3
100 tot 200	17.3	7.7	10.5	3.2	7.6	2.0	7.0	1.7	6.5	1.6
200 tot 300	15.3	11.4	11.7	5.9	9.0	3.8	8.4	3.4	7.9	3.1
300 tot 500	28.6	33.9	28.5	23.0	23.2	15.9	22.1	14.6	21.3	13.6
500 tot 800	16.7	30.5	31.5	39.5	35.2	37.4	35.4	36.6	35.4	35.2
800 tot 1000	2.5	6.7	6.9	12.3	11.0	16.5	11.8	17.1	12.3	17.1
1000 tot 1500	1.5	5.1	4.9	11.4	8.5	16.8	9.3	17.9	10.5	19.4
1500 en meer	0.3	1.8	1.0	4.1	2.1	7.3	2.6	8.4	3.0	9.7
Nederland	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: Centraal Organisatie Superheffing.

53-d. Gemiddelde melkproductie 1) van stamboekkoeien, naar ras
Average milkproduction of herdbook cows per breed

	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
	kg melk						
Zwartbont	7122	7584	8222	8469	8738	8804	8908
Roodbont 2)	6359	6661	7277	7539	7887	7992	8101
Totaal	6897	7304	7999	8267	8542	8603	8710
	% vet						
Zwartbont	4.42	4.44	4.3	4.35	4.26	4.25	4.27
Roodbont 2)	4.27	4.4	4.45	4.52	4.48	4.48	4.55
Totaal	4.38	4.44	4.33	4.38	4.30	4.29	4.32
	% eiwit						
Zwartbont	3.43	3.46	3.43	3.45	3.44	3.45	3.46
Roodbont 2)	3.5	3.55	3.53	3.54	3.54	3.55	3.62
Totaal	3.45	3.48	3.45	3.46	3.47	3.48	3.48

Bron: Nederlands Rundvee Syndicaat.

N.B.: Resultaten van aan melkcontrole deelnemende bedrijven.

1) Lactatie van maximaal 305 dagen.

2) T/m 1990 inclusief Red Holstein.

53-e. Melkaanvoer per maand

Milk supply by month

	2005			2010			2011*		
	1000 ton	vet %	eiwit %	1000 ton	vet %	eiwit %	1000 ton	vet %	eiwit %
januari	898	4.56	3.52	983	4.57	3.53	996	4.56	3.57
februari	809	4.56	3.51	917	4.54	3.55	913	4.52	3.53
maart	862	4.56	3.51	1017	4.55	3.52	1005	4.52	3.53
april	892	4.43	3.45	1000	4.41	3.50	1008	4.39	3.47
mei	910	4.34	3.43	1028	4.34	3.48	1028	4.28	3.46
juni	874	4.21	3.44	981	4.23	3.46	980	4.25	3.45
juli	881	4.16	3.41	984	4.13	3.38	987	4.22	3.44
augustus	867	4.21	3.47	974	4.21	3.46	955	4.26	3.46
september	839	4.25	3.48	921	4.35	3.54	909	4.31	3.49
oktober	859	4.39	3.55	939	4.45	3.60	940	4.41	3.56
november	826	4.47	3.56	918	4.56	3.61	917	4.53	3.63
december	891	4.56	3.57	964	4.67	3.63	990	4.53	3.55
totaal/gemiddeld %	10408	4.39	3.49	11626	4.42	3.52	11627	4.40	3.51

* Voorlopige cijfers

Bron: Productschap voor Zuivel en CBS.

53-f. Zuivelproductie

Production of dairy products

	boter	fabrieks- kaas	boeren- kaas	geconden- seerde melk	melk- poeder	weipoeder- producten 1)	zelfkazende bedrijven 2)
	1000 ton						aantal bedrijven
1975	204	368	7.5	458	276	145	852
1980	179	435	8.4	532	328	165	729
1985	229	514	8.1	535	353	183	631
1990	178	584	8.8	404	240	266	620
1995	132	680	9.2	352	154	433	546
2000	126	671	10.6	274	166	407	437
2001	130	641	8.1	305	176	325	413
2002	119	638	7.4	276	163	333	379
2003	116	658	7.5	278	182	316	357
2004	101	674	7.6	280	162	303	358
2005	119	671	7.2	292	160	267	339
2006	125	713	7.2	309	154	264	308
2007	129	730	7.4	327	152	290	297
2008	124	722	7.2	342	182	258	278
2009	117	712	6.9	320	204	263	254
2010	133	753	7.3	347	199		247
2011*	125	746	7.0	356	190		

Bron: CBS en Productschap voor Zuivel.

NB: Lang houdbare producten.

1) Sinds 1970 incl. ontzout- en melksuikerarm weipoeder.

2) M.i.v. 1994 zijn bedrijven met uitsluitend 20+ kaas en/of andere dan boerenkaassoorten niet meegeteld.

54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee

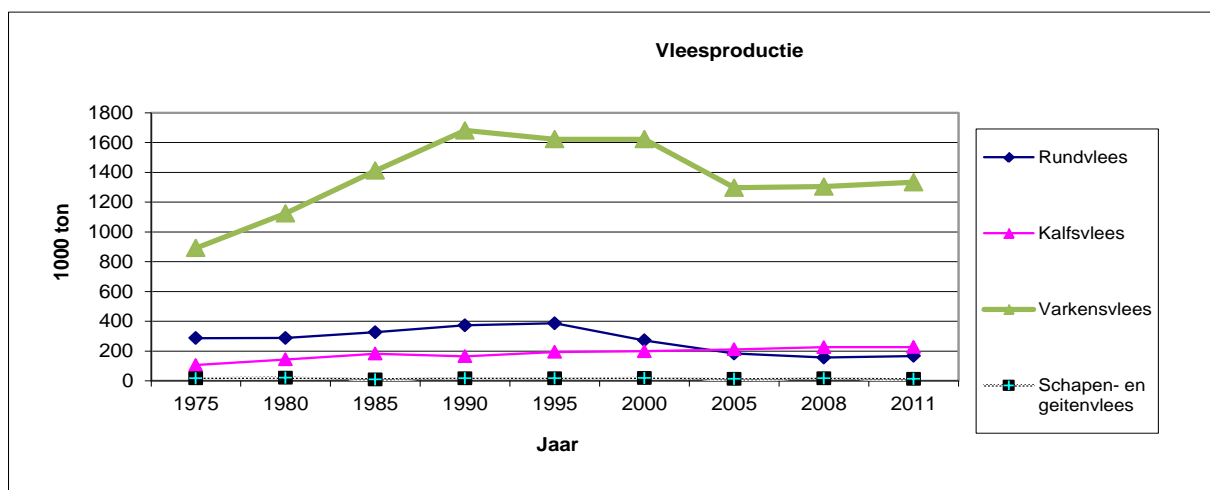
54-a. Productie van vlees naar diersoort

Production of meat by species

	1985	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
	1 000 ton vlees met been						
Rundvlees	327	387	272	184	181	169	167
Kalfsvlees	183	194	199	212	232	231	227
Varkensvlees	1412	1623	1623	1297	1280	1294	1334
Paardevlees	3	1	1	1	1	1	1
Schapen- en geitenvlees	10	16	19	14	16	14	14
Totaal	1935	2221	2114	1708	1710	1709	1743

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Productie van vlees uit slachtingen in Nederland; vlees met been, incl. afsnijvet.

54-b. Gemiddeld geslacht gewicht naar diersoort*Average carcass weight by species*

	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
	kg							
Koeien	274	290	303	305	302	297	302	300
Vaarzen	235	269	268	242	203	227	244	241
Stieren	327	328	381	392	398	394	377	406
Kalveren, totaal	144	154	162	143	154	150	149	146
Kalveren, blank	.	.	159	138	146	.	.	.
Kalveren, rosé	.	.	186	179	192	.	.	.
Eenhoevige dieren	213	215	224	222	225	225	225	223
Veulens						.	.	.
Varkens	84	84	87	87	90	92	92	92
Biggen	.	25	.	.	.	.	.	.
Schape en lammeren	24	26	25	25	22	21	23	22
Geiten en geitenlammeren	13	13	13	13	13	13	13	15

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren.

I.v.m. andere berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

54-c. Totaal slachtingen en bruto eigen productie*Total number of slaughter animals and gross home production*

	1985	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
	1 000 stuks						
Runderen							
Totaal geslacht	1161	1181	862	593	590	543	540
- levend ingevoerd	55	187	97	17	43	21	23
- levend uitgevoerd	34	52	56	51	34	56	60
Bruto eigen productie	1140	1046	820	627	581	578	578
Kalveren							
Totaal geslacht	1274	1198	1386	1376	1498	1514	1517
- levend ingevoerd	196	348	580	660	832	869	892
- levend uitgevoerd	347	40	33	70	122	132	125
Bruto eigen productie	1425	891	839	786	788	777	750
Varkens en biggen							
Totaal geslacht	16718	18616	18564	14377	13869	14002	14450
- levend ingevoerd	20	323	515	834	1078	1031	1016
- levend uitgevoerd	3014	6174	4644	7562	11602	12043	11695
Bruto eigen productie	19712	24466	22693	21105	24393	25014	25130
Paarden en veulens							
Totaal geslacht	12	4	4	2	2	2	2
- levend ingevoerd	6	3	2	1	1	1	1
- levend uitgevoerd	16	8	10	8	6	6	6
Bruto eigen productie	22	9	12	10	7	7	7
Schape en geiten							
Totaal geslacht	464	644	760	634	774	694	740
- levend ingevoerd	24	231	332	60	37	52	59
- levend uitgevoerd	320	555	532	417	258	254	268
Bruto eigen productie	759	968	960	992	995	896	949

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren. I.v.m. gewijzigde

berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Voor de cijfers vanaf 1993 is die vergelijking evenmin geheel mogelijk i.v.m. het wegvallen van douane-documenten als basis-materiaal. Zie ook toelichting hoofdstuk 10.

54-d. Vleesvarkens naar handelsklasse (Movac-classificatie)*Pigs for slaughter according to trade class (Movac-classification)*

	1990	1995 1)	2000	2005	2008	2009	2010
1 000 stuks							
Totaal aantal geslachte varkens	19942	18616	18564	14389	14430	13816	13944
w.v. handelsklasse	%						
S	0.46	7.44	10.37	13.89	12.12	13.04	13.04
E	36.28	60.66	63.28	65.88	69.10	69.54	69.54
U	51.97	29.47	24.68	19.17	17.73	16.50	16.50
R	10.41	2.34	1.62	1.02	1.01	0.88	0.88
O	0.83	0.08	0.04	0.03	0.04	0.03	0.03
P	0.05	0	0	0	0	0	0

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: De handelsklasse wordt bepaald door de kwaliteitsklasse. Deze kwaliteitsklasse wordt op zijn beurt weer bepaald door type en spek-dikte. M.i.v. het 2e halfjaar 1987 is de zgn. Movac-varkensclassificatie ingevoerd.

1) M.i.v. begin 1992 is een verbeterde formule voor de berekening van het vleespercentage toegepast, wat een verhoogd percentage vlees en een gewijzigd beeld van de klasse-indeling te zien gaf.

55. Eieren en vleespluimvee**55-a. Productie van kippeneieren***Production of hen-eggs*

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011*
mln stuks									
Consumptieëieren	10121	9922	9188	10025	9070	9520	9788	10170	10560
w.o. scharreleieren	.	.	914	1255	2649	3800	3928	4158	4573
volière-eieren	.	.	68	39	.	4400	4362	4486	4342
vrije uitloop-eieren 1)	.	.	230	995	1264	1100	1148	1294	1379
biologisch						200	212	232	266
Broedeieren, legsector	129	120	83	116	105	113	110	120	106
vleessector	803	752	700	922	778	699	694	698	684
Totaal	11053	10794	9971	11063	9953	10332	10454	10988	11350
1000 ton									
Totale productie	663	652	602	668	607	629	638	670	692

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

N.B.: Berekend op basis van de inlegcijfers van broedeieren.

1) Vóór 1994 opgenomen onder scharrel- en volière-eieren.

55-b. Productie van vleespluimvee*Production of table poultry*

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011*
1 000 kg levend gewicht									
Vleeskippen	70177	73739	37800	29500	26500	34377	35367	40200	42900
Vleeskuikens	469824	584745	727800	833800	745600	846466	884867	896700	928300
Kalkoenen	21801	37936	39600	54700	38300	36045	34351	35500	34000
Ander gevogelte 1)	10375	12373	17200	19200	23300	24664	26355	25200	24100
Totaal	572177	708793	822400	937100	833700	941552	980940	997600	1029300

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

1) Voornamelijk Peking-eenden, daarnaast ganzen en parelhoenders.

6. Prijzen van productiefactoren en -middelen

61. Koopprijzen

61-a. Koopprijzen per ha van onverpacht gras- en bouwland per provincie

Prices of land per Ha

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Provincie	Euro/HA						
Groningen	21100	23700	27100	33500	37300	36500	37400
Friesland	20600	23100	27200	34100	35700	37800	37100
Drenthe	19700	20700	23600	29800	32900	33700	32700
Overijssel	28200	28800	32900	41100	45200	47900	46800
Flevoland	42200	43500	42700	59800	70700	70300	67600
Gelderland	33000	32500	37000	43100	45700	46000	46700
Utrecht	35300	36500	42800	44900	47100	50000	51200
Noord-Holland	26800	28200	34500	39600	40900	40900	43000
Zuid-Holland	35800	33500	40200	46100	54200	57700	51700
Zeeland	30900	30700	33500	40900	52300	56200	54400
Noord-Brabant	35500	36600	42000	50100	57700	57000	60200
Limburg	32100	34500	35300	42500	44100	47800	50800
Nederland	28700	29100	32600	40800	46200	47500	47600

Bron: kadaster/DLG, bewerking LEI.

62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen

62-a Verbruikersprijzen 1) van kunstmeststoffen

Consumers prices of chemical fertilizers

	kalk- ammon- salpeter 27% N 2) 3)	stikstof- magnesia 22% N + 7% MGO 2)	triple- super- fosfaat 43-46% P2O5 2) 4)	kalium- chloride 60% K2O 2)	patent- kali 30% K2O en 9,5/10% MgO 5) 6)
euro per 100 kg, franco-boerderij					
1975/'76	14.48	14.11	29.31	14.57	12.03
1980/'81	19.10	18.02	27.45	17.70	15.84
1985/'86	20.42	19.33	27.41	22.10	20.74
1990/'91	14.70	14.34	18.29	14.70	20.74
1995/'96	15.66	15.11	18.38	15.79	20.83
2000	12.85	12.40	19.10	15.35	18.30
2001	16.10	15.65	20.85	16.05	18.45
2002	14.70	14.35	20.40	16.70	19.15
2003	15.55	15.15	20.20	17.90	19.30
2004	15.85	15.40	20.15	18.20	19.85
2005	16.95	16.65	21.55	19.70	20.70
2006	18.65	18.30	21.70	20.80	20.90
2007	19.65	19.10	24.70	21.85	21.35
2008	30.85	30.15	58.00	43.00	32.30
2009	22.80	22.95	55.00	58.50	53.00
2010	20.40	19.85	31.55	34.05	33.95
2011	29.10	29.25	43.50	36.05	35.70

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni incl BTW; daarna kalenderjaarcijfers excl BTW.

2) Tot seizoen 1990/'91 zakgoedprijzen; vanaf 1990/'91 bij levering van 8000 kg in bulk.

3) T/m 1982/'83 26% N; in 1983/'84 27,5% N en in 1984/'85 26% N.

4) T/m 1976/'77 43% P2O5, vervolgens t/m 1981/'82 46% P2O5; daarna 43-46%; m.i.v. 2002 43-45%

5) Tot 1-1-1979 28% K2O, vervolgens t/m 1985/'86 10% MgO.

6) Incl. zakgoedtoeslag (in 2003: 3,50 euro)

62-b. Verbruikersprijzen 1) van mengmeststoffen

Consumers prices of mixed fertilizers

	samenstelling NPK				
	23+23+0 : 26+14+0	12+10+18	15+12+24	17+17+17	20+10+10
juli/juni 1)					
1975/'76	21.87	23.60	21.74	23.37	25.50
1980/'81	25.59	27.59	25.09	26.95	28.68
1985/'86	28.41	28.41	29.86	30.54	31.86
1990/'91	22.37	20.37	22.83	21.74	22.87
1995/'96	22.55	20.60	22.37	21.24	22.19
2000	19.50	17.75	21.35	21.00	21.30
2001	24.40	22.25	23.50	22.30	23.75
2002	23.45	20.85	23.45	22.35	23.55
2003	22.85	20.45	24.55	22.65	23.90
2004	23.35	20.95	25.45	23.55	24.65
2005	24.90	22.90	27.25	25.40	26.45
2006	26.60	24.45	27.35	26.95	27.50
2007	27.90	25.75	27.75	27.95	28.65
2008	49.50	44.00	48.00	49.00	50.00
2009	52.00	48.00	61.50	62.00	61.50
2010	34.10	29.35	41.25	38.15	37.80
2011	45.50	39.85	44.00	42.50	44.50

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni incl. BTW; daarna kalenderjaarcijfers excl BTW.

Tot seizoen 1990/'91 zakgoedprijzen; vanaf 1990/'91 bij levering van 8 000 kg in bulk.

2) Tot seizoen 1990/'91 prijzen van 20+20+0.

62-c. Verbruikersprijzen 1) van mengvoeders*Consumers prices of compound feeds*

	standaard brok A	eiwitrijke brok B	zeugebrok standaard 2)	vlees- varkenbrok 3)	legbat- terijmeel 4)	vleeskui- kenkorrel m.a.c.
Bij afname van 8 000 kg in bulk						
euro per 100 kg franco-boerderij						
juli/juni 1)						
1995/96	15.05	16.75	18.55	18.90	20.05	25.45
1998/99	13.00	15.00	15.60	17.30	18.10	24.95
1999/00	13.00	15.05	15.25	16.70	18.00	23.70
2000	12.50	14.80	14.95	16.45	17.75	23.30
2001	12.95	15.70	16.00	17.90	19.15	25.00
2002	13.60	16.00	15.90	17.90	18.75	24.65
2003	13.30	15.75	15.60	17.35	18.70	24.35
2004	13.80	16.25	16.60	18.40	20.05	25.80
2005	12.85	14.90	15.20	16.20	17.30	23.15
2006	13.45	15.50	15.95	16.85	17.90	24.30
2007	17.15	19.25	20.10	20.90	22.10	29.05
2008	21.15	22.90	24.55	25.15	26.50	34.45
2009	16.30	18.75	19.65	20.10	22.10	31.20
2010	16.50	19.30	20.00	20.45	23.40	32.65
2011	21.80	24.25	26.05	26.35	29.00	38.65

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni incl. BTW; daarna kalenderjaarcijfers excl. BTW.

2) m.i.v. 1-7-1996 zeugenbrok dracht e.w. $\pm$ 0,97.3) m.i.v. 1-7-1996 vleesvarkensbrok e.w. $\pm$ 1,08.

4) m.i.v. 1-7-1996 legmeel d.d. fase 2.

62-d. Verbruikersprijzen 1) van hooi, stro en andere ruwvoeders*Consumers prices of hay, straw and other roughage*

	weidehooi	tarwestro	gergestro	engels raaihooi	bierborstel	snijmais	voeraard- appelen
1985/86	206.00	120.00	129.00	.	55.00	56.00	40.00
1990/91	163.00	79.00	86.00	.	30.00	44.00	37.00
1995/96	145.00	75.00	84.00	.	35.00	49.00	26.00
2000	131.00	104.00	97.00	68.50	.	30.20	14.15
2001	133.00	96.00	92.00	77.00	.	34.90	20.50
2002	138.50	97.00	94.50	88.50	.	35.85	23.10
2003	144.50	93.00	90.50	91.00	.	37.25	25.00
2004	160.50	87.50	87.50	104.00	.	39.15	23.10
2005	146.00	87.50	87.50	80.00	.	34.90	17.90
2006	144.00	92.00	89.50	85.00	.	33.00	21.70
2007	160.50	118.00	118.00	106.00	.	40.10	.
2008	155.50	139.00	139.00	141.50	.	50.00	38.75
2009	158.00	101.50	104.00	134.50	.	38.70	24.85
2010	179.00	101.50	111.00	153.50	.	42.45	.
2011	257.00	144.00	153.50	188.50	.	56.50	36.35

Bron: LEI.

1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni incl. BTW; daarna kalenderjaarcijfers excl. BTW.

63. Prijzen van energie

63-a. Verbruikersprijzen van brandstoffen en gas, incl. BTW, Consumers prices of fuel and gas

		1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011
<i>Motorbrandstoffen</i>	handels- eenheid							
Benzine, normaal	100 l	84.96	78.21	86.91	115.77	135.18	155.24	169.02
Benzine, super	100 l	87.72	81.77	94.63	123.65	140.58	160.64	174.42
Gasolie – blank (diesel)	100 l	57.05	49.80	60.35	85.51	102.84	117.03	134.80
Gasolie – rood	100 l	45.88	32.46	25.47	50.85	70.96	87.88	107.05
LPG	100 l	34.77	24.76	26.56	46.10	50.96	64.43	70.04
<i>Stookoliën</i>								
Petroleum	100 l	39.85	31.31	28.31	53.32	74.99	91.24	107.00
Huisbrandolie I	100 l	37.60	26.34	25.55	50.33	72.01	90.97	107.50
<i>Gassen</i>								
Aardgas, glastuinbouw 1)	1 000 m3	204.45	108.83	109.51	159.19	226.57	227.43	245.65

Bron: CBS en LEI.

1) Vanaf 2007 LEI berekening uit BIN bedrijven met verbruik hoger dan 500000 m3

De condities m.b.t. vermelde prijzen zijn de volgende:

Benzine: af-pomp. M.i.v. 1-4-'86 benzine-normaal loodvrij. Super m.i.v. sept. 1996 met loodvervanger. M.i.v. 2004 Superplus.

Gasolie - rood: m.i.v. 2001 bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; bij gebruik in de landbouw (= verlaagde accijns).

LPG: M.i.v. 1996 inclusief (R)EB

Petroleum: Ecl. (R)EB; prijs bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is. M.i.v. 1-10-2003 is Zone II komen te vervallen.

Huisbrandolie: Ecl. (R)EB; prijs bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting

Aardgas: t/m 2006 gewogen gemiddelden; bij levering van 500 000 m3 incl. vastrecht en verbruiksbelasting op milieugrondslag; MJA-heffing vanaf 1995; m.i.v. 2000 incl. (R)EB.

63-b. Verbruikersprijzen van oliën en gassen naar stookwaarde, incl. BTW Consumers prices of oils and gasses by valuation of combustion

	stookwaarde in megajoule (MJ)	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011
<i>Stookoliën 1)</i>								
	euro per 1000 megajoule							
Petroleum 2)	34,4 per l	11.58	9.10	8.23	15.50	21.8	26.52	31.10
Huisbrandolie I 2)	36,4 per l	10.33	7.24	7.02	13.83	19.78	24.99	29.53
Stookolie 400 sec.	38,8 per l	7.55	4.71	4.74	7.34	8.46	.	.
Stookolie 800 sec.	40,7 per kg	7.38	4.37	4.40	6.88	7.93	.	.
Stookolie 3 500 sec.	40,5 per kg	6.90	3.86	3.89	6.37	7.45	.	.
<i>Gassen:</i>								
Aardgas 3)	31,65 per m3	6.46	3.44	3.46	5.03	7.16	7.19	7.76
Propaangas 4)	23,5 per l	15.75	12.06	12.20	22.89	19.18	.	.

Bron: LEI.

1) Voor de stookoliën zijn de prijzen gebaseerd op zone I, levering franco per tankauto.

Prijzen zware stookoliën m.i.v. 2004 volgens LEI-berekening.

2) De prijzen vanaf 1996 zijn exclusief REB en gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is.

3) Incl. vastrecht en bij een verbruik van 500 000 m3 per jaar in de glastuinbouw.

Vanaf 2007 prijs uit BIN LEI bedrijven met verbruik meer dan 500000m3.

4) Bij levering van 2500/3000 l; inclusief REB.

Vanaf 2005 prijs uit BIN lei bedrijven met verbruik van meer dan 2500 liter.

64. Prijsindexcijfers

64-a. Prijsindexcijfers brandstoffen en elektriciteit, incl. BTW, 2000 = 100

Price-indices fuels and electricity

	1990	1995	2000	2004	2005	2009	2010	2011
Motorbrandstoffen								
Benzine (normaal)	68	75	100	108	117	121	134	146
Autogasolie (rood)	64	50	100	114	140	143	173	211
Stookoliën								
Petroleum	59	53	100	116	141	145	171	201
Huisbrandolie I	52	51	100	117	143	148	181	214
Gassen								
Aardgas (tuinbouw) 1)	68	69	100	111	142	176	143	154

Bron: CBS en LEI.

N.B.: Voor de condities verbonden aan de gehanteerde prijzen zie tabel 63-a.

1) Cijfers op basis van gewogen gemiddelden.

64-b. Prijsindexcijfers van verbruik goederen en van diensten in de landbouw, excl. BTW, 2005 = 100

Goods and services in agriculture, price-indices

	2000	2002	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Goederen en diensten	90.1	94.9	100	116.6	126.9	113.3	117.7	132.6
Zaaizaad en pootgoed	96.5	100.5	100	109.5	111.8	109.9	116.1	121.5
Energie en smeermiddelen	77.0	78.9	100	114.9	128.3	105.5	115.3	127.6
Verwarming	76.2	74.1	100	113.1	126.3	105.1	108.5	119.4
Olie en smeermiddelen	88.6	91.6	100	118.8	130.2	122.9	129.2	158.9
Meststoffen	77.7	84.8	100	115.3	199.6	153.2	129.7	148.9
Enkelvoudige meststoffen	77.0	83.9	100	116.8	201.8	138.8	130.1	173.9
Mengmeststoffen	80.3	87.5	100	113.7	212.2	198.1	144.5	169.5
Overige meststoffen; Dolokal	74.5	83.1	100	103.9	111.1	116.6	122.2	126.9
Gewasbeschermingsmiddelen	90.2	94.4	100	97.8	99.8	102.8	102.9	102.2
Fungiciden	95.2	96.4	100	96.5	98.4	104.0	103.3	105.0
Insecticiden	89.2	92.9	100	95.4	96.3	98.4	96.5	95.3
Herbiciden	85.0	92.6	100	100.1	102.7	103.0	104.8	101.6
Overige middelen	89.2	92.9	100	98.5	99	102.4	99.4	96.6
Veterinaire kosten	88.4	95.1	100	102.8	105.4	106.6	108.0	110.5
Diervoeders	100.7	105.3	100	130.4	145.3	120.2	126.6	157.9
Enkelvoudige voeders	96.3	107.1	100	142.1	164.8	128.2	134.9	180.7
Mengvoeders	101.0	105.1	100	129.7	144	119.7	126.1	156.5
Onderhoud werktuigen en machines	81.3	92.1	100	103.8	109.2	114.3	116.7	119.8
Onderhoud gebouwen	83.8	92.3	100	107.7	111.4	109.8	110.5	113.4
Algemene kosten	88.6	93.8	100	111.9	112.2	109.1	111.1	116.2
Investerings	87.7	94.0	100	105.2	109.3	111.7	113.3	113.8
Materialen	88.2	92.6	100	105.3	109.6	112.5	115.2	114.2
Gebouwen	87.2	94.8	100	105.3	109.6	111.7	112.6	114.0
Overige investeringen	88.4	95.1	100	102.8	105.4	106.6	108.0	110.5
Input totaal	89.6	94.7	100	114	123	112.9	116.7	128.4

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

7. Prijzen van producten

71. Akkerbouwproducten

71-a. Interventieprijzen voor granen, handelsgewassen en witte suiker, excl. BTW.

Intervention prices for cereals, industrial crops and sugar

	oogst						
	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
	euro per 100 kg						
Interventieprijzen							
zachte voertarwe	19.34	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
gerst	19.34	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
rogge	19.34	11.58	11.03	-	-	-	-
kool- en raapzaad	48.70	-	-	-	-	-	-
mais	-	11.58	11.03	10.13	10.13	10.13	10.13
witte suiker	63.45	61.37	63.19	63.19	40.44	40.44	40.44

Bron: EU en Productschap voor Granen, Zaden en Peulvruchten.

N.B.: Bovengenoemde prijzen gelden voor de maand augustus. De prijzen zijn gebaseerd op Europese standaardkwaliteit bij een vochtgehalte van 16% in het stadium van de groothandel.

T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.

71-b. Telersprijzen van granen

Growers prices of cereals

	voertarwe	rogge	voergerst	brouwgerst	haver
o o g s t	euro per 100 kg, af- boerderij				
1975	19.85	19.00	18.85	19.40	17.50
1980	21.85	21.35	20.75	21.35	20.35
1985	21.75	20.95	21.65	22.65	18.70
1990	17.35	16.70	16.90	20.35	16.95
1993	13.90	13.80	13.75	16.25	14.30
1994	14.45	14.20	13.75	16.60	12.90
1995	13.80	13.05	12.80	17.25	12.90
1996	13.10	13.25	13.10	14.80	13.30
1997	11.85	12.10	12.40	13.10	13.05
1998	11.65	10.75	11.70	13.05	11.45
1999	11.95	11.50	11.75	12.75	12.35
2000	11.00	10.30	10.95	12.50	12.00
2001	11.15	9.80	10.25	12.05	10.70
2002	9.60	8.55	9.15	11.95	9.95
2003	13.20	10.00	11.70	12.25	11.35
2004	9.60	8.55	9.45	10.05	9.80
2005	9.85	8.55	9.95	10.95	10.45
2006	13.25	11.35	12.25	14.35	14.05
2007	21.40	17.40	21.35	24.90	20.20
2008	12.95	11.90	12.10	15.10	13.30
2009	10.80	.	9.30	9.45	.
2010	19.50	.	18.25	19.95	.

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

Vanaf 2000 excl. BTW, t/m 1999 incl. BTW

N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit met een vochtgehalte van 16%.

M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.

Aankopen tegen dagprijs.

De prijzen zijn exclusief mede-verantwoordelijkheidsheffing.

71-c. Telersprijsen van peulvruchten en handelsgewassen

Growers prices of pulses and crops mainly for industrial purposes

	groene erwten	kapucijners	bruine bonen	karwij-zaad	blauw-maanzaad	koolzaad
o o g s t	euro per 100 kg, af-boerderij					
1975	27.50	29.25	54.40	64.65	.	40.55
1980	33.65	34.30	83.70	90.60	.	43.85
1985	37.65	37.65	74.85	160.65	.	51.75
1990	25.85	28.60	76.25	56.25	.	42.65
1995	15.60	47.65	99.85	110.05	.	18.55
1998	13.00	20.90	53.00	72.50	87.50	20.80
1999	15.80	22.15	51.00	82.50	78.50	17.00
2000	15.80	28.00	72.00	96.00	113.00	
2001	17.15	26.10	81.50	110.00	80.00	22.40
2002	14.00	28.75	82.00	101.50	84.00	19.03
2003	14.35	18.25	67.00	76.50	78.50	24.67
2004	12.50	21.00	43.00	67.00	87.00	22.46
2005	12.35	38.55	49.00	59.00	88.00	20.73
2006	14.90	23.40	79.00	61.00	119.00	24.45
2007	24.25	58.65	70.00	104.00	247.50	32.60
2008	18.10	.	76.50	155.50	148.50	28.95
2009	.	.	70.50	137.50	77.50	22.91
2010	.	.	63.00	140.50	141.00	34.19

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

Vanaf 2000 excl. BTW, t/m 1999 incl. BTW.

N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit, gewogen gemiddelde prijzen voor Nederland.

M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.

71-d. Telersprijsen van suikerbieten op basis 16% suikergehalte, excl. BTW

Growers prices of sugarbeets

oogst- jaar	basisprijs	contr.prijzen 1)		suiker- 2)	prijscorrectie		door telers	
	prijs	incl. nabetaling		gehalte	i.v.m. afwijkend		ontvangen prijs 2)	
		eenjarige	meerj.		suikergehalte			
	euro per 1000 kg	contr.	contr.	%	per %	per ton	bij 16%	bij werkelijk
					euro per 1000 kg		suiker	suiker-gehalte
1975	.	42.43	47.08	15.9	3.18	-0.32	48.89	48.57
1980	41.97	47.65	51.73	16.0	3.86	-	53.31	53.31
1985	49.87	48.10	56.50	16.2	4.40	0.88	56.88	57.76
1990	47.88	45.83	54.68	15.4	4.63	-2.78	45.92	43.14
1995	46.29	42.54	52.75	16.0	4.50	-	49.14	49.14
2000	47.67	40.27	52.07	16.3	4.57	1.37	44.70	46.05
2005	47.67	39.03	47.70	16.9	4.2	3.36	45.64	49.93
2006	.	.	.	16.4	5.1	1.71	43.29	45.01
2007	.	.	.	17.2	3.17	3.80	33.10	36.90
2008	.	.	.	17.3	5.00	6.00	33.44	39.44
2009	.	.	.	17.7	7.06	12.00	31.00	43.00
2010	.	.	.	17.0	4.76	4.76	37.40	42.16
2011 *)	.	.	.	17.0	5.77	5.77	43.40	49.17

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

*) Voorlopige cijfers

1) De contractprijzen zijn gebaseerd op de EG-suikerregeling, zij gelden voor het basisquotum inclusief afkoop pulp.

Vanaf 1987 prijzen voor zgn. mengprijzenbieten, geleverd binnen de toewijzing.

2) Resultaten op grotere akkerbouwbedrijven.

71-e. Telersprijsen van consumptie-aardappelen 1)
Growers prices of feeding potatoes

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	gemiddeld oogstjaar
oogst	euro per 100 kg												
1990	13.90	12.80	15.35	21.95	14.70	.	.	.	8.75	10.25	12.35	12.50	11.95
1991	13.30	14.90	13.30	10.30	12.80	.	.	.	9.65	10.65	11.90	11.60	10.65
1992	12.00	10.65	10.75	11.05	6.85	.	.	.	4.25	4.65	4.05	3.85	4.15
1993	4.10	3.55	3.35	4.70	4.75	.	.	.	4.75	5.25	7.00	7.45	8.70
1994	7.85	8.65	10.90	16.45	13.75	.	.	.	17.05	17.50	18.95	20.40	21.00
1995	24.40	25.00	23.95	23.75	21.35	.	.	.	11.20	12.50	11.75	11.25	10.10
1996	10.15	9.25	9.40	6.85	6.00	.	.	.	3.00	3.45	3.25	2.65	3.10
1997	3.65	3.10	3.00	2.90	2.95	3.20	.	.	4.90	5.65	8.45	9.40	8.30
1998	10.65	10.25	9.15	9.50	8.70	7.35	.	.	7.85	10.70	21.90	29.65	21.55
1999	28.10	25.45	27.05	25.20	21.70	23.05	.	.	4.90	5.50	6.65	4.95	4.15
2000	4.05	3.15	2.55	2.35	1.60	1.50	.	.	4.00	3.35	4.20	4.80	4.92
2001	4.90	4.90	5.20	5.65	8.15	5.40	.	.	10.65	10.65	11.20	11.65	11.30
2002	13.50	13.55	11.00	10.90	9.35	10.15	.	.	.	.	6.55	6.55	5.93
2003	6.05	5.10	4.60	5.45	5.75	4.75	.	.	13.85	14.65	15.45	13.20	14.80
2004	13.45	12.05	12.75	17.40	17.95	20.55	.	.	.	3.60	3.30	2.75	3.40
2005	2.65	2.75	3.15	3.90	3.25	6.80	.	.	.	10.90	10.90	11.25	13.39
2006	12.15	15.80	17.70	16.60	16.35	16.25	.	.	.	.	23.20	28.35	25.23
2007	29.30	30.10	28.40	27.85	22.60	10.15	.	.	.	9.30	9.45	9.40	9.01
2008	9.35	8.30	7.20	7.90	9.80	9.95	.	.	9.50	8.80	8.30	8.85	9.34
2009	9.70	9.75	9.00	9.35	10.65	10.95	.	.	.	8.40	8.25	9.00	9.39
2010	9.95	10.70	9.85	10.50	10.65	10.80	.	.	.	19.30	22.35	14.45	22.68
2011	28.15	26.70	25.40	22.50	23.25	24.65	.	.	.	4.50	4.50	4.90	

Bron: LEI Prijzen-informatie-

1) T/m 1999: 35 mm opwaarts incl. BTW ; vanaf 2000: 0 mm opwaarts excl. BTW.

71-f. Telersprijsen van fabrieksaardappelen, incl. BTW
Growers prices of industrial potatoes

	oogst									
	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011 *	
Onderwatergewicht 1), in gram	422	443	449	472	460	473	482	478	479	
Zetmeelgehalte, in %	16.6	17.6	17.9	19.1	18.5	19.2	19.7	19.4	19.5	
Benodigde hoeveelheid aardappelen voor 1000 kg zetmeel, in kg	5136	4832	4748	4449	4598	4437	4337	4379	4367	
	euro									
Prijs per 100 kg, af-boerderij 2)	5.54	6.47	5.67	5.45	5.50	5.54	4.52	5.45	5.79	

Bron: LEI Bedrijfsuitkomsten en Financiële positie; Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens.

N.B.: Resultaten op akkerbouwbedrijven.

*) Voorlopige cijfers

1) Droge stof-gehalte van 5050 gram aardappelen

2) Berekeningen op basis van 400 gram onderwatergewicht.

71-g. Prijzen van suiker
Prices of sugar

	Datum van ingang	EU-Richtprijs	EU interventie prijs	Producenten 1) prijs af fabriek	Vracht 2)	Accijns	BTW-tarief %	
Seizoenen		euro per 100 kg						
1990/91	1-7-1990	66.78	66.45	76.30		2.50	3.94	6
	11-10-1990	67.15	66.81	76.30		2.50	3.94	6
	15-10-1990	67.15	66.81	76.67		2.50	3.94	6
1991/92	1-8-1991	67.15	66.81	77.82		2.50	3.94	6
	1-1-1992	67.15	66.81	77.82		2.61	3.94	6
1992/93	1-10-1992	67.15	66.81	78,96 3)		2.61	3.94	6
	1-1-1993	67.15	66.81	78.96		2.61	-	6
1993/94	1-7-1993	66.29	67.20	78.96		2.61	-	6
	1-10-1993	66.29	67.20	79.46		2.61	-	6
1994/95	1-7-1994	66.29	66.60	79.46		3.06	-	6
	1-12-1994	66.29	66.60	79.47		2.61	-	6
1995/96	1-7-1995	64.58	64.89	79.47		2.61	-	6
	17-7-1995	64.58	64.89	78,54 4)		2.61	-	6
	1-1-1996	64.58	64.89	79.11		2.61	-	6
1996/97	1-7-1996	64.70	63.92	79.11		2.61	-	6
	2-7-1996	64.70	63.92	78.67		2.61	-	6
	1-1-1997	65.83	65.03	79,46 5)		2.61	-	6
1997/98	1-2-1997	66.24	65.44	79,45 6)		2.61	-	6
	1-7-1997	66.51	65.20	80,02 5)		2.61	-	6
	1-8-1997	67.38	66.05	80,02 6)		2.61	-	6
1998/99	1-7-1998	67.38	66.05	80,02 6)		2.61	-	6
	1-1-1999 7)	66.50	65.19	80,02 6)		2.61	-	6
1999/2000	1-7-1999	66.50	65.19	80,02 6)		2.61	-	6
2000/01	1-7-2000	66.50	65.19	80.02		2.61	-	6
2001/02	1-7-2001	8)	63.19	80.02		2.61	-	6
2002/03	1-7-2002	8)	63.19	82,52 9)		2.38	-	6
2003/04	1-7-2003	8)	63.19	82,52 9)		2.38	-	6
2004/05	1-7-2004	8)	63.19	82,52 9)		2.38	-	6
2005/06	1-7-2005	8)	63.19	82,52 9)		2.38	-	6
2006/07	1-10-2006	8)	63,19 10)	72.67 9)		2.38	-	6
2007/08	1-10-2007	8)	63,19 10)	72.67 9)		2.38	-	6
2008/09	1-10-2008	8)	54,15 10)	70,70 9)		2,50	-	6
2009/10	1-10-2009	8)	40,44 10)	52,60 9)		2.5	-	6
2010/11	1-10-2010	8)	40,44 10)	52,50 9)		2.5	-	6

Bron: Hoofdproductschap akkerbouw

NB. Vanaf 1-7-1996 zijn de landbouwkoersen (groene koersen) regelmatig gewijzigd.

Met deze wijzigingen is bij de nieuwe af-fabrieksprijzen van de ondernemingen bij de omrekening van de EG-richtprijs en interventieprijs rekening gehouden.

1) Prijs af-fabriek, basis 1 kg verpakking en papieren wikkel van 10 x 1 kg.

2) Franco thuis, tot 1-1-'92 levering tussen 5 en 15 ton; vanaf 1-1-'92 levering tussen 10 en 15 ton.

3) Suiker Unie 1-10-'92; CSM Suiker 15-10-'92.

4) Suiker Unie 17-7-'95; CSM Suiker 1-9-'95.

5) Van 1-1-'97 tot 1-1-2000 Sucrea i.p.v. Suiker Unie.

6) CSM Suiker.

7) Invoering Euro.

8) Sinds 1 juli 2001 is de richtprijs voor suiker geschrapt.

9) Voor het afhalen aan de fabriek wordt een premie berekend van 2,16 Euro/100 kg.

Vanaf 2007/2008 schatting productschap akkerbouw dus geen marktprijs van suikerunie

10) per 1 juli 2006 is de interventieprijs voor suiker vervangen door een referentieprijs

72. Tuinbouwproducten

72-a. Gemiddelde telersprijzen 1) in eurocent van enkele belangrijke groenten- en fruitsoorten, excl. BTW

Average auction-/growers prices of some important types of vegetables and fruit

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Groenten						
Aardbei glas kg 1)	.	341	305	341	333	372
Aardbei tunnel kg	.	.	283	314	287	314
Aardbei open grond kg	.	.	217	201	198	210
Asperge kg	375	385	329	437	334	443
Aubergine kg	82	89	110	81	69	87
Komkommer stuk	25	24	23	21	19	26
Kool rood kg	20	31	50	30	18	22
Kool wit kg	15	14	12	12	13	.
Paprika geel kg	104	141	137	114	86	103
Paprika groen kg	89	118	113	109	71	91
Paprika oranje kg	100	142	164	132	91	131
Paprika rood kg	99	144	151	130	77	119
Peen was kg	7	7	8	9	7	9
Peen winter kg	12	19	13	15	17	.
Prei kg	83	94	48	52	52	75
Selderij knol kg	11	12	18	15	12	22
Tomaat rond los kg	66	70	68	63	56	77
Tomaat rond tros kg	79	81	78	73	67	95
Tomaat vlees tros kg	77	79	87	86	63	88
Sla ijsberg stuk	24	33	18	22	15	27
Spruitkool kg	51	53	43	41	37	.
Ui zaai kg	6	13	16	9	8	20
Ui plant kg	24	23	26	21	22	39
Witlof kg	83	93	71	57	60	.
Fruit						
Appel kg	22	33	34	42	30	34
Peer kg	49	48	35	63	53	46

Bron: Bedrijveninformatienet LEI

1) in 2006 aardbei totaal

72-b. Gemiddelde veilingprijzen van enkele belangrijke snijbloemen en potplanten, excl. BTW
Average auction prices of some important types of cut-flowers and potted plants

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011
euro per 100 stuks									
<i>Snijbloemen</i>									
Alstroemeria	14	15	16	16	16	14	15	17	16
Amaryllis	.	14	16	20	20	27	81	74	79
Anjer	.	.	.	13	12	16	16	18	17
Anthurium	60	52	70	80	62	64	49	43	46
Calla	.	.	.	.	.	53	51	42	47
Chrysant, tros	17	22	24	23	19	22	22	21	22
Chrysant, geplozen	22	25	28	33	29	36	39	38	38
Cymbidium	.	.	.	70	102	184	223	233	222
Eustoma russellianum (per stuk)	.	.	.	25	25	31	31	31	33
Freesia	8	10	11	12	12	14	13	15	15
Gerbera	19	21	21	19	15	15	17	15	14
Gladiool	.	.	.	10	9	10	13	15	16
Helianthus	.	.	.	.	.	29	27	26	25
Hydrangea	.	.	.	.	.	.	97	104	105
Iris	8	11	11	10	10	10	10	12	10
Lelie	.	.	.	32	33	40	45	48	49
Narcis	4	5	8	6	8	8	10	12	19
Paeonia	.	.	.	.	.	.	39	34	37
Roos	10	.	.	15	16	24	29	34	36
Tulp, gesneden	8	10	11	12	14	16	13	14	13
<i>Potplanten</i>									
Begonia	62	79	93	93	95	101	116	107	113
Chrysalidocarpus	.	.	.	.	.	.	399	393	372
Chrysant	26	39	63	66	73	74	76	77	75
Cyclamen	91	117	131	107	95	97	96	85	77
Dendrobium	.	.	.	.	.	.	380	357	391
Dracaena	.	134	181	175	164	183	163	164	169
Ficus	.	116	207	194	180	167	167	190	208
Flamingoplant	.	.	.	.	.	340	359	299	309
Gerbera	.	.	.	.	.	.	82	84	84
Guzmania	.	.	.	.	.	.	189	160	157
Hedera (klimop)	.	.	.	56	37	56	22	64	63
Hortensia	.	.	.	.	288	280	271	259	253
Hyacinth	.	.	.	.	.	58	51	50	58
Kalanchoë	.	.	.	49	49	59	61	63	69
Phalaenopsis	.	.	.	.	.	464	490	374	397
Poinsettia	89	90	119	134	107	103	105	109	112
Roos	.	.	.	.	.	97	108	110	120
Spathiphyllum	.	.	.	167	138	137	119	107	109
Zantedeschia	.	.	.	.	.	.	315	269	264
Zamioculcas	.	.	.	.	.	.	231	178	201
<i>Tuinplanten</i>									
Dwergcypres	.	.	.	.	.	64	62	76	79
Fuchsia	.	.	.	.	.	88	107	124	119
Geranium	.	.	.	.	.	52	51	59	56
Hydrangea	.	.	.	.	.	.	276	310	316
Osteospermum	.	.	.	.	.	61	68	73	63
Buxus	.	.	.	.	.	136	144	232	212
Petunia	.	.	.	.	.	37	49	72	61
Skimmia	.	.	.	.	.	206	148	181	169
Viola	.	.	.	.	.	16	25	37	35

Bron: Productschap voor Siergewassen. M.i.v. 1986 Vereniging van Bloemveilingen in Nederland.

N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden. Vanaf 1980 excl. Vleuten.

Vanaf 2011 Flora Holland

M.i.v. 1980 berekend op basis van binnenlandse productie.

73. Melk en zuivelproducten

73-a. Interventieprijzen voor zuivelproducten, excl. BTW

Threshold- and intervention prices and subsidies of dairy products

	17-6-1991	1995/96	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2011/12
	euro per 100 kg 1)						
Boter 1e kwaliteit	352.41	318.74	328.20	282.44	246.39	246.39	246.39
Mager melkpoeder, extra kwaliteit	207.55	199.60	205.52	184.97	169.80	169.80	169.80

1) Interventieprijzen franco koelhuis/opslagplaats incl. verpakking

Bron: EU en Productschap voor Zuivel.

N.B.: T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwoers.

73-b. Opbrengstprijzen van melk, excl. BTW

Producers prices of milk

	2000	2003	2004	2005	2008	2009	2010
	euro per 100 kg, af boerderij						
Richtprijs bij 3,7% vet 1)	30.16	30.16	28.4	26.65	21.39	.	.
Ontvangen door veehouders 2)							
- bij 3,7 % vet	29 .56	31 .07	28 .83	28 .04	31.76	25.17	31.41
- bij gemiddeld vet	32 .87	33 .17	32 .30	31 .44	35.14	27.06	33.72

Bron: Productschap voor Zuivel.

1) richtprijs per seizoen juli-juni

2) indicatieve prijs.

Toelichting

De gemiddelde netto-opbrengst wordt voor elk jaar door het Productschap voor Zuivel berekend.

Hierbij wordt uitgegaan van de bruto-opbrengst d.w.z. de verkoopprijzen voor consumptiemelk en de marktprijzen voor industrieproducten.

De bruto-opbrengst wordt verminderd met de kostenfactoren, zoals aanvoer, verwerkings- en verpakkingskosten enz., zodat uiteindelijk de gemiddelde netto-opbrengst resulteert.

In de kolom ontvangen door veehouders zijn de prijzen vermeld, die de veehouders uiteindelijk (gemiddeld over het gehele land) ontvangen hebben, inclusief nabetalingen en bijschrijvingen op het ledenkapitaal.

73-c. Gemiddelde netto-opbrengstprijzen van melk 1) per maand, excl. BTW

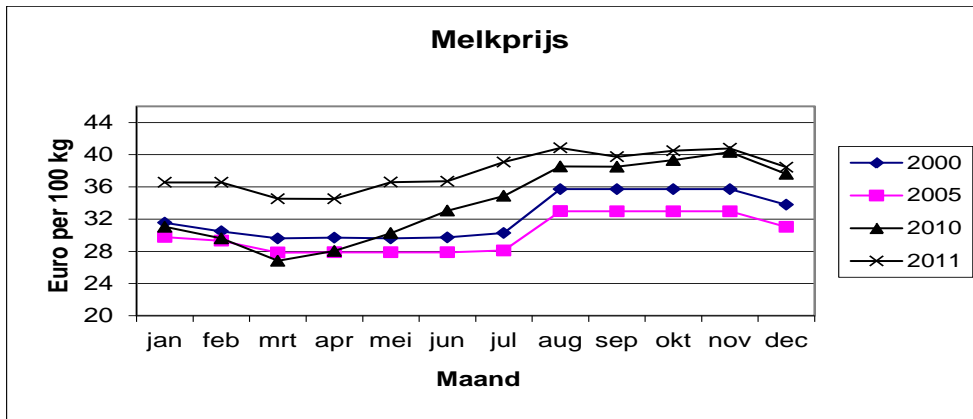
Average nett-producers prices of milk by month

	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011
	euro per 100 kg						
Januari	31.55	29.78	28.60	39.79	28.67	31.05	36.56
Februari	30.47	29.32	28.88	39.58	27.36	29.60	36.57
Maart	29.61	27.84	27.22	36.99	22.62	26.82	34.53
April	29.69	27.87	27.58	35.78	22.61	28.04	34.52
Mei	29.61	27.87	27.58	34.79	22.62	30.27	36.60
Juni	29.72	27.87	28.59	33.01	21.58	33.05	36.70
Juli	30.28	28.10	31.09	33.46	23.18	34.88	39.09
Augustus	35.73	32.98	38.55	38.55	26.99	38.53	40.84
September	35.72	32.97	42.54	37.92	28.02	38.51	39.75
Oktober	35.72	32.97	45.51	37.38	30.09	39.33	40.50
November	35.72	32.97	46.53	36.37	33.40	40.32	40.78
December	33.78	31.02	43.79	33.07	33.74	37.60	38.44
gemiddeld	32.22	30.09	34.61	36.36	26.68	33.91	37.86

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) Prijs incl. nabetaling, heffingen en toeslagen en bij gemiddeld vet.

73-d. Officiële Nederlandse zuivelnoteringen, excl. BTW

Official Dutch dairy quotation

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Verse boter	3.67	3.78	3.23	3.22	3.17	2.80	2.49	3.47	3.94
Vol spray melkpoeder	2.36	2.75	2.50	2.73	2.85	2.41	2.04	2.69	3.00
Mager spray melkpoeder, voor mens. consumptie	1.55	2.07	2.05	2.22	2.53	1.97	1.76	2.17	2.39
voor veevoeder	1.51	2.04	1.91	2.09	2.42	1.93	1.56	2.00	2.20
Spray weipoeder	0.35	0.47	0.32	0.49	0.52	0.56	0.48	0.68	0.86

N.B.: De "Commissie officiële Nederlandse zuivelnoteringen" stelt wekelijks voor een aantal zuivelproducten noteringen vast. Bovenstaand overzicht is samengesteld uit de wekelijkse noteringen.

73-e. Marktnoteringen van kaas, excl. BTW

Market quotations of cheese

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
euro per kg									
Boerenkaas 1) Gouda 16 kg	3.20	3.65	3.65	3.65	3.95	3.85	4.50	3.80	4.45

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) T/m 1991 gewogen gemiddelde noteringen van 1e en extra kwaliteit kaas. Vanaf 1992 gemiddelde noteringen 16 kg 1e soort.

74. Vee en vlees (excl. Vleespluimvee)

74-a. Gemeenschappelijke prijzen in de sector vee en vlees

Common market prices for cattle and meat

	2000/'01	2001/'02	2004/'05	2006/'07	2007/'08	2008/'09
euro per 100 kg geslacht gewicht						
Runderen voor de slacht:						
interventieprijs	175.07	162.70	.	.	.	.
publieke interventieprijs	.	.	84.24	84.24	84.24	84.24
basisprijs	.	.	120.10	120.10	120.10	120.10
Varkens 1)						
basisprijs	150.94	150.94	150.94	150.94	150.94	150.94

Bron: EU

1) De datum van ingang van de basisprijs voor varkensvlees is steeds 1 november.

74-b. Marktprijzen van gebruiksvee, incl. BTW

Market prices of store cattle

	1980	1990	1995	2000 2)	2005	2009	2010	2011
Guste pinken en vaarzen								
12 t/m 18 maanden	567	599	480	350	545	420	420	540
Melk-en kalfkoeien:								
vaarzen tot 2 jaar								
hoogdrachtig 7 mnd	951	908	895	690	855	830	910	985
koeien drachtig van 2e kalf								
hoogdrachtig 7 mnd 1)	1 069	1 035	865	675	810	750	715	950

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

Toelichting

Het begrip "marktprijzen" moet in ruime zin worden opgevat. Onder "markt" wordt niet alleen de veemarkt verstaan, maar ook bijv. een boer-derij, dus over het algemeen de plaats waar vraag en aanbod elkaar ontmoeten.

1) Vanaf 2007 alleen 1e soort.

2) Vanaf 2000 prijzen exclusief BTW

74-c. Marktprijzen van vleesvee, incl. BTW

Market prices of slaughter cattle

	aanhoudings- %	1980	1990	1995	2000 1)	2005	2009	2010	2011
Vette kalveren									
euro per kg geslacht gewicht									
1e kwaliteit		.	4.70	4.65	4.55	4.20	4.30	4.55	5.05
2e kwaliteit		.	4.20	4.25	4.25	3.85	3.95	4.15	4.65
Vleesstieren									
ca. 2-4 jaar									
extra kwaliteit	60 e.m.	3.15	3.45	3.15	2.75	2.75	3.15	3.00	3.25
1e kwaliteit	55 tot 60	2.95	3.50	2.90	2.55	2.35	2.65	2.50	2.80
2e kwaliteit	50 tot 55	2.75	2.95	2.70	2.40	2.20	2.40	2.35	2.50
Vleeskoeien									
extra kwaliteit	60 e.m.	3.35	3.45	3.10	.	.	.	.	.
1e kwaliteit	57 tot 60	3.10	3.20	2.65	2.35	2.15	2.30	2.25	2.55
2e kwaliteit	54 tot 57	2.80	2.75	2.35	2.00	1.95	1.95	1.95	2.35
3e kwaliteit	50 tot 54	2.55	2.45	2.10	1.50	1.55	1.60	1.60	1.95

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

1) vanaf 2000 prijzen exclusief BTW

74-d. Marktprijzen van schapen, incl. BTW*Market prices of sheep*

	eenheid	1980	1990	1995	2000 1)	2005	2009	2010	2011
Lammeren:									
weide-	stuk	64.00	57.00	57.00	.	.	.	.	.
slachtrammen	kg gesl.	.	3.55	3.45	3.60	3.65	3.90	4.00	4.35
slachtooien	kg gesl.	.	3.15	3.25	3.15	3.00	3.35	3.55	4.05
zuig-	kg gesl.	4.55	4.20	4.15	4.20	.	4.70	5.05	5.35
Vette schapen:									
18 mnd. en ouder	kg gesl.	2.30	1.85	1.95	1.85	1.65	2.40	2.40	2.95

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

1) vanaf 2000 prijzen exclusief BTW

74-e. Marktprijzen 1) van varkens, incl. BTW*Market prices of pigs*

		1980	1990	1995	2000 5)	2005	2009	2010	2011
Biggen: af-fokker 2)	euro per stuk								
23 kg	45.70	46.80	39.55	37.85	41.50	40.35	35.10	33.95	
Vleesvarkens 3)	euro per kg								
Geslacht gewicht: 4)									
75 tot 95 kg	1.60	1.55	1.35	1.23	1.24	1.27	1.24	1.39	
Zeugen voor de slacht									
Levend gewicht:									
boven 160 kg:									
1e kwaliteit	1.15	1.10	0.95	0.67	0.70	0.75	0.73	0.79	

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

1) Vanaf 1991 inclusief toeslagen.

2) T.m. 1985 bij 22 kg franco mester.

3) M.i.v. 1989 gewichtsklassen gewijzigd.

4) Geclassificeerde varkens; vermelde gewichtsklasse geldt vanaf het jaar 2000, voordien lagere gewichtsklassen.

5) Vanaf 2000 prijzen exclusief BTW

74-f. Marktprijzen van paarden voor de slacht, incl. BTW*Market prices of horses*

	1980	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Jonge paarden	2.80	2.65	1.95	1.90	1.25	1.00	1.05	1.10
Oude paarden	2.65	2.35	1.75	2.00	1.55	1.00	1.05	1.15

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

75. Eieren en vleespluimvee

75-a. Producentenprijzen van vleespluimvee en kippeneieren per jaar, excl. BTW

Producers prices of table poultry and hen eggs per year

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
euro per kg levend gewicht								
V l e e s p l u i m v e e								
Vleeskuikens:								
integratieprijzen 1601 gram 1)	0.60	0.70	0.63	0.79	0.83	0.78	0.79	0.88
vrije kuikens	0.65	0.72	0.64	0.81	0.81	0.78	0.81	0.87
Totaal gewogen gemiddelde prijs								
Vleeskippen:								
oude legkippen								
lichte bruine 2)	0.17	0.08	0.05	0.14	0.21	0.23	0.18	0.21
lichte witte	0.13	0.05	0.04	0.10	0.17	0.19	0.14	0.17
vleeskuikenmoederdieren	0.37	0.36	0.24	0.40	0.48	0.40	0.39	0.42
Totaal gewogen gemidd. prijs	0.19	0.14	0.10	0.22	0.26	0.27	0.24	0.27
euro per kg								
K i p p e n e i e r e n, excl. contracten								
kooieieren consumptie (wit en bruin)	0.74	0.52	0.66	0.84	0.82	0.90	0.70	0.66
scharreleieren consumptie (wit en bruin)		0.63	0.70	0.89	0.89	1.12	0.96	0.74

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) T/m 1983 inkooprijzen van slachterijen van gecontracteerde kuikens tot 1400 gram.

2) T/m 1990 "middelzware" vleeskippen.

75-b. Producentenprijzen van vleespluimvee en kippeneieren per maand, excl. BTW
Producers prices of table poultry and hen eggs per month

	jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Vleeskuikens (contract) per kg levend gewicht 1)												
2000	0.56	0.56	0.57	0.58	0.59	0.60	0.61	0.62	0.63	0.63	0.64	0.65
2001	0.67	0.69	0.72	0.73	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.72	0.71
2002	0.68	0.65	0.64	0.63	0.63	0.63	0.64	0.64	0.63	0.63	0.63	0.63
2003	0.63	0.62	0.62	0.62	0.62	0.63	0.64	0.66	0.66	0.66	0.65	0.63
2004	0.63	0.63	0.64	0.64	0.64	0.65	0.66	0.66	0.67	0.67	0.67	0.66
2005	0.66	0.65	0.65	0.67	0.68	0.71	0.73	0.74	0.75	0.74	0.70	0.65
2006	0.61	0.60	0.59	0.58	0.59	0.63	0.64	0.65	0.65	0.66	0.67	0.68
2007	0.69	0.71	0.73	0.75	0.78	0.80	0.80	0.80	0.82	0.83	0.83	0.83
2008	0.83	0.83	0.83	0.84	0.84	0.85	0.85	0.83	0.83	0.83	0.80	0.78
2009	0.78	0.78	0.79	0.79	0.79	0.79	0.81	0.81	0.80	0.78	0.73	0.72
2010	0.73	0.73	0.74	0.75	0.76	0.78	0.80	0.81	0.81	0.81	0.82	0.83
2011	0.84	0.85	0.86	0.88	0.89	0.88	0.88	0.88	0.89	0.89	0.88	0.88
Vleeskippen per kg levend gewicht 1)												
2000	0.13	0.25	0.24	0.17	0.12	0.11	0.10	0.14	0.22	0.28	0.30	0.28
2001	0.36	0.46	0.47	0.34	0.27	0.15	0.14	0.24	0.30	0.32	0.25	0.23
2002	0.29	0.30	0.28	0.20	0.15	0.18	0.09	0.09	0.10	0.10	0.08	0.09
2003	0.13	0.14	0.09	0.06	0.13	0.13	0.07	0.12	0.27	0.28	0.27	0.19
2004	0.18	0.23	0.19	0.08	0.04	0.09	0.11	0.14	0.17	0.14	0.15	0.14
2005	0.17	0.18	0.17	0.11	0.06	0.07	0.08	0.16	0.27	0.22	0.14	0.15
2006	0.21	0.16	0.03	0.06	0.05	0.04	0.04	0.06	0.12	0.18	0.18	0.15
2007	0.17	0.18	0.21	0.17	0.16	0.14	0.13	0.19	0.26	0.31	0.37	0.34
2008	0.32	0.35	0.30	0.27	0.22	0.19	0.17	0.19	0.24	0.20	0.33	0.31
2009	0.32	0.35	0.34	0.30	0.24	0.23	0.20	0.20	0.26	0.33	0.29	0.24
2010	0.26	0.30	0.29	0.22	0.19	0.18	0.16	0.13	0.20	0.29	0.28	0.31
2011	0.29	0.23	0.29	0.24	0.16	0.15	0.17	0.29	0.37	0.37	0.33	0.30
Kippeneieren kooi consumptie (wit en bruin) per kg, excl. contracten												
2000	0.68	0.78	0.93	0.74	0.66	0.64	0.67	0.72	0.73	0.75	0.80	0.80
2001	0.78	0.77	0.80	0.69	0.56	0.59	0.59	0.61	0.64	0.72	0.80	0.88
2002	0.83	0.79	0.74	0.57	0.61	0.56	0.58	0.62	0.69	0.79	0.84	0.85
2003	0.72	0.75	0.90	0.90	0.74	0.68	0.65	0.76	1.25	1.29	1.23	1.27
2004	0.89	0.82	0.69	0.40	0.44	0.43	0.41	0.30	0.44	0.36	0.40	0.56
2005	0.38	0.46	0.51	0.37	0.38	0.43	0.48	0.60	0.65	0.67	0.65	0.67
2006	0.65	0.72	0.75	0.65	0.53	0.54	0.50	0.62	0.70	0.74	0.81	0.78
2007	0.73	0.83	0.85	0.68	0.65	0.69	0.77	0.81	0.96	0.99	1.08	1.04
2008	1.02	1.02	0.91	0.71	0.68	0.70	0.67	0.74	0.76	0.81	0.85	0.93
2009	0.79	0.85	1.01	0.91	0.84	0.82	0.81	0.83	0.91	0.98	1.02	0.99
2010	0.93	1.10	1.14	0.86	0.66	0.60	0.39	0.50	0.64	0.51	0.53	0.57
2011	0.43	0.58	0.67	0.47	0.46	0.53	0.71	0.75	0.68	0.69	0.89	1.06
Kippeneieren scharrel consumptie (wit en bruin) per kg, excl. contracten												
2005	0.61	0.66	0.71	0.53	0.48	0.50	0.53	0.65	0.69	0.71	0.69	0.78
2006	0.68	0.76	0.77	0.67	0.57	0.58	0.53	0.65	0.76	0.78	0.86	0.85
2007	0.77	0.85	0.89	0.76	0.72	0.76	0.80	0.84	0.98	1.06	1.16	1.16
2008	1.06	1.07	0.94	0.78	0.74	0.76	0.74	0.80	0.86	0.90	0.96	1.13
2009	1.04	1.11	1.27	1.14	0.96	0.92	0.90	1.01	1.11	1.19	1.34	1.48
2010	1.45	1.55	1.53	1.08	0.87	0.83	0.63	0.70	0.77	0.69	0.68	0.78
2011	0.62	0.64	0.75	0.64	0.53	0.58	0.72	0.80	0.77	0.76	0.92	1.08

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

1) Gewogen gemiddelden.

76. Prijsindexcijfers

76-a. Prijsindexcijfers van de afzet van de land- en tuinbouw, excl. BTW, 2005 = 100

Agri- and horticultural sales, indices

	2001	2003	2005	2008	2009	2010	2011
Granen	115.5	118.6	100	166.5	108.2	164.5	198.1
Zachte tarwe en spelt	115.9	121.6	100	166.9	114.6	166.6	200.5
Brouwgerst	114.7	112.6	100	165.7	95.2	160.3	193.2
Suikerbieten (industr. verwerking)	129.9	100.2	100	70.1	83.1	89.1	106.9
Verse groenten	113.7	129.1	100	105.4	84.2	112.6	95.9
Bloemkool	108.7	126.8	100	105.5	102.2	94.2	98.8
Tomaten	79.5	125.5	100	85.7	67.6	96.6	60.6
Komkommers	76.3	104.4	100	76.0	72.3	92.0	59.9
Consumptie-aardappelen	108.1	123.6	100	117.6	124.5	173.1	179.5
Pootaardappelen	116.6	112.5	100	173.3	150.6	146.3	168.4
Zetmeelaardappelen	87.5	97.5	100	83.9	80.3	91.2	98.7
Vers fruit	117.8	126.9	100	148.2	116.9	117.6	120.0
appelen	106.6	150.2	100	173.5	120.3	144.3	176.8
peren	133.9	114.6	100	155.8	128.1	106.9	91.5
Rundvee, slachtdieren	84.5	95.4	100	103.6	100.3	103.1	118.1
Varkens, slachtdieren	107.4	82.5	100	112.1	102.0	99.8	111.9
Schape en geiten, slachtdieren	113.1	102.0	100	107.5	108.5	112.8	124.3
Vleeskuikens	106.9	94.5	100	119.1	112.3	116.3	128.5
Overig vleespluimvee	117.4	99.0	100	133.8	137.5	128.8	136.8
Dierlijke producten	111.9	107.0	100	123.3	99.2	113.8	124.0
Melk	111.9	107.0	100	121.7	93.4	111.4	123.8
Eieren	121.9	161.6	100	153.1	180.6	149.1	126.9
Overige dierlijke producten	57.4	107.5	100	106.6	91.4	108.1	124.0
Plantaardige output (incl groente en fruit)	106.4	109.4	100	111.4	102.5	115.8	116.6
Dierlijke opbrengsten	106.2	97.7	100	110.6	103.8	108.4	120.1
Agrarische output (incl groente en fruit)	106.3	104.2	100	113.7	102.1	112.5	118.1

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

8. Inkomen en financiering

Toelichting

Productiewaarde en agrarisch inkomen (rubriek 81).

Met de invoering in 1999 van de nieuwste internationale richtlijnen, zoals vastgelegd in het Europees Systeem van Nationale en Regionale rekeningen 1995 (ESR 1995) hebben de Nederlandse Nationale rekeningen een ingrijpende wijziging ondergaan.

De revisie was o.a. nodig i.v.m. nieuwe economische ontwikkelingen en ter bevordering van internationale vergelijkbaarheid. De bepaling van de productiewaarde van landbouw is ook aangepast en de afbakening van deze bedrijfstak gewijzigd. Zo zullen landbouwactiviteiten van andere bedrijfstakken niet meer onder landbouw worden geregistreerd.

Een uitgebreide beschrijving is te vinden in de CBS-publicatie Nationale rekeningen Revisiepublicatie ESR 1995.

Bedrijfsresultaten (rubrieken 83).

Het Bedrijven-Informatienet van het LEI - de bron van de tabellen onder genoemde rubrieken - heeft een grondige herziening ondergaan. Het gevolg daarvan is dat de cijfers van de jaren vóór 2001 niet geschikt zijn voor vergelijking met de cijfers die thans worden gepresenteerd. Reden waarom de eerdere resultaten niet meer zijn opgenomen.

Bij de herziening is zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij (internationale) accountancy-regels voor financiële verslaggeving.

De afbakening van de steekproefbedrijven is verlegd van een bedrijfsomvang tussen 16 en 800 nge's naar 13,8 en 1036 nge's.

Vanaf 2010 wordt overgestapt op de NSO typering en geldt een ondergrens van 25000 Euro standaardopbrengst (SO) en is er geen bovengrens meer (zie toelichting hoofdstuk 2, en tabel 134-a).

De bedrijfsresultaten worden - anders dan voorheen - van zowel land- als tuinbouwbedrijven per kalenderjaar weergegeven. Verder wordt thans uitgegaan van de werkelijke BTW-situatie op de bedrijven en ook van de werkelijke pacht- en eigenaarslasten.

Zie voor nadere informatie de website <http://www.lei.wur.nl/NL/statistieken/binternet/>

Voor vergelijking met resultaten van bedrijven in de EU-landen zie:

http://europa.eu.int/comm/agriculture/rica/index_en.cfm

81. Productie- en toegevoegde waarde

81-a Toegevoegde waarde in de landbouw en het agrarisch inkomen

Value added and income in agriculture

	1995	2000	2005	2008	2009	2010*	2011*
	mln euro						
A. Totale productie (basisprijzen)	18840	19923	20789	24396	22791	24850	25433
Akkerbouwgewassen	2016	1767	1809	2085	2068	2421	2611
Granen	230	237	167	290	207	266	280
Aardappelen	788	645	783	1010	1017	1277	1187
Suikerbieten	315	303	263	200	273	243	327
Industriële gewassen n.e.g.	72	61	108	63	87	93	71
Veevoedergewassen	610	522	488	521	484	542	746
Tuinbouwgewassen	6564	7860	8365	9334	8777	9810	9451
Verse groenten (incl. uien)	1797	1952	1898	2039	1698	2308	1838
Vers fruit	297	322	402	638	546	595	619
Bloemen en planten	4084	5105	5653	6214	6023	6399	6361
Andere gewassen	386	480	412	443	511	508	633
Veehouderijproducten	8922	8581	8323	9761	8720	9335	10043
Rundvee	1560	1250	1522	1507	1507	1431	1511
Varkens	2584	2336	2113	2583	2434	2390	2649
Paarden	14	36	23	16	14	14	15
Schapen en geiten	97	120	182	122	127	150	147
Pluimvee	613	685	546	738	730	753	707
Andere dieren	11	14	15	18	20	27	26
Melk	3649	3664	3545	4221	3269	3992	4425
Eieren	343	402	253	413	490	419	371
Andere dierlijke producten	51	74	124	142	129	159	192
Agrarische dienstverlening	1244	1600	2171	2728	2766	2824	2852
Overige goederen en diensten	95	115	121	489	460	460	475
B. Verbruik van grondstoffen en diensten (inclusief interne leveringen) 1)	10089	11193	12551	16186	15518	16176	17402
C. Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	8751	8730	8238	8210	7273	8674	8030
In % bruto binnenlands product	3.2	2.3	1.85	1.6	1.4	1.6	1.5
Afschrijvingen	2149	2410	2696	2965	3042	3111	3138
D. Toegevoegde waarde (netto, basisprijzen)	6602	6320	5542	5245	4232	5563	4893
Niet-productgebonden subsidies	173	137	289	814	808	768	948
EU regelingen	28	37	186	746	708	662	844
Overige subsidies	145	100	103	68	100	106	104
Niet-productgebonden belastingen	313	355	438	439	540	552	539
E. Agrarisch inkomen/toegevoegde waarde (Netto factorkosten)	6463	6102	5393	5620	4500	5779	5302
Lonen	1272	1524	1744	1947	1959	1981	2015
Sociale lasten	196	381	530	572	610	623	649
Gemengd inkomen (netto)	4995	4198	3119	3101	1931	3175	2638
F. Productgebonden subsidies	366	271	513	165	193	101	63
EU regelingen	326	235	469	108	130	51	12
Overige subsidies	40	36	44	57	63	51	51
Productgebonden belastingen	18	21	26	69	64	48	71
EU regelingen	18	21	26	41	43	17	39
Overige belastingen	-	-	-	28	21	31	31
G. Toegevoegde waarde (netto, marktprijzen)	6255	6070	5055	5149	4102	5509	4900

Bron: CBS Landbouwrekeningen

81-b. Landbouwproductie en toegevoegde waarde; mutaties t.o.v. het voorgaande jaar
Agricultural production and value added, indices

	hoeveelheidsmutaties							
	1996	2000	2004	2005	2008	2009	2010*	2011*
Totale productie (basisprijzen)	-0.6	0.8	3.8	-0.4	3.3	1.9	0.7	-0.5
akkerbouwgewassen (incl. uien) 1)	-2.0	19.8	6.1	-2.8	8.0	4.3	-2.8	0.2
tuinbouwgewassen (invl uien) 2)	-1.1	-0.2	3.1	-0.1	1.2	1.6	0.7	-0.4
veehouderijproducten	0.1	-3.4	5.4	-0.2	2.1	2.0	1.0	-0.8
agrarische dienstverlening	-1.0	3.1	-1.4	-0.6	5.3	1.1	1.8	-0.6
overige goederen en diensten	3.1	4.8	0.8	0.8	52.5	-1.0	3.0	-0.7
Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen)	1.1	0.1	2.5	-0.4	4.0	0.3	1.7	-1.7
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	-2.5	1.8	5.7	-0.5	2.2	5.1	-1.5	1.6
	prijsmutaties							
	1996	2000	2004	2005	2008	2009	2010*	2011*
Totale productie (basisprijzen)	4.5	4.4	-4.0	2.4	0.2	-8.3	8.3	2.9
akkerbouwgewassen (incl. uien) 1)	-21.9	-24.0	-15.2	-5.8	-16.7	-4.9	20.4	7.6
tuinbouwgewassen (invl uien) 2)	11.9	5.8	-7.6	3.0	-1.9	-7.4	11.0	-3.3
veehouderijproducten	6.4	11.9	1.3	3.1	5.5	-12.4	6.0	8.5
agrarische dienstverlening	3.7	3.7	3.5	4.5	3.8	0.3	0.3	1.6
overige goederen en diensten	1.1	1.1	0.0	0.8	7.2	-5.0	-3.0	3.9
Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen)	3.8	3.8	2.2	2.0	7.4	-4.4	2.5	9.4
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	5.3	5.2	-12.1	2.9	-11.5	-15.7	21.1	-8.9

Bron: CBS Landbouwrekeningen.

1) t/m 2003 incl. uien

2) Vanaf 2004 incl. uien

81-c. Toegevoegde waarde van de land- en tuinbouw per arbeidsjaareenheid
Value added in agri- and horticulture per annual work unit

		1995	2000	2005	2008	2009	2010*	2011*
Totale productiewaarde	mln euro	18840	19923	20789	24396	22791	24850	25433
Toegevoegde waarde (bruto-basisprijzen)	mln euro	8751	8730	8238	8210	7273	8674	8030
Prijsniveau 1995	mln euro	8751	9547	9788	10228	10747	10588	10762
indexcijfer	1995=100	100.0	109.1	111.8	116.9	122.8	121.0	123.0
Arbeidsjaareenheden	x 1000	215.8	217.7	194.1	181.7	179.9	177.0	175.2
indexcijfer	1995=100	100.0	100.9	89.9	84.2	83.4	82.0	81.2
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) per aje	1000 euro / aje	40.5	40.1	42.4	45.2	40.4	49.0	45.8
indexcijfer	1995=100	100.0	98.9	104.7	111.4	99.7	120.9	113.0
Indexcijfer arbeidsproductiviteit	1995=100	100.0	108.2	124.4	138.8	147.3	147.5	151.5

Bron: CBS Landbouwrekeningen

82. Productiekosten en resultaten per product

82a Kostprijs van melk op zuivere melkveebedrijven, 2009

Cost price of milk at dairy farms, 2009

	Alle bedrijven	< 150.000 Euro SO	150.000 - 250.000 Euro SO	250.000 - 500.000 Euro SO	> 500.000 Euro SO
Bedrijfsopzet					
Aantal steekproefbedrijven	228	39	71	87	31
Aantal bedrijven	14470	3180	5680	5080	530
Oppervlakte cultuurgrond	48.68	23.90	39.68	65.94	128.52
Aantal melkkoeien	82.6	35.9	66.2	114.6	231.2
Gebruiksmelkquotum	670600	272400	543100	943400	1814700
Melkproductie	673100	270400	542600	952200	1816100
Melkproductie per koe	8150	7520	8200	8310	7860
Vetgehalte melk (%)	4.36	4.40	4.36	4.36	4.36
Eiwitgehalte melk (%)	3.51	3.53	3.52	3.51	3.51
Kosten per 100 kg melk					
Veevoer	7.93	7.64	7.71	8.19	7.61
Diergezondheid en veeverbetering	2.18	2.54	2.26	2.16	1.73
Overige kosten vee en gewas	3.66	3.77	3.44	3.78	3.65
Arbeid	12.88	22.40	14.77	10.88	8.43
Loonwerk	2.42	2.89	2.42	2.42	2.03
Rente	7.64	8.61	7.71	7.61	6.65
Afschrijvingen	6.63	5.85	6.44	6.88	6.63
Onderhoud	2.70	3.21	2.69	2.65	2.52
Brandstoffen en energie	1.94	2.35	1.92	1.92	1.71
Kosten immateriele activa	3.15	3.13	2.88	3.21	3.77
Overige kosten	3.85	5.46	4.22	3.49	3.08
Totaal kosten	54.99	67.86	56.46	53.20	47.81
Opbrengsten per 100 kg melk					
Melk	28.54	27.76	28.71	28.43	29.20
Overige opbrengsten	5.20	6.47	5.07	5.14	4.76
Totaal melk- en overige opbrengsten	33.73	34.22	33.78	33.57	33.96
Totaal EU-betalingen	3.79	3.96	3.77	3.74	3.92
Totaal opbrengsten	37.52	38.19	37.55	37.31	37.88
Resultaten per 100 kg melk					
Netto-bedrijfsresultaat	-17.47	-29.67	-18.91	-15.88	-9.93
Rentabiliteit	68	56	67	70	79
Arbeidsopbrengst	-4.59	-7.27	-4.14	-5.01	-1.50
Kostprijs van melk	46.62	55.28	48.08	45.24	41.15

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: De kostprijs van melk wordt alleen berekend en gepresenteerd van 'zuivere melkveebedrijven'.

Dat is om te voorkomen dat de invloed van kosten van nevenactiviteiten te groot wordt.

Van de totale groep melkveebedrijven zijn alleen die bedrijven geselecteerd waar minimaal 75%

van de bedrijfssomvang (nso) uit melkkoeien bestaat. Ook zelfzuivelaars zijn buiten beschouwing gelaten.

Door deze selecties wijken de kengetallen af van die van de totale groep melkveebedrijven.

82-b. Resultaten van de zeugenhouderij
Results of farms with breeding sows

	2001 1)	2005	2007	2008	2009	2010	2011 (r)
Aantal zeugen per bedrijf	255	304	314	337	349	410	420
Leven geboren biggen per zeug per jaar (st.)	25.3	27.3	29.4	30.9	31.2	31.3	31.7
Sterfte biggen (%)	18.0	14.1	14.9	15.0	15.3	15.2	14.8
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar (st.)	20.8	23.5	25.0	26.3	26.4	26.6	27.0
Kg voer per omgerekende zeug per dag	5.63	5.28	5.39	5.34	5.10	5.26	5.23
Voerprijs (euro per 100 kg)	21.70	20.70	26.10	31.20	26.10	26.60	33.00
Gewicht per big (kg)	27.4	25.1	25.0	24.5	24.5	24.2	24.0
Opbrengstprijis per big (euro)	47.00	46.80	35.40	42.10	45.70	41.30	40.10
Resultaten per zeug per jaar (euro)							
Opbrengst biggen	974	1116	875	1096	1197	1079	1064
Overige opbrengsten	101	171	40	138	86	90	115
Totaal opbrengsten	1074	1287	915	1233	1284	1170	1179
Aankoop dieren	70	106	77	83	96	87	88
Voerkosten	478	429	534	652	544	550	676
Gezondheidszorg	52	59	60	66	73	73	75
Verwarming	13	36	65	66	66	62	65
KI, dekgelden, fokvereniging	26	25	27	26	29	30	30
Strooisel	3	2	3	4	4	3	3
Overige toegerekende kosten	22	18	19	18	19	19	19
Totaal toegerekende kosten	664	674	784	915	830	824	955
Saldo	410	613	131	318	454	346	223

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

(r) raming

1) Vanaf 2001 gegevens op basis van NSO typering in plaats van NEG typering

82-c. Resultaten van de vleesvarkenshouderij
Results of farms with fattening pigs

	2001 1)	2005	2007	2008	2009	2010	2011(r)
Aantal vleesvarkens per bedrijf	832	1179	1260	1414	1448	1499	1500
Afleveringen per varken per jaar	3.00	3.08	3.02	3.03	3.04	3.05	3.02
Aankoopprijs per big (euro)	47	47	36	42	46	42	40
Gewicht per big (kg)	27.8	25.7	25.5	25.2	24.7	24.9	24.9
Geslacht gewicht per vleesvarken (kg)	91.3	89.4	89.9	90.8	91.5	92.4	92.5
Opbrengstprijis per kg geslacht gewicht (euro)	1.36	1.31	1.26	1.46	1.34	1.34	1.50
Uitval (%)	4.1	3.3	2.8	3.2	2.8	2.7	2.7
Groei per varken per dag (gram)	723	744	749	747	761	759	760
Kg voer per kg groei	2.86	2.85	2.85	2.86	2.81	2.84	2.82
Kg voer per varken per dag	2.07	2.12	2.13	2.14	2.14	2.15	2.15
Voerprijs (euro per 100 kg)	18.40	16.00	20.90	25.60	20.80	21.00	26.30
Resultaten per vleesvarken per jaar (euro)							
Totaal opbrengsten	364	364	335	424	363	376	440
Kosten biggen (incl. uitval)	146	150	113	134	141	127	124
Voederkosten	139	124	163	200	163	165	206
Gezondheidszorg	5	5	3	4	3	3	3
Verwarming	3	2	6	6	6	6	6
Overige toegerekende kosten	3	3	4	5	5	5	4
Totaal toegerekende kosten	296	284	289	348	317	305	343
Saldo	68	80	46	76	45	71	97

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

(r) raming

1) Vanaf 2001 gegevens op basis van NSO typering in plaats van NEG typering

82-d. Resultaten van leghennen, diverse houderijsystemen*Results of farms with laying hens*

	2001 1)	2005	2007	2008	2009	2010	2011 (r)
Aantal leghennen per bedrijf	38,200	39,700	38,800	41,300	47,900	46,100	46,000
Eierproductie per leggen per jaar (st)	280	304	304	313	316	319	320
Gewicht per ei (gram)	65.4	63.3	62.4	62.0	62.6	62.0	62.2
Voerverbruik per leggen per jaar (kg)	41.1	44.9	44.3	44.6	44.2	44.7	44.4
Voerverbruik per kg eieren (kg)	2.25	2.33	2.33	2.30	2.23	2.26	2.23
Voerprijs (euro per 100 kg)	19.20	16.30	21.90	26.40	21.80	23.20	29.00
Opbrengstprijis (euro per 100 eieren)	4.99	4.52	5.95	6.12	7.08	6.18	5.32
Resultaten per leggen per jaar (euro incl. BTW)							
Opbrengst eieren	13.94	13.75	18.11	19.18	22.40	19.70	17.03
Overige opbrengsten	0.60	0.15	0.22	0.41	0.40	0.42	0.51
Totaal opbrengsten	14.54	13.90	18.33	19.59	22.80	20.12	17.54
Aankoop opfokhennen	2.66	2.77	2.66	2.87	3.70	3.82	4.00
Voederkosten	7.89	7.33	9.69	11.75	9.63	10.35	12.87
Gezondheidszorg	0.06	0.07	0.06	0.11	0.14	0.13	0.13
Energie	0.04	0.31	0.41	0.43	0.45	0.42	0.43
Overige toegerekende kosten	0.15	0.35	0.25	0.33	0.31	0.39	0.38
Totaal toegerekende kosten	10.80	10.83	13.07	15.49	14.23	15.11	17.81
Saldo	3.74	3.07	5.26	4.10	8.57	5.01	-0.27

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

(r) raming

1) Vanaf 2001 gegevens op basis van NSO typering in plaats van NEG typering

82-e. Resultaten van de vleeskuikenhouderij*Results of farms with broilers*

	2005 1)	2007	2008	2009	2010 (r)	2011 (r)
Gemiddeld aantal vleeskuikens 2)	50,700	75,500	84,700	82,300	89,400	90,400
Uitval (%)	4.6	4.3	3.8	3.7	3.7	3.6
Levend gewicht per kuiken (gr)	2,190	2,240	2,190	2,210	2,260	2,300
Voerverbruik per kg groei (kg)	1.80	1.75	1.75	1.75	1.75	1.74
Voerprijs (euro per 100 kg)	21.50	26.90	31.60	28.10	29.50	33.40
Opbrengstprijis (euro per kg lev. gewicht)	0.74	0.83	0.88	0.84	0.84	0.94
Resultaten per 1.000 kg afgeleverd gewicht (euro incl. BTW)						
Totaal opbrengsten	737	857	880	849	847	950
Aankoop kuikens	129	140	147	149	146	145
Voederkosten	387	471	551	493	516	580
Gezondheidszorg	21	20	21	19	20	21
Strooisel	4	3	4	4	4	4
Verwarming	18	19	20	16	19	20
Werk door derden	32	19	17	17	15	16
Overige toegerekende kosten	10	19	18	19	18	19
Totaal toegerekende kosten	600	692	778	715	738	804
Saldo	137	165	102	134	110	146

Bron: Bedrijven-Informatienet LEI.

(r) raming

1) Vanaf 2005 gegevens op basis van NSO typering in plaats van NEG typering

2) t/m 2005 aantal opgehokte kuikens

83. Bedrijfsresultaten

83-a. Bedrijfsresultaten van akkerbouwbedrijven, gemiddeld per bedrijf

Financial results of arable farms, on average by farm

	2005	2007	2008	2009	2010 *	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	7450	7100	6920	6870	7040	7010
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	76	80	81	82	83	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 euro)	144	154	154	157	172	173
Oppervlakte cultuurgrond in ha	55.1	57.6	58.7	59.4	59.1	59.4
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	119	166	162	168	188	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	76	83	85	88	90	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 euro)	141	157	157	165	184	184
Oppervlakte cultuurgrond in ha	57.4	60.9	62.0	64.2	65.4	65.8
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.13	1.11	1.10	1.10	1.10	1.10
Aantal ondernemers	1.58	1.52	1.51	1.51	1.52	1.52
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	188300	236500	234600	257000	319400	259400
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	151100	179600	193800	208400	219800	230800
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	37200	56800	40800	48600	99600	28500
Buitengewone baten en lasten	400	600	2500	2000	4800	4800
Inkomen uit bedrijf	37600	57400	43200	50500	104400	33300
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	33200	51900	39400	46000	94800	30300
Totaal inkomen	52800	74300	50600	76500	124000	56400
Besparingen per bedrijf	3500	26300	-2800	17600	68500	-1400
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	188300	236500	234600	257000	319400	259400
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	213700	259200	259000	283700	286100	295900
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>136900</i>	<i>160300</i>	<i>172900</i>	<i>188000</i>	<i>198000</i>	<i>209300</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>76700</i>	<i>98900</i>	<i>86100</i>	<i>95800</i>	<i>88100</i>	<i>86600</i>
Nettobedrijfsresultaat	-25400	-22700	-24400	-26800	33300	-36600
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	88	91	91	91	112	88

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-b. Bedrijfsresultaten van opengroondsgroentenbedrijven . gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables in the open . on average by holding

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	980	910	930	900	900	890
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	91	117	121	126	126	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	221	285	296	306	324	341
Oppervlakte cultuurgrond in ha	17.3	21.4	22.0	22.7	22.3	23.6
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	47	40	39	43	40	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	125	127	129	133	121	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	280	312	311	327	291	
Oppervlakte cultuurgrond	28.7	24.7	23.7	23.6	22.4	22.4
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	2.08	1.72	1.71	1.86	1.56	1.56
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	368200	384500	341700	340900	366600	309000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	309500	305800	302200	319300	312700	324000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	58600	78800	39500	21600	53900	-15000
Buitengewone baten en lasten	-500	300	12100	3300	600	1000
Inkomen uit bedrijf	58100	79000	51600	24900	54500	-14000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	27900	46000	30100	13400	34900	-9000
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	368200	384500	341700	340900	366600	309000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	415100	395900	389900	417600	393800	401000
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>294900</i>	<i>292500</i>	<i>287000</i>	<i>303500</i>	<i>300700</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>120200</i>	<i>103400</i>	<i>102800</i>	<i>114100</i>	<i>93100</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-46900	-11400	-48200	-76700	-27200	-92000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	89	97	88	82	93	77

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83c. Bedrijfsresultaten van glasgroentenbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of holdings with vegetables in the open, on average by holding*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouw telling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1660	1460	1310	1200	1240	1200
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	264	335	361	386	566	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	675	872	941	1007	1405	1457
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.5	2.9	3.3	3.5	4.5	4.6
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 2)	95	119	110	121	120	
Bedrijfsomvang (Ned. grootte-eenheden)	271	342	359	388	552	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	698	884	932	1011	1377	1408
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.7	3.3	3.5	3.8	4.5	4.5
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.58	1.61	1.69	1.67	1.70	1.72
Aantal ondernemers	1.75	1.80	1.75	1.73	1.81	1.94
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	629000	1010600	1028900	1083600	2008900	1664800
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	602100	951400	1070100	1247600	1808400	2012500
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	26900	59100	-41000	-164000	200500	-347800
Buitengewone baten en lasten	1300	-11700	-6000	-5500	-600	-2400
Inkomen uit bedrijf	28100	47400	-47000	-169500	199900	-350200
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	17800	29400	-27900	-101400	117300	-203600
Totaal inkomen	37200	51000	-38000	-154000	206800	-343300
Besparingen per bedrijf	-24400	-2000	-88800	-204700	149800	-394500
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	629000	1010600	1029100	1083600	2008900	1664800
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	688300	1060200	1153300	1335700	1880400	2062700
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>575100</i>	<i>903000</i>	<i>1006600</i>	<i>1172100</i>	<i>1701100</i>	<i>1894400</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>113200</i>	<i>157100</i>	<i>146700</i>	<i>163600</i>	<i>179300</i>	<i>168300</i>
Nettobedrijfsresultaat	-59300	-49600	-124200	-252100	128500	-397900
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	91	95	89	81	107	81

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

2) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2006 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-d. Bedrijfsresultaten van glassnijbloemenbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of holdings with cut flowers under glass, on average by holding*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	2330	2040	1860	1680	1490	1450
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	229	258	258	266	325	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	656	758	764	790	1011	1045
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.9	2.2	2.2	2.3	3.3	3.3
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 2)	80	98	93	83	86	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	234	267	268	267	299	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	675	811	816	816	989	1114
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.2	2.2	2.4	2.2	2.7	2.8
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.86	1.91	1.85	1.75	1.83	1.83
Aantal ondernemers	1.87	2.00	1.95	1.86	1.96	1.96
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	688400	961300	934600	851500	1052100	1043500
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	642000	885300	942100	932100	1037000	1050100
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	46400	76100	-7500	-80600	15100	-6600
Buitengewone baten en lasten	-3600	-12200	-7200	-3100	-6800	-7800
Inkomen uit bedrijf	42800	63900	-14700	-83700	8200	-14400
Inkomen per bedrijf per onbetaalde AJE	23000	33400	-7900	-47700	4500	-7900
Totaal inkomen	49600	72500	-63000	-67600	19400	-4900
Besparingen per bedrijf	-14800	4800	-114700	-115200	-39000	-62100
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	688400	961300	934600	851500	1052100	1043500
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	745600	1005200	1043900	1033200	1128400	1136200
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>617600</i>	<i>848100</i>	<i>898200</i>	<i>885200</i>	<i>982900</i>	<i>997700</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>128000</i>	<i>157100</i>	<i>145700</i>	<i>147900</i>	<i>145500</i>	<i>138500</i>
Nettobedrijfsresultaat	-57300	-43800	-109200	-181600	-76300	-92700
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	92	96	90	82	93	92

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

2) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-e. Bedrijfsresultaten van pot- en perkplantenbedrijven onder glas, gemiddeld per bedrijf*Financial results of holdings with potted and flowerbed plants under glass, on average by holding*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1270	1120	1090	1030	980	880
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	249	311	314	328	466	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	762	1016	1030	1075	1445	1470
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.4	1.6	1.7	1.7	2.1	2.3
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 2)	32	43	44	51	59	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	221	230	259	246	379	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	743	856	965	920	1412	1510
Oppervlakte cultuurgrond in ha	2.2	1.9	1.9	1.9	2.6	2.9
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.69	1.56	1.59	1.48	1.63	1.63
Aantal ondernemers	1.68	1.76	1.83	1.73	1.81	1.81
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	561800	816100	1087000	893000	1747500	1878100
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	496800	745200	1036100	849600	1635100	1840800
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	65000	70800	50900	43400	112400	37300
Buitengewone baten en lasten	-500	-1200	-600	-1100	-3900	-2000
Inkomen uit bedrijf	64400	69600	50300	42300	108500	35300
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	38000	44700	31600	28600	66400	21700
Totaal inkomen	76400	76200	51800	45800	115600	41300
Besparingen per bedrijf	19300	7800	-27500	-30800	23000	-44200
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	561800	816100	1087000	893000	1747500	1878100
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	592800	844200	1117000	938600	1729700	1921300
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>475300</i>	<i>711800</i>	<i>972200</i>	<i>806100</i>	<i>1568700</i>	<i>1764900</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>117600</i>	<i>132300</i>	<i>144800</i>	<i>132500</i>	<i>161000</i>	<i>156400</i>
Nettobedrijfsresultaat	-31000	-28100	-30000	-45600	17800	-43300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	95	97	97	95	101	98

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

2) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-f. Bedrijfsresultaten van bloembollenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with flower bulbs, on average by holding

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	820	840	820	760	690	660
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	246	272	289	298	345	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	449	542	576	599	609	653
Oppervlakte cultuurgrond in ha	22.6	27.1	28.5	29.6	32.1	35.1
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	5	6	6	1	1	3
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven 2)	38	40	44	35	25	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	250	262	298	270	329	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	454	536	590	552	572	
Oppervlakte cultuurgrond	23.6	24.7	27.0	26.7	25.4	25.4
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.45	1.28	1.51	1.58	1.38	1.38
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	490200	554900	535500	591700	745900	694000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	471700	513900	557100	550500	661900	681000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	18500	41000	-21600	41200	83900	13000
Buitengewone baten en lasten	-2300	2900	-1000	-100	10200	
Inkomen uit bedrijf	16100	43900	-22600	41200	94100	13000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	11100	34400	-15000	26000	68000	10000
Totaal inkomen	24000	60100	-8200	62200	129400	
Besparingen	-16900	14200	-70000	-10900	69900	
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	490200	554900	535500	591700	745900	694000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	551400	602600	645800	647800	734200	745000
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>438100</i>	<i>474500</i>	<i>516900</i>	<i>502400</i>	<i>605300</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>113300</i>	<i>128100</i>	<i>129000</i>	<i>145300</i>	<i>128900</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-61200	-47700	-110300	-56000	11700	-51000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	89	92	83	91	102	93

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

2) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-g. Bedrijfsresultaten van champignonbedrijven . gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with mushrooms . on average by holding

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gegevens CBS-landbouwteiling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	330	300	260	230	210	190
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	188	189	202	257	283	271
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	477	519	549	729	803	774
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1.1	1.0	1.0	1.1	0.9	0.8
Steekproefresultaten						
Aantal steekproefbedrijven 1)	28	25	22	24	24	23
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	191	200	200	251	282	292
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)			532	704	792	818
Oppervlakte cultuurgrond	1.2	0.6	0.9	0.6	0.5	0.5
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.77	1.97	1.99	2.06	2.08	1.83
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	568400	659800	600100	779100	927700	796400
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	520300	663100	537300	679500	835900	812900
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	48100	-3300	62800	99500	91800	-16500
Buitengewone baten en lasten	2900	-13300	-200	0	-500	1500
Inkomen uit bedrijf	51000	-16600	62600	99600	91300	-15100
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	28700	-8400	31400	48300	43800	-8300
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	568400	659800	600100	779100	927700	796400
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	612700	758800	638200	779700	939400	904700
<i>betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>509100</i>	<i>650700</i>	<i>526100</i>	<i>662600</i>	<i>820200</i>	<i>787300</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>103500</i>	<i>108100</i>	<i>112100</i>	<i>117000</i>	<i>119300</i>	<i>117400</i>
Nettobedrijfsresultaat	-44300	-99000	-38100	-600	-11700	-108300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	93	87	94	100	99	88

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

1) De bovengrens van de steekproefpopulatie is vanaf 2007 verhoogd naar 2000 EGE (was:1200 EGE)

83-h. Bedrijfsresultaten van fruitteeltbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with fruit growing, on average by holding

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1500	1470	1430	1420	1500	1480
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	76	83	87	92	90	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	166	178	187	196	242	243
Oppervlakte cultuurgrond in ha	12.4	13.2	13.8	14.1	13.7	13.7
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	37	37	37	35	39	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	84	90	90	95	86	
Standaardopbrengst (SO, *1000 Euro)	193	198	197	209	244	
Oppervlakte cultuurgrond	13.6	14.2	14.9	15.0	13.2	13.2
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.32	1.37	1.34	1.39	1.32	1.32
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	221000	275200	294500	276100	288800	274000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	190000	229700	236700	262500	239600	256000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	31000	45500	57800	13500	49200	18000
Buitengewone baten en lasten	-3100	-9500	-1800	-900	-1100	-1000
Inkomen uit bedrijf	28000	35900	56000	12700	48200	17000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	21200	26200	41800	9200	36400	13000
Totaal inkomen	40100	47900	67400	24800	65300	
Besparingen	-1300	2100	14800	-25400	5800	
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	221000	275200	294500	276100	288800	274000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	267000	319800	319700	349200	317300	331000
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>179500</i>	<i>214800</i>	<i>222600</i>	<i>246300</i>	<i>225000</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>87500</i>	<i>105000</i>	<i>97100</i>	<i>102900</i>	<i>92300</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-46000	-44600	-25200	-73100	-28500	-57000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	83	86	92	79	91	83

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-i. Bedrijfsresultaten van boomkwekerijbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of holdings with tree cultivation, on average by holding*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	2620	2560	2470	2470	2440	2440
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	120	149	159	166	198	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	268	302	321	335	379	397
Oppervlakte cultuurgrond in ha	6.1	7.3	7.8	8.0	8.7	9.2
Aantal dieren						
Vleesvarkens	3	4	6	6	5	6
Steekproefbedrijven						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	32	37	40	46	47	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	142	127	152	178	179	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	316	345	349	359	370	
Oppervlakte cultuurgrond	7.7	6.1	6.1	7.1	7.8	7.9
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.76	1.64	1.61	1.57	1.63	1.61
Aantal dieren in eigendom						
Vleesvarkens	20	7	13	18	20	
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	327600	390400	444100	442200	488600	456000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	264700	316000	367500	376400	423500	389000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	62900	74400	76600	65800	65100	67000
Buitengewone baten en lasten	100	0	400	-200	-300	
Inkomen uit bedrijf	63100	74300	77000	65600	64800	67000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	35900	45400	47800	41800	39800	41000
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	327600	390400	444100	442200	488600	456000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	355900	405500	452900	463900	512800	478000
<i>betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>247400</i>	<i>300800</i>	<i>349500</i>	<i>358700</i>	<i>406300</i>	
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>108500</i>	<i>104700</i>	<i>103400</i>	<i>105200</i>	<i>106500</i>	
Nettobedrijfsresultaat	-28300	-15100	-8800	-21700	-24100	-22000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
	92	96	98	95	95	95

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-j. Bedrijfsresultaten van melkveebedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of dairy farms, on average by farm*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	19500	18080	17890	17730	17420	17140
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	95	101	107	111	112	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	210	217	228	242	260	263
Oppervlakte cultuurgrond in ha	41.8	45.0	46.3	47.2	46.9	47.6
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Melkkoeien	66.4	71.6	75.5	78.0	79.2	80.4
Vleesvarkens	13	11	12	10	8	8
Steekproefbedrijven						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	254	259	275	284	288	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	95	103	108	112	117	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	212	228	239	246	270	292
Oppervlakte cultuurgrond in ha	42.5	46.3	47.0	48.2	48.8	49.8
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.45	1.48	1.48	1.50	1.50	1.50
Aantal ondernemers	1.74	1.71	1.70	1.72	1.69	1.69
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Melkkoeien	66.7	71.6	75.9	78.6	82.0	83.0
Vleesvarkens	11	13	12	8	7	5
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	213900	281200	295400	244900	314400	345600
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	162200	200700	239400	247900	267600	288500
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	51700	80400	55900	-3100	46800	57100
Buitengewone baten en lasten	-100	200	1500	100	-300	-300
Inkomen uit bedrijf	51600	80600	57400	-3000	46600	56800
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	35600	54600	38700	-2000	31100	37800
Totaal inkomen	65700	95000	72900	15100	64100	74700
Besparingen per bedrijf	25600	50200	19300	-37500	15200	26900
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	213900	281200	295400	244900	314400	345600
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	256600	310000	331300	350900	357800	369100
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>142300</i>	<i>173300</i>	<i>207200</i>	<i>218100</i>	<i>236100</i>	<i>254700</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>114300</i>	<i>136800</i>	<i>124100</i>	<i>132700</i>	<i>121700</i>	<i>114400</i>
Nettobedrijfsresultaat	-42700	-28900	-35900	-106000	-43400	-23500
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	83	91	89	70	88	94

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-k. Bedrijfsresultaten van fokvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with breeding pigs, on average by farm

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Aantal bedrijven	1660	1560	1400	1320	1280	1180
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	105	119	132	142	149	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	375	414	461	501	588	636
Oppervlakte cultuurgrond in ha	10.4	11.0	11.3	11.4	11.5	11.8
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	95	105	114	119	125	131
Fokzeugen	319	357	407	443	465	502
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	40	43	33	38	40	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	103	123	127	137	150	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	386	442	462	498	613	642
Oppervlakte cultuurgrond in ha	6.1	9.1	6.6	7.4	6.4	5.4
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	1.24	1.29	1.27	1.25	1.39	1.38
Aantal ondernemers	1.76	1.67	1.62	1.68	1.83	1.82
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	182	197	185	256	176	165
Fokzeugen	331	369	389	424	490	520
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	394700	401100	524600	589400	588800	642900
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	317300	460700	529800	530800	580100	675700
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	77400	-59600	-5200	58700	8700	-32800
Buitengewone baten en lasten	-2500	-2500	7500	-300	1100	1100
Inkomen uit bedrijf	74900	-62100	2300	58400	9800	-31700
Inkomen uit bedrijf per niet betaalde AJE	60200	-48000	1800	46700	7100	-22900
Totaal inkomen	87700	-46400	27700	73900	31400	-11800
Besparingen per bedrijf	43100	-109200	-24900	25200	-28300	-69700
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	394700	401100	524600	589400	588800	642900
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	388200	542900	597400	609000	660400	750600
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>299700</i>	<i>431900</i>	<i>496500</i>	<i>497400</i>	<i>547400</i>	<i>643000</i>
<i> berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>88400</i>	<i>111000</i>	<i>100900</i>	<i>111500</i>	<i>113000</i>	<i>107700</i>
Nettobedrijfsresultaat	6600	-141800	-72800	-19500	-71600	-107700
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	102	74	88	97	89	86

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-I. Bedrijfsresultaten van vleesvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of farms with porkers, on average by farm*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	2240	2190	2220	2120	2220	2120
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	57	66	71	76	76	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	252	272	293	315	338	361
Oppervlakte cultuurgrond in ha	9.8	10.1	10.3	10.7	10.2	10.4
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	1098	1195	1279	1369	1361	1444
Fokzeugen	5	5	6	6	6	6
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	33	46	47	51	45	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	52	67	71	75	76	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	246	285	301	318	359	377
Oppervlakte cultuurgrond in ha	7.1	6.6	7.5	6.2	4.6	4.2
Aantal onbetaalde arbeidsjaareenheden (AJE)	0.83	0.85	0.94	0.88	0.88	0.88
Aantal ondernemers	1.60	1.58	1.48	1.55	1.55	1.58
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Vleesvarkens	1057	1199	1301	1371	1516	1600
Fokzeugen	5	23	13	17	13	14
Leghennen		100				
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	234600	262300	366000	314600	365200	466200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	201700	280400	351500	339000	346600	422000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	33000	-18100	14500	-24400	18600	44300
Buitengewone baten en lasten	-100	-400	400	900	-1100	
Inkomen uit bedrijf	32900	-18500	14900	-23600	17400	44300
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	39400	-21700	15900	-26700	19800	50300
Totaal inkomen	52900	4100	38400	1500	42300	68000
Besparingen per bedrijf	17500	-60300	-13300	-37600	900	21600
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	234600	262300	366000	314600	365200	466200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	246900	335700	407400	397900	398100	467900
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>192300</i>	<i>267300</i>	<i>333200</i>	<i>321200</i>	<i>326400</i>	<i>402300</i>
<i> berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>54600</i>	<i>68400</i>	<i>74100</i>	<i>76800</i>	<i>71600</i>	<i>65600</i>
Nettobedrijfsresultaat	-12300	-73400	-41400	-83400	-32900	-1700
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	95	78	90	79	92	100

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-m. Bedrijfsresultaten van gesloten varkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of integrated pig farms, on average by farm*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-Landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	1240	1120	1060	1010	960	900
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	128	149	159	173	191	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	514	570	610	667	814	872
Oppervlakte cultuurgrond in ha	13.4	15.2	15.8	15.9	17.0	17.3
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	1198	1353	1469	1632	1823	1969
Fokzeugen	232	255	270	292	316	341
Leghennen					100	100
Vleeskuikens	100	100	200	100	400	200
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	50	40	44	43	39	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	137	160	157	164	179	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	563	609	613	643	767	807
Oppervlakte cultuurgrond in ha	10.1	20.4	13.7	13.3	18.0	13.8
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.41	1.42	1.39	1.39	1.39	1.38
Aantal ondernemers	1.65	1.67	1.72	1.75	1.83	1.81
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	1297	1483	1537	1568	1742	1870
Fokzeugen	271	242	264	290	301	320
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	609400	623100	788600	733800	818800	965200
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	509800	697100	789200	748700	803500	947500
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	99700	-74000	-600	-14900	15300	17700
Buitengewone baten en lasten	-600	-1900	-300	1700	1700	1800
Inkomen uit bedrijf	99100	-75800	-900	-13200	17000	19500
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	70300	-53400	-700	-9500	12200	14100
Totaal inkomen	109800	-46600	19500	13500	38200	40300
Besparingen per bedrijf	54300	-118900	-48500	-42800	-20100	-17400
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	609400	623100	788600	733800	818800	965200
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	594700	795100	866900	836600	881800	1014300
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>480800</i>	<i>657200</i>	<i>741400</i>	<i>699900</i>	<i>755700</i>	<i>899200</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>113900</i>	<i>138000</i>	<i>125500</i>	<i>136800</i>	<i>126100</i>	<i>115000</i>
Nettobedrijfsresultaat	14700	-172000	-78300	-102800	-63100	-49100
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	102	78	91	88	93	95

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-n. Bedrijfsresultaten van leghennenbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of farms with laying hens, on average by farm*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	750	760	720	710	760	710
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	115	118	134	139	139	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	493	513	584	605	625	620
Oppervlakte cultuurgrond in ha	7.6	7.8	9.0	8.7	8.8	8.6
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	18	16	19	13	17	15
Leghennen	32700	34600	38500	40500	39600	40600
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	35	30	29	30	29	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	122	111	127	135	135	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	505	485	539	589	586	575
Oppervlakte cultuurgrond	9.4	5.7	6.5	4.3	6.9	7.5
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.36	1.32	1.33	1.31	1.44	1.42
Aantal ondernemers	1.80	1.83	1.74	1.75	1.85	1.84
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Melkkoeien	6.2	1.2	7.0	4.4	6.0	
Vleesvarkens	17	1	34	27	20	
Leghennen	41000	39200	41800	48000	46600	43000
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	472900	584500	669500	902000	776800	641300
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	471300	530800	665400	651000	702100	786600
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	1600	53700	4100	251000	74700	-145300
Buitengewone baten en lasten	-5700	200	900	-800	-13600	-14800
Inkomen uit bedrijf	-4000	53900	5000	250200	61200	-160100
Inkomen buiten bedrijf per onbetaalde AJE	-3000	41000	3800	191300	42400	-112700
Totaal inkomen	8700	67100	19300	266800	74700	-145900
Besparingen per bedrijf	-41000	12300	-43700	206600	17000	-199900
Bedrijfs economisch resultaat						
Totaal opbrengsten	472900	584500	669500	902000	776800	641300
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	545000	610600	745600	742900	793200	863700
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>443700</i>	<i>500800</i>	<i>629300</i>	<i>618800</i>	<i>672700</i>	<i>756600</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>101400</i>	<i>109800</i>	<i>116400</i>	<i>124100</i>	<i>120500</i>	<i>107100</i>
Nettobedrijfsresultaat	-72200	-26100	-76100	159000	-16400	-222400
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	87	96	90	121	98	74

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-0. Bedrijfsresultaten van vleeskuikenbedrijven, gemiddeld per bedrijf*Financial results of farms with broilers, on average by farm*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling (LEI-berekening)						
Aantal bedrijven	560	540	520	480	470	440
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	123	121	130	144	141	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	772	765	833	919	941	993
Oppervlakte cultuurgrond in ha	21.2	21.5	22.6	22.8	21.2	19.6
Aantal dieren - gemiddeld per bedrijf						
Vleesvarkens	28	29	24	27	19	25
Leghennen	68700	67900	74300	81400	82700	87800
Steekproefresultaten						
Bedrijfsopzet						
Aantal steekproefbedrijven	30	31	32	33	31	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	113	117	133	155	148	
Standaardopbrengst (SO, * 1000 Euro)	748	754	840	936	990	1028
Oppervlakte cultuurgrond	11.2	14.1	24.3	22.3	23.2	23.1
Aantal onbetaalde arbeidsjareenheden (AJE)	1.21	1.00	1.14	1.24	1.29	1.28
Aantal ondernemers	1.71	1.55	1.46	1.79	1.79	1.79
Aantal dieren - gemiddeld per jaar per bedrijf						
Melkkoeien	8.5	11.6	3.5	21.7	3.2	
Vleesluikens	68100	67200	74700	81300	87900	90000
Resultatenrekening						
Totaal opbrengsten	778000	929600	1063400	1127200	1210700	1441100
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	677100	866700	1042300	1047100	1171000	1405000
Inkomen uit normale bedrijfsvoering	100900	62800	21100	80000	39700	36100
Buitengewone baten en lasten	-2100	3100	-1900	1900	-700	
Inkomen uit bedrijf	98800	66000	19200	82000	39100	36000
Inkomen uit bedrijf per onbetaalde AJE	81500	65900	16800	66200	30400	28200
Totaal inkomen	109800	73700	31800	93500	51800	48800
Besparingen per bedrijf	63100	13400	-23400	30200	-2700	-6200
Bedrijfseconomisch resultaat						
Totaal opbrengsten	778000	929600	1063400	1127200	1210700	1441100
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	745200	940500	1108500	1135700	1242100	1465200
<i>w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)</i>	<i>658200</i>	<i>840900</i>	<i>1001600</i>	<i>1016100</i>	<i>1134000</i>	<i>1366700</i>
<i>berekende kosten arbeid en vermogen</i>	<i>87000</i>	<i>99600</i>	<i>106900</i>	<i>119600</i>	<i>108100</i>	<i>98500</i>
Nettobedrijfsresultaat	32800	-10900	-45100	-8600	-31400	-24200
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	104	99	96	99	97	98

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

83-p. Gezinsinkomen uit bedrijf, rentabiliteit en besparingen van alle bedrijfstypen (gemiddeld per bedrijf)*Family farm income, rate of return and current savings of all farmtypes (on average by farm)*

	2005	2007	2008	2009	2010 *)	2011 1)
Inkomen uit bedrijf	1 000 euro					
Totaal land- en tuinbouw	42.8	51.1	35.9	14.5	57.8	29.0
Melkveebedrijven	51.6	80.6	57.4	-3.0	46.6	56.8
Vleeskalverbedrijven met contractproductie	49.2	32.5	32.8	40.6	51.0	52.4
Varkensbedrijven	62.5	-45.6	7.6	3.1	15.1	15.7
Fokvarkensbedrijven	74.9	-62.1	2.3	58.4	9.8	-31.7
Vleesvarkensbedrijven	32.9	-18.5	14.9	-23.6	17.4	44.3
Gesloten varkensbedrijven	99.1	-75.8	-0.9	-13.2	17.0	19.5
Leghennenbedrijven	-4.0	53.9	5.0	250.2	61.2	-160.1
Vleeskuikenbedrijven	98.8	66.0	19.2	82.0	39.1	36.0
Akkerbouwbedrijven	37.6	57.4	43.2	50.5	104.4	33.3
Glastuinbouwbedrijven, totaal	43.3	60.0	-8.1	-77.6	99.5	-115.7
Glastuinbouw: groentebedrijven	28.1	47.4	-47.0	-169.5	199.9	-350.2
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	42.8	63.9	-14.7	-83.7	8.2	-14.4
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	64.4	69.6	50.3	42.3	108.5	35.3
Champignonbedrijven	-16.6	99.6	91.3	85.0		
Opengrondsgroentenbedrijven	58.1	79.0	51.6	24.9	54.5	-14.0
Bloembollenbedrijven	16.1	43.9	-22.6	41.2	94.1	13.0
Fruitbedrijven	28.0	35.9	56.0	12.7	48.2	17.0
Boomkwekerijbedrijven	63.1	74.3	77.0	65.6	64.8	67.0
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)						
Totaal land- en tuinbouw	88	90	89	84	95	90
Melkveebedrijven	83	91	89	70	88	94
Vleeskalverbedrijven met contractproductie	89	80	81	83	92	95
Varkensbedrijven	100	77	90	88	91	93
Fokvarkensbedrijven	102	74	88	97	89	86
Vleesvarkensbedrijven	95	78	90	79	92	100
Gesloten varkensbedrijven	102	78	91	88	93	95
Leghennenbedrijven	87	96	90	121	98	74
Vleeskuikenbedrijven	104	99	96	99	97	98
Akkerbouwbedrijven	88	91	91	91	112	88
Glastuinbouwbedrijven, totaal	93	96	91	85	101	89
Glastuinbouw: groentebedrijven	91	95	89	81	107	81
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	92	96	90	82	93	92
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	95	97	97	95	101	98
Champignonbedrijven	87	100	99	101		
Opengrondsgroentenbedrijven	89	97	88	82	93	77
Bloembollenbedrijven	89	92	83	91	102	93
Fruitbedrijven	83	86	92	79	91	83
Boomkwekerijbedrijven	92	96	98	95	95	95
Besparingen per bedrijf						
Totaal land- en tuinbouw	13.7	13.6	-7.0	-13.7	26.5	-2.4
Melkveebedrijven	25.6	50.2	19.3	-37.5	15.2	26.9
Varkensbedrijven	34.3	-89.4	-24.8	-20.1	-11.7	-12.1
Fokvarkensbedrijven	43.1	-109.2	-24.9	25.2	-28.3	-69.7
Vleesvarkensbedrijven	17.5	-60.3	-13.3	-37.6	0.9	21.6
Gesloten varkensbedrijven	54.3	-118.9	-48.5	-42.8	-20.1	-17.4
Leghennenbedrijven	-41.0	12.3	-43.7	206.6	17.0	-199.9
Vleeskuikenbedrijven	63.1	13.4	-23.4	30.2	-2.7	-6.2
Akkerbouwbedrijven	3.5	26.3	-2.8	17.6	68.5	-1.4
Glastuinbouwbedrijven, totaal	-9.7	3.3	-84.4	-121.2	40.6	-170.3
Glastuinbouw: groentebedrijven	-24.4	-2.0	-88.8	-204.7	149.8	-394.5
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	-14.8	4.8	-114.7	-115.2	-39.0	-62.1
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	19.3	7.8	-27.5	-30.8	23.0	-44.2
Bloembollenbedrijven	-16.9	14.2	-70.0	-10.9	69.9	
Fruitbedrijven	-1.3	2.1	14.8	-25.4	5.8	

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

N.B.: Zie toelichting.

*) voorlopige cijfers

1) raming

84. Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven

84-a. Hoveniersbedrijven, jaarstatistiek exploitatie en personeel

Market-gardener holdings, running costs and employees

	2002	2004	2005	2006	2007	2008
Bedrijven	4730	5130	5440	5310	5720	6247
met 1 werkzame persoon				2852	3335	3843
met 2 tot 5 werkzame personen				1618	1530	1550
met 5 tot 10 werkzame personen				510	517	508
meer dan 10 werkzame personen				330	338	346
Werkzame personen x 100	217.9	223.8	246.5	246.0	265.0	273.0
Tot. Werkzame personen in FTE	194.1	206.3	232.4	210.0	225.0	224.0
Totale bedrijfsopbrengsten mln euro	1371	1511	1537	1747	1893	2051
Netto omzet	1353	1484	1510	1726	1874	2033
Omzet hoofdactiviteit	1323	1442	1449			
Omzet uit nevenactiviteiten	30	42	61			
Totale overige bedrijfsopbrengsten	18	27	27	21	18	18
Totale bedrijfslasten	1171	1318	1346	1521	1602	1751
Inkoopwaarde omzet	441	473	501	613	675	740
Totaal inkoopwaarde omzet	441	473	501	613	675	740
Inkoopwaarde grond-, hulpstof, verpak.mid.	308	322	328	395	462	
Inkoopwaarde handelsgoederen	10	13	29	24	14	
Totaal overige inkoopwaarde	126	138	144	194	199	
Arbeidskosten	411	472	460	554	566	613
Totaal arbeidskosten	411	472	460	554	566	613
Bruto lonen en salarissen	310	361	354	366	376	
Werkgeversdeel soc lasten	63	76	69	68	61	
Pensioenpremies	28	27	28	29	34	
Ov soc lasten	11	8	9	6	7	
Overige bedrijfslasten	260	298	318	366	380	322
Totaal overige bedrijfslasten	260	298	318	366	380	322
Overige kostem .b.t. personeel	54	60	68	84	88	
Kosten vervoermiddelen	52	66	69	84	72	78
Kosten energieverbruik	8	9	11	12	10	14
Kosten huisvesting	24	24	31	28	30	33
Kosten machines/installaties e.d.	33	42	40	38	50	54
Verkoopkosten	17	19	21	22	23	26
Communicatiekosten	9	10	10	12	13	13
Kosten van dienstverlening door derden	21	27	24	26	29	30
Overige bedrijfslasten	40	41	45	61	64	72
Afschrijvingen op vaste activa	59	75	67	72	69	76
Bedrijfsresultaat	200	193	191	226	291	300
Financieel resultaat	-11	-11	-9	-1	-7	
Financiële baten	4	10	4			
Financiële lasten	15	21	13			
Saldo voorzieningen	-1	-2	0	1	-7	
Onttrekkingen, vrijval van voorzieningen	1	0	2			
Toevoegingen aan voorzieningen	2	2	2			
Saldo buitengewone baten minus lasten	0	1	0	9	6	
Buitengewone baten	1	3	1			
Buitengewone lasten	2	2	2			
Resultaat voor belastingen	187	181	181	235	284	295

Bron: CBS.

84-b. Agrarisch dienstverlenende bedrijven, financiële gegevens
Services in agriculture, financial results

	2005	2006	2007	2008
Bedrijven	7355	7895	8398	9295
Werkzame personen x 100	344.2	389.0	380.0	392.0
Tot. Werkzame personen in FTE	306.7	330.0	318.0	299.0
Totale bedrijfsopbrengsten mln euro	2873	3485	3440	3885
Netto omzet	2836	3425	3380	3788
	2586	.	.	.
	250	.	.	.
Totale overige bedrijfsopbrengsten	37	60	59	97
Totale bedrijfslasten	2547	3014	2887	3308
Inkoopwaarde omzet	753	1157	1044	1322
Arbeidskosten	705	724	668	782
	552	570	531	.
	99	96	87	.
	44	48	41	.
	11	10	9	.
Overige bedrijfslasten	821	843	889	896
	124	94	125	.
	134	138	150	152
	98	110	109	138
	54	66	67	84
	191	190	196	242
	32	32	27	26
	24	20	20	21
	66	69	59	72
	97	126	138	161
Afschrijvingen op vaste activa	267	289	286	308
Bedrijfsresultaat	327	471	553	577
Financieel resultaat	-37	-71	-40	.
Financiële baten	22	.	.	.
Financiële lasten	58	.	.	.
Saldo voorzieningen	-1	-13	4	.
Onttrekkingen, vrijval van voorzieningen	1	.	.	.
Toevoegingen aan voorzieningen	3	.	.	.
Saldo buitengewone baten minus lasten	22	42	10	.
Buitengewone baten	27	.	.	.
Buitengewone lasten	5	.	.	.
Resultaat voor belastingen	311	429	527	524

Bron: CBS

9. Voorzieningsbalansen

Toelichting voorzieningsbalansen

1.

In deze balansen zijn de hoeveelheidsgegevens van de volgende producten verwerkt:

Akkerbouwproducten (per oogstjaar)

Graanteelt: granen;

Aardappelteelt: consumptie-, voer-, poot- en fabrieksaardappelen;

Bietenteelt: suikerbieten, suiker en melasse;

Veehouderijproducten (per kalenderjaar)

Rundveehouderij: rundvee (gebruiks- en slachtvee), rund- en kalfsvlees/vleeswaren;

Varkenshouderij: varkens (gebruiks- en vleesvarkens), varkensvlees/vleeswaren;

Pluimveehouderij: eendagskuikens, kippen (voor de fok en voor de slacht), kippeneieren;

Overige veehouderij: paarden, schapen.

2.

Vanwege het ontbreken van gegevens zijn geen voorzieningsbalansen tuinbouwproducten , zuivelproducten en peulvruchten opgenomen.

3.

Door de problemen met de registratie van de buitenlandse handel tussen de lidstaten van de Europese Unie sedert 1993 zijn de balansen sindsdien niet altijd onderling vergelijkbaar. De balansen moeten dan ook met voorzichtigheid worden gebruikt.

91. Akkerbouwproducten

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden

Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/'86	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2009/'10	2010/'11
	1 000 ton						
T a r w e							
Productie, totaal	851	1076	1167	1143	1175	1402	1370
w.v. zaaizaad	17	24	24	23	25	27	26
veevoeder	428	429	704	792	653	1193	1051
overige	406	623	439	328	497	182	293
Invoer							
als zodanig	1416	1381	2845	4069	3626	4610	4722
in producten	287	475	547	509	395	1182	1439
Uitvoer							
als zodanig	325	198	342	241	170	500	506
in producten	429	776	928	893	724	279	347
Voorraad							
begin-	235	202	152	192	165	126	117
eind-	228	197	182	243	136	117	113
Verbruik							
zaaizaad	17	24	24	37	82	110	94
veevoeder	730	563	1441	2331	2502	4050	4130
consumptie	981	830	1071	1050	1129	2101	2116
verliezen	12	11	16	23	23	29	28
industrie 3)	67	535	708	1094	594	132	316
R o g g e							
Productie, totaal	19	36	42	29	11	11	10
w.v. zaaizaad	1	1	1	1	0	0	0
veevoeder	2	7	26	24	8	10	10
overige	16	28	15	4	3	1	0
Invoer							
als zodanig	45	29	337	57	178	316	147
in producten	9	14	14	49	68	50	50
Uitvoer							
als zodanig	5	4	59	10	54	133	21
in producten	4	2	10	5	8	14	8
Voorraad							
begin-	10	10	5	6	5	5	5
eind-	10	10	5	6	5	5	5
Verbruik							
zaaizaad	1	1	1	1	0	0	0
veevoeder	3	8	269	47	125	172	109
consumptie	60	63	50	69	70	59	70
verliezen	0	-	3	1	0	0	0
industrie 3)	0	1	1	1	0	0	0
G e r s t							
Productie, totaal	197	219	203	288	307	310	204
w.v. zaaizaad	4	5	4	8	5	4	4
veevoeder	105	81	68	201	153	230	96
overige	88	133	131	79	149	76	104
Invoer							
als zodanig	603	783	1146	801	1046	1731	1961
in producten	182	248	297	341	111	344	308
Uitvoer							
als zodanig	53	64	116	312	341	72	378
in producten	95	188	162	186	239	203	187
Voorraad							
begin-	96	125	124	123	107	120	138
eind-	106	131	138	125	115	138	144
Verbruik							
zaaizaad	5	5	4	9	6	5	5
veevoeder	524	642	873	439	381	1527	1407
consumptie	4	23	15	5	8	12	10
verliezen	7	8	10	7	0	16	14
industrie 3)	284	314	451	470	481	529	467

zie volgende pagina de pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden (vervolg)
Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/'86	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2009/'10	2010/'11
	1 000 ton						
H a v e r							
Productie, totaal	58	16	15	13	9	10	8
w.v. zaaizaad	1	1	0	0	0	0	0
veevoeder	29	9	15	13	7	10	8
overige	28	6	0	0	2	0	0
Invoer							
als zodanig	72	57	25	38	73	16	52
in producten	14	20	16	29	34	38	47
Uitvoer							
als zodanig	26	6	14	4	17	14	23
in producten	23	19	12	4	2	3	4
Voorraad							
begin-	7	14	8	0	0	0	0
eind-	17	13	0	0	0	0	0
Verbruik							
zaaizaad	1	1	0	0	0	0	0
veevoeder	76	38	18	43	72	13	12
consumptie	7	30	20	29	25	33	67
verliezen	1	0	0	0	0	0	0
industrie 3)	-	-	0	0	0	0	0
M a ï s							
Productie, totaal	5	1	63	223	183	245	197
w.v. zaaizaad	0	-	.	1	0	0	0
veevoeder	0	-	63	221	183	235	182
overige	5	1	.	1	0	10	15
Invoer							
als zodanig	2171	1884	1632	2005	2213	2856	3438
in producten	264	445	475	599	506	279	335
Uitvoer							
als zodanig	54	22	25	41	42	152	168
in producten	691	1027	1075	1108	800	182	212
Voorraad							
begin-	125	136	186	117	85	90	60
eind-	178	161	173	132	73	60	71
Verbruik							
zaaizaad	8	9	7	18	12	10	11
veevoeder	1115	846	721	1199	1725	2767	3186
consumptie	45	43	42	50	40	40	45
verliezen	14	10	8	13	12	20	25
industrie 3)	460	348	305	383	283	240	312
O v e r i g e g r a n e n (o.a. sorghum en millet)							
Productie, totaal	-	11	14	36	20	17	14
w.v. zaaizaad	-	-	.	0	0	0	0
veevoeder	-	11	14	36	19	17	14
overige	-	-	.	0	0	0	0
Invoer							
als zodanig	67	99	125	126	299	316	233
in producten	-	41	17	91	13	28	34
Uitvoer							
als zodanig	17	28	39	43	29	58	49
in producten	2	41	74	71	17	53	49
Voorraad							
begin-	5	15	5	3	4	4	4
eind-	5	16	0	2	4	4	4
Verbruik							
zaaizaad	-	-	.	1	0	0	0
veevoeder	47	77	45	121	286	248	181
consumptie	1	3	2	17	0	2	1
verliezen	0	1	1	1	0	0	0
industrie 3)	0	-	0	0	0	0	0

zie volgende pagina de pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden (slot)

Supply balance sheets of cereals, quantities

juli/juni 1)	1985/'86	1990/'91	1995/'96 2)	2000/'01	2005/'06	2009/'10	2010/'11
	1 000 ton						
Totaal granen							
(m.u.v. rijst)							
Productie, totaal	1130	1359	1504	1732	1705	1994	1803
w.v. zaaizaad	23	40	36	36	31	31	30
veevoeder	561	537	890	1288	1023	1694	1361
overige	543	782	578	408	651	269	412
Invoer							
als zodanig	4374	4233	6110	7096	7456	9845	10553
in producten	756	1243	1366	1616	1259	1921	2213
Uitvoer							
als zodanig	480	322	595	655	757	929	1145
in producten	1244	2053	2262	2263	1815	734	807
Voorraad							
begin-	478	502	481	441	366	345	324
eind-	544	528	498	508	333	324	337
Verbruik							
zaaizaad	32	40	36	66	100	125	110
veevoeder	2495	2174	3367	4180	5091	8778	9024
consumptie	1098	992	1200	1220	1398	2248	2310
verliezen	34	30	38	45	35	65	67
industrie 3)	811	1198	1465	1948	1358	901	1095
Voedergranen							
Productie, totaal	279	283	337	589	530	593	434
w.v. zaaizaad	6	16	12	13	6	5	4
veevoeder	136	108	186	496	370	502	310
overige	137	159	139	80	154	86	120
Invoer							
als zodanig	2958	2852	3265	3027	3809	5235	5831
in producten	469	768	819	1108	732	739	774
Uitvoer							
als zodanig	155	124	253	414	483	429	639
in producten	815	1277	1334	1370	1066	455	460
Voorraad							
begin-	243	300	328	249	201	219	207
eind-	316	331	316	265	197	207	224
Verbruik							
zaaizaad	15	16	12	29	18	15	16
veevoeder	1765	1611	1926	1849	2589	4727	4894
consumptie	117	162	129	170	144	146	194
verliezen	22	19	22	22	12	36	39
industrie 3)	744	663	757	854	764	769	779

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) M.i.v. 1986/'87 loopt het seizoen van 1/7 t/m 30/6. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan bij de voorraden.

2) Zie de toelichting in tabel 090.

3) Geen voedingsmiddelenindustrie; bij "gerst" en "totaal granen" incl. bierbrouwerijen.

91-b. Voorzieningsbalansen aardappelen, hoeveelheden*Supply balance sheets of potatoes, quantities*

	1985/'86	1990/'91	1995/'96 1)	2000/'01	2005/'06	2009/'10	2010/'11
Aardappelen juli/juni 1000 ton							
Productie	7220	7136	7440	8227	6777	7181	6844
Invoer	895	994	1662	1981	1846	1927	1930
Uitvoer	2666	3566	3796	3759	4755	5270	5196
Verbruik							
pootgoed	365	400	410	410	267	298	242
zetmeelbereiding	2485	2568	2504	2449	2254	2100	1845
consumptie	1255	1300	1355	1590	1353	1440	1491
Aardappelmeel In aardappelmeel fabrieken vermalen aardappelen							
	2485	2568	2504	2449	2254	2100	1845
Aardappelmeel							
Productie	519	535	599	485	508	488	417
Invoer	38	50	16	9	35	66	72
Uitvoer	418	497	163	99	237	276	241
Beginvoorraad	84	134	63	103	97	97	97
Eindvoorraad	197	157	79	155	97	97	97
Verbruik	26	64	436	343	304	278	248
w.o. in industrie 2)	24	62	434	341	302	276	246

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

2) Geen voedingsmiddelenindustrie.

91-c. Voorzieningsbalansen suikerbieten, hoeveelheden*Supply balance sheets of sugarbeets, quantities*

	1985/'86	1990/'91	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2008/'09	2009/'10	2010/'11
Suikerbieten juli/juni 1000 ton								
Productie	6259	8623	6582	6798	6048	5178	5733	5274
Invoer	92	76	11	36	36	16	14	12
Uitvoer	21	12	4	2	5	4	0	0
Verbruik, totaal	6330	8687	6589	6832	6079	5190	5747	5286
w.o.								
verwerkt tot suiker	6330	8687	6470	6725	5988	5006	5604	5196
Suiker (witsuiker)								
Productie 1)	896	1234	988	840	766	861	992	873
Invoer	140	251	300	310	394	690	651	710
Uitvoer	353	832	746	728	711	984	1025	1026
Beginvoorraad	421	304	245	452	300	0	110	270
Eindvoorraad	489	329	259	335	300	110	270	270
Verbruik	615	628	528	539	449	457	458	557
w.o.								
als veevoeder	0	0	0	0	0	0	0	0
in industrie 2)	22	25	22	10	10	0	0	0
Melasse								
Productie	300	397	279	229	240	202	224	208
Invoer	866	796	782	764	313	381	257	321
Uitvoer	269	200	126	120	149	141	116	138
Beginvoorraad	80	109	222	169	150	0	0	0
Eindvoorraad	84	196	227	159	100	0	0	0
Verbruik	893	906	930	883	454	617	365	398
w.o.								
als veevoeder	608	622	606	517	114	277	25	58
in industrie 2)	285	284	324	365	340	340	340	340

Bron: productschap Akkerbouw en LEI.

1) Uit verwerkte bieten.

2) Geen voedingsmiddelenindustrie.

92. Veehouderijproducten

92-a. Voorzieningsbalansen kippeneieren, hoeveelheden

Supply balance sheets of hen eggs, quantities

	1985	1995 1)	2005	2007	2008	2009*	2010*	2011*
1000 ton								
Productie 2)	663	602	594	611	632	647	671	694
Invoer								
als eieren	13	66	103	107	139	130	146	121
als eiproducten	19	21	32	29	22	31	33	27
Uitvoer								
als eieren	395	346	353	360	383	394	440	428
als eiproducten	96	93	146	152	178	181	175	176
Verbruik								
consumptie-eieren	170	205	182	182	180	182	183	187
broedeieren	34	41	46	50	50	49	50	49
verliezen	0	3	1	2	2	2	2	2

Bron: LEI, o.g.v. gegevens van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren en het CBS.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

2) Inclusief productie bij niet-agrariërs.

2) Inclusief productie bij niet-agrariërs.

92-b. Voorzieningsbalansen vlees, hoeveelheden
Supply balance sheets of meat, quantities

	1985	1995 1)	2005	2008	2009	2010	2011*
1 000 ton geslacht gewicht							
Rund- en kalfsvlees							
Productie	509	532	381	356	382	379	372
Invoer							
als levende slachtdieren	23	66	33	38	47	43	44
als vlees, vleeswaren, -conserven	69	138	323	359	366	350	352
Uitvoer							
als levende slachtdieren	22	17	17	8	16	22	23
als vlees, vleeswaren, -conserven	301	412	407	431	461	432	435
Voorraadmutatie	3	0	0	0	0	0	0
Verbruik	275	307	312	315	317	318	311
Varkensvlees en spek							
Productie	1678	1878	1604	1753	1814	1836	1842
Invoer							
als levende slachtdieren	1	21	71	72	68	68	71
als vlees, vleeswaren, -conserven	36	84	236	257	261	266	262
Uitvoer							
als levende slachtdieren	268	277	378	519	603	609	579
als vlees, vleeswaren, -conserven	802	992	850	894	854	871	910
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	636	714	683	669	687	690	686
Schapenvlees							
Productie	18	22	18	19	19	17	17
Invoer							
als levende slachtdieren	1	5	1	1	1	1	1
als vlees, vleeswaren, -conserven	2	8	16	19	18	22	24
Uitvoer							
als levende slachtdieren	8	11	6	5	4	4	4
als vlees, vleeswaren, -conserven	6	4	7	12	11	13	14
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	7	20	22	22	23	23	24
Paardenvlees							
Productie	5	2	2	1	1	1	1
Invoer							
als levende slachtdieren	1	1	0	0	0	0	0
als vlees, vleeswaren, -conserven	24	16	17	16	16	16	15
Uitvoer							
als levende slachtdieren	3	2	2	1	1	1	1
als vlees, vleeswaren, -conserven	6	4	8	7	7	7	7
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	21	13	10	9	9	9	8
Vleeskippen, basis panklaar							
Productie	51.2	27.6	19	25	26	28	.
Invoer	9.3	73.5	106	138	145	145	.
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	18.6	33.2	54	93	94	95	.
levend	23.4	33.8	33	28	34	36	.
Voorraadmutatie	0.2	-0.6	0	0	0	0	.
Verbruik	18.3	34.7	38	42	43	42	.
Vleeskuikens, basis panklaar							
Productie	348	539	552	626	655	664	687
Invoer	16	137	349	462	475	537	548
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	199	426	605	765	787	857	894
levend	16	19	8	21	26	35	34
Voorraadmutatie	-1	-5	4	-1	2	-2	0
Verbruik	150	236	284	303	314	311	306

Bron: LEI, op grond van gegevens van het CBS en de Productschappen Vee, Vlees en Eieren.

1) Zie de toelichting in tabel 090.

10. In- en uitvoer

Toelichting

1.

In tegenstelling tot hoofdstuk 9 waar de in- en uitvoer wordt gewaardeerd tegen telersprijzen hebben de cijfers in dit hoofdstuk betrekking op de c,i,f,-waarde bij invoer en de f,o,b,-waarde bij uitvoer.

2.

Met het tot stand komen van de interne markt op 1 januari 1993 zijn de grensformaliteiten tussen de EU-lidstaten afgeschaft. Daarmee zijn ook voor het handelsverkeer op de interne markt de douanedocumenten vervallen die ten grondslag lagen aan de registratie van de Nederlandse buitenlandse handel door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De handelsgegevens worden nu gebaseerd op rechtstreekse verstrekking van de handelsgegevens door ondernemers aan het CBS. Alleen ondernemingen met een handelsomzet van meer dan 225 000 euro per jaar moeten een statistische opgave aan het CBS doen. Bedrijven met een lagere handelsomzet zijn vrijgesteld.

De geregistreeerde intra-EU-handel omvat dus niet de totale intra-handel. Ook is het CBS afhankelijk geworden van het inzend-gedrag van de ondernemingen; men kreeg te maken met non-respons. De geregistreeerde goederenstromen bleken vaak aanzienlijk kleiner te zijn dan de werkelijke stromen. Het CBS is daarom met ingang van januari 1997 begonnen met het maken van bijschattingen voor de intra-handel.

Voor de handel met niet-EU-landen zijn de douane-documenten nog wel in gebruik en is de registratie volledig. Maar ook voor de extra-handel worden vanaf juni 1996 bijschattingen van de uitkomsten gemaakt doordat er overloop in de handelsstatistiek zat. Producten die bijvoorbeeld in maart werkelijk waren verhandeld, kwamen bijvoorbeeld pas in de maand mei in de statistiek.

Het CBS heeft de statistiek van de internationale handel met macro-cijfers, die het LEI hanteert, gewijzigd. Bij een groot aantal statistieknnummers wordt het handelsvolume niet meer geregistreerd in kilogram, maar in een andere eenheid, zoals bijvoorbeeld stuks of liter. De goederengroepen zijn opnieuw ingedeeld, zodanig dat de statistieknnummers binnen een goederengroep dezelfde eenheid hebben.

De productgroepenindeling van deze publicatie is m.i.v. juni 1998 dan ook veranderd. Er zijn producten komen te vervallen, doordat ze in de CBS-statistiek in een goederengroep terecht kwamen met niet-agrarische producten, bijvoorbeeld etherische oliën van de groep 'Plantenextracten'. Maar anderzijds kan het LEI nieuwe productgroepen vermelden, zoals 'Natuurkurk' en 'Textielvezels'. De definitie van 'Totaal Agrarisch' is hierdoor gewijzigd, en de handelscijfers van deze rapportage kunnen dan ook niet vergeleken worden met die uit de voorgaande rapportages.

3.

In 2004 zijn de agrarische handelscijfers inclusief die van de 10 nieuwe EU-landen en omvatten het hele jaar. Vanaf 2007 zijn deze cijfers inclusief die van Bulgarije en Roemenie.

101. Totale Nederlandse buitenlandse handel

101. Nederlandse in- en uitvoer, totalen

Imports and exports of The Netherlands, totals

	Invoer			Uitvoer		
	totaal	EU-landen 1)	derde landen	totaal	EU-landen 1)	derde landen
	miljard euro					
1993	105.1	64.4	40.7	117.2	86.6	30.6
1994	116.3	71.1	45.2	130.5	97.9	32.5
1995	129.4	85.5	43.9	143.5	113.8	29.7
1996	139.9	89.6	50.3	153.8	121.8	32
1997	157.4	97.9	59.5	171.4	133.6	37.8
1998	168.4	101.5	67	180.7	141.2	39.5
1999	178.7	104.9	73.8	188.6	147.5	41.1
2000	216.1	118.7	97.3	231.9	179	52.9
2001	218.3	119.3	99.1	241.3	187.3	54
2002	205.6	116.9	88.6	232.7	176.1	56.6
2003	206.9	117.2	89.7	234.2	176.2	58
2004	228.2	.	.	255.7	.	.
2005	249.8	138.2	111.6	281.3	216.2	65.1
2006	285.4	158.5	126.9	319.0	242.6	76.4
2007	307.3	173.5	133.8	347.5	262.0	85.5
2008	335.9	185.1	150.8	370.5	282.7	87.8
2009	274.0	151.8	122.2	309.4	231.3	78.0
2010	331.9	176.7	155.2	371.5	275.7	95.9
2011*	364.8	194.2	170.5	405.1	302.2	102.9

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel.

* Voorlopige cijfers

1) M.i.v. 1986 EG: 12 landen

M.i.v. 1995 EU: 15 landen

M.i.v. mei 2004 EU: 25 landen

M.i.v. 2007 EU: 27 landen

102. Nederlandse agrarische handel

102-a. Nederlandse agrarische handel, i n v o e r naar herkomst

Imports of The Netherlands by origin, agrarian trade

	2000	2004 1)	2010	2011*	2000	2004 1)	2010	2011*
	mIn. Euro				%			
T O T A A L	25082	27637	41035	47747	100.0	100.0	100.0	100.0
w.v. Europese Unie 1)	14857	18259	24727	28843	59.2	66.1	60.3	60.4
w.v. Derde landen 1)	10226	9378	16309	18904	40.8	33.9	39.7	39.6
Frankrijk	2310	2520	3575	3896	9.2	9.1	8.7	8.2
België/Luxemburg	3723	4468	5577	6402	14.8	16.2	13.6	13.4
Duitsland	4612	6052	7743	9209	18.4	21.9	18.9	19.3
Italië	481	625	1056	1128	1.9	2.3	2.6	2.4
Verenigd Koninkrijk	1127	1146	1478	1972	4.5	4.1	3.6	4.1
Ierland	385	438	505	502	1.5	1.6	1.2	1.1
Denemarken	382	484	564	639	1.5	1.7	1.4	1.3
Griekenland	108	109	141	183	0.4	0.4	0.3	0.4
Portugal	96	98	185	206	0.4	0.4	0.5	0.4
Spanje	1047	1191	1490	1502	4.2	4.3	3.6	3.1
Zweden	289	228	329	418	1.2	0.8	0.8	0.9
Finland	195	121	109	122	0.8	0.4	0.3	0.3
Oostenrijk	103	154	283	319	0.4	0.6	0.7	0.7
Estland		65	31	29		0.2	0.1	0.1
Letland		25	66	91		0.1	0.2	0.2
Litouwen		50	109	209		0.2	0.3	0.4
Polen		274	887	983		1.0	2.2	2.1
Tsjechië		49	114	225		0.2	0.3	0.5
Slowakije		19	32	35		0.1	0.1	0.1
Hongarije		133	220	275		0.5	0.5	0.6
Slovenië		4	20	29		0.0	0.0	0.1
Cyprus		1	14	18		0.0	0.0	0.0
Malta		5	6	11		0.0	0.0	0.0
Bulgarije			64	188			0.2	0.4
Roemenie			126	251			0.3	0.5

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

1) t/m 2003 EU-15, t/m 2006 EU 25. De cijfers van de nieuwe EU landen betreffen het gehele jaar

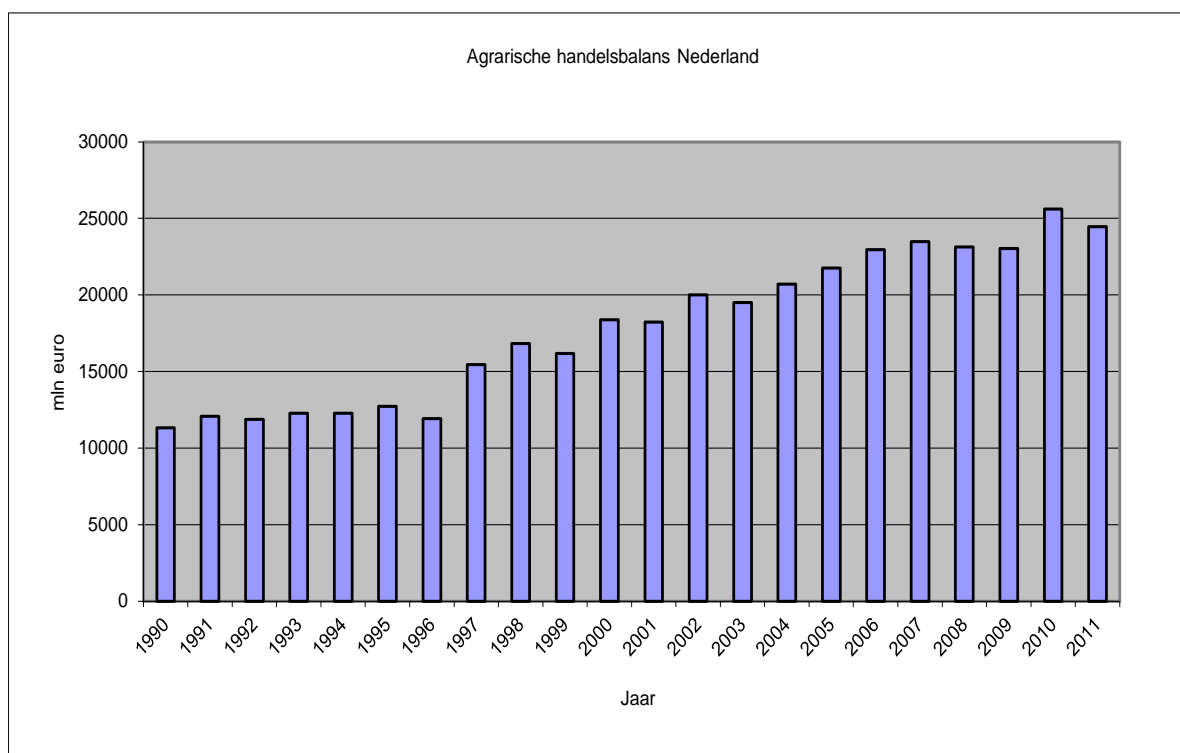
102-b. Nederlandse agrarische handel, u i t v o e r naar bestemming

Exports of The Netherlands by destination, agrarian trade

	2000	2004 1)	2010	2011*	2000	2004 1)	2010	2011*
	mln. euro				%			
T O T A A L	43454	48351	66633	72205	100.0	100.0	100.0	100.0
w.v. Europese Unie 1)	33651	39152	53247	57153	77.4	81.0	79.9	79.2
w.v. Derde landen 1)	9804	9198	13387	15052	22.6	19.0	20.1	20.8
Frankrijk	5174	5123	6633	7166	11.9	10.6	10.0	9.9
België/Luxemburg	3972	5213	6935	7767	9.1	10.8	10.4	10.8
Duitsland	11748	12455	17356	18626	27.0	25.8	26.0	25.8
Italië	3312	3371	3649	3784	7.6	7.0	5.5	5.2
Verenigd Koninkrijk	4732	5542	6378	6925	10.9	11.5	9.6	9.6
Ierland	382	512	744	779	0.9	1.1	1.1	1.1
Denemarken	673	893	1318	1465	1.5	1.8	2.0	2.0
Griekenland	719	741	896	855	1.7	1.5	1.3	1.2
Portugal	286	321	446	470	0.7	0.7	0.7	0.7
Spanje	1121	1731	2199	2084	2.6	3.6	3.3	2.9
Zweden	768	988	1378	1516	1.8	2.0	2.1	2.1
Finland	245	344	625	709	0.6	0.7	0.9	1.0
Oostenrijk	521	614	977	988	1.2	1.3	1.5	1.4
Estland		42	80	81		0.1	0.1	0.1
Letland		51	104	115		0.1	0.2	0.2
Litouwen		65	192	195		0.1	0.3	0.3
Polen		535	1379	1578		1.1	2.1	2.2
Tsjechië		206	583	599		0.4	0.9	0.8
Slowakije		64	167	166		0.1	0.3	0.2
Hongarije		183	463	497		0.4	0.7	0.7
Slovenië		57	92	128		0.1	0.1	0.2
Cyprus		66	134	156		0.1	0.2	0.2
Malta		34	63	67		0.1	0.1	0.1
Bulgarije			117	111			0.2	0.2
Roemenie			340	325			0.5	0.5

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel: LEI- bewerking

1) t/m 2003 EU-15, t/m 2006 EU 25. De cijfers van de nieuwe EU landen betreffen het gehele jaar

102-c. Nederlandse in- en uitvoer van agrarische producten, naar product(-groep)en
Imports and exports of The Netherlands of agricultural products, by (groups of) products

	2000	2005	2010	2011*	Indexcijfers	2010 = 100	
INVOER	mln. Euro				volume %	prijs %	waarde %
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	1365.7	1459.7	2237.2	2929.2	101.9	128.4	130.9
Oliehoudende zaden	1409.5	1072.8	1945.5	2693.1	112.3	123.3	138.4
Veevoeders, excl. granen	1488.2	1561.3	2859.2	3348.4	105.9	110.6	117.1
Graanbereidingen, zetmeel	984.5	1205.5	1761.0	1974.8	100.2	111.9	112.1
Suiker	354.8	490.4	581.3	745.2	117.2	109.4	128.2
Tuinbouwzaden	211.1	209.8	298.3	313.0	85.4	122.8	104.9
Sierteeltproducten, planten	1054.9	1117.9	1301.5	1268.2	104.7	93.1	97.4
Groenten	808.8	949.4	1305.7	1314.3	114.3	88.1	100.7
Fruit, noten, specerijen	2092.9	2810.2	3878.5	4149.8	96.7	110.6	107.0
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	1731.0	1454.6	2399.3	2618.6	99.2	110.0	109.1
Vee	521.8	594.3	842.6	994.6	112.7	104.7	118.0
Vlees	1718.4	2511.4	3655.3	4147.2	103.5	109.6	113.5
Eieren	115.5	150.3	298.4	271.9	104.0	87.6	91.1
Zuivel	2381.2	2349.0	2651.5	2965.3	103.6	107.9	111.8
Vis	1314.7	1310.9	1961.1	2203.0	95.9	117.2	112.3
Hout, kurk	1346.8	1355.9	1425.4	1490.8	100.3	104.2	104.6
Margarine, vetten, oliën	984.5	1782.0	2791.4	4105.5	110.5	133.0	147.1
Dranken	1345.5	1663.6	2132.1	2171.4	96.3	105.8	101.8
Koffie, thee, cacao	1608.7	1989.4	3254.9	3885.2	114.7	104.1	119.4
Tabak	1070.3	959.7	1157.6	1446.2	154.6	80.8	124.9
Diversen	1173.4	1338.6	2297.7	2711.0	133.7	88.3	118.0
Totaal invoer	25082.2	28336.8	41035.5	47746.8	107.0	108.7	116.4
UITVOER							
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	722.1	764.8	1130.8	1416.1	108.2	115.8	125.2
Oliehoudende zaden	288.1	326.3	640.0	507.8	65.0	122.1	79.3
Veevoeders, excl. granen	2227.4	2712.6	4020.0	4535.1	105.6	106.8	112.8
Graanbereidingen, zetmeel	2178.5	2479.3	3474.8	3922.0	99.7	113.2	112.9
Suiker	687.9	825.9	948.2	1097.6	106.4	108.8	115.8
Tuinbouwzaden	427.9	585.5	872.8	940.4	99.6	108.2	107.7
Sierteeltproducten, planten	6342.1	7229.6	7796.6	8058.6	104.1	99.3	103.4
Groenten	2713.2	3379.5	4751.4	4284.7	104.9	85.9	90.2
Fruit, noten, specerijen	1608.4	2363.9	3510.8	3515.9	94.3	106.2	100.1
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	2472.1	2613.3	3765.3	4078.4	102.0	106.2	108.3
Vee	828.2	1287.4	1876.4	1899.3	98.6	102.7	101.2
Vlees	5327.1	5508.5	6715.8	7463.9	106.5	104.3	111.1
Eieren	616.2	553.3	1061.2	921.3	77.3	112.3	86.8
Zuivel	4214.6	4149.8	5454.3	6131.7	103.0	109.2	112.4
Vis	1893.8	2175.8	2350.2	2536.4	95.0	113.6	107.9
Hout, kurk	355.1	487.5	437.5	456.3	93.2	111.9	104.3
Margarine, vetten, oliën	1408.3	1862.1	3465.9	4503.8	101.4	128.1	129.9
Dranken	1956.6	2291.2	2986.9	3270.9	112.0	97.8	109.5
Koffie, thee, cacao	1901.5	2531.6	4338.1	4411.9	100.2	101.5	101.7
Tabak	3226.8	3323.7	3139.7	3795.9	152.1	79.5	120.9
Diversen	2058.2	2647.7	3896.8	4457.2	112.3	101.9	114.4
Totaal uitvoer	43453.9	50099.4	66633.4	72205.1	104.6	103.6	108.4

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

*) Zijn voorlopige cijfers

103. Akkerbouwproducten

103-a. Invoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of arable products by group of products and origin

Land van herkomst		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoeders excl granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
België	2010	201.9	52.0	259.0	591.1	172.3
	2011*	247.6	76.0	323.0	648.7	214.0
Bulgarije	2010	0.0	31.7	11.9	3.2	0.2
	2011*	10.5	136.5	13.3	3.7	0.0
Tsjechië	2010	2.3	3.3	0.6	2.7	6.9
	2011*	2.3	5.1	4.1	3.7	5.2
Denemarken	2010	25.3	4.9	24.1	12.3	7.8
	2011*	48.6	6.0	28.2	15.5	9.3
Duitsland	2010	579.9	119.0	539.6	496.1	136.0
	2011*	733.0	453.6	683.9	555.9	170.9
Estland	2010	0.5	2.2	0.1	0.0	0.0
	2011*	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Griekenland	2010	5.2	0.3	0.2	1.7	0.5
	2011*	3.8	0.1	0.2	5.2	0.6
Spanje	2010	15.9	0.6	12.7	17.4	17.9
	2011*	20.1	1.8	18.4	16.9	17.0
Frankrijk	2010	854.0	221.9	190.8	207.2	92.4
	2011*	897.7	157.2	242.2	216.5	116.2
Ierland	2010	2.5	0.0	13.5	26.6	6.9
	2011*	3.8	0.1	6.8	25.4	7.3
Italië	2010	44.7	1.7	34.2	82.5	16.6
	2011*	57.1	2.1	38.9	100.2	18.2
Cyprus	2010	4.6	0.0	0.8	0.0	0.0
	2011*	7.7	0.0	1.4	0.0	0.0
Letland	2010	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
	2011*	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0
Litouwen	2010	1.5	7.3	6.0	7.9	0.2
	2011*	1.7	9.1	6.7	22.0	1.5
Luxemburg	2010	4.2	0.4	0.0	3.9	0.1
	2011*	3.5	0.1	0.2	2.8	0.1
Hongarije	2010	59.0	75.9	5.6	0.7	4.8
	2011*	106.1	65.0	6.0	1.1	5.5
Malta	2010	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	2011*	4.2	0.0	0.0	0.1	0.0
Oostenrijk	2010	4.5	2.9	8.6	22.4	9.4
	2011*	4.2	1.6	18.8	25.2	13.5
Polen	2010	18.9	1.9	33.8	17.2	7.2
	2011*	20.7	2.8	37.9	25.3	12.7
Portugal	2010	4.7	0.1	0.1	4.0	0.0
	2011*	4.0	0.0	0.2	3.1	0.0
Roemenie	2010	0.7	81.4	0.0	0.1	0.4
	2011*	4.4	189.6	0.3	0.2	0.1
Slovenië	2010	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1
	2011*	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0
Slowakije	2010	1.5	1.3	1.5	2.0	3.8
	2011*	2.1	0.4	1.6	2.9	5.6
Finland	2010	1.3	1.3	1.5	2.9	1.1
	2011*	14.8	1.3	3.3	3.4	2.5
Zweden	2010	10.7	0.1	3.7	24.5	5.6
	2011*	14.5	0.0	2.3	28.1	14.1
Verenigd Koninkrijk	2010	132.2	26.9	43.9	89.2	26.9
	2011*	227.7	58.6	61.6	91.8	29.0
Totaal	2010	1977.9	637.2	1192.2	1615.7	517.0
E.U.	2011*	2440.0	1166.9	1499.4	1798.5	643.5
Derde Landen	2010	259.4	1308.3	1667.1	145.2	64.3
	2011*	489.2	1526.2	1849.0	176.4	101.7
Totaal	2010	2237.2	1945.5	2859.2	1761.0	581.3
Wereld	2011*	2929.2	2693.1	3348.4	1974.8	745.2

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

103-b. Uitvoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of arable products by group of products and destination

Land van bestemming		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoeders excl. granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
België	2010	164.4	87.6	802.0	317.0	127.2
	2011*	193.3	64.8	947.0	351.8	166.1
Bulgarije	2010	1.3	1.4	4.0	6.5	0.0
	2011*	1.9	0.1	6.2	6.3	0.0
Tsjechië	2010	4.8	0.8	18.5	23.3	6.6
	2011*	8.6	0.5	25.1	25.2	6.9
Denemarken	2010	15.9	5.9	123.4	51.3	24.4
	2011*	29.8	16.2	132.8	57.0	25.4
Duitsland	2010	221.9	428.3	1354.3	574.1	177.3
	2011*	316.3	338.5	1537.2	675.8	168.8
Estland	2010	0.4	0.5	14.1	1.3	0.2
	2011*	0.1	0.2	17.6	0.6	0.0
Griekenland	2010	13.6	1.4	22.6	71.2	3.1
	2011*	13.1	1.4	24.5	66.7	2.0
Spanje	2010	47.1	13.0	89.2	126.4	32.7
	2011*	45.9	4.7	87.4	124.1	26.1
Frankrijk	2010	72.9	21.2	260.5	340.1	124.4
	2011*	77.1	22.5	269.8	343.1	126.8
Ierland	2010	8.2	0.9	26.0	24.5	28.5
	2011*	6.1	1.5	45.1	31.3	8.2
Italië	2010	38.0	3.2	94.2	103.2	24.8
	2011*	41.9	4.0	103.1	119.3	19.4
Cyprus	2010	13.9	0.0	4.4	3.0	1.0
	2011*	4.2	0.0	4.3	2.0	0.2
Letland	2010	0.5	0.9	27.3	2.9	0.6
	2011*	0.3	0.0	17.5	3.5	0.9
Litouwen	2010	1.6	8.6	40.9	3.9	1.0
	2011*	0.8	1.2	24.7	5.6	1.3
Luxemburg	2010	4.2	0.4	7.6	1.7	1.0
	2011*	5.4	0.4	10.2	1.7	0.9
Hongarije	2010	5.5	1.6	42.4	66.1	4.1
	2011*	8.8	1.1	41.2	57.5	3.2
Malta	2010	1.8	0.0	5.7	2.6	0.6
	2011*	1.5	0.0	8.6	2.2	0.7
Oostenrijk	2010	6.1	3.7	84.3	31.9	7.6
	2011*	11.8	5.1	77.7	35.9	9.1
Polen	2010	18.5	4.0	112.4	45.5	19.6
	2011*	33.7	3.6	143.4	92.2	14.6
Portugal	2010	15.5	4.7	16.1	24.7	2.9
	2011*	14.4	0.9	17.4	24.0	1.7
Roemenie	2010	5.9	3.3	4.9	7.2	2.0
	2011*	11.7	3.9	6.5	8.5	2.6
Slovenië	2010	2.3	0.2	3.0	3.9	1.1
	2011*	2.3	0.2	3.5	6.0	2.7
Slowakije	2010	2.9	0.1	10.4	7.3	1.0
	2011*	4.4	0.0	9.5	8.5	1.1
Finland	2010	9.2	1.9	41.0	48.7	10.8
	2011*	16.6	1.0	33.4	50.0	12.9
Zweden	2010	16.8	5.4	37.7	77.8	27.1
	2011*	18.8	3.4	49.0	78.0	30.5
Verenigd Koninkrijk	2010	46.8	30.0	215.3	307.3	71.5
	2011*	66.8	21.1	263.7	307.1	74.2
Totaal E.U.	2010	739.8	628.8	3462.3	2273.4	701.2
	2011*	935.6	496.3	3906.3	2483.8	706.3
Derde Landen	2010	391.0	11.2	557.6	1201.4	247.0
	2011*	480.5	11.4	628.9	1438.2	391.3
Totaal Wereld	2010	1130.8	640.0	4020.0	3474.8	948.2
	2011*	1416.1	507.8	4535.1	3922.0	1097.6

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104. Tuinbouwproducten

104-a. Invoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of horticultural products by group of products and origin

Land van herkomst		Tuinbouwzaden	Sierteeltproducten en planten	Groenten	Fruit, noten en specerijen	Bereidingen van aardappelen, groenten en fruit
België	2010	3.1	151.6	179.0	323.7	395.3
	2011*	3.1	154.1	159.9	334.6	468.1
Bulgarije	2010	0.1	1.0	0.0	0.9	1.7
	2011*	0.1	1.4	0.0	0.8	1.0
Tsjechië	2010	1.9	0.2	1.2	1.1	1.8
	2011*	0.4	0.1	0.7	0.9	3.4
Denemarken	2010	22.7	38.0	1.0	3.6	3.3
	2011*	12.9	35.2	1.0	4.8	9.8
Duitsland	2010	16.1	149.1	88.8	129.5	352.6
	2011*	15.2	139.7	88.4	139.4	383.0
Estland	2010	0.0	0.0	0.0	0.4	0.9
	2011*	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9
Griekenland	2010	0.0	1.1	1.9	48.8	34.5
	2011*	0.1	0.5	2.0	49.9	37.5
Spanje	2010	2.0	77.6	505.7	379.4	124.3
	2011*	4.7	35.8	500.0	396.2	122.6
Frankrijk	2010	47.7	23.5	76.2	118.5	113.2
	2011*	48.6	20.8	82.5	119.4	94.1
Ierland	2010	0.1	0.8	0.5	1.6	11.6
	2011*	0.1	0.6	0.1	1.9	8.3
Italië	2010	16.2	70.1	53.7	88.7	86.5
	2011*	18.5	66.3	48.4	79.6	105.0
Cyprus	2010	0.0	0.3	0.1	0.6	1.0
	2011*	0.0	0.3	0.1	0.5	1.3
Letland	2010	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0
	2011*	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Litouwen	2010	0.1	0.0	0.2	0.4	0.2
	2011*	0.0	0.0	0.1	0.9	0.1
Luxemburg	2010	0.0	0.3	4.4	0.9	3.7
	2011*	0.0	0.3	6.4	0.5	3.6
Hongarije	2010	3.8	1.7	1.2	2.8	5.8
	2011*	3.1	1.9	0.4	1.0	6.8
Malta	2010	0.2	0.0	1.1	0.1	0.2
	2011*	0.1	0.0	2.4	0.1	0.3
Oostenrijk	2010	0.4	4.9	1.6	4.7	16.2
	2011*	0.3	1.9	3.3	6.4	21.8
Polen	2010	2.3	19.8	40.8	18.3	136.7
	2011*	2.0	15.8	39.6	17.7	162.6
Portugal	2010	0.0	16.5	4.5	24.5	19.4
	2011*	0.0	12.7	7.4	31.3	26.5
Roemenie	2010	0.1	0.5	2.5	1.0	0.6
	2011*	0.1	0.3	0.2	1.4	0.9
Slovenië	2010	0.0	0.0	10.5	1.2	0.8
	2011*	0.0	0.0	18.5	1.3	0.8
Slowakije	2010	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7
	2011*	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0
Finland	2010	0.1	0.0	0.4	2.7	1.4
	2011*	0.1	0.0	0.9	2.8	0.7
Zweden	2010	0.0	0.0	1.4	2.7	5.9
	2011*	0.2	0.0	0.6	2.1	8.9
Verenigd Koninkrijk	2010	3.4	20.5	44.1	91.7	35.1
	2011*	3.4	18.4	39.7	107.7	39.7
Totaal E.U.	2010	121.1	577.7	1020.7	1247.7	1353.5
	2011*	114.2	506.1	1002.9	1301.2	1508.0
Derde Landen	2010	177.2	723.8	285.0	2630.7	1045.8
	2011*	198.8	762.1	311.5	2848.6	1110.7
Totaal Wereld	2010	298.3	1301.5	1305.7	3878.5	2399.3
	2011*	313.0	1268.2	1314.3	4149.8	2618.6

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104-b. Uitvoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming

Exports of horticultural products by group of products and destination

Land van bestemming		Tuinbouwzaden	Sierteeltproducten en planten	Groenten	Fruit, noten en specerijen	Bereidingen van aardappelen, groenten en fruit
België	2010	19.9	400.5	316.0	271.3	310.3
	2011*	19.7	405.8	306.4	276.4	327.2
Bulgarije	2010	3.1	8.9	0.8	5.0	4.0
	2011*	2.4	7.6	1.9	4.0	6.2
Tsjechië	2010	1.9	98.1	112.6	67.0	31.8
	2011*	2.4	107.4	84.7	50.8	36.3
Denemarken	2010	5.5	195.7	108.4	130.0	63.8
	2011*	4.7	200.9	103.3	128.2	66.0
Duitsland	2010	70.4	2227.3	1771.3	1200.5	998.7
	2011*	58.1	2251.0	1622.3	1259.4	1035.1
Estland	2010	0.6	11.0	11.0	9.3	2.3
	2011*	0.5	10.3	7.9	8.4	3.7
Griekenland	2010	10.4	38.1	35.5	21.5	38.1
	2011*	9.7	37.4	18.2	20.2	39.5
Spanje	2010	92.0	140.5	48.3	114.0	141.1
	2011*	101.1	137.0	39.8	89.7	134.8
Frankrijk	2010	45.8	985.5	181.8	281.7	651.5
	2011*	54.0	1022.4	158.9	289.1	709.4
Ierland	2010	1.4	94.6	83.5	46.0	41.8
	2011*	1.2	83.7	76.3	44.7	50.4
Italië	2010	68.8	470.8	109.7	85.0	119.7
	2011*	73.3	506.5	112.2	89.3	129.4
Cyprus	2010	0.8	6.7	5.1	4.0	3.2
	2011*	0.8	7.2	5.4	6.8	4.2
Letland	2010	0.7	14.0	15.8	14.3	1.2
	2011*	0.8	19.7	17.4	17.7	1.7
Litouwen	2010	1.4	12.9	35.1	45.9	2.0
	2011*	1.3	16.3	34.9	43.9	2.1
Luxemburg	2010	0.0	10.8	4.4	10.1	4.3
	2011*	0.1	8.5	2.8	11.5	4.2
Hongarije	2010	10.2	53.1	22.1	15.1	19.7
	2011*	8.8	56.1	20.4	21.3	23.0
Malta	2010	0.1	1.4	5.3	7.3	1.5
	2011*	0.1	1.4	5.6	8.0	1.6
Oostenrijk	2010	5.3	204.5	46.4	77.0	92.6
	2011*	4.7	195.2	35.4	84.3	99.2
Polen	2010	27.2	199.5	122.6	149.9	84.3
	2011*	26.4	204.6	101.7	142.0	96.8
Portugal	2010	1.5	58.5	4.3	7.5	30.0
	2011*	1.9	51.2	3.3	9.2	29.9
Roemenie	2010	5.3	41.2	27.6	34.6	9.8
	2011*	6.1	41.1	19.1	28.0	11.5
Slovenië	2010	1.7	23.2	8.5	9.7	4.2
	2011*	2.0	25.2	6.0	7.7	4.7
Slowakije	2010	1.1	23.9	18.6	19.6	8.0
	2011*	0.7	30.0	15.6	11.9	9.4
Finland	2010	5.1	82.2	64.8	89.6	38.6
	2011*	4.4	87.7	64.4	84.1	36.8
Zweden	2010	6.9	178.5	166.1	158.1	95.3
	2011*	7.8	194.1	168.2	167.5	113.4
Verenigd Koninkrijk	2010	44.4	917.5	800.6	301.3	547.3
	2011*	43.9	1004.9	719.3	317.5	635.7
Totaal E.U.	2010	431.4	6499.1	4126.1	3175.3	3345.1
	2011*	436.8	6713.2	3751.3	3221.6	3612.5
Derde Landen	2010	441.4	1297.5	625.3	335.5	420.2
	2011*	503.6	1345.4	533.4	294.3	465.9
Totaal Wereld	2010	872.8	7796.6	4751.4	3510.8	3765.3
	2011*	940.4	8058.6	4284.7	3515.9	4078.4

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105. Vee- en dierproducten

105-a. Invoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of cattle and animal products by group of products and origin

Land van herkomst		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
België	2010	164.0	756.4	44.2	463.0	177.8
	2011*	198.0	787.9	56.8	533.5	192.8
Bulgarije	2010	0.0	2.0	0.3	0.0	0.1
	2011*	0.0	2.1	0.0	0.0	0.1
Tsjechië	2010	9.8	9.6	2.5	13.8	0.0
	2011*	10.7	14.0	1.1	17.3	0.0
Denemarken	2010	32.8	35.2	13.2	79.5	127.7
	2011*	24.7	38.9	5.0	102.9	126.3
Duitsland	2010	469.6	943.4	101.1	1145.5	269.4
	2011*	594.1	1014.5	103.5	1298.6	330.1
Estland	2010	5.1	3.9	0.0	1.1	0.3
	2011*	5.5	3.3	0.0	2.5	0.6
Griekenland	2010	0.0	4.3	0.0	7.8	7.1
	2011*	0.0	2.7	0.0	6.3	8.7
Spanje	2010	5.4	60.8	25.0	28.4	16.0
	2011*	3.5	78.1	22.6	34.8	20.6
Frankrijk	2010	14.1	120.7	26.6	286.3	53.9
	2011*	12.8	133.0	13.8	309.9	58.1
Ierland	2010	11.0	149.6	0.0	121.3	30.1
	2011*	9.3	150.4	0.0	121.1	26.2
Italië	2010	7.2	62.6	24.8	94.8	19.3
	2011*	6.8	90.5	9.7	70.8	15.0
Cyprus	2010	0.0	4.9	0.0	0.0	0.1
	2011*	0.0	2.9	0.0	0.1	1.2
Letland	2010	6.3	11.3	0.0	3.3	0.0
	2011*	8.2	22.2	0.0	5.9	0.0
Litouwen	2010	18.9	27.1	0.3	18.2	2.4
	2011*	13.3	27.0	0.1	20.8	11.6
Luxemburg	2010	0.4	0.1	0.0	2.1	2.2
	2011*	0.5	0.0	0.1	2.5	3.3
Hongarije	2010	4.3	24.5	1.0	7.4	0.0
	2011*	3.3	33.7	1.6	8.5	0.0
Malta	2010	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	2011*	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0
Oostenrijk	2010	0.4	61.2	3.7	26.7	1.1
	2011*	0.4	60.8	1.3	22.9	2.3
Polen	2010	33.1	176.7	38.2	90.4	14.1
	2011*	33.1	177.8	36.8	112.9	4.8
Portugal	2010	0.0	32.2	3.3	21.9	3.6
	2011*	0.0	45.9	1.9	13.8	3.2
Roemenie	2010	7.0	6.8	2.0	0.0	0.0
	2011*	1.6	15.7	0.6	0.0	0.0
Slovenië	2010	0.3	3.8	0.2	0.0	0.0
	2011*	0.3	5.9	0.2	0.0	0.0
Slowakije	2010	10.2	6.4	0.0	0.0	0.0
	2011*	10.9	7.3	0.0	0.0	0.0
Finland	2010	0.1	1.7	0.3	7.2	0.0
	2011*	0.0	1.5	0.2	4.0	0.1
Zweden	2010	1.4	3.0	2.1	4.4	30.4
	2011*	0.6	2.4	5.1	2.7	36.2
Verenigd Koninkrijk	2010	19.9	224.8	3.2	149.8	117.1
	2011*	28.5	313.8	5.7	179.7	138.1
Totaal E.U.	2010	821.3	2733.0	292.2	2572.7	872.6
	2011*	966.0	3033.3	266.0	2871.5	979.1
Derde Landen	2010	21.3	922.3	6.2	78.7	1088.4
	2011*	28.7	1113.9	5.9	93.7	1223.9
Totaal Wereld	2010	842.6	3655.3	298.4	2651.5	1961.1
	2011*	994.6	4147.2	271.9	2965.3	2203.0

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105-b. Uitvoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of cattle and animal products by group of products and destination

Land van bestemming		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
België	2010	321.4	384.6	83.1	767.0	406.8
	2011*	333.3	425.2	79.9	875.8	438.5
Bulgarije	2010	9.0	29.9	0.2	7.3	0.4
	2011*	0.6	29.4	0.0	5.2	2.0
Tsjechië	2010	13.3	48.2	5.5	12.8	10.5
	2011*	8.1	66.0	4.3	13.0	11.3
Denemarken	2010	2.1	247.0	19.2	60.6	21.5
	2011*	6.7	286.0	10.9	71.2	20.4
Duitsland	2010	886.7	1460.5	644.7	1412.0	383.4
	2011*	921.7	1568.8	525.3	1639.5	432.7
Estland	2010	0.1	3.7	0.0	4.9	0.8
	2011*	0.2	3.7	0.0	2.6	1.3
Griekenland	2010	4.0	283.6	1.5	211.1	17.0
	2011*	4.1	304.2	0.9	188.8	14.2
Spanje	2010	41.7	207.7	5.7	218.6	121.7
	2011*	25.1	262.7	0.3	219.4	133.6
Frankrijk	2010	50.4	762.4	36.1	477.8	319.8
	2011*	55.5	811.3	39.1	573.2	330.9
Ierland	2010	2.3	112.9	4.6	21.4	12.8
	2011*	3.0	139.0	2.2	24.1	11.8
Italië	2010	64.9	738.3	15.9	160.8	290.5
	2011*	59.0	717.8	12.7	170.1	297.2
Cyprus	2010	0.2	55.8	0.1	4.7	2.8
	2011*	0.0	61.5	0.0	3.8	3.3
Letland	2010	0.1	6.9	0.0	2.9	1.6
	2011*	0.5	9.3	0.0	3.4	1.8
Litouwen	2010	0.4	8.1	1.2	2.3	6.8
	2011*	0.4	15.6	0.3	3.4	5.9
Luxemburg	2010	0.8	8.2	0.1	2.5	14.2
	2011*	0.0	9.6	0.4	2.6	14.5
Hongarije	2010	92.9	29.6	1.2	16.2	3.8
	2011*	73.2	64.6	0.6	16.3	7.0
Malta	2010	0.1	18.3	0.0	3.7	3.2
	2011*	0.0	16.2	0.0	3.4	5.1
Oostenrijk	2010	3.1	67.0	9.5	34.2	21.4
	2011*	2.9	72.8	8.3	44.4	20.5
Polen	2010	69.5	78.5	13.3	59.1	43.7
	2011*	62.2	137.1	18.1	60.4	42.2
Portugal	2010	2.1	96.6	0.1	31.6	44.3
	2011*	0.4	80.2	0.0	36.0	64.2
Roemenie	2010	23.7	105.2	2.2	4.5	8.9
	2011*	25.8	72.3	1.1	2.6	8.7
Slovenië	2010	0.5	6.5	0.0	5.2	3.3
	2011*	0.4	9.2	0.1	4.9	4.1
Slowakije	2010	14.3	13.0	0.0	4.1	1.7
	2011*	16.6	12.5	0.0	1.0	1.6
Finland	2010	2.2	25.1	0.2	20.4	6.4
	2011*	1.7	40.6	0.2	23.8	6.9
Zweden	2010	3.9	112.7	5.9	106.0	39.3
	2011*	6.6	144.8	4.2	121.6	47.0
Verenigd Koninkrijk	2010	32.6	1196.9	51.5	210.8	98.1
	2011*	34.7	1248.3	49.3	211.1	121.2
Totaal E.U.	2010	1642.1	6107.0	901.9	3862.7	1884.9
	2011*	1642.7	6608.6	758.1	4321.8	2048.0
Derde Landen	2010	234.3	608.7	159.2	1591.7	465.3
	2011*	256.5	855.3	163.2	1809.9	488.4
Totaal Wereld	2010	1876.4	6715.8	1061.2	5454.3	2350.2
	2011*	1899.3	7463.9	921.3	6131.7	2536.4

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106. Overige agrarische producten

106-a. Invoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst

Imports of other agrarian products by group and origin

Land van herkomst		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
België	2010	250.7	298.6	367.7	143.5	182.8	306.3
	2011*	425.8	318.3	443.3	164.1	186.5	362.7
Bulgarije	2010	0.0	0.3	2.5	6.4	0.0	2.1
	2011*	7.9	0.0	2.2	5.8	0.0	2.9
Tsjechië	2010	0.5	4.5	6.3	2.8	9.1	33.1
	2011*	0.0	3.9	6.5	105.0	9.3	31.3
Denemarken	2010	24.7	6.7	8.2	29.9	4.4	58.5
	2011*	37.9	9.3	6.9	21.0	11.0	83.6
Duitsland	2010	430.1	536.9	365.6	141.3	262.4	471.3
	2011*	577.1	539.4	405.1	156.2	273.0	554.7
Estland	2010	0.2	0.2	0.0	0.0	15.4	0.6
	2011*	0.1	0.1	0.0	0.0	15.8	0.4
Griekenland	2010	0.2	1.7	0.5	18.0	2.0	5.6
	2011*	0.2	2.8	1.0	53.0	2.3	5.9
Spanje	2010	22.6	103.0	19.9	2.0	6.3	47.4
	2011*	30.6	98.4	20.8	3.7	6.3	49.4
Frankrijk	2010	121.2	424.0	175.1	46.6	36.2	325.3
	2011*	348.6	409.9	208.2	39.3	42.9	324.1
Ierland	2010	6.3	21.0	49.7	27.9	12.7	11.6
	2011*	17.8	21.7	47.9	27.1	12.7	13.5
Italië	2010	38.8	135.4	59.9	22.5	8.0	87.8
	2011*	46.5	146.3	71.3	23.4	9.8	103.0
Cyprus	2010	0.0	1.1	0.0	0.1	0.6	0.0
	2011*	0.0	1.1	0.5	0.0	0.4	0.0
Letland	2010	0.0	1.4	0.0	0.0	42.4	0.4
	2011*	0.0	1.3	0.0	0.0	51.9	0.3
Litouwen	2010	0.1	0.1	0.6	0.0	13.3	4.8
	2011*	0.0	0.0	0.9	72.4	19.4	1.4
Luxemburg	2010	0.0	1.7	21.1	37.8	9.3	0.5
	2011*	0.1	1.3	36.3	32.1	8.7	0.4
Hongarije	2010	0.7	3.5	2.7	5.6	2.1	6.9
	2011*	0.9	2.4	4.0	11.7	5.6	6.5
Malta	2010	0.0	2.2	0.0	0.0	0.0	0.1
	2011*	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Oostenrijk	2010	11.1	50.2	9.4	0.5	33.0	10.6
	2011*	12.0	66.1	7.4	0.6	38.9	9.8
Polen	2010	6.6	2.5	24.5	117.2	13.5	73.4
	2011*	5.5	1.2	27.4	141.8	18.0	87.0
Portugal	2010	0.0	41.8	3.3	0.4	3.2	2.0
	2011*	0.0	35.7	3.2	3.5	10.5	3.4
Roemenie	2010	2.1	0.0	0.2	3.6	3.7	13.3
	2011*	6.5	0.1	0.5	13.9	7.8	6.6
Slovenië	2010	0.1	0.0	0.0	0.0	1.9	0.1
	2011*	0.2	0.0	0.1	0.0	1.5	0.1
Slowakije	2010	0.0	0.0	1.6	0.0	1.1	1.2
	2011*	0.2	0.0	1.4	0.0	1.2	0.9
Finland	2010	2.6	2.9	0.1	0.1	48.6	33.2
	2011*	2.7	1.6	0.1	0.0	55.1	27.3
Zweden	2010	9.5	1.5	8.4	0.0	188.2	25.6
	2011*	21.7	1.8	9.1	0.1	206.2	60.7
Verenigd Koninkrijk	2010	68.8	179.4	77.7	19.6	7.4	96.1
	2011*	91.5	193.8	99.1	24.4	12.0	207.8
Totaal E.U.	2010	997.0	1820.6	1205.2	625.9	907.8	1617.7
	2011*	1633.7	1859.6	1403.2	899.1	1006.9	1943.7
Derde Landen	2010	1794.4	311.6	2049.7	531.7	517.6	680.0
	2011*	2471.8	311.8	2482.0	547.1	483.9	767.2
Totaal Wereld	2010	2791.4	2132.1	3254.9	1157.6	1425.4	2297.7
	2011*	4105.5	2171.4	3885.2	1446.2	1490.8	2711.0

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106-b. Uitvoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming

Exports of other agrarian products by group and destination

Land van bestemming		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
België	2010	827.1	210.3	361.3	189.4	144.0	298.3
	2011*	1046.6	220.8	409.2	205.9	164.5	380.6
Bulgarije	2010	2.9	4.9	19.6	1.5	0.1	6.6
	2011*	4.1	5.0	16.4	4.0	0.0	7.5
Tsjechië	2010	22.7	15.4	32.5	4.6	17.5	34.4
	2011*	27.2	20.9	40.1	9.9	19.9	30.4
Denemarken	2010	39.5	20.3	46.7	18.5	10.3	107.9
	2011*	36.7	20.7	77.5	27.3	7.2	135.8
Duitsland	2010	1013.6	220.9	1175.7	150.1	113.9	870.5
	2011*	1258.4	265.0	1142.8	519.0	114.2	976.0
Estland	2010	4.9	8.2	3.9	0.2	0.3	1.9
	2011*	8.7	9.7	2.9	0.1	0.3	2.0
Griekenland	2010	17.0	19.5	40.6	25.6	0.6	19.6
	2011*	24.7	17.1	26.3	21.1	0.6	20.1
Spanje	2010	91.0	120.7	88.3	318.0	2.8	138.5
	2011*	106.8	156.1	88.2	153.4	3.1	144.9
Frankrijk	2010	390.8	226.6	271.7	869.2	29.4	233.4
	2011*	487.2	234.3	332.1	930.1	26.8	272.1
Ierland	2010	52.4	72.2	38.8	30.2	6.1	34.7
	2011*	57.7	86.6	19.7	31.8	6.1	48.0
Italië	2010	93.7	112.4	101.2	785.8	6.2	161.4
	2011*	123.1	107.6	111.8	782.1	5.3	199.4
Cyprus	2010	8.0	5.9	5.7	6.2	0.2	2.4
	2011*	17.7	8.4	5.2	18.0	0.0	3.3
Letland	2010	1.5	4.1	3.6	0.3	0.8	4.1
	2011*	2.8	8.9	4.1	0.4	0.1	4.8
Litouwen	2010	2.2	3.0	6.4	2.0	1.0	5.1
	2011*	3.1	6.1	7.1	6.7	8.7	5.9
Luxemburg	2010	5.9	13.5	17.0	13.9	1.7	3.4
	2011*	9.3	12.5	16.5	11.0	1.4	5.0
Hongarije	2010	15.1	9.7	24.5	6.5	0.9	22.3
	2011*	16.5	9.5	29.8	12.3	0.7	25.4
Malta	2010	1.5	5.3	1.1	0.9	0.0	2.3
	2011*	2.6	5.8	0.5	2.3	0.0	1.9
Oostenrijk	2010	54.3	22.1	48.7	80.8	2.8	74.1
	2011*	72.2	17.2	67.3	60.0	3.7	60.2
Polen	2010	62.9	13.8	139.8	4.9	3.6	106.9
	2011*	81.1	17.6	138.9	27.4	5.1	128.8
Portugal	2010	23.2	12.7	23.4	26.2	2.9	16.9
	2011*	54.2	11.8	19.7	26.2	2.2	21.1
Roemenie	2010	8.4	5.4	22.8	1.6	0.5	15.2
	2011*	17.2	8.1	24.3	10.3	0.7	15.0
Slovenië	2010	0.9	4.8	5.1	0.3	0.1	7.9
	2011*	0.7	5.2	7.0	24.3	0.2	11.4
Slowakije	2010	11.4	4.8	17.8	0.3	0.3	6.1
	2011*	10.1	12.1	14.1	0.2	0.2	6.7
Finland	2010	18.1	14.9	52.3	21.1	1.1	71.0
	2011*	47.0	16.2	63.1	37.7	1.3	79.3
Zweden	2010	44.4	28.4	100.3	6.4	2.9	158.4
	2011*	44.2	39.2	127.1	33.3	2.6	115.2
Verenigd Koninkrijk	2010	324.6	302.2	264.5	79.9	53.3	482.0
	2011*	460.4	319.8	298.4	212.7	43.6	470.8
Totaal E.U.	2010	3137.8	1482.1	2913.0	2644.2	403.4	2885.1
	2011*	4020.3	1642.1	3089.9	3167.4	418.6	3171.7
Derde Landen	2010	328.1	1504.8	1425.1	495.5	34.0	1011.7
	2011*	483.5	1628.8	1322.0	628.5	37.7	1285.4
Totaal Wereld	2010	3465.9	2986.9	4338.1	3139.7	437.5	3896.8
	2011*	4503.8	3270.9	4411.9	3795.9	456.3	4457.2

* Voorlopige cijfers

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

11. Europese Unie

111. Algemeen

111-a. Bevolking

Population

	Bevolking 1-1-2011			werkzame burgelijke beroeps- bevolking 2010 x 1 000	aandeel van land-, regelmatig werkzame bosbouw, jacht en arbeiders in de landbouw visserijsector in * 1000 in 2008 beroepsbevolking		
	x 1 000	in % van EU	per km ² 1)		2010 arbeids- % jaareenheden	personen	
België	10951	2.2	362	4491	1.7	63	89
Bulgarije	7505	1.5	69	3506	20.3	467	950
Tsjechië	10533	2.1	137	5055	3.6	134	192
Denemarken	5561	1.1	129	2793	2.8	54	85
Duitsland	81752	16.3	229	40553	2.1	555	915
Estland	1340	0.3	31	551	4.4	31	65
Griekenland	11310	2.3	86	4743	11.8	489	1508
Spanje	46153	9.2	92	18790	4.6	790	2125
Frankrijk	65048	13.0	103	26679	.	719	1060
Ierland	4481	0.9	66	1848	4.9	144	244
Italië	60626	12.1	202	24658	4.0	1169	3174
Cyprus	804	0.2	87	391	4.7	24	84
Letland	2230	0.4	36	933	9.2	104	218
Litouwen	3245	0.7	51	1343	9.1	176	481
Luxemburg	512	0.1	200	359	1.8	4	5
Hongarije	9986	2.0	107	4032	6.9	390	1261
Malta	418	0.1	1327	167	2.5	4	18
Nederland	16656	3.3	495	8644	2.9	151	224
Oostenrijk	8404	1.7	102	4069	5.2	159	421
Polen	38200	7.6	122	15876	12.7	2194	5042
Portugal	10637	2.1	115	4937	10.8	315	682
Roemenie	21414	4.3	93	9035	25.7	2044	6468
Slovenië	2050	0.4	102	959	8.6	80	201
Slowakije	5435	1.1	111	2170	2.9	87	212
Finland	5375	1.1	18	2454	4.7	68	144
Zweden	9416	1.9	23	4525	2.2	63	150
Ver. Koninkrijk	62436	12.4	258	29042	.	318	651
EU-27	502477	100.0	117	222541	5.4	.	.

Bron: Eurostat.

1) Is land exclusief binnenlands water.

111-b. Oppervlakte

Areas

	Oppervlakte 2010 x 1000 Ha				Spec. opp. cultuurgrond 2010			
	totaal incl. water	land excl. water	cultuur- grond 1)	in % van land ex water	in % cult.- grond EU	w.v. akker- en tuin- bouw %	w.v. blijvend grasland %	w.v. blijvende gewassen %
België	3053	3028	1358	44.9	0.8	61.4	36.8	1.6
Bulgarije	11100	10856	5052	46.5	2.9	62.6	33.7	3.2
Tsjechië	7887	7723	3524	45.6	2.0	72.3	26.6	1.1
Denemarken	4310	4240	2676	63.1	1.5	91.4	8.1	0.3
Duitsland	35713	34857	16704	47.9	9.4	70.9	27.9	1.2
Estland	4523	4239	949	22.4	0.5	67.5	31.3	0.3
Griekenland	13198	13079	3684	28.2	2.1	51.4	4.5	31.3
Spanje	50537	49866	22798	45.7	12.9	.	.	.
Frankrijk	63795	63640	29311	46.1	16.5	63.8	33.5	3.6
Ierland	7029	6889	4563	66.2	2.6	22.1	77.9	0.0
Italië	30132	29412	12885	43.8	7.3	54.4	26.9	18.4
Cyprus	925	924	115	12.4	0.1	74.6	3.4	22.0
Letland	6456	6220	1806	29.0	1.0	65.0	34.6	0.4
Litouwen	6530	6268	2772	44.2	1.6	76.7	22.2	1.1
Luxemburg	259	256	131	51.2	0.1	47.2	51.5	1.3
Hongarije	9303	9053	5343	59.0	3.0	80.6	14.3	3.3
Malta	32	32	11	36.2	0.0	88.8	.	10.9
Nederland	3736	3373	1872	55.5	1.1	54.1	43.4	2.0
Oostenrijk	8387	8245	3166	38.4	1.8	43.1	54.7	2.1
Polen	31268	30420	15709	51.6	8.9	77.1	20.5	2.3
Portugal	9191	9147	3663	40.1	2.1	30.5	49.6	19.3
Roemenie	23839	23003	14156	61.5	8.0	64.6	32.1	2.3
Slovenië	2027	2014	483	24.0	0.3	35.2	59.2	5.6
Slowakije	4904	4809	1922	40.0	1.1	70.5	26.7	1.2
Finland	33842	30390	2292	7.5	1.3	98.3	1.4	0.2
Zweden	45030	41034	3074	7.5	1.7	85.2	14.7	0.1
Ver. Koninkrijk	24410	24082	17234	71.6	9.7	37.5	65.0	0.2
EU-27	432525.7	427099	177253	41.5	100.0	.	.	.

Bron: Eurostat.

1) Inclusief tuinen voor eigen gebruik

Cursief: Cijfers ingeschat.

111-c. Waarde landbouwproductie en agrarisch inkomen
Value agricultural production and income

	Waarde landbouwproductie 2011* 1)						aandeel landbouw in BNP 2009	agrarisch inkomen 2011* 2)	
	Totaal	plantaardige producten		dierlijke producten				mln euro	%
	mln euro	% t.o.v. 2010	mln euro	% t.o.v. 2010	mln euro	% t.o.v. 2010	%	mln euro	% t.o.v. 2010
België	7471	-0.7	3013	-11.1	4311.69	8.2	0.7	1820	-26.3
Bulgarije	3892	15.1	2477	20.7	1045.16	6.0	.	1847	18.1
Tsjechië	4559	13.9	2700	20.9	1646.46	4.9	2.2	1718	21.7
Denemarken	10012	8.0	3468	10.3	5937.23	7.1	0.8	2376	20.0
Duitsland	52021	13.5	26733	17.7	23349.13	10.1	0.8	13726	12.1
Estland	637	20.0	242	24.3	276.78	17.5	2.3	272	18.4
Griekenland	9989	2.4	6784	3.0	2742.34	1.2	2.9	6131	-4.5
Spanje	39876	3.0	24244	-1.8	15121.7	11.8	2.5	21832	-4.5
Frankrijk	68042	5.3	39066	3.0	25383	9.5	1.7	23039	-2.2
Ierland	6438	16.3	1607	15.5	4451.23	17.7	0.9	2793	26.6
Italië	46039	7.7	27386	6.7	15796.18	10.1	1.7	16552	11.2
Cyprus	574	3.0	236	3.7	229.89	0.1	2.1	241	4.4
Letland	881	10.7	432	11.8	324.91	9.7	3.2	332	8.9
Litouwen	2377	27.7	1380	39.3	821.84	13.7	3.3	657	23.5
Luxemburg	229	7.3	43	7.0	78.76	7.9	0.3	-22	25.7
Hongarije	7533	29.3	4692	40.0	2400.34	16.4	3.4	3435	52.4
Malta	22	4.6	-48	11.0	-30.54	0.2	1.8	-33	-11.5
Nederland	24938	2.7	11837	-2.5	10152.38	10.0	1.7	5168	-9.6
Oostenrijk	6823	14.2	3339	18.7	3124.42	10.4	1.5	2749	16.9
Polen	22691	18.3	11779	22.4	10327.37	14.7	3.6	10008	12.7
Portugal	6025	-0.7	3103	-5.5	2627.12	5.4	.	1962	-13.2
Roemenie	17129	23.0	12985	27.5	3918.29	11.2	7	7392	53.3
Slovenië	1092	7.2	533	6.2	437.68	8.6	2.4	334	5.1
Slowakije	2051	22.1	1152	44.3	689.1	-2.0	3.9	583	30.1
Finland	3892	8.1	1485	17.0	2216.63	2.8	2.6	1964	-5.0
Zweden	5180	2.1	2330	0.8	2456.59	3.0	1.7	1453	-2.1
Ver. Koninkrijk	25042	11.8	9963	15.7	13912.34	10.2	.	10625	10.8
EU-27	378056	8.8	205558	8.7	156348	9.7	1.6	141553	5.8

Bron: Eurostat.

1) tegen basisprijzen.

2) netto toegevoegde waarde tegen factorkosten.

111-d. Prijsindexcijfers
Indices of prices

	Gezins- consump- tie 2011 1)	Voedsel en niet al- coholische dranken	Opbrengstprijzen van landbouwproducten 2011 1)			Kostenfactoren in de landbouw Goederen en diensten 2011* 1)		
			plantaardig	dierlijk	totaal	lopende productie	investerings- goederen	totaal
	2005=100							
Belgie	115.3	119.3	94.8	97.9	96.6	114.5	108.1	113.6
Bulgarije	141.2	146.5	116.4	94.1	108.5	105.0	97.4	104.6
Tsjechië	116.2	116.7	125.4	84.6	101.2	100.5	86.4	98.5
Denemarken	113.8	120.3	126.3	106.0	111.3	121.9	104.3	117.7
Duitsland	111.1	113.9	126.0	109.4	115.8	124.8	107.1	120.2
Estland	133.4	141.6	132.1	93.2	104.0	111.1	84.8	100.8
Griekenland	121.4	116.9	108.5	93.3	104.1	116.6	91.6	107.8
Spanje	116.4	114.6	81.2	96.7	87.4	113.7	103.8	112.2
Frankrijk	111.3	111.5	126.2	104.3	115.8	115.6	106.5	113.4
Ierland	106.6	103.5	120.1	119.8	119.9	121.2	103.8	117.8
Italië	113.8	115.2	106.4	106.2	106.4	118.8	108.0	114.7
Cyprus	115.9	128.3	104.7	94.9	100.1	93.2	102.2	94.0
Letland	143.7	156.9	133.5	88.9	108.2	114.8	87.5	102.7
Litouwen	133.9	149.5	134.2	98.4	109.8	123.7	72.7	109.3
Luxemburg	117.3	117.2	111.6	94.7	99.4	112.4	100.4	106.9
Hongarije	134.8	153.1	145.4	101.2	126.0	116.3	91.1	113.1
Malta	115.1	129.4	92.4	106.1	101.1	122.1	99.6	120.2
Nederland	110.2	112.6	105.8	109.0	107.1	119.3	103.2	115.8
Oostenrijk	113.4	118.1	117.3	104.9	109.7	113.1	105.7	110.2
Polen	120.1	125.7	141.2	107.8	121.8	112.9	97.4	111.8
Portugal	112.7	107.3	94.6	101.1	97.2	119.6	103.4	117.6
Roemenie	143.0	132.4	131.3	101.8	121.9	116.6	99.4	115.2
Slovenië	118.0	127.3	116.8	100.2	105.6	125.7	107.7	119.7
Slowakije	116.8	117.6	123.0	79.6	98.6	100.0	92.3	99.5
Finland	114.2	117.2	120.9	111.7	114.8	119.7	105.3	116.1
Zweden	112.3	116.3	131.1	112.4	119.6	115.3	110.3	114.2
Ver. Koninkrijk	119.6	134.3	148.2	128.9	136.9	131.7	102.4	126.7
EU-27	115.4	119.0	114.6	106.4	110.6	118.4	103.6	114.9

Bron: Eurostat.

1) Inflatie-gecorrigeerde cijfers

111-e Aantal agrarische bedrijven, naar grondgebruik, 2007

Number of agrarian holdings, by land utilization

	Gemiddelde bedrijfs- grootte	Totaal aantal bedrijven	bedrijven met:					blijvende bosbouw 1)
			akker- en tuinbouw	w.o. met verse groenten	bloemkwekerij- gewassen	blijvend grasland	blijvende gewassen	
	ha	(x 1 000)						
België	29.2	47.1	38.3	7.4	1.5	35.8	2.9	1.1
Bulgarije	6.3	481.9	334.7	87.3	1.3	133.9	137.2	27.0
Tsjechië	91.4	38.5	25.1	2.3	0.8	23.8	8.0	7.6
Denemarken	60.2	44.2	41.3	1.4	0.5	27.3	1.3	15.1
Duitsland	45.9	369.2	271.2	17.1	9.8	296.4	45.7	186.3
Estland	39.0	23.3	16.6	2.4	0.1	19.5	3.0	16.2
Griekenland	4.8	854.1	417.0	57.4	2.2	78.5	634.8	14.2
Spanje	24.2	1030.0	488.1	134.1	4.0	271.5	690.4	169.9
Frankrijk	52.6	522.0	376.1	38.2	7.1	323.1	132.0	150.5
Ierland	32.3	128.1	61.0	0.9	0.4	120.8	0.4	16.5
Italië	7.6	1677.8	966.6	140.3	14.7	351.7	1178.2	394.0
Cyprus	3.7	39.9	18.8	4.7	0.2	0.3	37.1	2.0
Letland	16.5	107.5	93.5	28.4	0.6	76.8	44.4	65.0
Litouwen	11.5	230.2	219.4	166.5	1.1	176.9	121.1	41.1
Luxemburg	57.2	2.3	1.7	0.0	0.0	1.8	0.5	1.1
Hongarije	7.5	566.0	335.1	25.7	2.0	34.5	192.5	35.4
Malta	1.0	10.8	8.4	2.4	0.0	.	2.5	.
Nederland	25.5	74.9	52.3	9.3	7.2	47.2	6.3	2.5
Oostenrijk	19.4	164.6	97.6	4.3	1.0	137.3	22.4	123.9
Polen	6.5	2380.1	1999.7	406.8	10.6	1481.9	431.4	847.2
Portugal	12.7	274.2	194.9	27.9	1.6	80.1	218.2	132.4
Roemenie	3.6	3851.8	3158.9	429.5	2.6	1364.8	1108.4	302.9
Slovenië	6.5	75.3	66.0	1.6	14.0	63.7	41.8	67.2
Slowakije	29.1	66.5	45.3	5.6	0.2	21.2	18.7	1.1
Finland	33.8	67.9	67.3	4.8	0.8	10.5	2.6	60.7
Zweden	43.2	72.2	71.9	2.8	0.3	38.2	1.0	48.5
Ver. Koninkrijk	64.8	249.0	115.9	9.9	3.8	222.3	9.0	58.6
EU-27	12.8	13449.1	9582.5	1619.2	88.3	5439.6	5091.7	2787.8

Bron: Eurostat.

1) Bosbouw op landbouwbedrijven

111-f. Bedrijven en oppervlakten met tuinbouwgewassen onder glas, 2007
Holdings and areas with horticultural crops under glass

	Totaal aantal		groenten, w.o. meloenen en aardbeien		bloemkwekerij-gewassen		blijvende gewassen	
	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha
	België	3380	2120	2100	1430	1270	640	180
Bulgarije	7730	1140	7270	1080	520	60	0	0
Tsjechië	580	190	210	80	430	100	0	0
Denemarken	720	470	210	120	470	330	100	20
Duitsland	8920	3430	2780	940	7080	2500	0	0
Estland	380	60	340	50	60	10	0	0
Griekenland	12150	5340	10810	4830	1420	490	70	30
Spanje	30460	52720	26020	45210	2910	2570	2230	4940
Frankrijk	13850	9790	9040	7470	5370	2320	0	0
Ierland	270	30	270	30	0	0	0	0
Italië	26650	26500	17620	22130	8980	4110	520	250
Cyprus	650	430	560	330	100	90	10	10
Letland	420	80	350	70	90	10	0	0
Litouwen	11890	450	11680	400	260	50	0	0
Luxemburg	30	10	20	10	20	10	0	0
Hongarije	8760	1760	7390	1530	1610	230	0	0
Malta	300	70	280	60	20	10	0	0
Nederland	7410	10370	2210	4570	4320	5330	1210	480
Oostenrijk	1450	580	800	390	770	200	0	0
Polen	24530	7560	20410	6140	5950	1430	0	0
Portugal	.	2220	3050	1510	870	710	.	.
Roemenie	16670	3250	15730	2960	1440	290	0	0
Slovenië	1440	180	700	140	830	40	0	0
Slowakije	930	190	820	150	130	40	0	0
Finland	1580	440	1040	280	760	160	0	0
Zweden	660	180	380	130	340	50	0	0
Ver.Koninkrijk	4510	1830	2480	1000	2720	830	0	0
EU-27	.	131390	144570	103040	48740	22610	4320	5770

Bron: Eurostat

111-g. Aantal EGE's, totaal en gemiddeld per bedrijf

Number of ESU's, total and on average by holding

	totaal EGE's x 1 000				bedrijven x 1 000				EGE gemiddeld per bedrijf			
	2000	2003	2005	2007	2000	2003	2005	2007	2000	2003	2005	2007
België	3265	3223	3380	3375	62	55	52	48	52.9	58.7	65.6	70.3
Bulgarije	.	1076	931	1061	.	666	535	493	.	1.6	1.7	2.2
Tsjechië	.	1467	1533	1624	.	46	42	39	.	32.1	36.3	41.2
Denemarken	3572	3714	3608	3576	58	49	52	45	61.8	76.4	69.8	80.2
Duitsland	19194	21037	19392	18329	472	412	390	370	40.7	51	49.7	49.5
Estland	.	135	135	178	.	37	28	23	.	3.7	4.9	7.6
Griekenland	5118	5178	5514	6166	817	824	834	860	6.3	6.3	6.6	7.2
Spanje	15321	17266	20003	21542	1287	1141	1079	1044	11.9	15.1	18.5	20.6
Frankrijk	28815	29121	28584	28258	664	614	567	527	43.4	47.4	50.4	53.6
Ierland	2928	2778	2547	2486	142	136	133	128	20.7	20.5	19.2	19.4
Italië	19062	19453	22196	25000	2154	1964	1729	1679	8.9	9.9	12.8	14.9
Cyprus	.	295	299	321	.	45	45	40	.	6.5	6.6	8.0
Letland	236	261	270	331	141	127	129	108	1.7	2.1	2.1	3.1
Litouwen	.	437	552	568	.	272	253	230	.	1.6	2.2	2.5
Luxemburg	101	105	114	119	3	2	2	2	35.9	42.7	46.5	51.8
Hongarije	1643	1757	1946	2033	967	773	715	626	1.7	2.3	2.7	3.3
Malta	.	81	59	54	.	11	11	11	.	7.4	5.3	4.9
Nederland	9098	8173	8395	8538	102	86	82	77	89.6	95.6	102.6	111.3
Oostenrijk	2268	2423	2522	2767	199	174	171	165	11.4	14	14.8	16.7
Polen	.	7511	8265	8673	.	2172	2476	2391	.	3.5	3.3	3.6
Portugal	2649	2325	2167	1804	416	359	324	275	6.4	6.5	6.7	6.6
Roemenie	.	5113	4700	3790	.	4485	4256	3931	.	1.1	1.1	1.0
Slovenië	404	355	354	444	86	77	77	75	4.7	4.6	4.6	5.9
Slowakije	556	516	519	497	71	72	68	69	7.8	7.2	7.6	7.2
Finland	1872	1662	1772	1650	81	75	71	68	23.1	22.2	25.1	24.2
Zweden	2131	1935	1632	1793	81	68	76	73	26.2	28.5	21.5	24.7
Ver. Koninkrijk	11054	10851	10590	9400	233	281	287	300	47.4	38.7	36.9	31.4
EU-15	126448	.	.	.	6771	.	.	.	18.7	.	.	.
EU-27	.	148247	151978	154376	.	15021	14482	13700	.	9.9	10.5	11.3

Bron: Eurostat.

1 EGE (ESU) = 1200 ECU.

112. Agrarische productie

112-a.Oppervlakte akkerbouwgewassen (1 000 ha) naar gewas, 2010

Area under arable crops, by crop

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs
België	.	1	.	5	.	.	.	.
Bulgarije	.	11	245	24	.	14	.	20
Tsjechië	834	30	389	52	103	27	56	179
Denemarken	.	52	575	47	10	39	39	174
Duitsland	.	631	1653	.	464	255	367	1846
Estland	119	13	105	34	.	6	.	2
Griekenland	510	17	112	.	.	31	13	12
Spanje	1948	136	2877	521	314	77	44	94
Frankrijk	5426	30	419	186	1572	158	423	1451
Ierland	78	.	170	20	.	.	.	.
Italië	.	5	274	.	.	62	63	283
Cyprus	7	.	3	3	.	5	.	0
Letland	.	33	100	68	.	18	.	7
Litouwen	.	49	231	81	8	36	15	18
Luxemburg	.	1	8	2	0	1	.	13
Hongarije	.	36	287	55	1118	20	13	77
Malta	.	.	.	.	.	1	.	.
Nederland	153	2	33	2	24	157	71	229
Oostenrijk	.	49	169	33	201	22	45	81
Polen	2406	1461	1119	1868	299	491	200	377
Portugal	58	20	20	62	90	26	0	92
Roemenie	1994	14	517	192	2244	242	22	31
Slovenië	32	1	19	.	.	4	.	26
Slowakije	350	17	138	16	174	11	18	76
Finland	212	25	416	293	.	25	15	.
Zweden	397	25	309	181	1	27	38	17
Ver. Koninkrijk	.	6	921	.	.	138	119	164
EU-27	.	.	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

N.B.: geogoste oppervlakte.

112-b. Productie akkerbouwgewassen (1 000 ton), 2010
Production of arable crops

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs
België	1913	2	373	25	746	3456	4465	8178
Bulgarije	4095	18	833	42	2047	251	.	314
Tsjechië	4162	118	1584	138	693	665	3065	5902
Denemarken	.	255	2981	219	.	1358	2356	5923
Duitsland	.	2903	10412	.	4073	10202	23858	74489
Estland	328	25	253	62	.	93	.	34
Griekenland	.	42	318	.	.	792	761	518
Spanje	5941	275	8157	1038	3313	2278	3399	4221
Frankrijk	38195	151	10541	644	13737	6528	34767	16494
Ierland	669	.	1187	148	.	.	.	.
Italië	.	14	991	.	.	1558	3550	14089
Cyprus	19	.	2	1	.	93	87	.
Letland	.	69	228	151	.	293	.	209
Litouwen	.	87	548	137	37	469	707	513
Luxemburg	.	6	43	8	3	20	.	181
Hongarije	.	75	966	124	7410	440	754	2169
Malta	.	.	.	.	.	10	.	.
Nederland	1442	10	204	9	235	6844	5280	10341
Oostenrijk	.	174	778	112	1866	672	3132	3557
Polen	9488	3466	3533	4914	1716	8766	9823	16490
Portugal	83	18	31	66	626	384	8	.
Roemenie	5588	35	1294	328	9101	3259	853	656
Slovenië	152	3	80	5	305	102	.	1133
Slowakije	1228	38	374	27	952	126	978	1714
Finland	.	68	1332	859	.	659	542	.
Zweden	2143	123	1228	628	8	816	1974	.
Ver. Koninkrijk	14878	38	5252	708	.	6045	6484	6557
EU-27	.	8025	53180	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

112-c. Oppervlakte tuinbouwgewassen (1 000 ha) van enkele gewasgroepen, 2010
Area under horticultural crops, by some groups of crops

	Kool totaal	w.o bloem- kool en broccoli	Prei	Sla	Tomaten	Komkommers	Peen
België	8.2	4.7	4.7	1.8	0.5	0.1	5.1
Bulgarije	.	0.2	0.2	0.1	3.5	1.1	0.5
Tsjechië	1.6	0.3	.	.	0.4	0.1	0.6
Denemarken	1.5	0.8	0.3	0.8	0.0	0.0	2.1
Duitsland	21.0	6.6	2.3	6.8	0.3	0.5	10.4
Estland	.	.	.	.	.	.	0.4
Griekenland	.	4.9	1.8	5.6	24.2	1.6	1.2
Spanje	.	29.9	2.5	31.3	59.3	8.2	8.2
Frankrijk	.	26.0	5.9	11.7	5.9	1.6	13.1
Ierland	.	.	.	.	.	.	.
Italië	.	16.9	0.5	21.5	118.8	1.9	12.4
Cyprus	.	0.0	.	0.0	0.3	0.2	0.1
Letland	1.2	.	.	.	.	0.1	0.8
Litouwen	2.7	0.3	0.1	0.2	0.7	1.5	2.0
Luxemburg	.	0.0	0.0	0.0	.	.	0.0
Hongarije	4.8	1.5	0.2	0.4	2.0	0.2	1.6
Malta	.	.	.	.	.	.	.
Nederland	11.4	4.7	3.0	3.1	1.7	0.7	8.5
Oostenrijk	2.0	0.3	0.1	1.2	0.2	0.2	1.6
Polen	48.7	15.7	4.8	1.4	14.5	12.5	28.0
Portugal	.	.	.	.	16.6	.	.
Roemenie	30.8	2.6	0.1	0.2	28.5	6.6	9.3
Slovenië	.	.	.	0.3	0.1	.	.
Slowakije	.	0.2	0.0	0.0	0.5	0.1	0.4
Finland	1.3	0.5	0.0	0.6	0.1	0.1	1.6
Zweden	.	.	0.2	1.1	.	0.1	1.5
Ver. Koninkrijk	.	9.0	2.0	6.0	.	.	12.0
EU-27	.	.	.	.	.	.	.

	Uien	Appelen	Peren	Kersen	Aardbeien	Sinaas- appels	Druiven (totaal)
België	1.7	7.7	8.2	1.2	1.6	.	.
Bulgarije	1.7	5.2	0.5	9.2	0.7	.	49.4
Tsjechië	1.8	9.0	0.7	2.8	0.5	.	16.0
Denemarken	1.5	1.6	0.3	1.5	1.0	.	.
Duitsland	8.8	31.8	2.1	8.3	13.6	.	99.9
Estland	.	1.1	.	.	0.3	.	.
Griekenland	6.9	13.5	5.2	9.8	1.2	37.9	99.3
Spanje	22.5	31.8	27.3	24.3	7.0	154.2	1002.1
Frankrijk	8.1	40.0	7.0	9.9	2.9	0.7	787.1
Ierland	.	0.6	.	.	.	.	.
Italië	12.6	54.5	36.9	29.3	6.0	163.6	777.5
Cyprus	0.2	0.9	0.1	0.2	0.1	1.5	6.8
Letland	0.5	3.3	0.2	0.1	0.3	.	.
Litouwen	1.6	9.6	0.7	0.8	0.9	.	.
Luxemburg	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	.	1.2
Hongarije	2.1	42.2	3.0	17.3	0.6	.	75.9
Malta	.	.	.	.	.	.	.
Nederland	28.9	8.7	8.0	0.7	1.6	.	.
Oostenrijk	2.9	6.1	0.4	0.3	1.3	.	43.7
Polen	28.8	188.2	13.2	47.2	51.8	.	0.4
Portugal	.	12.5	11.0	5.7	.	16.3	180.1
Roemenie	21.3	56.4	5.1	6.9	2.7	.	174.6
Slovenië	0.2	2.8	0.2	.	.	.	16.4
Slowakije	0.8	2.7	0.1	0.3	0.2	.	14.5
Finland	1.0	0.7	.	.	3.3	.	.
Zweden	.	1.5	.	.	1.9	.	.
Ver. Koninkrijk	9.0	15.4	1.8	0.5	4.0	.	1.3
EU-27	.	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

112-d. Productie groenten en fruit (1 000 ton), 2010
Production of vegetables and fruit

	Kool totaal	w.o. bloem- kool en broccoli	Prei	Sla	Tomaten	Komkommers	Peen
België	.	82	182	67	228	27	314
Bulgarije	.	4	5	3	115	64	11
Tsjechië	52	5	.	.	7	4	19
Denemarken	30	8	6	11	15	15	105
Duitsland	939	152	80	169	73	58	554
Estland	.	.	.	.	.	.	17
Griekenland	.	73	41	115	1406	104	44
Spanje	.	508	79	809	4313	665	424
Frankrijk	.	356	165	311	808	217	542
Ierland	.	.	.	.	.	.	.
Italië	.	411	12	495	6025	60	489
Cyprus	6	2	.	2	26	15	2
Letland	31	1	0	.	5	7	17
Litouwen	49	2	0	1	13	25	40
Luxemburg	.	0	0	0	0	0	0
Hongarije	99	22	2	17	132	26	62
Malta	11	7	0	4	15	1	1
Nederland	341	61	100	83	815	430	481
Oostenrijk	99	7	6	39	44	29	86
Polen	1394	252	88	28	678	391	815
Portugal	.	.	.	.	1406	.	.
Roemenie	572	32	1	2	415	88	121
Slovenië	.	.	.	6	4	.	.
Slowakije	.	1	0	0	10	4	7
Finland	29	3	0	13	39	32	68
Zweden	.	.	5	24	14	27	83
Ver. Koninkrijk	.	109	41	134	.	.	748
EU-27	.	.	.	.	.	.	.

	Uien	Appelen	Peren	Kersen	Aardbeien	Sinaas- appels	Druiven (totaal)
België	80	344	307	8	35	.	.
Bulgarije	19	43	1	28	6	.	230
Tsjechië	35	100	4	7	3	.	46
Denemarken	52	24	5	2	6	.	.
Duitsland	387	835	39	49	157	.	953
Estland	.	1	.	.	1	.	.
Griekenland	188	239	68	38	43	.	1003
Spanje	1105	646	477	85	275	3120	6108
Frankrijk	352	1711	174	46	47	5	45435
Ierland	.	.	.	.	.	.	.
Italië	381	2205	737	115	154	3765	7788
Cyprus	7	7	2	1	2	25	28
Letland	8	10	0	0	1	.	.
Litouwen	18	29	1	0	2	.	.
Luxemburg	0	3	0	0	0	.	15
Hongarije	44	478	29	51	4	.	297
Malta	9	0	0	.	1	1	5
Nederland	1302	338	274	9	43	.	.
Oostenrijk	154	271	36	6	16	.	232
Polen	583	1859	58	178	192	.	.
Portugal	.	213	177	10	.	194	944
Roemenie	233	544	58	68	21	.	735
Slovenië	5	118	11	.	.	.	109
Slowakije	15	34	1	1	1	.	21
Finland	20	4	.	.	10	.	.
Zweden	.	24	.	.	12	.	.
Ver. Koninkrijk	365	359	33	1	103	.	5
EU-27	.	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

112-e. Veebestand (1 000 stuks) 2010
Livestock

	Rundvee	w.o. melk- en kalf- koeien	Schapen	Geiten	Varkens	w.o. vlees- varkens >=50 kg	Leg- hennen 1)
België	2510	518	.	.	6176	2873	.
Bulgarije	545	308	1368	356	664	347	6217
Tsjechië	1319	375	.	.	1846	754	.
Denemarken	1630	573	.	.	12293	3381	3900
Duitsland	12706	4182	1800	150	26901	11301	34036
Estland	236	97	.	.	372	120	674
Griekenland	679	144	8980	4850	1087	376	11152
Spanje	6075	845	18552	2904	25704	10303	.
Frankrijk	19654	3718	6904	1327	13922	5339	51310
Ierland	5918	1027	3122	.	1500	545	.
Italië	5833	1746	7900	983	9321	4977	.
Cyprus	55	23	329	307	464	158	507
Letland	380	164	.	.	390	139	.
Litouwen	748	360	59	16	929	426	4301
Luxemburg	194	46	8	4	89	38	87
Hongarije	686	239	1181	75	3169	1485	12544
Malta	15	6	12	5	69	27	315
Nederland	3960	1518	1211	377	12206	4419	.
Oostenrijk	2013	533	358	72	3134	1245	5725
Polen	5562	2529	214	122	14776	5126	49040
Portugal	1503	243	2226	419	1917	642	8452
Roemenie	2001	1179	8417	1241	5428	3302	35603
Slovenië	470	110	.	.	396	179	.
Slowakije	467	159	394	35	687	288	6266
Finland	909	284	.	.	1340	526	.
Zweden	1475	349	565	.	1607	607	.
Ver. Koninkrijk	9896	1847	21295	.	4385	1640	.
EU-27	87437	23122	.	.	150773	60562	.

Bron: Eurostat.

N.B.: telling maand december

Finland: incl. varkens van 3-9 maanden, excl. gedekte zeugen;

Zweden: aantal in de maand juni

112-f. Aantal bedrijven (*1000) met vee 2007
Number of farms with animals

	Rundvee	Schapen	Geiten	Varkens	Pluimvee	Totaal aantal bedrijven met vee
België	28	4	1	7	5	36
Bulgarije	133	138	114	154	317	418
Tsjechië	14	6	2	11	16	28
Denemarken	16	3	1	7	3	28
Duitsland	170	28	.	79	78	266
Estland	7	2	1	3	8	14
Griekenland	22	132	112	33	306	375
Spanje	124	79	36	108	189	306
Frankrijk	220	66	20	35	135	341
Ierland	105	39	1	1	8	122
Italië	147	75	33	101	75	309
Cyprus	0	1	3	1	9	11
Letland	47	4	4	30	47	73
Litouwen	133	4	12	95	130	185
Luxemburg	1	0	0	0	0	2
Hongarije	20	22	15	283	335	440
Malta	0	1	1	0	1	3
Nederland	35	14	4	9	3	53
Oostenrijk	77	15	10	45	60	115
Polen	718	16	51	664	1285	1539
Portugal	52	47	30	67	160	198
Roemenie	1068	391	199	1698	3229	3333
Slovenië	41	6	4	32	40	64
Slowakije	15	4	4	40	42	57
Finland	19	2	0	3	2	27
Zweden	24	8	.	2	5	42
Ver. Koninkrijk	98	82	8	12	41	181
EU-27	3334	1189	.	3520	6529	8571

Bron: Eurostat.

112-g. Veehouderijproducten (1 000 ton) 2010

Animal products

	Rund-/ kalfs- vlees	Varkens- vlees	Schapen- en geiten- vlees	Pluimvee- vlees	Eieren (con- cumptie)	Melk- aanvoer	Boter	Kaas	Condens	Melk- poeder mager
België	.	.	.	.	.	3067	81	72	41	76
Bulgarije	23	70	16	97	81	539	1	58	.	.
Tsjechië	.	.	.	.	.	2317	27	109	15	14
Denemarken	.	.	.	.	63	4818	34	292	.	28
Duitsland	1222	4939	39	1588	595	28659	449	2169	420	259
Estland	16	58	1	16	11	.	.	38	.	4
Griekenland	52	114	99	186	91	688	1	22	23	.
Spanje	.	.	.	.	.	5832	38	124	45	11
Frankrijk	1731	2294	108	1749	875	23361	408	1827	49	320
Ierland	595	269	42	123	.	5327	138	172	.	.
Italië	830	1638	35	1321	.	10408	95	1022	.	.
Cyprus	3	57	5	28	7	151	.	1	.	.
Letland	.	.	.	.	.	625	6	33	.	.
Litouwen	.	.	.	.	47	1278	11	99	24	11
Luxemburg	17	14	.	.	1	282	.	.	.	.
Hongarije	48	424	7	377	136	1322	10	72	.	.
Malta	.	.	.	.	5	.	.	.	.	.
Nederland	.	.	.	.	.	11626	133	753	347	64
Oostenrijk	222	512	7	125	90	2781	33	153	.	7
Polen	.	.	.	.	567	8990	139	668	41	79
Portugal	95	331	20	342	108	1824	26	57	.	.
Roemenie	129	396	70	288	297	901	10	59	.	.
Slovenië	.	.	.	.	.	519	3	19	.	.
Slowakije	26	87	2	88	70	800	8	25	.	2
Finland	.	.	.	.	.	2289	54	109	.	17
Zweden	.	.	.	.	.	2860	24	103	.	25
Ver. Koninkrijk	.	.	.	.	.	13584	119	371	.	.
EU-27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

113. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd

113-a. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd plantaardige producten 2010/11

Self-sufficiency and consumption per capita crop products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)			Verbruik per hoofd (in kg per jaar)		
	granen	aard- appelen	suiker (op basis wit)	granen	aard- appelen	suiker (op basis wit)
België	.	.	.	.	.	.
Bulgarije	.	68	.	119	36	.
Tsjechië	138	85	122	.	61	37
Denemarken	.	.	.	.	.	.
Duitsland	117	131	125	92	64	0
Estland	120	87	.	65	90	44
Griekenland	.	.	.	.	.	.
Spanje	.	.	.	.	.	.
Frankrijk	203	116	184	.	46	32
Ierland	64	58	.	90	90	36
Italië	.	56	.	.	44	.
Cyprus	.	.	.	.	.	.
Letland	169	97	.	113	124	40
Litouwen	182	98	112	87	97	31
Luxemburg	106	38	.	70	94	56
Hongarije	174	79	37	112	61	29
Malta	.	34	.	187	90	50
Nederland	16	187	217	94	87	28
Oostenrijk	93	91	111	90	57	37
Polen	108	101	132	.	116	31
Portugal	22	49	130	.	85	36
Roemenie	114	97	17	148	101	26
Slovenië	.	.	.	.	.	.
Slowakije	.	67	73	.	55	.
Finland	.	94	.	.	78	.
Zweden	.	76	103	.	83	42
Ver. Koninkrijk	102	.	.	81	.	.
EU-27	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

113-b. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd dierlijke producten 2009
Self-sufficiency and consumption per capita animal products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)									
	rund-/ kalfs- vlees	varkens- vlees	schapen- en geiten- vlees	pluim- vee- vlees	eieren (con- sumptie)	melkpro- ducten vers m.u.v. room	boter	kaas	condens	melk- poeder mager
België	136	239	.	.	90	141	108	36	94	123
Bulgarije	.	40	108	78	.	109	173	121	.	.
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Denemarken	.	.	.	.	71	100	.	.	.	150
Duitsland	117	107	51	96	59	121	99	115	248	239
Estland	91	100	89	52	66	102	96	149	.	97
Griekenland	28	39	87	75	93	86	15	77	22	.
Spanje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Frankrijk	105	106	46	117	.	106	82	117	87	156
Ierland	617	175	351	99	76	67	915	580	5	.
Italië	61	70	49	108	.	83	70	83	.	.
Cyprus	.	.	.	.	89	87	4	95	.	.
Letland	.	.	.	.	.	96	107	89	.	.
Litouwen	.	.	.	.	118	98	136	227	.	186
Luxemburg	115	65	4	2	27	.	.	.	.	.
Hongarije	163	96	639	134	92	89	83	79	.	.
Malta	.	.	.	.	93	82	.	49	.	.
Nederland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Oostenrijk	142	106	72	72	73	147	72	91	82	73
Polen	.	.	.	.	.	103	99	110	140	90
Portugal	51	63	66	94	97	93	171	70	.	80
Roemenie	100	.	.	79	95	99	70	95	72	95
Slovenië	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Slowakije	130	51	150	69	96	85	64	84	.	87
Finland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zweden	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ver. Koninkrijk	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
EU-27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	Verbruik per hoofd (in kg per jaar)									
	rund-/ kalfs- vlees	varkens- vlees	schapen- en geiten- vlees	pluim- vee- vlees	eieren (con- sumptie)	melkpro- ducten vers m.u.v. room	boter	kaas	condens	melk- poeder mager
België	18	40	.	.	14	85	6	18	8	6
Bulgarije	.	24	2	22	9	26	0	8	0	0
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Denemarken	26	80	.	26	16	131	.	.	.	.
Duitsland	13	54	1	19	13	86	6	21	2	1
Estland	14	44	1	21	11	137	6	18	1	5
Griekenland	.	.	.	.	.	79	1	31	9	0
Spanje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Frankrijk	25	33	4	23	.	90	8	24	1	2
Ierland	20	31	3	26	11	187	3	6	0	.
Italië	23	38	1	19	.	.	.	.	.	.
Cyprus	.	.	.	.	11	126	1	19	0	0
Letland	.	.	.	.	.	111	3	13	1	1
Litouwen	.	.	.	.	12	.	3	13	3	.
Luxemburg	29	38	2	15	10	.	.	.	.	.
Hongarije	3	44	.	29	15	89	1	9	0	0
Malta	.	.	.	.	18	89	1	22	8	.
Nederland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Oostenrijk	18	57	1	20	14	92	5	18	2	0
Polen	.	.	.	.	11	116	5	20	1	3
Portugal	19	48	3	35	10	.	.	.	.	.
Roemenie	7	33	2	19	14	104	1	21	1	.
Slovenië	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Slowakije	4	31	.	20	13	67	3	8	0	0
Finland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zweden	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ver. Koninkrijk	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
EU-27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

114. Uitvoer EU landen

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van: Frankrijk		Nederland		Duitsland		Italië	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro								
Frankrijk	0	0	33049	39401	81415	90615	33583	39127
Nederland	13865	16230	0	0	53558	63164	7033	8372
Duitsland	50439	63053	91358	111093	0	0	36592	43856
Italië	28377	31450	18111	20942	50621	58423	0	0
Verenigd Koninkrijk	24492	26290	29245	32916	52792	59335	14880	18171
Ierland	2213	2105	2841	2988	3685	4176	906	898
Denemarken	2204	2341	4443	5251	13127	14145	1817	2086
Griekenland	3116	2700	2761	2643	6526	5474	5978	5433
Portugal	4361	4200	2812	3307	6132	7022	3806	3476
Spanje	27035	29089	12368	14626	31052	34228	16478	19622
België	25838	29570	44566	55629	41852	46330	8072	8670
Luxemburg	1637	2040	1111	1501	4587	5752	413	517
Zweden	4136	5068	5902	7890	15720	19604	2723	3413
Finland	1818	1912	3123	4270	7018	7805	1190	1430
Oostenrijk	2965	3382	4737	5907	47617	53675	6787	8034
Malta	368	456	246	257	310	416	1002	1077
Estland	176	179	274	332	964	1192	197	291
Letland	159	222	270	317	854	984	198	296
Litouwen	292	437	478	592	1429	1807	444	579
Polen	5227	5989	6557	8478	31377	38048	7864	8546
Tsjechië	2565	2899	4496	6242	22437	26960	2931	3578
Slowakije	1735	1774	1276	1700	6676	8796	1565	2016
Hongarije	2302	2612	2529	2900	11829	14262	2422	3066
Roemenie	2187	2548	1383	1634	6619	7432	3972	5090
Bulgarije	491	643	444	510	1923	2196	1191	1388
Slovenië	949	1009	557	645	3117	3669	2743	3493
Cyprus	304	342	351	409	625	710	719	761
Totaal EU 27	209252	238541	275289	332382	503862	576221	165503	193286
Totaal buiten EU	132314	154473	82053	99754	300036	380913	124609	144601
Gehele wereld	341566	393015	357342	432136	803899	957135	290113	337886
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	0	0	6543	6956	5469	5773	3087	3388
Nederland	3068	3239	0	0	7067	8004	847	1090
Duitsland	6020	6267	16762	18274	0	0	4988	5558
Italië	5277	5615	3624	3740	5546	5854	0	0
Verenigd Koninkrijk	4573	4853	6565	6698	3584	3849	2328	2490
Ierland	414	428	710	760	407	413	114	122
Denemarken	440	463	1183	1364	2172	2320	382	461
Griekenland	719	684	892	892	918	884	691	687
Portugal	808	848	465	462	400	404	184	194
Spanje	4191	4432	2276	2304	2301	2382	1072	1194
België	5447	5736	6496	7107	2614	2802	793	816
Luxemburg	380	423	191	256	344	367	92	98
Zweden	368	413	1193	1420	1127	1203	364	403
Finland	174	210	546	635	522	576	102	115
Oostenrijk	273	278	904	1028	4201	4449	915	1097
Malta	28	35	62	66	25	35	135	147
Estland	27	36	65	81	83	107	15	21
Letland	41	70	87	105	126	120	26	37
Litouwen	50	69	153	197	211	203	54	78
Polen	415	441	1240	1500	2512	3007	399	509
Tsjechië	211	236	540	601	1391	1614	292	346
Slowakije	50	54	141	177	343	509	78	103
Hongarije	148	159	467	494	744	754	217	243
Roemenie	120	122	380	342	540	522	269	310
Bulgarije	56	77	113	122	160	190	84	108
Slovenië	33	31	82	92	214	243	277	300
Cyprus	61	58	105	140	58	89	47	52
Totaal EU 27	33391	35277	51784	55812	43081	46673	17851	19965
Totaal buiten EU	13231	16878	12024	13965	10804	12808	7665	8820
Gehele wereld	46622	52155	63808	69777	53886	59481	25516	28785

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van:	Verenigd Koninkrijk		Ierland		Denemarken		Griekenland	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro									
NAAR:									
Frankrijk		20184	21613	4554	4495	3064	3360	538	615
Nederland		19564	24018	2829	3080	3226	3481	373	374
Duitsland		27955	31420	4640	6904	11747	12649	1597	1732
Italië		9310	9946	2779	2710	2143	2189	1591	1732
Verenigd Koninkrijk		0	0	13399	13690	5671	5772	629	843
Ierland		17301	19100	0	0	803	789	45	26
Denemarken		2709	3099	394	410	0	0	103	123
Griekenland		1755	1535	364	308	489	429	0	0
Portugal		1679	2057	404	424	337	313	101	109
Spanje		10102	11148	3417	3419	1901	1832	361	385
België		11793	15095	14613	13020	1136	1111	223	237
Luxemburg		213	235	139	76	37	42	5	11
Zweden		4633	6221	685	673	8488	9886	119	130
Finland		1493	1691	268	288	1601	1789	65	142
Oostenrijk		1396	1659	325	307	506	540	137	160
Malta		426	445	20	30	63	41	48	35
Estland		165	217	21	21	165	167	4	6
Letland		122	187	12	24	153	170	5	8
Litouwen		188	252	14	18	225	248	12	16
Polen		3045	4271	614	582	1632	1793	189	245
Tsjechië		1578	2059	281	436	596	687	83	108
Slowakije		414	529	61	61	204	220	42	55
Hongarije		926	1212	175	159	377	416	68	89
Roemenie		749	883	277	258	230	223	558	588
Bulgarije		220	275	40	42	163	74	968	1041
Slovenië		194	248	25	44	77	73	100	91
Cyprus		659	621	46	33	50	59	1048	1153
Totaal EU 27		138772	160037	50398	51511	45084	48352	9010	10054
Totaal buiten EU		113484	146046	31686	36926	21839	25246	5367	5789
Gehele wereld		252257	306083	82084	88436	66922	73598	14377	15843

Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro

Frankrijk		2236	2522	844	894	714	817	135	144
Nederland		1131	1306	440	517	682	739	137	130
Duitsland		1090	1470	759	835	3017	3230	559	562
Italië		676	729	567	580	769	879	623	616
Verenigd Koninkrijk		0	0	4029	4184	1391	1659	192	215
Ierland		3436	3782	0	0	74	81	5	6
Denemarken		240	285	103	120	0	0	25	31
Griekenland		317	253	113	99	216	222	0	0
Portugal		251	254	103	91	109	113	36	38
Spanje		1231	1244	667	618	491	491	112	117
België		540	657	395	280	183	246	101	80
Luxemburg		6	9	0	1	14	16	1	2
Zweden		241	278	149	171	1512	1635	43	45
Finland		80	127	39	38	345	342	16	21
Oostenrijk		55	65	55	63	88	90	46	53
Malta		47	51	10	10	12	12	8	9
Estland		36	59	9	8	39	55	1	2
Letland		22	47	8	17	46	42	2	3
Litouwen		17	16	3	5	54	73	6	8
Polen		177	223	131	124	484	542	77	96
Tsjechië		62	78	55	54	66	80	36	42
Slowakije		16	21	7	11	17	18	9	12
Hongarije		47	52	34	28	31	40	27	34
Roemenie		43	47	76	66	62	49	134	122
Bulgarije		28	31	22	21	20	19	221	304
Slovenië		9	11	3	3	7	9	8	10
Cyprus		77	107	11	11	15	22	185	191
Totaal EU 27		12107	13725	8634	8852	10456	11521	2745	2890
Totaal buiten EU		5705	7060	3789	4568	5246	5920	1297	1519
Gehele wereld		17812	20785	12423	13420	15702	17441	4042	4409

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)

Foreign trade of EU-countries

	van: Portugal		Spanje		België		Luxemburg	
NAAR:	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	3751	4332	30037	33949	47032	51663	2372	2277
Nederland	1111	1401	4688	5807	31394	37042	647	612
Duitsland	4044	4772	17333	19452	51909	57961	2959	3282
Italië	1156	1383	12819	16295	12635	14267	1112	1055
Verenigd Koninkrijk	1720	2016	9614	11494	19065	21757	1180	1367
Ierland	110	106	568	722	1450	1737	39	89
Denemarken	226	258	872	951	2146	2296	183	106
Griekenland	109	108	1768	1625	1962	1721	121	100
Portugal	0	0	14326	16577	1702	1813	107	52
Spanje	8158	9787	0	0	8683	9296	517	343
België	749	1052	4317	5222	0	0	1649	1783
Luxemburg	52	53	198	170	4541	5418	0	0
Zweden	364	371	1213	1494	3568	4404	404	238
Finland	131	241	447	549	1627	2024	96	66
Oostenrijk	185	204	1334	1541	2673	3045	208	230
Malta	12	17	161	155	72	104	4	6
Estland	10	15	66	77	191	192	8	6
Letland	7	9	80	80	126	164	4	4
Litouwen	11	20	158	172	386	630	14	8
Polen	259	320	2487	2783	4119	5022	267	277
Tsjechië	204	243	1258	1561	2379	2626	188	124
Slowakije	51	74	398	457	575	761	55	50
Hongarije	89	104	739	901	1327	1545	61	69
Roemenie	168	202	671	873	746	909	51	46
Bulgarije	16	63	355	423	315	335	22	15
Slovenië	15	22	371	401	399	454	31	33
Cyprus	27	49	220	310	192	218	11	9
Totaal EU 27	22734	27221	106497	124041	201215	227404	12311	12247
Totaal buiten EU	8351	9548	50148	61248	63945	83479	2602	2545
Gehele wereld	31085	36769	156645	185289	265159	310884	14913	14792
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	374	397	5068	5595	6666	6885	178	202
Nederland	170	178	1304	1394	5968	6240	48	52
Duitsland	129	128	3116	3451	4759	5039	408	592
Italië	249	217	3083	3448	1048	1088	15	18
Verenigd Koninkrijk	234	259	2140	2402	2386	2296	6	12
Ierland	11	13	113	110	189	183	2	2
Denemarken	32	53	287	323	280	280	1	1
Griekenland	13	18	274	264	259	246	4	5
Portugal	0	0	3133	3757	184	187	3	2
Spanje	1498	1793	0	0	798	833	15	19
België	105	107	688	781	0	0	166	166
Luxemburg	27	27	29	10	705	778	0	0
Zweden	28	27	306	361	340	379	1	1
Finland	7	12	109	133	147	157	1	2
Oostenrijk	20	11	178	195	253	264	3	3
Malta	0	1	34	29	18	21	0	0
Estland	1	1	23	26	12	18	0	0
Letland	1	1	35	39	18	20	0	0
Litouwen	2	1	62	64	42	55	0	0
Polen	24	24	505	589	478	530	1	2
Tsjechië	28	27	256	262	195	222	1	1
Slowakije	0	1	57	70	31	63	0	1
Hongarije	3	3	95	86	109	104	3	4
Roemenie	15	12	107	97	79	86	1	1
Bulgarije	2	1	59	61	29	38	0	0
Slovenië	1	0	35	34	28	32	0	0
Cyprus	4	5	32	33	37	46	0	0
Totaal EU 27	2978	3314	21127	23613	25057	26089	857	1086
Totaal buiten EU	1110	1268	5302	6579	3484	4093	14	19
Gehele wereld	4088	4582	26429	30192	28542	30182	872	1105

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van: Zweden		Finland		Oostenrijk		Malta	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro								
NAAR:								
Frankrijk	6100	5837	2290	1775	4574	4726	232	200
Nederland	6355	5911	3372	3545	2195	1852	19	19
Duitsland	12937	11915	6560	5268	36341	36005	254	235
Italië	3890	3445	2158	1365	10546	8857	88	84
Verenigd Koninkrijk	9149	8856	3594	2504	3900	3531	155	116
Ierland	652	493	301	167	283	211	7	6
Denemarken	9222	7828	1374	1008	867	602	13	7
Griekenland	573	411	331	188	788	532	2	8
Portugal	679	620	313	160	401	347	5	8
Spanje	2887	2503	1888	1067	2900	2070	9	19
België	5479	4845	1637	1518	1785	1570	6	6
Luxemburg	77	73	39	20	161	135	0	0
Zweden	0	0	6593	5927	1337	1231	6	5
Finland	7911	7421	0	0	631	521	19	6
Oostenrijk	1257	1111	420	377	0	0	6	2
Malta	26	43	5	22	43	33	0	0
Estland	930	945	1438	1099	134	77	0	0
Letland	394	292	405	310	146	90	0	0
Litouwen	520	484	381	221	164	125	1	2
Polen	3126	3068	2115	1358	3491	3127	12	9
Tsjechië	819	850	351	242	4868	4590	2	2
Slowakije	246	249	142	117	2719	3023	1	0
Hongarije	523	537	352	248	4530	3673	6	6
Roemenie	312	237	192	138	2460	1780	1	6
Bulgarije	130	102	86	52	952	643	1	2
Slovenië	151	91	125	72	2698	2317	1	1
Cyprus	177	47	184	23	77	99	5	3
Totaal EU 27	74522	68214	36645	28791	88989	81770	849	753
Totaal buiten EU	50131	51469	28935	23581	34269	33123	1052	1150
Gehele wereld	124653	119683	65580	52372	123259	114893	1902	1902
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro								
Frankrijk	447	618	159	168	236	246	1	1
Nederland	338	360	104	96	292	248	1	1
Duitsland	651	712	229	210	3006	3135	0	0
Italië	178	218	92	75	2123	1946	13	8
Verenigd Koninkrijk	831	871	259	207	287	316	4	2
Ierland	92	49	27	18	27	17	2	4
Denemarken	1010	961	125	100	46	50	0	0
Griekenland	78	67	57	34	89	75	0	0
Portugal	174	223	3	5	15	18	0	1
Spanje	268	280	41	38	181	168	1	0
België	192	157	60	59	130	107	0	0
Luxemburg	3	2	0	0	8	7	0	0
Zweden	0	0	273	260	85	84	0	0
Finland	634	620	0	0	21	23	0	0
Oostenrijk	36	36	18	25	0	0	0	0
Malta	1	1	0	0	10	8	0	0
Estland	46	50	157	136	12	8	0	0
Letland	35	44	16	15	13	8	0	0
Litouwen	52	104	20	16	23	12	0	0
Polen	337	464	65	54	190	179	0	0
Tsjechië	33	42	14	11	289	282	0	0
Slowakije	8	8	3	3	128	175	0	0
Hongarije	21	21	10	9	367	381	0	0
Roemenie	15	20	4	3	168	143	0	0
Bulgarije	9	6	2	3	67	51	0	0
Slovenië	5	5	1	0	398	406	0	0
Cyprus	18	12	10	12	11	7	3	0
Totaal EU 27	5513	5951	1748	1557	8223	8100	25	17
Totaal buiten EU	2498	2700	1570	1860	2143	2111	115	132
Gehele wereld	8011	8651	3318	3417	10366	10211	140	149

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van:	Estland		Letland		Litouwen		Polen	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro									
NAAR:									
Frankrijk		148	215	94	107	378	520	6540	8026
Nederland		159	199	135	148	598	868	4001	4890
Duitsland		390	457	448	579	1142	1542	25141	30530
Italië		73	81	83	127	236	300	6600	7188
Verenigd Koninkrijk		133	173	166	235	518	771	6141	7272
Ierland		9	11	23	27	39	57	371	423
Denemarken		221	219	213	260	450	471	1785	2117
Griekenland		8	7	7	7	17	15	581	529
Portugal		7	7	5	4	41	39	373	453
Spanje		42	64	55	74	195	160	2511	3135
België		120	115	70	82	204	242	2337	2743
Luxemburg		1	1	3	2	13	9	107	126
Zweden		810	1369	312	419	425	559	2594	3356
Finland		1190	1485	145	207	182	217	762	786
Oostenrijk		26	34	36	21	44	53	1836	2216
Malta		3	2	1	2	1	2	15	17
Estland		0	0	729	874	844	793	421	520
Letland		627	784	0	0	1184	1502	553	670
Litouwen		316	429	804	1079	0	0	1185	1352
Polen		113	143	191	337	845	1209	0	0
Tsjechië		31	52	40	53	81	104	5628	7007
Slowakije		11	14	21	22	26	26	2173	3158
Hongarije		14	18	19	26	51	57	2596	3275
Roemenie		7	8	16	22	22	37	1292	1594
Bulgarije		4	13	7	7	17	33	340	396
Slovenië		5	4	4	5	23	9	360	424
Cyprus		4	10	39	45	3	3	166	90
Totaal EU 27		4472	5912	3666	4769	7581	9600	76409	92292
Totaal buiten EU		2002	2838	1798	2381	4213	6116	19987	25195
Gehele wereld		6475	8750	5465	7150	11795	15716	96396	117486
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro									
Frankrijk		10	15	32	36	50	61	622	864
Nederland		33	41	68	70	101	89	687	784
Duitsland		41	64	103	156	267	334	2678	3210
Italië		10	12	13	23	100	129	702	829
Verenigd Koninkrijk		27	43	80	141	109	110	799	956
Ierland		1	3	6	9	13	11	83	98
Denemarken		51	49	69	90	75	95	291	314
Griekenland		1	1	3	2	7	6	113	106
Portugal		1	1	2	2	6	6	36	45
Spanje		8	10	29	39	66	38	268	273
België		15	10	23	31	76	116	255	317
Luxemburg		0	0	0	0	0	0	6	4
Zweden		71	119	134	205	62	113	183	239
Finland		178	239	50	82	54	74	100	111
Oostenrijk		8	5	6	4	10	13	204	237
Malta		1	1	0	0	0	0	4	5
Estland		0	0	182	237	140	149	66	71
Letland		121	157	0	0	361	414	128	149
Litouwen		82	95	214	283	0	0	309	317
Polen		10	11	24	41	122	190	0	0
Tsjechië		6	7	8	7	9	9	771	888
Slowakije		0	1	1	3	4	3	323	427
Hongarije		2	3	4	5	12	7	432	470
Roemenie		1	1	3	3	6	13	220	234
Bulgarije		1	1	1	1	6	6	81	103
Slovenië		0	0	0	0	1	2	86	78
Cyprus		2	1	2	2	1	1	15	16
Totaal EU 27		682	892	1056	1472	1657	1986	9462	11144
Totaal buiten EU		262	390	491	643	856	1156	2289	2935
Gehele wereld		944	1281	1547	2115	2512	3142	11752	14079

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (vervolg)

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	Tsjechië		Slowakije		Hongarije		Roemenie	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro								
Frankrijk	4573	5368	3110	3359	3226	3593	2383	3102
Nederland	3149	3787	1296	1412	2227	2376	953	1026
Duitsland	26219	32295	7994	9410	15351	18025	5463	6734
Italië	3559	4443	2422	2714	3410	3977	4467	5158
Verenigd Koninkrijk	3999	4880	1915	1778	3238	3862	973	1350
Ierland	157	212	31	48	254	193	76	84
Denemarken	618	798	311	321	447	467	75	107
Griekenland	302	279	271	178	330	301	550	563
Portugal	289	380	146	142	307	310	171	168
Spanje	1885	2390	937	1234	2039	2280	872	1131
België	2092	2457	692	778	1041	1153	519	728
Luxemburg	92	118	25	49	60	66	21	10
Zweden	1256	1643	760	874	622	733	246	292
Finland	491	577	120	134	215	254	56	90
Oostenrijk	3821	4740	2353	3319	2715	3444	688	861
Malta	13	18	9	7	8	15	24	17
Estland	83	119	18	26	50	65	19	24
Letland	107	140	69	89	93	127	21	19
Litouwen	196	257	71	118	135	163	28	35
Polen	4703	6144	2900	3675	2254	2625	642	982
Tsjechië	0	0	5193	6918	1940	2511	479	571
Slowakije	7294	8680	0	0	2976	3713	309	460
Hongarije	2065	2306	2584	3390	0	0	1263	1782
Roemenie	898	1132	638	857	3167	3847	0	0
Bulgarije	359	392	250	296	521	598	1094	1337
Slovenië	439	529	271	358	679	781	170	183
Cyprus	41	85	36	89	40	30	66	93
Totaal EU 27	68700	84169	34423	41574	47345	55510	21630	26909
Totaal buiten EU	12513	16107	5692	7617	12691	16480	7487	10355
Gehele wereld	81213	100275	40115	49191	60036	71990	29116	37264

Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro

Frankrijk	105	117	33	21	170	184	88	135
Nederland	80	80	38	35	252	261	124	201
Duitsland	1072	1070	123	125	823	775	122	193
Italië	344	382	118	140	599	603	526	607
Verenigd Koninkrijk	153	136	23	27	119	153	31	35
Ierland	21	18	2	2	14	13	1	8
Denemarken	27	31	4	6	23	31	10	7
Griekenland	18	15	12	8	82	79	116	141
Portugal	5	7	1	2	8	9	74	42
Spanje	28	37	23	21	64	59	228	193
België	62	69	21	25	98	100	57	92
Luxemburg	0	1	0	0	1	0	1	1
Zweden	53	45	9	6	35	43	2	2
Finland	25	15	7	8	14	14	4	2
Oostenrijk	421	506	215	264	459	528	44	72
Malta	1	1	5	3	3	2	2	4
Estland	5	5	2	2	13	14	2	2
Letland	20	14	3	10	11	11	2	3
Litouwen	19	25	6	7	27	30	5	4
Polen	411	460	214	281	188	221	33	45
Tsjechië	0	0	624	692	190	236	22	33
Slowakije	1071	1236	0	0	350	577	13	32
Hongarije	214	202	409	736	0	0	103	260
Roemenie	92	88	62	106	695	790	0	0
Bulgarije	24	40	17	44	76	83	198	302
Slovenië	39	49	11	18	121	119	6	8
Cyprus	2	1	7	12	18	12	30	33
Totaal EU 27	4312	4650	1989	2601	4453	4946	1844	2456
Totaal buiten EU	392	478	82	91	809	1056	872	1335
Gehele wereld	4704	5127	2071	2692	5262	6002	2716	3791

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU landen (slot)

Foreign trade of EU-countries

NAAR:	van:	Bulgarije		Slovenië		Cyprus		EU 27	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale goederenhandel mln. Euro									
NAAR:									
Frankrijk		524	628	1382	1509	8	14	292445	330427
Nederland		185	236	290	426	13	19	160061	190294
Duitsland		1320	1659	3643	4255	80	106	432658	515187
Italië		1092	1510	2113	2756	19	26	177043	202424
Verenigd Koninkrijk		230	303	385	458	81	85	203060	229822
Ierland		8	9	16	23	5	3	31816	34705
Denemarken		35	58	135	164	4	5	40832	45498
Griekenland		1112	1237	77	64	212	240	29706	26633
Portugal		42	45	52	58	1	1	38442	42092
Spanje		375	416	206	244	3	6	134302	150570
België		664	587	186	223	12	8	168904	194776
Luxemburg		13	20	18	38	0	0	13476	16482
Zweden		65	78	143	184	11	12	60552	76075
Finland		19	27	48	44	2	2	28631	33977
Oostenrijk		229	294	1394	1649	7	8	83212	96813
Malta		6	6	2	3	4	4	2894	3232
Estland		5	11	24	27	1	1	5967	7276
Letland		12	17	21	25	1	1	5143	6531
Litouwen		19	23	60	60	3	3	7064	9133
Polen		184	268	614	830	3	2	82656	100131
Tsjechië		94	146	548	636	8	10	57646	71215
Slowakije		95	105	533	725	0	1	28879	36784
Hongarije		135	198	707	966	2	3	36249	43820
Roemenie		1008	1441	284	311	9	13	27007	32111
Bulgarije		0	0	133	150	8	9	9655	11036
Slovenië		50	118	0	0	1	1	12940	15075
Cyprus		54	46	9	9	0	0	5077	5346
Totaal EU 27		7575	9487	13023	15837	497	584	2176317	2527464
Totaal buiten EU		4212	6102	5781	6375	398	479	1101145	1359937
Gehele wereld		11787	15589	18804	22212	895	1063	3277462	3887402

Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen mln. Euro

Frankrijk		88	125	9	13	1	2	33375	36177
Nederland		80	69	33	56	4	3	22977	25281
Duitsland		126	153	52	60	12	13	50657	55614
Italië		91	136	427	613	8	7	26494	28511
Verenigd Koninkrijk		28	35	11	14	34	38	30083	31998
Ierland		0	0	0	0	2	1	5704	6152
Denemarken		3	6	5	4	2	3	6654	7447
Griekenland		291	343	4	2	35	36	5267	5168
Portugal		32	33	0	0	0	0	6017	6743
Spanje		189	172	3	3	1	2	15980	16760
België		86	129	3	4	8	5	18529	19998
Luxemburg		0	0	0	1	0	0	1808	2005
Zweden		8	10	5	6	9	10	6558	7479
Finland		6	5	0	0	2	2	3120	3565
Oostenrijk		21	36	110	145	4	5	8543	9473
Malta		1	2	1	1	1	1	408	444
Estland		0	0	0	0	0	0	893	1087
Letland		2	2	0	1	0	0	1112	1328
Litouwen		5	7	2	2	0	0	1403	1671
Polen		45	48	14	13	2	2	8084	9594
Tsjechië		14	18	6	8	1	1	5100	5798
Slowakije		13	9	21	13	0	0	2701	3525
Hongarije		17	33	131	164	1	1	3594	4290
Roemenie		325	567	18	17	0	1	3412	3760
Bulgarije		0	0	4	6	2	1	1264	1621
Slovenië		4	3	0	0	0	0	1367	1453
Cyprus		16	23	0	0	0	0	753	886
Totaal EU 27		1492	1962	859	1145	132	135	271855	297830
Totaal buiten EU		599	780	560	604	63	79	82420	99836
Gehele wereld		2092	2742	1419	1749	195	215	354275	397666

115. Uitgaven Europese Unie

115-a. Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw

Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund (EAGGF)

	1985	1995	2000	2005	2009	2010 1)	2011 2)	2012 3)
Totale bruto-uitgaven 4)	20464	38218	41903	53060	57905	58880	57292	58795
w.v. afd. Oriëntatie 5)	719	3609	1387	.	.	.	.	.
afd. Oriëntatie EU-25	.	.	.	.	.	.	.	.
afd. Garantie 4)	19744	34503	40467	.	.	.	.	.
afd. Garantie EU-25	.	.	.	.	.	.	.	.
w.o. plantaardige producten	.	.	25812	29469	.	.	.	.
dierlijke producten	.	.	9276	12889	.	.	.	.
interventies	.	.	.	8693	5570	4449	3103	3281
directe steun	.	.	.	33698	37569	39676	39771	40674
ondergeschikte uitgaven	.	280	1173	.	.	.	.	.
plattelandontwikkeling	.	832	4176	10849	14627	14585	14432	14612
andere landbouwuitgaven	.	106	49	439	169	213	249	290
accountantsonderzoek	.	.	.	-586	-29	-43	-263	-62
Marktoordeningen 12)	19517	33862	35088	.	.	.	.	.
(afd. garantie)	.	.	.	.	.	.	.	.
w.v. akkerbouwgewassen 6)	-	15018	16663	.	.	.	.	.
granen 7)	2310	.	.	.	.	.	.	.
zuivel 8)	5933	4029	2544	.	.	.	.	.
oliën en vetten 9)	1111	.	.	.	.	.	.	.
olijfolie	692	813	2210	.	.	.	.	.
suiker 10)	1805	1831	1910	.	.	.	.	.
rundvlees	2746	4021	4540	.	.	.	.	.
schapen- en geitenvlees	502	1781	1736	.	.	.	.	.
varkensvlees	165	143	.	.	.	.	.	.
varkensvlees, eieren en slachtpluimvee	.	.	447	.	.	.	.	.
groenten en fruit 11)	1231	1833	1551	.	.	.	.	.
wijn	921	858	766	.	.	.	.	.
tabak	863	993	989	.	.	.	.	.
textielgewassen, zijderups	.	.	991	.	.	.	.	.
directe horizontale maatregelen	.	.	.	.	.	.	.	.
overige sectoren	1238	2543	741	.	.	.	.	.
Interventies	.	.	.	.	.	.	.	.
Granen en rijst	.	.	.	633	-51	135	18	41
Suiker	.	.	.	1652	476	10	1	1
Olijfolie	.	.	.	84	45	53	50	49
Textielgewassen	.	.	.	972	21	29	30	28
Groente en fruit	.	.	.	1369	1153	837	492	742
Wijn	.	.	.	1267	1170	1309	1144	1106
Overige plantaardige producten	.	.	.	324	375	357	389	346
Melk- en zuivelproducten	.	.	.	1242	148	529	100	92
Rundvlees	.	.	.	446	47	25	35	45
Varkensvlees, eieren en slachtpluimvee	.	.	.	132	259	136	117	131
Overig	.	.	.	572	1927	1029	727	700

Bron: Financiële Verslagen EOGFL/EG Commissie: De toestand van de landbouw in de Europese Unie.

N.B.: M.i.v. 1986 EG: 12 landen.

M.i.v. 1995 EU-15.

M.i.v. 1-5-2004 EU-25.

M.i.v. 1-5-2004 EU-27.

1) Begroting

2) Begroting (voorlopige cijfers).

3) Voorontwerp-begroting.

4) In het kader van goedkeuring rekening(en) van voorafgaande jaren is het totaal van:

1985 verminderd met 99,2 miljoen ECU;

1990 verminderd met 377,9 miljoen ECU;

Vanaf 2002 is het oriëntatiebedrag in de gespecificeerde bedragen begrepen.

5) T/m 1990 inclusief 50% van het begrotingsbedrag voor braaklegging van landbouwgrond.

Exclusief betalingen ingevolge Verordening EEG nr. 1852/78 (visserij).

6) Deze post omvat de kredieten voor granen, oliehoudende zaden, erwten, tuin-/veldbonen en de braaklegging van landbouwgronden.

7) Excl. rijst; granen m.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".

8) Na aftrek opbrengst melkheffing.

9) M.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".

10) Zonder aftrek medeverantwoordelijkheidshoofden.

11) Steun voor peulvruchten m.i.v. 1994 onder "overige sectoren".

12) M.i.v. 2005 zijn de uitgaven voor marktordeningen vervangen door interventie's en directe steun.

115-b. Steunbedragen Europese Unie ten behoeve vaststelling bedrijfstoelag*Aids rates European Union for determining farm support*

Product	Regeling	Eenheid	Bedrag/eenheid
Mais regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	419.58
Mais regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	419.58
Overige granen regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Overige granen regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Braak regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Braak regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Vlas/Hennep regio 1	Aanvraag oppervlakten	Ha	446.04
Vlas/Hennep regio 2	Aanvraag oppervlakten	Ha	309.96
Zetmeel	Regeling zetmeel	Ton	44.22
Gedroogde voedergewassen 2000	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	31.43
Gedroogde voedergewassen 2001	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	36.09
Gedroogde voedergewassen 2002	Regeling gedroogde voedergewassen	Ton	32.43
Stieren	Premie mannelijke runderen	Stuk	210
Ossen	Premie mannelijke runderen	Stuk	150
Runderen extensie minder dan 1,4 GVE/Ha	extensiveringsbedrag	Stuk	80
Runderen extensie tussen 1,4 en 1,8 GVE/Ha	extensiveringsbedrag	Stuk	40
Runderen man nationale enveloppe	Slachtpremie	Stuk	62.66
Runderen vrouw nationale enveloppe	Slachtpremie	Stuk	34.28
Zoogkoeien	Zoogkoeienpremie	Stuk	200
Zoogkoeien nationale enveloppe	Zoogkoeienpremie	Stuk	18.95
Melkooien	Ooipremie	Stuk	16.8
Vleesooien	Ooipremie	Stuk	21
Ooien specifieke aangifte	Ooipremie	Stuk	4.2
Ooien nationale enveloppe	Ooipremie	Stuk	1.22
Ooien probleemgebieden	Ooipremie	Stuk	7

Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

12. Milieu en natuur

121. milieu

121-a. Emissies van broeikasgassen door de land- en tuinbouw

Emissions of greenhouse gases from agricultural /horticultural sources

	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
miljard kg CO ₂ -equivalenten 1)							
Totaal	30.0	30.4	26.4	24.0	25.2	25.1	26.2
w.v. kooldioxide	7.6	8.2	7.4	6.9	7.5	7.4	8.6
methaan	10.6	10.6	9.5	9.1	10.1	10.3	10.3
distikstofoxide	11.8	11.6	9.5	8.0	7.6	7.4	7.3
miljard kg							
Kooldioxide (CO ₂)	8.7	9.3	8.5	7.9	8.6	8.7	9.7
miljoen kg							
Methaan (CH ₄) 2)	512	514	460	440	487	499	500
Distikstofoxide (N ₂ O) 3)	38	37	30	26	24	23	23

Bron: Emissieregistratie.

*) Voorlopig cijfer

1) Eén CO₂-equivalent is een maat voor de potentiële broeikaswerking van de verschillende stoffen:

1 gram CO₂ = 1 gram CO₂-equivalent, 1 gram CH₄ = 21 gram CO₂-equivalent,
en 1 gram N₂O = 310 gram CO₂-equivalent.

2) Exclusief methaanemissies afkomstig van de verbranding van fossiele brandstoffen

3) Inclusief onder andere achtergrondemissie en emissie uit stikstofbinding door vlinderbloemigen.

121-b. Emissies naar lucht door de land- en tuinbouw

Emissions to the air from the agri- and horticulture

	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010*
IPCC en NEC miljoen kg							
Verzurende emissies (NEC)							
Zwavel dioxide (SO ₂)	0.96	0.60	0.15	0.36	0.06	0.07	0.07
Stikstofoxiden (NO _x)	17	22	20	18	18	18	18
Ammoniak (NH ₃)	333	187	144	121	109	108	105
Broeikasgasemissies (IPCC)							
Kooldioxide (CO ₂)	8700	9300	8500	7900	8600	8700	9700
Methaan (CH ₄)	512	514	460	440	487	499	500
Distikstofoxide (N ₂ O)	38	37	31	26	24	23	23
Overige verbindingen (NEC)							
Fijn stof	4.8	4.8	5.2	5.5	5.9	6.0	6.1
VOS1)	1.8	1.9	1.8	1.6	1.8	1.8	2.0
Koolmonoxide (CO)	1.3	1.4	1.3	1.2	1.4	1.5	1.6

Bron: Emissieregistratie (2005).

1) Vluchtige organische stoffen, exclusief methaan.

N.B. Exclusief emissies door mobiele werktuigen; deze vallen onder de do

N.B. Exclusief emissies door mobiele werktuigen; deze vallen onder de doelgroep Verkeer en vervoer.

121-c. Belasting oppervlaktewater door de land- en tuinbouw
Surface water loading from agri- and horticulture sources

	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
	<i>1000 kg</i>						
Stikstof als N-totaal	8890	6380	5710	5010	2650	2610	1440
Fosfor als P-totaal	609	438	429	340	157	146	58
Nikkel	0	0	0	0	0	0	0
Zink	2	3	4	6	4	4	4
Lood	62	36	35	35	36	32	32
Cadmium	0	0	0	0	0	0	0

Bron: Emissieregistratie

121-d. Belasting van landbouwgrond met zware metalen
Load of the agricultural area with heavy metals

	1980	1990	2000	2005	2007	2008	2009*
	<i>1 000 kg</i>						
Koper (Cu)							
Bruto belasting	1360	970	780	490	485	480	465
w.v. dierlijke mest 1)	1050	750	700	415	420	420	405
kunstmest	150	120	50	35	30	25	25
natte en droge deposito	80	50	20	20	20	20	20
overige bronnen 2)	80	50	10	20	15	15	15
w.o. zuiveringsslib	39	37	1	1	1	1	1
afvoer met gewas	140	130	100	100	95	100	100
netto belasting	1220	840	680	390	390	380	365
Zink (Zn)							
Bruto belasting	2400	2270	2170	1465	1435	1480	1430
w.v. dierlijke mest 1)	1800	1750	1900	1200	1200	1220	1190
kunstmest	150	140	60	45	35	30	25
natte en droge deposito	260	180	70	60	50	80	65
overige bronnen 2)	190	200	140	160	150	150	150
w.o. zuiveringsslib	115	114	5	4	4	4	4
afvoer met gewas	700	690	570	570	580	630	590
netto belasting	1700	1580	1600	895	855	850	840
Cadmium (Cd)							
Bruto belasting	16	9	6	4	4	5	4
w.v. dierlijke mest 1)	6	4	3	3	3	3	3
kunstmest	7	4	2	1	1	1	0
natte en droge deposito	2	1	1	1	0	1	1
overige bronnen 2)	1	0	0	0	0	0	0
w.o. zuiveringsslib	1	0	0	0	0	0	0
afvoer met gewas	3	3	3	3	3	3	3
netto belasting	12	6	3	1	2	2	1

Bron: Eerdt, M.M. van, T. van der Meij en P.K.N. Fong (1999); De

1) Cijfers vanaf 2001 zijn op basis van nieuwe berekeningsmethode voor dierlijke mest (Bron: Delahaye, R., et al, 2003).

2) Zuiveringsslib, overige organische meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Vanaf 2001 inclusief aanvoer door de jacht en corrosie tuinbouwkassen (alleen bij zink).

122. Natuur

122-a. Bijdrage beheerssubsidies natuurbeheer

Contribution managementsubsidies nature conservation

	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<hr/>							
Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer							
Pakketnaam							
Ontwikkeling kruidenrijk grasland	1008	964	1018	1202	1303	1196	1196
Instandhouding kruidenrijk grasland	1024	979	1035	1221	1324	1215	1215
Bont hooiland	1154	1103	1165	1376	1492	1369	1369
Bonte hooiweide	1154	1103	1165	1376	1492	1369	1369
Kruidenrijk weiland	911	871	921	1086	1177	1081	1081
Bont weiland	1154	1103	1165	1376	1492	1369	1369
Bonte weiderand	1192	1142	1204	1414	1530	1408	1408
Bonte hooirand	1192	1142	1204	1414	1530	1408	1408
Kruidenrijke zomen	1979	1908	1995	2289	2452	2280	2280
Landschappelijk waardevol grasland	254	244	257	300	323	298	298
Weidevogelgrasland met rustperiode							
1 april tot 1 juni	220	209	222	246	270	250	250
1 april tot 8 juni	327	311	330	366	402	371	371
1 april tot 15 juni	438	417	442	491	539	498	498
1 april tot 22 juni	496	472	501	555	610	564	564
Vluchtheuvels voor weidevogels	438	417	442	491	539	498	498
Plas-dras voor broedende vogels							
innudatieperiode 15-2 tot 15-4	618	590	623	712	777	716	716
innudatieperiode 15-2 tot 15-5	988	942	996	1151	1251	1152	1152
Faunarand							
Faunarand vanaf 2004		1292	1292	1292	1292	1292	1292
Roulerend graandeel	371	371	371	371	371	458	458
Akkerrijke flora 1		259	458	227			
Chemie- en kunstmestvrij	552	552	552	552	552	552	552
Akkerfauna	465	465	465	465	465	465	465
Akkerflora volvelds	446	446	446	446	446	451	451
Akkerrijke flora 2		648	753	537			
Akkerflora randen	451	451	1406	1682	1652		
Natuurbraak		172	172	172	172		
Landbouw met natuurlijke handicaps	94	94	94	94	94		
Hamsterpakket	1967	1967	1967	1967	1967	1967	1967

zie volgende pagina

122-a. Bijdrage beheerssubsidies natuurbeheer (vervolg)
Contribution managementsubsidies nature conservation

	2008	2009	2010	2011	2012
Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer					
1 april tot 1 juni	.	.	299	275	275
1 april tot 8 juni	.	.	436	400	400
1 april tot 15 juni	.	.	581	532	532
1 april tot 22 juni	.	.	655	599	599
1 april tot 1 juli	.	.	1127	1028	1028
1 april tot 15 juli	.	.	1306	1190	1190
1 april tot 1 augustus	.	.	1511	1376	1376
Weidevogelgrasland met voorwieden					
voorwieden 1 mei tot 15 juni	.	.	250	230	230
voorwieden 8 mei tot 22 juni	.	.	250	230	230
Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer					
innudatieperiode 15-2 tot 15-4	.	.	831	759	759
innudatieperiode 15-2 tot 15-5	.	.	1330	1211	1211
innudatieperiode 15-2 tot 15-6	.	.	2126	1981	1981
innudatieperiode 15-2 tot 1-8	.	.	2126	1981	1981
Legselbeheer					
grasland 35 broedparen	.	.	69	69	69
grasland 50 broedparen	.	.	88	88	88
grasland 75 broedparen	.	.	108	108	108
grasland 100 broedparen	.	.	130	130	130
bouwland	.	.	52	52	52
Kruidenrijk weidevogelgrasland	.	.	1127	1028	1028
Kruidenrijk weidevogelgraslandrand	.	.	.	.	927
Extensief beweid vogelgrasland	.	.	543	495	495
Bouwland met broedende akkervogels					
Klei jaarlijks 20-50% tussen 1-3 en 15-4 geploegd en ingezaaid	1877	2173	2139	2139	2139
Zand jaarlijks 20-50% tussen 1-3 en 15-4 geploegd en ingezaaid	1382	1658	1652	1652	1652
Klei jaarlijks 20-50% tussen 1-3 en 15-4 geploegd	1877	2173	2139	2139	2139
Zand jaarlijks 20-50% tussen 1-3 en 15-4 geploegd	1382	1658	1652	1652	1652
Klei 3e of 4e jaar geheel tussen 1-3 en 15-4 geploegd en ingezaaid	1877	2173	2139	2139	2139
Zand 3e of 4e jaar geheel tussen 1-3 en 15-4 geploegd en ingezaaid	1382	1658	1652	1652	1652
Klei min 12m breed max 10% rijsporen tussen 15-4 en 31-8	.	.	.	1740	1740
Zand min 12m breed max 10% rijsporen tussen 15-4 en 31-8	.	.	.	1302	1302
Bouwland met doortrekkende en overwinterende akkervogels					
Klei	.	.	2028	2028	2028
Zand	.	.	1745	1745	1745
Bouwland voor Hamsters					
Vollevelds	.	.	2137	2137	2240
Opvangstrook	.	.	2028	2028	2028
Botanisch weiland	.	.	1121	1020	1020
Botanisch hooiland	.	.	1281	1165	1165
Botanisch weiderand	.	.	1121	1020	1020
Botanisch hooilandrand	.	.	1466	1350	1350
Botaniisch bronbeheer	.	.	1998	1804	1804
Akker met waardevolle flora					
3 van 6 jaar graan	.	.	150	150	150
4 van 6 jaar graan	.	.	442	442	442
5 van 6 jaar graan	.	.	522	522	522
Chemie en kunstmestvrij land					
3 van 6 jaar graan	.	.	663	663	663
4 van 6 jaar graan	.	.	725	725	725
5 van 6 jaar graan	.	.	767	767	767
Akkerflora randen	.	.	1652	1652	1652

Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit

122-b. Beheerssubsidie tarieven landschapspakketten
managementsubsidies landscapepacks

	Pakketcode	2009	2010	2011	2012	Eenheid
Pakketnaam						
Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer						
Houtwal bedekking 90% of meer	3501	719.67	720.98	732.80	732.80	Ha
Houtwal bedekking 75 tot 90%	3502	539.75	540.73	549.60	549.60	Ha
Houtwal bedekking 50 - 75%	3503	359.84	360.49	366.41	366.41	Ha
Elzensingel bedekking 90% of meer	3541	32.72	32.78	33.31	33.31	100 meter
Elzensingel bedekking 75 tot 90%	3542	24.54	24.58	24.98	24.98	100 meter
Elzensingel bedekking 50 - 75%	3543	16.35	16.38	16.65	16.65	100 meter
Geriefhoutbosje	3550	654.25	655.43	666.18	666.18	Ha
Knip- en scheerheg	3560	1.71	1.71	1.74	1.74	meter
Knotbomen	3580	4.43	4.43	4.51	4.51	boom
Grubbe en holle weg	3590	1635.62	1638.58	1665.46	1665.46	talud
Hoogstamboogaard	3600	16.29	16.32	16.59	16.59	boom
Eendenkooi	3610	1723.84	1726.96	1755.29	1755.29	Ha
Poel oppervlakte tot 75m2	3624	51.09	51.18	52.02	52.02	Poel
Poel oppervlakte 75 tot 175m2	3625	81.97	82.12	83.46	83.46	Poel
Poel oppervlakte vanaf 175m2	3626	106.38	106.57	108.32	108.32	Poel
Rietzoom en klein rietperceel rijland	3638	663.51	664.71	675.62	675.62	Ha
Rietzoom en klein rietperceel vaarland	3639	973.44	975.21	991.20	991.20	Ha
Raster	3640	0.52	0.52	0.53	0.53	meter
Bomenrij	3660	37.32	37.39	38.00	38.00	100 meter
Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer						
Houtwal en houtsingel	.		26.66	26.66	26.66	Are
Hoge houtwal	.		33.28	33.28	33.28	Are
Holle weg en graft	.		31.52	31.52	31.52	Are
Elzensingel bedekking 75% of meer	.		44.31	44.31	44.31	100 meter
Elzensingel bedekking 50 tot 75%	.		69.91	69.91	69.91	100 meter
Elzensingel bedekking 30 - 50%	.		98.47	98.47	98.47	100 meter
Hakhoutbosje langzaamgroeiende soorten	.		6.62	6.62	6.62	Are
Hakhoutbosje snelgroeiende soorten	.		12.27	12.27	12.27	Are
Bossingel en bosje	.		19.34	19.34	19.34	Are
Knip- en scheerheg jaarlijkse cycles	.		271.68	271.68	271.68	100 meter
Knip- en scheerheg 2-3 jaarlijkse cycles	.		173.88	173.88	173.88	100 meter
Struweelhaag cycles 5-7 jaar	.		235.95	235.95	235.95	100 meter
Struweelhaag cycles > 12 jaar	.		164.26	164.26	164.26	100 meter
Struweelrand	.			9.38	9.38	Are
Laan gem. Stamdiameter < 20 cm	.		59.99	59.99	59.99	100 meter
Laan gem. Stamdiameter 20 tot 60 cm	.		113.02	113.02	113.02	100 meter
Laan gem. Stamdiameter > 60 cm	.		254.75	254.75	254.75	100 meter
Knotboom gem. Stamdiameter < 20 cm	.		2.46	2.46	2.46	boom
Knotboom gem. Stamdiameter 20 tot 60 cm	.		7.61	7.61	7.61	boom
Knotboom gem. Stamdiameter > 60 cm	.		9.64	9.64	9.64	boom
Solitaire boom gem. Stamdiameter < 20 cm	.		4.38	4.38	4.38	boom
Solitaire boom gem. Stamdiameter 20 - 60 cm	.		5.96	5.96	5.96	boom
Solitaire boom gem. Stamdiameter > 60 cm	.		9.02	9.02	9.02	boom
Hoogstamboogaard	.		1618.31	1618.31	1618.31	Ha
Griendje	.		23.00	23.00	23.00	Are
Poel oppervlakte tot 175m2	.			65.39	65.39	Poel
Poel oppervlakte vanaf 175m2	.		105.89	105.89	105.89	Poel
Smalle rietzoom < 5 meter	.		42.50	42.50	42.50	100 meter
Brede rietzoom > 5 meter	.		640.67	640.67	640.67	Ha
Natuurvriendelijke oever	.			52.31	52.31	100 meter
Bomenrij gem. Stamdiameter < 20 cm	.		27.37	27.37	27.37	100 meter
Bomenrij gem. Stamdiameter 20 - 60 cm	.		37.26	37.26	37.26	100 meter
Bomenrij gem. Stamdiameter > 60 cm	.		56.38	56.38	56.38	100 meter
Wandelpad over boerenland	.		84.32	84.32	84.32	100 meter

Bron: Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.

13. Diverse gegevens

131. Gebruiksnormen voor het gebruik van meststoffen

131-a. Gebruiksnorm van mest

Application standard of manure

	Fosfaatnormen dierlijke mest		Totaal fosfaat		
	Gras	Snijmaïs, overige akkerbouw- en tuinbouw- gewassen	Gras	Snijmaïs, overige akkerbouw- en tuinbouw- gewassen	
	<i>kg P2O5/ ha/jaar</i>				
1-1-1998 tot 1-1-2000	120	100	1-1-2006 tot 1-1-2007	110	95
1-1-2000 tot 1-1-2002	85	85	1-1-2007 tot 1-1-2008	105	90
1-1-2002 tot 1-1-2006	80	80	1-1-2008 tot 1-1-2011	100	85
1-1-2006 tot 1-1-2011	85	85			
	Stikstofnormen dierlijke mest				
	Algemeen	Derogatie			
01/01/2006 tot	170	250			
	Totaal stikstof				
	2006	2007	2008	2009	2010
Grasland met weiden klei	345	345	325	310	310
Grasland met weiden veen	290	290	265	265	265
Grasland met weiden zand/los	300	290	275	260	250
Volledig maaien klei	385	385	365	350	350
Volledig maaien veen	330	330	300	300	300
Volledig maaien zand en los	355	350	345	340	320
Consumptie aardappelen klei lage norm	250	250	240	225	250
Consumptie aardappelen zand, loss, veen lage norm	240	225	225	245	245
Consumptie aardappelen klei hoge norm	300	300	285	275	275
Consumptie aardappelen zand, loss, veen hoge norm	290	275	275	270	265
Zetmeelaardappelen klei	265	265	255	240	240
Zetmeelaardappelen zand, loss, veen	240	230	230	230	230
Wintertarwe klei	245	240	230	220	245
Wintertarwe zand, loss, veen	190	160	160	160	160
Suikerbieten klei	165	165	160	150	150
Suikerbieten zand, loss, veen	150	145	145	145	145
Mais klei met derogatie	160	160	160	160	160
Mais zand, loss, veen met derogatie	155	155	155	150	150
Mais klei zonder derogatie	205	205	195	185	185
Mais zand, loss, veen zonder derogatie	185	175	175	150	150

Bron: Milieu en natuurcompendium.

De hoge norm geldt voor rassen met hoge stikstofbehoefte, de lage voor die met een lage stikstofbehoefte

Voor rassen die niet tot de goep met een lage of hoge stikstofbehoefte behoren geldt een tussenliggende waarde

Voor 1 januari 2006 waren er alleen normen voor niet MINAS-plichtige bedrijven.

Voor 1 januari 2006 waren er voor MINAS-plichtige bedrijven verliennormen, die vervangen zijn door gebruiksnormen.

132. Mengvoederindustrie

132-a. Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU

Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
1 000 ton										
Rundveevoeder										
Duitsland 1)	3062	6456	6837	6343	7869	7029	5959	5842	6120	6342
Frankrijk	1516	2410	2725	3957	4037	4379	4482	4927	5144	5170
Italië	871	2882	3580	4330	3800	3700	4100	3640	3683	3720
Nederland 2)	3320	4842	5113	4053	4026	3541	3178	3364	3433	3451
België	867	1211	1391	1345	1217	1165	1040	1097	1182	1244
Ver. Koninkrijk	4432	4952	4476	4135	4678	4214	4435	4799	4982	4855
Ierland	338	916	1151	1319	1954	1926	1982	2131	2305	2102
Denemarken	1124	2060	1705	1542	1522	1506	1090	997	905	860
Spanje	.	.	2345	1970	3650	3500	6197	6700	6800	6000
Portugal	.	.	635	1115	1119	1130	1100	805	750	720
Oostenrijk	.	.	.	.	134	260	352	393	438	444
Zweden	.	.	.	.	1200	1223	1138	915	872	850
Finland	.	.	.	.	507	651	704	590	616	610
Cyprus	.	.	.	.	.	.	105	111	110	120
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	537	502	469	448
Estland	.	.	.	.	.	.	49	40	40	40
Hongarije	.	.	.	.	.	.	558	530	505	530
Letland	.	.	.	.	.	.	19	38	52	52
Litouwen	.	.	.	.	.	.	21	32	45	48
Polen	.	.	.	.	.	.	421	652	767	780
Slowakije	.	.	.	.	.	.	262	206	196	198
Slovenië	.	.	.	.	.	.	129	95	91	98
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	76	93	94
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	130	150	155
EU 3)	15538	25758	29899	30109	35713	34224	37858	38612	39748	38931
Kunstmelkvoeder										
Duitsland 1)	410	385	273	155	117	190	141	145	150	152
Frankrijk	708	877	794	707	555	519	487	389	385	357
Italië	256	325	270	270	160	180	175	155	155	155
Nederland 2)	421	512	607	639	779	742	728	719	703	652
België	53	60	59	53	61	53	102	44	42	39
Ver. Koninkrijk	34	33	41	24	22	15	15	0	1	1
Ierland	25	42	35	13	8	7	8	6	6	6
Denemarken	23	28	15	13	5	5	0	0	0	0
Spanje	.	.	78	76	60	65	0	0	0	0
Portugal	.	.	.	.	.	0	0	0	0	0
Oostenrijk	.	.	.	.	13	4	0	0	0	0
Zweden	.	.	.	.	10	6	6	1	1	1
Finland	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Cyprus	.	.	.	.	.	.	0	1	1	1
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	5	4	4	4
Estland	.	.	.	.	.	.	1	0	0	0
Hongarije	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Letland	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Litouwen	.	.	.	.	.	.	4	3	2	2
Polen	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Slowakije	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Slovenië	.	.	.	.	.	.	0	0	0	0
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	0	0	0
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	0	0	0
EU 3)	1922	2233	2172	1950	1790	1786	1672	1467	1450	1370

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

zie volgende bladzijde

132-a Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU (vervolg)
Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011*
1 000 ton										
Varkensvoeder										
Duitsland 1)	4134	6249	5829	5465	5958	7075	7479	8913	9405	9934
Frankrijk	4197	4839	4326	5214	6381	6872	6452	5915	5771	5643
Italië	2042	2314	2350	2470	2450	2600	2900	3187	3241	3400
Nederland 2)	4545	6112	6886	7690	7405	6001	5378	5936	5863	5734
België	2645	2617	2550	3022	3278	3616	3425	3580	3666	3653
Ver. Koninkrijk	2183	2269	2142	2285	2420	2142	1613	1497	1617	1647
Ierland	400	508	443	483	618	710	625	633	580	650
Denemarken	1105	2106	1955	2493	3306	3804	3471	2867	2887	2648
Spanje	.	.	4188	4400	6040	8270	8713	8985	8884	8550
Portugal	.	.	933	1457	1311	1150	1090	955	920	890
Oostenrijk	.	.	.	.	85	204	202	232	256	275
Zweden	.	.	.	.	700	492	413	377	385	350
Finland	.	.	.	.	324	293	359	340	342	310
Cyprus	.	.	.	.	.	.	13	13	13	50
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	1199	929	935	795
Estland	.	.	.	.	.	.	116	140	140	140
Hongarije	.	.	.	.	.	.	1980	1580	1490	1410
Letland	.	.	.	.	.	.	87	111	90	90
Litouwen	.	.	.	.	.	.	98	71	70	78
Polen	.	.	.	.	.	.	1082	1477	1693	1700
Slowakije	.	.	.	.	.	.	394	214	224	204
Slovenië	.	.	.	.	.	.	113	110	65	74
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	234	234	240
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	1400	1475	1500
EU 3)	21251	27009	31602	34979	40276	43229	47202	49696	50246	49965
Pluimveevoeder										
Duitsland 1)	3481	3217	3228	3454	4002	4791	5235	5227	5581	5711
Frankrijk	3812	5191	5534	6990	8774	9759	8992	8470	8626	8624
Italië	2529	4252	4050	4380	4450	4000	5350	5452	5730	5800
Nederland 2)	2184	2793	3353	3308	3409	3598	3426	3623	3793	3801
België	1018	936	937	744	1089	1310	1298	1326	1408	1365
Ver. Koninkrijk	3345	3472	3229	3851	3990	6037	6277	6230	6600	6460
Ierland	240	269	294	398	468	493	491	486	448	513
Denemarken	549	546	522	528	656	696	614	550	535	545
Spanje	.	.	3992	3850	4050	4050	4351	4734	4483	4800
Portugal	.	.	910	1230	1323	1340	1350	1380	1420	1420
Oostenrijk	.	.	.	.	418	370	384	446	471	476
Zweden	.	.	.	.	500	500	488	534	554	550
Finland	.	.	.	.	213	248	297	285	291	300
Cyprus	.	.	.	.	.	.	63	62	64	54
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	905	1039	993	887
Estland	.	.	.	.	.	.	54	48	48	48
Hongarije	.	.	.	.	.	.	1771	1755	1680	1660
Letland	.	.	.	.	.	.	30	159	169	169
Litouwen	.	.	.	.	.	.	168	245	284	288
Polen	.	.	.	.	.	.	3474	4807	5118	5330
Slowakije	.	.	.	.	.	.	334	223	231	226
Slovenië	.	.	.	.	.	.	233	260	255	226
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	541	553	590
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	1530	1620	1650
EU 3)	17158	20676	26049	28763	33342	37192	45585	49412	50955	51493

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

zie volgende bladzijde

132-a Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU (slot)
Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2009	2010	2011
1 000 ton										
Diverse voeders										
Duitsland 1)	386	489	502	511	929	551	635	748	763	723
Frankrijk	874	1378	1342	1453	1530	1628	1603	1535	1552	1517
Italië	297	705	350	1000	1140	1220	1475	1426	1456	1475
Nederland 2)	202	197	258	520	753	731	269	466	527	496
België	136	81	143	303	132	159	129	138	148	159
Ver. Koninkrijk	225	361	532	855	1111	1239	1430	1301	1427	1334
Ierland	16	31	77	195	330	381	522	400	398	353
Denemarken	75	102	129	137	164	117	154	174	198	174
Spanje	.	.	1086	1300	1457	1240	1727	683	716	764
Portugal	.	.	100	145	244	215	265	270	278	255
Oostenrijk	.	.	.	.	131	173	202	235	230	307
Zweden	.	.	.	.	150	150	101	140	149	145
Finland	.	.	.	.	141	107	93	60	101	100
Cyprus	.	.	.	.	.	.	102	109	108	103
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	335	366	360	229
Estland	.	.	.	.	.	.	3	2	2	2
Hongarije	.	.	.	.	.	.	191	205	195	630
Letland	.	.	.	.	.	.	16	17	30	30
Litouwen	.	.	.	.	.	.	8	13	11	14
Polen	.	.	.	.	.	.	299	319	328	340
Slowakije	.	.	.	.	.	.	12	12	10	12
Slovenië	.	.	.	.	.	.	9	12	12	11
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	23	24	24
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	12	15	20
EU 3)	2211	3344	4519	6419	8212	7911	9580	8666	9038	9217
Totaal										
Duitsland 1)	11473	16796	16669	15928	18874	19636	19449	20875	22019	22862
Frankrijk	11107	14695	14721	18321	20722	23157	22016	21236	21478	21311
Italië	5995	10478	10600	12450	11840	11700	14000	13860	14265	14550
Nederland 2)	10672	14456	16217	16210	15694	14613	12979	14108	14319	14134
België	4719	4905	5021	5497	5856	6303	5994	6185	6446	6460
Ver. Koninkrijk	10219	11087	10420	11150	12235	13647	13770	13827	14627	14297
Ierland	1019	1766	2000	2408	3370	3517	3628	3656	3737	3624
Denemarken	2876	4842	4326	4713	5648	6128	5329	4588	4525	4227
Spanje	.	.	11689	11596	15196	17125	20988	21102	20883	20114
Portugal	.	.	2578	3947	3996	3835	3805	3410	3368	3285
Oostenrijk	.	.	.	.	768	1011	1140	1306	1395	1502
Zweden	.	.	.	.	2551	2371	2146	1967	1961	1896
Finland	.	.	.	.	1185	1299	1453	1275	1350	1320
Cyprus	.	.	.	.	.	.	283	295	296	328
Tsjechië	.	.	.	.	.	.	2981	2840	2761	2363
Estland	.	.	.	.	.	.	223	230	230	230
Hongarije	.	.	.	.	.	.	4500	4070	3870	4230
Letland	.	.	.	.	.	.	152	325	341	341
Litouwen	.	.	.	.	.	.	299	364	412	430
Polen	.	.	.	.	.	.	5276	7255	7906	8150
Slowakije	.	.	.	.	.	.	1002	655	661	640
Slovenië	.	.	.	.	.	.	484	477	423	409
Bulgarije	.	.	.	.	.	.	.	874	904	948
Roemenie	.	.	.	.	.	.	.	3072	3260	3325
EU 3)	58080	79020	94241	102220	120757	124342	141897	147853	151437	150976

Bron: FEAC, Agra-Europe, STIGEO (totalen vanaf 1995)

1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.

3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.

M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.

M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.

M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

M.i.v. 2006 incl. Bulgarije en Roemenie

133. Landbouwonderwijs

133-a. Leerlingen landbouwonderwijs (ingeschrevenen)

Pupils of agricultural schools

	1995/'96	2000/'01	2005/'06	2006/'07	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
Voltijd-onderwijs									
W.O. - landbouw	4810	3720	.	.	.	.	.	.	.
W.O.- 1e jaars Bachelor- en Doctoraal	400	324	324	316	304	340	374	396	389
Bosbouw algemeen	380	192	172	150	161	192	218	271	277
Verbouw van voedselproducten	427	309	152	146	125	123	126	150	167
Diermanagement, zootechniek	363	355	421	434	456	496	529	601	643
Land- en watermanagement	.	.	18	21	21	17	18	18	42
Bos- en natuurbeheer	161	278	343	319	293	310	335	348	376
W.O. - landbouw overig	240	500	.	.	.	.	.	.	.
W.O. - landbouw, 1e jaars	820	650	.	.	.	.	.	.	.
W.O. - landbouw, ov., 1e jaars	40	80	.	.	.	.	.	.	.
Diegeneeskunde	1499	1395	1442	1473	1457	1464	1491	1528	1516
HBO 1)									
Landbouw, t o t a l	10610	8490	7010	6780	6529	6450	6701	6902	7021
Agrarische bedrijfskunde	1680	1290	1343	1251	1193	1189	1223	1232	1321
Bosbouw algemeen	701	560	986	927	874	776	800	813	802
Bos- en natuurbeheer	452	438	458	490	504	532	542	559	473
Dier- en veehouderij	924	1415	1515	1511	1410	1449	1573	1617	1593
Diermanagement	376	642	683	722	740	682	701	746	767
Docenten agrarisch onderwijs	389	393	390	397	356	373	397	379	349
Land- water en milieubeheer	583	372	273	260	253	255	243	233	217
Levensmiddelentechnologie	1040	660	400	361	361	359	374	444	506
Milieukunde	1610	790	440	394	411	424	435	454	448
Tuin- en landschapsinrichting	600	680	400	375	370	365	382	389	504
Verbouw van voedselproducten	1017	504	116	92	57	46	39	36	41
Veehouderij	990	820	.	.	.	.	.	.	.
MBO									
beroepsbegeleidende leerweg	8180	8133	8565	8783	9316	10247	11824	11523	11993
beroepsopleidende leerweg	16832	16029	16162	16870	16838	16831	17560	18530	18606
Deeltijd-onderwijs									
W.O. - landbouw	30	10	.	.	.	.	.	.	.
HBO 1)									
Landbouw, t o t a l	550	590	1115	1103	1066	1069	1095	1164	1099
Bedrijfskunde en agribusiness	0	0	189	169	154	159	168	166	152
Bos- en natuurbeheer	0	0	86	103	93	81	85	111	99
Docenten agrarisch onderwijs	46	244	415	392	346	352	364	391	344
Land- water en milieubeheer	2	6	65	77	68	62	66	63	72
Levensmiddelentechnologie	130	30	10	5	0	0	0	0	0
Milieukunde	280	220	130	126	173	181	183	199	179
Tuin- en landschapsinrichting	30	30	220	231	232	234	229	234	253
Tuinbouw	60	0	.	.	.	.	.	.	.
Veehouderij	0	10	.	.	.	.	.	.	.
Agrarisch onderwijs, overig	10	30	.	.	.	.	.	.	.
MBO									
beroepsopleidende leerweg	103	2	204	178	138	109	162	181	175

Bron: CBS

1) Duale opleidingen niet meegerekend

134. (Omrekeningsnormen)

134-a bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)

SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha		SO per ha
	bss 2002	bss 2004	nge 2002	nge 2004	so 2010
	2005	2007	2005	2007	2010
Akkerbouw					
Aardperen	.	2540	.	1.79	2900
Aardappelen, consumptie, op zand-/veengrond vroeg en laat	2020	2050	1.44	1.44	4960
Aardappelen, consumptie, op kleigrond vroeg en laat	2630	2860	1.88	2.01	5260
Aardappelen, poot (NAK), op zand-/veengrond	2540	2650	1.81	1.87	6090
Aardappelen, poot (NAK), op kleigrond	4310	4280	3.08	3.01	8460
Aardappelen, zetmeel (t/m 2006 incl. TBM pootgoed)	1650	1730	1.18	1.22	1970
Aardappelen, zetmeel, geleverd aan buitenland	1650	1730	1.18	1.22	1970
Aardappelen, zetmeel, TBM pootgoed	.	1290	.	0.91	4380
Bieten, suiker	2470	2620	1.76	1.85	2990
Bieten, voeder 1)	1450	1340	1.04	0.94	2070
Blauwmaanzaad	1270	1290	0.91	0.91	1160
Boekweit	1030	1030	0.74	0.73	1110
Bruine bonen	1220	1250	0.87	0.88	1940
Bonen, tuin >= 150 are (droog te oogsten)	2550	2470	1.82	1.74	3410
Bonen, tuin < 150 are (droog te oogsten)	2550	2470	1.82	1.74	3410
Bonen, tuin >= 150 are (groen te oogsten)	1820	1700	1.30	1.20	2410
Bonen, tuin < 150 are (groen te oogsten)	1820	1700	1.30	1.20	2410
Bonen, veld	720	695	0.51	0.49	780
Cichorei 1)	2180	2100	1.56	1.48	2450
Erwten (groen)	1240	1150	0.89	0.81	1890
Erwten (droog te oogsten)	1090	985	0.78	0.69	935
Faanaranden	.	545	.	0.38	0
Gerst, winter	830	765	0.59	0.54	785
Gerst, zomer	1020	935	0.73	0.66	945
Gierst	1030	1030	0.74	0.73	1110
Graansorgho	1030	1030	0.74	0.73	1110
Graszaad	1170	.	0.84	.	.
Graszaad Engels raai	.	1220	.	0.86	1410
Graszaad Italiaans	.	1010	.	0.71	1030
Graszaad overig	.	1160	.	0.82	1130
Graszaad rietzwenkgras	.	1500	.	1.06	1020
Graszaad roodzwenkgras 1e jaar	.	980	.	0.69	1150
Graszaad roodzwenkgras overjarig	.	655	.	0.46	970
Graszaad veldbeemd	.	1340	.	0.94	1430
Graszaad westerwolds	.	950	.	0.67	990
Graszoden	.	2540	.	1.79	4150
Haver	875	830	0.63	0.58	945
Hennep	1110	1040	0.79	0.73	800
Kanariezaad	1030	1030	0.74	0.73	1110
Kapucijners+gr. erwten	1350	1420	0.96	1.00	1520
Karwijzaad	1110	1050	0.79	0.74	1160
Klaverzaad	1030	1030	0.74	0.73	1050
Koolzaad (ook boterzaad)	900	905	0.64	0.64	1160
Koolzaad zomer (ook boterzaad)	.	890	.	0.63	1160
Luzerne 1)	715	785	0.51	0.55	640
Lijnzaad	1420	1480	1.01	1.04	1160
Maïs, corncob mix 1)	1120	915	0.80	0.64	1070
Maïs, energie	.	.	.	.	940
Maïs, korrel-	1050	825	0.75	0.58	1150
Maïs, snij- 1)	1120	980	0.80	0.69	940
Maïs, suiker	2550	2540	1.82	1.79	2260
Miscanthus	980	980	0.70	0.69	800
Niet bitter lupinen	1430	1480	1.02	1.04	1040
Pronkbonen	13400	13400	9.57	9.44	16600
Raapzaad	900	860	0.64	0.61	1160
Rogge-geen snijrogge	830	795	0.59	0.56	705
Schokkers (droog te oogsten)	1090	1080	0.78	0.76	1040
Sojabonen	1290	1290	0.92	0.91	1160
Stamsperziebonen (>= 150 are)	1330	590	0.95	0.42	2080
Stamsperziebonen (< 150 are)	4450	.	3.18	.	2080
Stoksnijbonen en stokslabonen	13400	13300	9.57	9.37	16600

zie volgende pagina

134-a bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)
SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha		SO per ha
	bss 2002 2005	bss 2004 2007	nge 2002 2005	nge 2004 2007	so 2010 2010
Akkerbouw (vervolg)					
Tarwe, winter	1180	1150	0.84	0.81	1280
Tarwe, zomer	1030	1030	0.74	0.73	980
Triticale	1030	1020	0.74	0.72	730
Uien, poot- en plant-	3010	3240	2.15	2.28	4940
Uien, zaai-	3260	3240	2.33	2.28	4580
Uien, zilver-	3010	3240	2.15	2.28	4940
Vlas, vezel	1420	1460	1.01	1.03	1570
Vlas, vezel zaaizaad	.	1460	.	1.03	1570
Zonnebloemen	1090	1090	0.78	0.77	1160
Overige granen	1030	1030	0.74	0.73	1110
Overige (niet genoemde akkergewassen)	2550	2540	1.82	1.79	2900
Overige non food/non feed gewassen	1030	.	0.74	.	.
Overige toegestane voedergewassen 1)	1050	.	0.75	.	.
Overige voedergewassen 1)	1050	.	0.75	.	.
Tuinbouw open grond					
Groenten					
Aardbeien	21100	.	15.07	.	.
Aardbeien productie	.	18900	.	13.31	33700
Aardbeien vermeerdering	.	19900	.	14.01	33700
Aardbeien wachtbed	.	18900	.	13.31	33700
Andijvie	12100	11300	8.64	7.96	16600
Asperges, nog geen productie	14300	13300	10.21	9.37	14500
Asperges	14300	13300	10.21	9.37	14500
Bewaarkool	8540	.	6.10	.	.
Bloemkool	7110	6420	5.08	4.52	9420
Boerenkool	.	1300	.	0.92	4340
Bospeen	.	11000	.	7.75	16600
Broccoli	5660	5280	4.04	3.72	6820
Chinese kool	.	7930	.	5.58	16600
Herfst- en vroege sluitkool	3580	.	2.56	.	.
Ijsbergsla	.	12400	.	8.73	28800
Knolselderij	.	1910	.	1.35	3570
Knolselderij (> 100 are)	3070	.	2.19	.	.
Knolselderij (< 100 are)	7210	.	5.15	.	.
Knolvenkel/venkel	.	7240	.	5.10	16600
Komkommerachtigen	.	7510	.	5.29	16600
(augurk,courgette,meloen,pompoen => 2 Ha)	.	.	.	.	2480
Koolraap	.	1270	.	0.89	16600
Koolrabi	.	7130	.	5.02	28300
Kropsla en overige sla	.	11100	.	7.82	9950
Kroten	3500	6340	2.50	4.46	20800
Kruiden bladgewassen	.	7850	.	5.53	20800
Kruiden wortelgewassen	.	2700	.	1.90	20800
Kruiden zaadgewassen	.	7850	.	5.53	16600
Paksoi	.	7130	.	5.02	16600
Peulen	.	9900	.	6.97	19700
Prei	8940	8660	6.39	6.10	16600
Raapstelen	.	7130	.	5.02	16600
Rabarber	.	9250	.	6.51	16600
Radijs	.	7130	.	5.02	12400
Rode kool	.	3660	.	2.58	16600
Savooie kool	.	8110	.	5.71	3770
Schorseneren	6470	3240	4.62	2.28	16600
Selderij, blank/groen	.	8530	.	6.01	.
Sla	12100	.	8.64	.	26100
Spinazie	.	695	.	0.49	1680
Spinazie (>= 200 are)	1730	.	1.24	.	.
Spinazie (< 200 are)	3960	.	2.83	.	.
Spitskool	.	7900	.	5.56	8260
Spruitkool	4490	4030	3.21	2.84	8460
Waspeen	.	2200	.	1.55	3290

Zie volgende pagina

134-a bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)
SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha		SO per ha
	bss 2002	bss 2004	nge 2002	nge 2004	so 2010
	2005	2007	2005	2007	2010
Tuinbouw open grond					
Groenten (vervolg)					
Was- en bospeen (>= 50 are)	1980	.	1.41	.	.
Was- en bospeen (< 50 are)	10300	.	7.36	.	.
Winterpeen	.	3690	.	2.60	8870
Winterpeen (>= 150 are)	3500	.	2.50	.	.
Winterpeen (< 150 are)	5000	.	3.57	.	.
Witlofwortel	3230	2970	2.31	2.09	4320
Witte kool	.	7650	.	5.39	12700
Overige niet genoemde groenten (>= 200 are)	2550	.	1.82	.	.
Overige niet genoemde groenten (t/m 2006 < 200 are)	7190	7190	5.14	5.06	13500
Overige niet genoemde bladgewassen	.	7190	.	5.06	16600
Fruit					
Appelen	7970	7500	5.69	5.28	18500
Blauwe bessen	.	31800	.	22.39	59700
Peren	12100	11300	8.64	7.96	19000
Pruim	.	15200	.	10.70	18800
Overige pit- en steenvruchten	13100	24500	9.36	17.25	37900
Druiven voor wijn, open grond	14500	14500	10.36	10.21	20200
Rode bes, framboos, braam	.	55200	.	38.87	.
Rode bes	.	.	.	.	70500
Framboos	.	.	.	.	140500
Braam	.	.	.	.	195000
Zoete kers	.	.	.	.	37900
Zure kers voor verwerkende industrie	.	7100	.	5.00	8450
Zwarte bes voor verwerkende industrie	.	2980	.	2.10	3250
Zwarte bes en zure kers	4540	.	3.24	.	.
Klein fruit (m.i.v. 2007 overig klein fruit)	21800	42400	15.57	29.86	36400
Amandelen	.	24500	.	17.25	37900
Hazelnoten	.	24500	.	17.25	37900
Pistaches	.	24500	.	17.25	.
Sint-Jansbrood	.	24500	.	17.25	.
Walnoten	.	24500	.	17.25	37900
Tuinbouwzaden					
Tuinbouwzaden: groentezaden	3760	3750	2.69	3.23	4570
Tuinbouwzaden: bloemzaden	4600	4590	3.29	2.64	5260
Bloemkwekerijgewassen					
Droogbloemen	8380	8110	5.99	5.71	9860
Overige bloemkwekerijgewassen	36800	36600	26.30	25.77	50900
Snijgroen	.	35400	.	24.93	49900
Bloembollen en -knollen					
Acidanthera	.	16700	.	11.76	20300
Anemone coronaria	.	14000	.	9.86	15400
Dahlia	.	16100	.	11.34	26900
Fritillaria imperialis	.	29200	.	20.56	31600
Hyacinten	24000	26400	17.14	18.59	38400
Knolbegonia	.	16700	.	11.76	20300
Tulpen	18100	16300	12.93	11.48	19200
Narcissen	18200	16400	13.00	11.55	11000
Gladiolen	14100	15500	10.07	10.92	25400
Krokussen	17100	15400	12.21	10.85	14400
Lelies	32400	29200	23.14	20.56	36000
Irissen	16500	18200	11.79	12.82	26000
Zantedeschia	.	29200	.	20.56	36000
Overige bol- en knolgewassen	21600	16700	15.43	11.76	24200

Zie volgende pagina

134-a bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)
SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha		SO per ha
	bss 2002 2005	bss 2004 2007	nge 2002 2005	nge 2004 2007	so 2010 2010
Boomkwekerijgewassen					
Bos- en haagplantsoen	13600	15000	9.71	10.56	31600
Buxes	.	93200	.	65.63	85700
Ericaceae	.	98100	.	69.08	109000
Laan- en parkbomen	16200	.	11.57	.	.
Laan- en parkbomen onderstammen	.	17800	.	12.54	30000
Laan- en parkbomen opzetters	.	17300	.	12.18	20500
Laan- en parkbomen spillen	.	16700	.	11.76	17500
Vruchtbomen	11600	12800	8.29	9.01	23000
Rozenstruiken	15100	16600	10.79	11.69	31400
Sierconiferen	38300	42100	27.40	29.65	58000
Sierheesters en klimplanten	89200	98100	63.70	69.08	109000
Trek- en besheester	.	33100	.	23.31	27200
Vaste planten					
Vaste planten	49900	54900	35.60	38.66	88100
Tuinbouw onder glas					
Groenten					
Tomaten, losse	232000	215000	165.70	151.41	349500
Trostomaten	260500	276000	186.10	194.37	450500
Cherrytomaten	315000	328000	225.00	230.99	539500
Komkommers	184000	198000	131.40	139.44	402500
Aardbeien onder glas	231500	226000	165.40	159.15	387000
Aardbei in betreedbare plastic tunnel	76400	52300	54.60	36.83	96800
Paprika, rode	246000	221500	175.70	155.99	382500
Paprika, groene	201500	192500	143.90	135.56	364500
Paprika, gele	238000	215000	170.00	151.41	378000
Paprika, overige	274000	247500	195.70	174.30	414000
Aubergines	236500	244000	168.90	171.83	443000
Overige groenten	115500	123500	82.50	86.97	252500
Groentezaden onder glas	95100	91500	67.90	64.44	190000
Opkweekmateriaal	385000	379000	275.00	266.90	633000
Fruit					
Fruit onder glas	98800	76500	70.60	53.87	119000
Bloemkwekerijgewassen					
Rozen	389000	366500	277.90	258.10	734500
Anjers	226500	213000	161.80	150.00	453000
Anthurium (snijbloem)	203500	202000	145.40	142.25	432000
Chrysanten	180000	177500	128.60	125.00	589000
Freesia's	178000	167000	127.10	117.61	349000
Orchideeen	272000	275500	194.30	194.01	426000
Gerbera's	240000	223000	171.40	157.04	484500
Alstroemeria	190000	176500	135.70	124.30	555000
Eustoma Russellianum	162500	146000	116.10	102.82	540500
Lelies	198000	209000	141.40	147.18	677000
Overige snijbloemen	210000	196500	150.00	138.38	413500
Potplanten voor de bloei: kalanchoë	415500	399000	296.80	280.99	874000
Potplanten voor de bloei: Phalaenopsis	881500	912000	629.60	642.25	1661000
Potplanten voor de bloei: Anthurium	372000	372500	265.70	262.32	790000
Potplanten voor de bloei: Spathiphyllum	320000	328000	228.60	230.99	915500
Overige potplanten voor de bloei	330500	308500	236.10	217.25	805000
Potplanten, blad, ficus	308500	304500	220.40	214.44	524000
Potplanten, blad, dracaena	492500	471500	351.80	332.04	1448000
Potplanten: overige bladplanten	391500	362500	279.60	255.28	657000
Amaryllis (voor de bol)	78800	75700	56.30	53.31	236500
Perkplanten	237000	217000	169.30	152.82	586500
Bloemzaden	203000	197000	145.00	138.73	375500
Overige bloemkwekerijgewassen	195500	182500	139.60	128.52	335000
Opkweekmateriaal snijbloemen	332500	322000	237.50	226.76	650500

zie volgende bladzijde

134-a bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)
SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

m.i.v. Landbouwtelling	ECU/Euro per Ha		NGE per ha			SO per ha
	bss 2002	bss 2004	nge 2000	nge 2002	nge 2004	so 2010
	2005	2007	2003	2005	2007	2010
Boomkwekerijgewassen en vaste planten						
Vermeerdering en/of aantrekking	111500	111500	77.10	79.60	78.52	192500
Volledige teelt onder glas	268500	268500	185.80	191.80	189.08	475000
Paddenstoelenteelt 2)						
Champignons beteelbare opp., zonder doorgroeide compost	839000	.	637.50	599.30	.	.
Champignons beteelbare opp., met doorgroeide compost	1261000	.	961.50	900.70	.	.
Champignons, machinaal geoogst	.	1216000	.	.	856.34	2981000
Ckampignons, met de hand geoogst	.	1225000	.	.	862.68	2573000
Overige eetbare paddestoelen (ton substraat)	235	235	0.167	0.17	0.17	590
Bollenbroei en witloftrek						
Tulpenbroei (per 1.000 stuks)	64	87	0.045	0.05	0.06	157
Hyacinthenbroei (per 1.000 stuks)	96	86	0.061	0.07	0.06	301
Narcisbroei (per kg)	0.96	1	0.00073	0.001	0.001	2
Witloftrek (per ha getrokken pennen)	6050	6900	4.52	4.32	4.86	15800
Grasland, bos, braak en natuurterrein						
Grasland, blijvend	1260	1410	0.98	0.90	0.99	765
Grasland, tijdelijk	1260	1410	0.98	0.90	0.99	765
Grasland, natuurlijk	.	425	.	.	0.3	229
Grasland, natuurlijk, >75% gras	630	.	0.49	0.45	.	.
Grasland, natuurlijk (50-75% bedekt met gras)	505	.	0.39	0.36	.	.
Grasland, natuurlijk (minder dan 50% bedekt met gras)	380	.	0.30	0.27	.	.
Bos (incl. Kerstdennen), met beheersregime, met herplantplicht	160	.	0.11	0.11	.	.
Bos (incl. Kerstdennen), zonder beheersregime, met herplantplicht	165	.	0.12	0.12	.	.
Bos, zonder herplantplicht	435	0	0.31	0.31	0	0
Bos (set aside regeling)	330	0	0.24	0.24	0	0
Braak, met bos (SBL-regeling)	355	0	0.25	0.25	0	0
Braak, groene- (ten minste 6 maanden)	335	335	0.26	0.24	0.24	0
Braak, groene- (10 meter, ten minste 6 maanden)	345	345	0.36	0.25	0.24	0
Braak, groene- (5 meter, ten minste 6 maanden)	345	345	.	0.25	0.24	0
Braak, LNV natuur-eejaarig	340	270	0.26	0.24	0.19	0
Braak, LNV natuur-eejaarig en andere overheidsinstantie	340	270	0.26	0.24	0.19	0
Braak, LNV natuur-meerjaarig	360	270	0.27	0.26	0.19	0
Braak, LNV natuur-meerjaarig en andere overheidsinstantie	360	270	0.27	0.26	0.19	0
Braak, non food/non feed	.	285	.	.	0.20	0
Braak, zwarte	.	285	.	.	0.20	0
Braak, zwarte- (minder dan 6 maanden)	285	.	0.21	0.20	.	.
Braak, zwarte- (ten minste dan 6 maanden)	285	.	0.21	0.20	.	.
Braak, voederleguminosen	335	335	0.26	0.24	0.24	0
Faunaranden	545	.	0.49	0.39	.	.
Overige natuurterreinen	250	.	0.20	0.18	.	.
Overige informatie						
.	bss 2002	bss 2004				
. = niet berekend						
Wisselkoers: 1 ecu (resp. 1 euro) = ... gulden	2.20371	2.20371				
Coëfficiënt Rs =	1.7	1.7				
1 nge = ... ecu (euro)	1400	1400				
1 ege = ... ecu (euro)	1200	1200				
Toegepast vanaf de landbouwtelling van:	2005	2007				

Bron: LEI

N.B.: Voor nadere toelichting zie o.a. LEI Periodieke Rapportage 63-94 "Berekening en toepassing van Nederlandse grootte-eenheden en standaardbedrijfseenheden.

1) Voor bedrijven met graasdieren alleen voor het voederoverschot. Zie toelichting op NEG typering op LEI site.

2) aantal rondes bij champignons op geënte compost 4,95 p.jr, op doorgroeide compost 6,93 p.jr; ov. paddestoelen 4,06 p.jr.

134-b bss (Bruto standaard saldi), NGE (Nederlandse grootte-eenheden) en SO (standaardopbrengsten)
SGM (Standard gross margin for farm typology), dsu (Dutch size units) and SO (Standard Output)

	ECO/Euro per dier		NGE per dier		SO per dier
	bss 2002	bss 2004	nge 2002	nge 2004	so 2010
m.i.v. Landbouwtelling	2005	2007	2005	2007	2010
Veestapel					
Rundvee (geen vlees- of weidevee)					
Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	205	250	0.146	0.176	386
Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	205	250	0.146	0.176	386
Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	340	360	0.243	0.254	476
Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	855	855	0.611	0.602	1010
Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	340	360	0.243	0.254	476
Melk- en kalfkoeien	1690	1710	1.210	1.204	2540
Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	855	855	0.611	0.602	1010
Rundvee (vlees- of weidevee)					
Vleeskalveren voor witvleesproductie	185	205	0.132	0.144	955
Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	165	185	0.118	0.130	457
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	205	210	0.146	0.148	515
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	260	235	0.186	0.166	482
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	235	225	0.168	0.159	498
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, mannelijk	260	235	0.186	0.166	482
Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	270	245	0.193	0.173	482
Stieren vleesprod., > 2 jaar	260	235	0.186	0.166	482
Zoogkoeien	385	355	0.275	0.250	469
Vlees- en weidekoeien	225	200	0.161	0.141	482
Varkens					
Biggen tot 20 kg, bij de zeug	0	0	0.000	0.000	0
Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug 1)	55	62	0.039	0.044	220
Vleesvarkens 20-50 kg	55	62	0.039	0.044	220
Vleesvarkens 50 kg of meer	55	62	0.039	0.044	220
Opfokzeugen en beertjes, 20-50 kg	73	82	0.052	0.058	245
Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	73	82	0.052	0.058	245
Zeugen, 50 kg of meer, gedekt	355	370	0.254	0.261	1080
Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	355	370	0.254	0.261	1080
Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	355	370	0.254	0.261	1080
Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	73	82	0.052	0.058	245
Beren, 50 kg of meer, dekrijp	355	370	0.254	0.261	1080
Kippen (per 100 dieren)					
Vleeskuikens	190	190	0.136	0.134	1060
Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	450	480	0.321	0.338	1420
Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	745	740	0.532	0.522	2340
Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	450	480	0.321	0.338	1360
Ouderdieren legrassen, 18 weken of ouder	610	615	0.436	0.434	2510
Leghennen, jonger dan 18 weken	180	195	0.129	0.137	740
Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	375	370	0.268	0.261	1210
Leghennen, 20 maanden of ouder	375	375	0.268	0.264	1210
Eenden en kalkoenen (per 100 dieren)					
Jonge eenden voor de vleesproductie	455	415	0.325	0.293	1510
Kalkoenen	780	805	0.557	0.568	3520
Overig pluimvee	455	415	0.325	0.293	680
Ganzen	.	.	.	.	2000
Paarden en pony's					
Paarden jonger dan 3 jaar	355	275	0.254	0.194	500
Paarden 3 jaar of ouder	2740	2080	1.960	1.465	700
Pony's jonger dan 3 jaar	355	275	0.254	0.194	250
Pony's 3 jaar of ouder	2520	2000	1.800	1.409	350
Ezels	.	.	.	.	100
Schape en geiten					
Lammeren 2)	75	27	0.054	0.019	53
Overige schape, vrouwelijk	75	75	0.054	0.053	149
Overige schape, mannelijk 2)	75	43	0.054	0.030	52
Melkgeiten	150	.	0.107	.	.
Melkgeiten jonger dan 1 jaar	.	67	.	0.047	348
Melkgeiten 1 jaar of ouder	.	155	.	0.109	348
Overige geiten 3)	20	8	0.014	0.006	.
Overige geiten, mannelijk 1 jaar of ouder	.	.	.	.	104
Overige geiten, mannelijk jonger dan 1 jaar	.	.	.	.	104
Overige geiten, vrouwelijk 1 jaar of ouder	.	.	.	.	104
Overige geiten, vrouwelijk jonger dan 1 jaar	.	.	.	.	105
Konijnen					
Gespeende vleeskonijnen 4)	4	5	0.003	0.004	15
Voedsters	74	60	0.053	0.042	101
Edelpelsdieren					
Nertsen (moederdieren)	74	79	0.053	0.056	155
Vossen (moederdieren)	190	185	0.136	0.130	0
Overige pelsdieren (moederdieren)	190	125	0.136	0.088	155
Overige informatie					
. = niet berekend					
Wisselkoers: 1 ecu (resp. 1 euro) = ... gulden	2.20371	2.20371			
Coëfficiënt Rs =	1.7	1.7			
1 nge = ... ecu (euro)	1400	1400			
1 ege = ... ecu (euro)	1200	1200			
Toegepast vanaf de landbouwtelling van:	2005		2005	2007	

Bron: LEI

N.B.: Voor nadere toelichting zie o.a. LEI Periodieke Rapportage 63-94

Berekening en toepassing van Nederlandse grootte-eenheden en standaardbedrijfseenheden.

1) alleen wanneer niet aanwezig Gedekte zeugen, Zeugen bij biggen en Overige zeugen (gust), anders 0,0.

2) alleen wanneer niet aanwezig Ooien, anders 0,0.

3) alleen wanneer niet aanwezig Melkgeiten, anders 0,0.

4) alleen wanneer niet aanwezig Voedsters, anders 0,0 .

134-c. Standaard-omrekeningsfactoren voor enkele tuinbouwproducten

Standard conversion factors for horticultural products

	eenheid	maandcode	omrekeningsfactor (kg)
Andijvie, krul-	st.	1 t/m 12	0.25
Aubergines	st.	1 t/m 12	0.333
mini-	st.	1 t/m 12	0.075
Bloemkool	st.	1 en 2	1
	st.	3 t/m 5	0.75
	st.	6 t/m 12	0.9
Bloemkool, groene	st.	1 t/m 12	0.75
Courgettes	st.	1 t/m 12	0.36
Komkommers, staand glas	st.	1 en 2	0.35
	st.	3	0.4
	st.	4	0.45
	st.	5	0.49
	st.	6	0.52
	st.	7 en 8	0.54
	st.	9	0.51
	st.	10	0.48
	st.	11 en 12	0.44
Koolrabi	st.	1 t/m 12	0.2
Kroten	bos	1 t/m 12	0.4
Meloenen	st.	1 t/m 12	1.25
Paprika	st.	1 t/m 12	0.125
Peen, bos-	bos	1 t/m 5	0.6
	bos	6	0.75
	bos	7 t/m 12	0.9
Perziken	st.	1 t/m 12	0.083
Peterselie	bos	1 t/m 12	0.1
Prei	bos	1 t/m 12	0.5
Raapstelen	st.	1 t/m 12	0.25
Rabarber	bos	1 t/m 12	1
Radijs	bos	1 t/m 12	0.2
Radijs	zak	1 t/m 12	0.125
Radijs	1/2 bos	1 t/m 12	0.11
Rettich	st.	1 t/m 12	0.25
Selderij, blad-	bos	1 t/m 12	0.2
Selderij, bleek- glas	st.	1 t/m 12	0.5
natuur	st.	1 t/m 12	0.8
Selderij, knol-, met blad	st.	1 t/m 12	0.75
Sjalotten	bos	1 t/m 12	0.4
Sla, krop	st.	1 t/m 3	0.2
	st.	4	0.21
	st.	5	0.22
volle grond	st.	6 t/m 9	0.25
onder glas	st.	6 t/m 9	0.23
	st.	10	0.22
	st.	11	0.21
	st.	12	0.2
Tuinkers	doos	1 t/m 12	0.012
Uien	bos	1 t/m 12	0.5
IJsbergsla	st.	1 t/m 5	0.4
IJsbergsla	st.	6 t/m 10	0.6
IJsbergsla	st.	11 en 12	0.4

Bron: Productschap Tuinbouw.

134-d. Rendement akkerbouwproducten*Converting factors of arable products*

verwerking van ...	levert ...
100 kg tarwe	70 tot 80 kg bloem of ca. 100 kg volkorenmeel 100 kg bloem geeft ca. 142 kg brood (met 60% droge stof)
100 kg brouwergerst	80 kg mout, resp. 400 tot 500 liter bier (gewoon soort)
100 kg pelgerst	65 tot 70 kg Alkmaarse gort
100 kg haver	65 tot 68 kg havermout
100 kg stro	40 tot 50 kg strocellulose of 80 kg strokarton
100 kg aardappelen	100 kg (kriel)aardappelen: bevroren; idem in blik/glas 20 kg gedroogde aardappelen, aardappelstukjes of -schijven 20 kg meel, gries of vlokken 52 kg frites, schijfjes, bolletjes, etc.: bevroren; idem vers 20 kg meel, gries, of vlokken (verduurzaamd): bevroren; idem niet bevroren 100 kg andere producten zoals aardappelkroketten, -koekjes, rösti 25 kg chips, sticks
100 ton suikerbieten	13 ton witsuiker, 60 ton natte pulp (= 6 ton droge pulp), 4 ton melasse, 7 ton schuimaarde
1 000 kg ongerepeld strovlas	130 kg vlaslint en 120 kg lijnzaad
100 kg boekweit	62 kg grutten/meel
100 kg ruwe koffie	84 tot 85 kg gebrande koffie

Bron: Hoofdproductschap voor Akkerbouwproducten.

134-e. Rendement melkverwerking*Converting factors in milk processing*

voor de productie van:	is nodig
1 kg boter	22.6 kg melk met 3,7% vet
1 kg kaas:	
volvet	8.81kg melk met 3,46% vet
40 +	9.5 kg melk met 2,57% vet
20 +	11.6 kg melk met 1,11% vet
1 kg melkpoeder:	
vol	8.04 kg melk met 3,26% vet
mager	10.9 kg ondermelk
1 kg gecondens. melk z. suiker, >8% vet	2.13 kg melk met 3,89% vet
1 kg caseïne	31.31 kg ondermelk
opbrengst 100 kg melk met 4,405 kg vet	
Bij boterbereiding:	Kg vet
5.25 kg boter met 82,4 % vet	4.323
5.63 kg karnemelk met 0,5% vet	0.028
89.12 kg ondermelk=0.053 kg vet	0.053
totaal 100 kg melk	4.405
Bij bereiding van volle consumptiemelk:	
1.2 kg boter met 82,4 % vet	0.985
1.28 kg karnemelk met 0,5% vet	0.006
97.52 kg gest. melk met 3,5% vet	3.413
totaal 100 kg melk	4.405

Bron: Productschap voor Zuivel.

134-f. Aanhoudingspercentages voor slachtdieren*Killing out percentages animals for slaughter*

	%		%
Nuchtere kalveren	50	Koeien	
		1e kwaliteit	56
Vleeskalveren (vette)		2e kwaliteit	53
1e kwaliteit	62	3e kwaliteit	50
2e kwaliteit	57	worstkoeien	47
3e kwaliteit	54		
		Paarden	50
Graskalveren			
1e kwaliteit	57	Vette lammeren	52
2e kwaliteit	54	Vette schapen	55
3e kwaliteit	50		
		Varkens	
Stieren		ca. 90 kg levend gewicht	79
1e kwaliteit	59	ca. 110 kg levend gewicht	81
2e kwaliteit	56	ca. 130 kg levend gewicht	83
		ca. 150 kg levend gewicht	84
Vaarzen			
1e kwaliteit	58	Zeugen	81
2e kwaliteit	55		

Bron: EG e.a.

134-g. Omrekeningskoersen*Exchange rates foreign currency*

	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Contante koersen 1)	per 1 Euro					
Amerikaanse dollar	0.92	1.24	1.47	1.39	1.33	1.39
Australische dollar	1.59	1.63	1.74	1.77	1.44	1.35
Bulgaarse lev	1.95	1.94	1.94	1.94	1.96	1.96
Britse pond	0.61	0.68	0.80	0.89	0.86	0.87
Canadese dollar	1.37	1.51	1.56	1.59	1.37	1.38
Cypriotische pond	0.57	0.58	.	.	.	.
Deense kroon	7.45	7.45	7.46	7.45	7.45	7.45
Estlandse kroon	15.65	15.65	15.65	15.65	15.65	.
Hongaarse forint	260.04	248.05	251.51	280.53	275.48	279.37
Hongkongse dollar	7.20	9.68	11.45	10.8	10.30	10.84
Japanse yen	99.47	136.85	152.45	125.48	116.24	110.96
Letlandse lat	0.56	0.70	0.70	0.71	0.71	0.71
Litouwse litas	3.70	3.45	3.45	3.45	3.45	3.45
Maltezer lira	0.40	0.43	.	.	.	.
Nieuw-Zeelandse dollar	2.03	1.77	2.08	2.22	1.84	1.76
Noorse kroon	8.11	8.01	8.22	8.73	8.00	7.79
Poolse zloty	4.01	4.02	3.51	4.33	3.99	4.12
Roemeense leu 2)	19.92	3.62	3.68	4.24	4.21	4.24
Sloveense tolar	206.61	239.57	.	.	.	.
Slowaakse koruna	42.60	38.6	31.26	.	.	.
Tsjechische koruna	35.60	29.78	24.95	26.45	25.28	24.59
Zuid-Afrikaanse rand	6.39	7.92	12.06	11.68	9.70	10.10
Zweedse kroon	8.45	9.28	9.62	10.62	9.54	9.03
Zwitserse frank	1.56	1.54	1.59	1.51	1.38	1.23
Goudprijs te Londen						
1 kilogram fijn	9735	11546	19096	22439	29824	36380

Bron: ECB

1) Jaargemiddelden.

2) Gedevalueerd

135. Maten en gewichten

135-a. Lengtematen

Linear measures

Nederlandse maten		Angelsaksische maten		
1 Putse roede (Hoeksche Waard)	= 4.08 m	1 stat. mile	= 1760 imp. yards	= 1609.34 m
1 Rijnlandse roede	= 3.767 m	1 imp. yard	= 3 feet	= 0.9144 m
1 vadem	= 1.885 m	1 foot	= 12 inches	= 0.3048 m
1 voet	= 31.417 cm	1 inch		= 2.54 cm
1 Rijnlandse duim	= 2.618 cm	1 line		= 0.635 mm
1 Franse duim	= 2.707 cm	1 point		= 0.353 mm
1 oude el	= 0.69 m			

135-b. Oppervlaktematen

Surface measures

Nederlandse maten		Angelsaksische maten		
1 bunder	= 1ha	1 sq. mile	= 640 acres	= 258.995 ha
1 deimt (Groninger Oldambt en Veenkoloniën)	= 0.5 ha	1 acre	= 4840 sq. yards	= 40.468 are
1 pondemaat (Friesland)	= 0.3675 ha	1 rood (VK)	= 1210 sq. yards	= 10.117 are
1 hont = 100 roe (Bet. en Brab.)	= 0.1421 ha	1 sq. yard	= 9 sq. feet	= 0.836 m ²
1 Noordhollandse morgen	= 0.85 ha	1 sq. foot	= 144 sq inches	= 929.03 cm ²
1 snees (West-Friesland)	= 0.0238 ha	1 sq. inch		= 6.452 cm ²
1 Rijnlandse roede	= 0.0014 ha			
1 Limburgse morgen	= 0.318 ha			
1 Bloois gemet (Zeeland)	= 0.3924 ha			

135-c. Inhoudsmaten

Measures of capacity

Nederland		Verenigde Staten		
1 last = 30 hl = 3000 liter		Vloeistoffen		
1 wise = 1000 liter				
1 mud = 1 hl = 100 liter		1 gallon	= 4 quarts	= 3.785 liter
1 Nederlandse schepel = 10 liter		1 quart	= 2 pints	= 0.9464 liter
1 Nederlands maatje = 0.1 liter		1 pint	= 4 gills	= 0.4732 liter
		1 gill		= 0.1183 liter
Verenigd Koninkrijk		Droge stoffen		
1 register ton	= 2.832 m ³	1 Winchester bushel	= 35.239 liter	
1 cubic yard	= 27 cubic feet = 764.6 liter	1 dry quart = 2 pints	= 1.1012 liter	
1 cubic foot	= 1728 cubic inches = 28.32 liter	1 dry pint	= 0.5506 liter	
1 cubic inch	= 16.39 cm ³			
1 hogshed	= 286.4 liter			
1 quarter	= 8 bushels = 290.944 liter			
1 bushel	= 8 gallons = 36.368 liter			
1 gallon	= 4 quarts = 4.546 liter			
1 quart	= 2 pints = 1.1365 liter			
1 pint	= 4 gills = 0.5682 liter			
1 gill	= 0.1421 liter			

135-d. Gewichten*Weight measures*

Nederlandse gewichten		Angelsaksische gewichten			
1 centenaar	= 100 kg	1 long ton	= 20 long cw	= 2 240 lbs av.	= 1 016 kg
(in Duitsland: Doppelzentner = dz)		1 metr.ton		= 2 204 lbs av.	= 1 000 kg
1 kwintaal	= 100 kg	1 short ton	= 20 short cwt (centals)		
1 Nederlandse lood	= 10 g			= 2 000 lbs av.	= 907.2 kg
1 Nederlands wichtje	= 1 g	1 long cwt	= 4 quarters	= 112 lbs av.	= 50.8 kg
1 Nederlandse korrel	= 0.1 g	1 short cwt (cental)		= 100 lbs av.	= 45.36 kg
		1 quarter		= 28 lbs av.	= 12.7 kg
		1 score		= 20 lbs av.	= 9.072 kg
		1 lb av.		= 16 ounces av.	= 453.59 g
		1 troy lb		= 12 tr. ounces	= 373.2 g
		1 ounce av			= 28.35 g
		1 troy ounce			= 31.1 g
		1 pennyweight			= 1.555 g
		1 grain			= 0.0648 g
		1 quintal			= 100 kg

135-e. Kilogramgewichten per hl en per bushel*Weights in kilograms per hectoliter and per bushel*

Kilogramgewichten per bushel					
tarwe	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	60 lbs = 27.2			
rogge	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Nieuw-Zeeland	56 lbs = 25.4			
	Australië	60 lbs = 27.2			
gerst	Verenigd Koninkrijk, Australië, Nieuw-Zeeland	50 lbs = 22.68			
	Verenigde Staten, Canada	48 lbs = 21.77			
haver	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	39 lbs = 17.69			
	Verenigde Staten	32 lbs = 14.5			
	Canada	34 lbs = 15.42			
	Australië	40 lbs = 18.144			
mais	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	56 lbs = 25.4			
sojabonen		60 lbs = 27.2			
boekweit	Verenigde Staten, Canada	48 lbs = 21.77			
sorghum	Verenigde Staten, Canada	56 lbs = 25.4			
lijnzaad	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	52 lbs = 23.59			
	Verenigde Staten, Canada, Australië	56 lbs = 25.4			
aardappelen	Verenigde Staten, Canada	60 lbs = 27.2			
Kilogramgewichten per hl					
tarwe	75	bruin mosterdzaad	70	veldbonen	78
rogge	70	geel mosterdzaad	68	stambonen	82
gerst	65	koolzaad	65	erwten	80
haver	50	kanariezaad	72	consumptieaardappelen	70
boekweit	63	lijnzaad	70	fabrieksaardappelen	61
mais	70	wikken	80		

135-f. t/m i. Het internationale stelsel van meeteenheden (SI)*International system of measurements*

De in volgende tabellen opgenomen meeteenheden en afleidingen daarvan zijn gebaseerd op het Internationale stelsel van Eenheden, volgens internationale afspraken aangeduid als SI. In de EG is in 1971 een Richtlijn inzake deze meeteenheden aangenomen. De bepalingen van deze Richtlijn (op een aantal punten gewijzigd in 1976) dienden in de wetgeving van de aangesloten landen te worden opgenomen. In Nederland is hieraan voldaan door aanpassing van de IJkwet. Het gebruik van SI-eenheden is m.i.v. 1 januari 1978 in de uitoefening van een beroep of bedrijf bij het vragen, het aanbieden of het leveren van goederen of diensten wettelijk verplicht gesteld.

Bron: Dienst van het IJkwezen.

zie volgende pagina's

135-f. Erkende meeteenheden (SI-eenheden)*Legal measurements (SI-units)*

grootheid	naam	symbool
Grondeenheden		
lengte	meter	m
massa	kilogram	kg
tijd	seconde	s
elektrische stroom	ampère	A
thermodynamische temperatuur	kelvin	K
hoeveelheid stof	mol	mol
lichtsterkte	candela	cd
Aanvullende eenheden		
vlakke hoek	radiaal	rad
ruimtehoek	sterradiaal	sr
Afgeleide eenheden		
oppervlakte	vierkante meter	m ²
inhoud	kubieke meter	m ³
snelheid	meter per seconde	m/s of m.s ⁻¹
versnelling	meter per secondekwadraat	m/s ² of m.s ⁻²
hoeksnelheid	radiaal per seconde	rad/s of rad.s ⁻¹
golfgetal	(een) per meter	m ⁻¹
volumieke massa, dichtheid,		
massaconcentratie	kilogram per kubieke meter	kg/m ³ of kg.m ⁻³
molaire concentratie	mol per kubieke meter	mol/m ³ of mol.m ⁻³
stroomdichtheid	ampère per vierkante meter	A/m ² of A.m ⁻²
luminantie	candela per vierkante meter	cd/m ² of cd.m ⁻²
Afgeleide eenheden met eigen naam en symbool		
frequentie	hertz	Hz (1 Hz = 1/s)
kracht	newton	N (1 N = 1 kg.m/s ²)
druk	pascal	Pa (1 Pa = 1 N/m ²)
energie, arbeid, hoef. warmte	joule	J (1 J = 1 N.m)
vermogen	watt	W (1 W = 1 J/s)
elektrische lading	coulomb	C (1 C = 1 A.s)
elektrische spanning	volt	V (1 V = 1 WA)
elektrische capaciteit	farad	F (1 F = 1 C/V)
elektrische weerstand	ohm	Ω (1 Ω = 1 V/A)
elektrische geleiding	siemens	S (1 S = 1/W)
magnetisch flux	weber	Wb (1 Wb = 1 V.s)
magnetische inductie	tesla	T (1 T = 1 Wb/m ²)
inductantie	henry	H (1 H = 1 Wb/A)
lichtstroom	lumen	lm (1 lm = 1 cd/sr)
verlichtingssterkte	lux	lx (1 lx = 1 lm/m ²)
Combinatie van afgeleide eenheden met eigen naam met grondeenheden en aanvullende eenheden		
moment van kracht	newtonmeter	N.m
oppervlaktespanning	newton per meter	N.m ⁻¹
soortgelijke warmte	joule per kilogram kelvin	J.kg ⁻¹ .K ⁻¹
thermische geleiding	watt per meter kelvin	W.m ⁻¹ .K ⁻¹
elektrische veldsterkte	volt per meter	V.m ⁻¹
molaire energie	joule per mol	J.mol ⁻¹
dynamische viscositeit	pascal seconde	Pa.s

135-g. Voorvoegsels voor het vormen van decimale veelvoud en delen van SI eenheden

Prefixes for the formation of decimal multiples and parts (SI)

voorvoegsel	symbool	factor	voorvoegsel	symbool	factor
exa	E	10 tot de 18e	deci	d	10 tot de min 1e
peta	P	10 tot de 15e	centi	c	10 tot de min 2e
tera	T	10 tot de 12e	milli	m	10 tot de min 3e
giga	G	10 tot de 9e	micro	μ	10 tot de min 6e
mega	M	10 tot de 6e	nano	n	10 tot de min 9e
kilo	k	10 tot de 3e	pico	p	10 tot de min 12e
hecto	h	10 tot de 2e	femto	f	10 tot de min 15e
deca	da	10	atto	a	10 tot de min 18e

135-h. Eenheden die niet tot het SI behoren, doch blijvend zijn erkend

Units, not belonging to SI, but permanently recognized

grootheid	naam eenheid	symbool	waarde
lengte	zeemijl 1)	-	1 zeemijl = 1 852 m
oppervlakte voor landerijen	are	a	1 a = 100 m ²
	hectare	ha	1 ha = 10 000 m ²
volume, inhoud	liter	l	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
	registerton 1)	-	1 reg.ton = 2,83 m ³
massa	ton 2)	t	1 t = 103 kg
vlakke hoek	graad	o	1 o = $\pi/180$ rad
	(boog)minuut	'	1 ' = $\pi/10800$ rad
	(boog)seconde	"	1 " = $\pi/648000$ rad
	decimale graad	gon	1 gon = $\pi/200$ rad
tijd	minuut	min	1 min = 60 s
	uur	h	1 h = 3600 s
	dag	d	1 d = 86400 s
snelheid	knoop 1)	-	1 knoop = 1 zeemijl.h-1H
druk en spanning	bar	bar	1 bar = 105 Pa
energie	electronvolt	eV	1 eV = ca. 160,219.10 ⁻²¹ J
vermogen (schijnbaar)	voltampère	VA	1 VA = 1W
vermogen (reactief)	var	var	1 var = 1W

1) Uitsluitend ter aanduiding van grootheden bij de zee- en luchtvaart.

2) Bij de ton kunnen de decimale veelvoudten kiloton (kt), megaton (mt) enz. worden gebruikt.

135-i. Herleiding van vervalende eenheden tot SI-eenheden

Conversion of abrogated units into SI-units

grootheid	niet SI-eenheden		vervangende SI-eenheden		herleiding
	naam	symbool	naam	symbool	
lengte	micron	μ	micrometer	μm	1 μ = 1 mm
	millimicron	mm	nanometer	nm	1 mm = 1 nm
volume, inhoud	kubieke centimeter	cc	kubieke centimeter	cm ³	1 cc = 1 cm ³
frequentie (toerental)	toeren per minuut	tpm/rpm	hertz	Hz	1 000 tpm = 16.67 Hz
massa	pond		kilogram	kg	1 pond = 0.5 kg
	ons		gram	g	1 ons = 100 g
kracht	kilogramkracht	kgf	newton	N	1 kgf = 9.80665 N
druk	kilogramkracht per vierkante centimeter	kgf/cm ²	kilopascal	kPa	1 kgf/cm ² = 98.0665 kPa
	atmosfeer	at	kilopascal	kPa	1 at = 98.0665 kPa
energie	calorie	cal	joule	J	1 cal = 4.1868 J
	kilocalorie	kcal	kilojoule	kJ	1 kcal = 4.1868 kJ
vermogen	calorie p.seconde	cal/s	watt	W	1 cal/s = 4.1868 W
	kilocalorie per uur	kcal/h	kilowatt	kW	1 000 kcal/h = 1.163 kW
	paardekracht	pk	kilowatt	kW	1 pk = 0.73549875 kW
temperatuur	graad Fahrenheit	oF	graad Celsius	oC	1 oF = 5/9 oC 32 oF = 0 oC
verlichtingssterkte	foot candle	ft candle	lux	lx	1 ft candle = 10.76 lx

136. Overige gegevens

136-a. Aangifteplichtige besmettelijke dierziekten, aantal uitbraken

Notifiable diseases, number of outbreaks

	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Amerikaans vuilbroed	-	7	4	18	6	2	-	-	-
Aviaire Influenza	-	-	-	-	-	-	-	1	5
Bovine spongiforme encefalopathie (bse)	-	-	-	2	4	1	-	2	1
Endemische runderleukose	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Epizootische hematopetische necrose	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Miltvuur bij alle vee	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Mond- en klauwzeer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pseudo-vogelpest (Newcastle disease)	-	-	5	-	-	1	10	5	1
Psittacose	-	-	-	-*	13	47	56	38	38
Q-koorts	-	-	-	-	-	5	67	31	8
Rabiës bij vleermuizen	16	24	4	3	4	11	11	10	7
Rotkreupel bij schapen 1)	240	82	35	-	-	-	-	-	-
Runderbrucellose	.	.	.	-	-	-	-	-	-
Rundertuberculose	.	.	.	6	2 2)	6	-	6	4
Schurft bij schapen 1)	29	21	4	-	-	-	-	-	-
Scrapie	.	.	.	12*	37	12	3	4	7
Serotype 8 (blauwtongziekte)	-	-	-	-	-	102	-	-	-
Varkenspest (klassieke)	36	2	-	-	-	-	-	-	-
Vesiculaire varkensziekte	.	.	-	-	-	-	-	-	-
Vogelcholera 1)	11	-	-	-	-	-	-	-	-

Bron: Veterinaire Dienst.

1) Sinds 13-4-'96 niet meer aangifteplichtig.

136-b Omzetbelasting (BTW) bij levering van fabrikant (producent) aan ondernemer

Value added tax at delivery from producers to consumers

	algemeen		landbouwregeling	
	normaal tarief	verlaagd tarief	inkoop productie-middelen	verkoop producten
1-1-1973	16.0%	4%	4 of 16.0%	4.44%
17-9-1973	16.0%	4%	4 of 16.0%	6.67%
1-5-1974	16.0%	4%	4 of 16.0%	4.44%
1-10-1976	18.0%	4%	4 of 18.0%	4.71%
1-1-1984	19.0%	5%	5 of 19.0%	5.04%
1-10-1986	20.0%	6%	6 of 20.0%	5.71%
1-1-1989	18.5%	6%	6 of 18.5%	5.15%
1-1-1992	18.5%	6%	6 of 18.5%	5.26%
1-10-1992	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.26%
1-1-1993	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.93%
1-1-2000	17.5%	6%	6 of 17.5%	5.04%
1-1-2001	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2002	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2003	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2004	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2005	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2006	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2007	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2008	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2009	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2010	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2011	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%
1-1-2012	19.0%	6%	6 of 19.0%	5.37%

Toelichting op de tarieven voor goederen en diensten, welke voor de land- en tuinbouw van belang zijn, naar de toestand op 1 januari 2012

Normaal tarief

Voor de meeste goederen (w.o. landbouwwerktuigen, -gereedschap, bestrijdingsmiddelen, meststoffen) en diensten (w.o. die van dierenartsen, het laten verzorgen van belastingaangiften door Boekhoudbureaus), geldt het normale tarief van 19,0%.

Verlaagd tarief

Onder het verlaagd tarief van 6% vallen o.m.:

1. Goederen

- a. Alle land- en tuinbouwproducten (w.o. ook sierteeltproducten), voor zover deze tot de zgn. eerste levensbehoefte gerekend kunnen worden;
- b. Enkele landbouwproducten t.w. land- en tuinbouwzaden, planten voor uitpoot voor groente en fruit. Verder diergeneesmiddelen, stro en veevoeders (w.o. grit), vee- en slachtafval;
- c. Water, en voor verwarmingsdoeleinden in de glastuinbouw gas en stookoliën.

2. Diensten

Voor zover zij worden bewezen aan en uitgevoerd in opdracht van landbouwers, veehouders (w.o. pluimveehouders), tuinders en bosbouwers: het bewaren, drogen, koelen, ontsmetten, schonen, sorteren, verpakken en het vervoer naar veilingen van goederen welke de landbouwers enz. als zodanig hebben voortgebracht of geteeld evenals de diensten bewezen door boekhoud- en belastingadviesbureaus, agrarische loonbedrijven, fokinstellingen en instellingen voor keuring en onderzoek en kunstmatige inseminatie.

Vrijstellingen

Bepaalde diensten van agrarische bedrijfsverzorgingsdiensten komen voor vrijstelling in aanmerking.

Verder zal in het algemeen vrijgesteld zijn:

- a. levering van onroerend goed (uitgezonderd levering door vervaardiger van dat goed en de levering binnen 2 jaar na de eerste ingebruikneming daarvan).
- b. verhuur en verpachting van onroerend goed.
- c. zorgverlening en begeleiding op een zorgboerderij mits vastgelegd in een overeenkomst. Het betreft hier dagbesteding, arbeidstraining, dagopvang en/of begeleiding van gehandicapten, probleemjongeren of dementerenden ouderen.

Landbouwregeling

De landbouwregeling houdt in dat landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers geen omzetbelasting behoeven af te dragen over de navolgende door hen verrichte prestaties:

- a. leveringen van goederen, vermeld onder het verlaagde BTW-tarief, welke zij in hun vermelde hoedanigheid hebben voortgebracht of geteeld en
- b. diensten welke naar hun aard bijdragen tot de agrarische productie en welke zij met gebruikmaking van hun normale uitrusting en personeel verrichten.
- c. leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.

Ondernemers, aan wie deze prestaties worden verricht, kunnen 5,1% over de prijs inclusief BTW (= 5,37% over de prijs exclusief BTW) met de fiscus verrekenen.

Landbouwers enz. die deze landbouwregeling toepassen - en dus geen omzetbelasting afdragen - kunnen de in hun aankopen berekende omzetbelasting niet verrekenen met de fiscus; compensatie is immers gevonden in de niet af te dragen omzetbelasting over de verrichte prestaties. Voorts zijn zij geen omzetbelasting verschuldigd over leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.

Iedere landbouwer kan op verzoek afzien van de landbouwregeling en opteren voor de normale ondernemersregeling in de omzetbelasting.

Teruggaan naar de landbouwregeling is eerst mogelijk na het verstrijken van ten minste 5 jaren. Aangezien bij toepassing van de landbouwregeling alle goederen op het bedrijf inclusief omzetbelasting aanwezig zijn en bij toepassing van de ondernemersregeling exclusief omzetbelasting, dient de omzetbelasting bij overgang van het ene naar het andere systeem verrekend te worden.

Van de landbouwregeling zijn uitgesloten veehouders voor zover hun bedrijfsuitoefening niet samenhangt met de exploitatie van de bodem, hetgeen in het algemeen het geval is indien de veehouder over minder dan 1 ha cultuurgrond beschikt.

Willekeurige afschrijving

- van de navolgende aangewezen bedrijfsmiddelen kunnen aanschaffings- of voortbrengingskosten willekeurig worden afgeschreven
  - milieu-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van bescherming Nederlandse milieu (VAMIL)
  - (t/m 2004) arbo-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van arbeidsomstandigheden
  - andere aangewezen bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van
    - . bevordering economische ontwikkeling of structuur, waaronder ook bevordering ondernemerschap, in aanmerking komen investeringen door startende ondernemers en vanaf 2009 t/m 2011 investeringen ter bevordering economische ontwikkeling
- willekeurige afschrijving
  - is mogelijk zodra ter zake van verwerving/verbetering bedrijfsmiddel
    - . verplichtingen zijn aangegaan
    - . voortbrengingskosten zijn gemaakt
  - kan vóór ingebruikneming bedrijfsmiddel maximaal betaalde bedrag bedragen
  - moet binnen economische levensduur van bedrijfsmiddel plaatsvinden
- vermindering van investering ingevolge herinvesteringsreserve geldt als eerste willekeurige afschrijving.

Milieu-investeringen (VAMIL)

- milieu-bedrijfsmiddelen kunnen alleen willekeurig (vanaf 2011 voor 75%) worden afgeschreven indien bedrijfsmiddelen
  - opgenomen zijn in Milieulijst MIA/VAMIL, en
  - niet eerder gebruikt zijn, en
  - gericht zijn op verbetering van natuurlijk milieu of dierenwelzijn, en
  - voor landbouwbedrijven: niet leiden tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden, en
  - t/m 2011 maximaal € 25 mln. kosten (behoudens goedkeuring Eur. Cie) of vanaf 2012 deel uitmaken van totale investering van maximaal € 25 mln. (behoudens goedkeuring Eur. Cie)
- willekeurige afschrijving mag niet leiden tot overschrijding maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven
- vanaf 2009 bestaat afschrijvingsbeperking op gebouwen waarbij de eerste 3 jaren regulier moet worden afgeschreven.
- afschrijvingsbeperking geldt niet voor milieu-investeringen in gebouwen

Milieulijst MIA/VAMIL 2012

Hoofdstuk	Milieuthema
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor willekeurige afschrijving in aanmerking komt.

- op bedrijfsmiddelen op MilieulijstMIA/VAMIL bestemd voor gebruik in buitenland kan alleen op verzoek willekeurig worden afgeschreven

Vereist zijn:

- aanmelding binnen 3 maanden eventueel in combinatie met aanmelding milieu-investeringsaftrek
  - . na aangaan verplichtingen/na begin kalenderkwartaal volgende op maken van voortbrengingskosten / na ingebruikneming bedrijfsmiddel
  - . bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda
  - . t/m 2011 bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda. Vanaf 2012 bij Agentschap NL
- (t/m 2002) accountantsverklaring omtrent juistheid/volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel.

Investerings door startende ondernemers

- voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen
    - aangeschaft/voortgebracht door belastingplichtige
      - . in jaren waarin startersaftrek geldt, plus
      - . in kalenderjaar dat daaraan onmiddellijk voorafgaat en waarin zelfstandigenaftrek niet geldt
    - aangeschaft/voortgebracht binnen onderneming waaruit belastingplichtige als ondernemer winst geniet
    - die niet vallen onder van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek uitgesloten categorieën bedrijfsmiddelen
    - tot investeringsmaximum in kalenderjaar van € 306 931 (in 2011: 301 800) (geldt niet voor bedrijfsmiddelen waarop uit andere hoofde reeds willekeurig wordt afgeschreven)
  - bij investeringsaftrek gegeven uitsluiting van verplichtingen tussen bepaalde partijen en ontheffingsmogelijkheid daarvan zijn ook van toepassing (geen ontheffingsmogelijkheid voor verplichtingen tussen degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam)
  - indien geen sprake is van aangaan van verplichtingen (bijvoorbeeld inbreng vanuit privé, toetreding tot firma) kan toch willekeurig worden afgeschreven
    - op verzoek
    - vanaf moment van ingebruikneming
  - boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.
- Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.

Investerings ter bevordering economische ontwikkeling (vanaf 2009 t/m 2011)

Voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen:

- die niet eerder gebruikt zijn.
- aangeschaft en of voortgebracht in 2009 en
- in gebruik genomen voor 1 januari 2012 behoudens vertragingen door bijzondere omstandigheden en
- aangeschaft en of voortgebracht in 2010 en
- in gebruik genomen voor 1 januari 2013 behoudens vertragingen door bijzondere omstandigheden en
  - aangeschaft en of voortgebracht in 2011 en
  - in gebruik genomen voor 1 januari 2014 behoudens vertragingen door bijzondere omstandigheden en
- waarop niet uit andere hoofde willekeurig wordt afgeschreven en
- niet uitgesloten van willekeurige afschrijving volgens tabel uitgesloten bedrijfsmiddelen.

Uitgesloten bedrijfsmiddelen bij investeringen ter bevordering economische ontwikkeling:

Gebouwen, woonschepen, bromfietsen, motorrijwielen, personenauto's voor niet beroepsvervoer met uitzondering van auto's met zeer lage CO₂-uitstoot, immateriële activa, dieren voor openbaar verkeer inclusief bijbehorende kunstwerken en bedrijfsmiddelen ter beschikking van derden uitgezonderd kortstondig verhuur.

Willekeurige afschrijving bedraagt in jaar van aanschaf/voortbrenging maximaal 50% van af te schrijven aanschaffings-/voortbrengingskosten

Restant kan in volgende jaren willekeurig worden afgeschreven.

•Boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien voor 1-1-2012 resp. 1-1-2013 resp. 1-1-2014 niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.

Investeringsaftrek

- ter zake van investeringen in bepaalde bedrijfsmiddelen kan een belastingplichtige een aanvullend bedrag (investeringsaftrek) op de winst in mindering brengen
- onder investeren wordt verstaan
  - aangaan van verplichtingen voor aanschaffing of verbetering bedrijfsmiddel
  - maken van voortbrengingskosten voor bedrijfsmiddel voor zover verplichtingen en kosten drukken op belastingplichtige
- investeringsaftrek bestaat uit
  - kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (geldt zowel voor ondernemer als medegerechtigde)
  - energie-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
  - milieu-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
- investeringsaftrek en desinvesteringsbijtelling vinden plaats naar geldende regels ten tijde van investering

kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

- kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door belastingplichtige (zowel ondernemer als medegerechtigde) worden toegepast, indien in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in bedrijfsmiddelen

- vermindert winst over kalenderjaar waarin wordt geïnvesteerd, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt kleinschaligheidsinvesteringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
- investeringen door belastingplichtige binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) moeten worden samengeteld vóór toepassing tabel kleinschaligheidsaftrek.
- . vervangend bedrijfsmiddel voor bedrijfsmiddel dat in investeringsjaar teloor is gegaan door calamiteit tel niet mee voor toepassing investeringsaftrek.

tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2012

investering		aftrek
meer dan	niet meer dan	
€ 0	€ 2,300	0%
€ 2,300	€ 55,248	28%
€ 55,248	€ 102,311	€ 15,470
€ 102,311	€ 301,800	€ 15,470 minus 7,56% van investering boven € 102,311
€ 301,800	-	0

energie-investeringsaftrek

- energie-investeringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (dus niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als energie-investeringen zijn aangewezen (Energijlijst) en waarvoor vanaf 2012 voor investeringen in warmtekrachtinstallatie, afvalgestookte installatie, windturbine op land, warmtekracht uit biomassa en conversie naar biomassa waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven.
    - . In 2010 voor windturbine op land een bouwvergunning en voor andere aangewezen investeringen een milieuv vergunning/omgevingsvergunning is afgegeven.
    - . t/m 2009 geldt voor bedrijfsmiddelen uitsluitend voor toepassing in of bij de nieuwe opstand van glasbedrijven dat de bouwvergunning voor de bijbehorende opstand is afgegeven bij aanmelding.
    - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
    - . verklaring energie-investering van Agentschap NL (t/m 2009 SenterNovem) te Zwolle (namens minister van Economische Zaken) is verkregen
    - . energie-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Agentschap NI (t/m 2011: bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda), onder overlegging desgewenst berekening energiebesparing en (t/m 2002) accountantsverklaring.
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt energie-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)

• Energijlijst 2012

<i>categorie</i>	<i>investeringen ten behoeve van</i>
A	energiebesparing in of bij bedrijfsgebouwen
B	energiebesparing bij processen
C	energiebesparing bij transportmiddelen
D	aanwenden of toepassen van duurzame energie
E	energie-advies of maatwerken ISSO 75.2

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor energie-investeringsaftrek in aanmerking komt.

- onder energie-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van energie-advies over energie-investering, mits energie-investering binnen 24 maanden (t/m 9-2-2002 12 maanden) na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen. Bij gecombineerd energie- en milieu-advies wordt 50% van advieskosten aan energie-advies toegerekend.

Energie-investeringsaftrek

jaar	energie-investering meer dan	niet meer dan	aftrek- percentage	aftrek minimaal	maximaal
2012	- € 2,300	€ 2,300 -	0% 41,5%	- € 954	- € 48 970 000 1)
2011	- € 2,200	€ 2,200 -	0% 41,5%	- € 913	- € 48 140 000 1)
2010	- € 2,200	€ 2,200 -	0% 44%	- € 968	- € 50 600 000 1)
2009	- € 2,200	€ 2,200 -	0% 44%	- € 968	- € 49 720 000 1)
2008	- € 2,100	€ 2,100 -	0% 44%	- € 924	- € 48 840 000 1)
2007	- € 2,100	€ 2,100 -	0% 44%	- € 924	- € 48 400 000 1)
2006	- € 2,100	€ 2,100 -	0% 44%	- € 924	- € 47 520 000 1)
2005	- € 2,000	€ 2,000 -	0% 44%	- € 880	- € 47 080 000 1)
2004	- € 2,000	€ 2,000 -	0% 55%	- € 1,100	- € 58 300 000 1)

- 1) van energie-investering komt maximaal € 118 mln. (in 2011: € 116 mln.) in aanmerking voor energie-investeringsaftrek; maximumbedrag energie-investeringen wordt aan ondernemers binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) toegeedeeld naar rato van individuele energie-investering
- 2) Op energie-investeringen aangegaan vanaf 28-11-2007 of vanaf 12-10-2006 t/m 31-12-2006 kan geen energie-investeringsaftrek worden toegepast (aftrekpercentage verlaagd naar 0%).

milieu-investeringsaftrek

- milieu-investeringsaftrek
- kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
  - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als milieu-investeringen zijn aangewezen (Milieulijst MIA/VAMIL)
    - + onderverdeeld in categorie I, II en III.
    - + gericht op verbetering van het Nederlandse milieu of dierenwelzijn.
    - + voor landbouwbedrijven: niet leidend tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden
    - + tot maximaal € 25 mln. (t/m 2011: bedrijfsmiddel) (behoudens goedkeuring Europese Commissie)
      - . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
      - . milieu-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Agentschap NL (t/m 2011: bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda) en vanaf 2010 voor toepassing van verhoogde percentages een schriftelijke verklaring van de belastingplichtige dat aan alle voorwaarden is voldaan.
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt milieu-investeringaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
  - kan voor dezelfde milieu-investering
    - . niet samengaan met energie-investeringsaftrek
    - . wel samengaan met regime van willekeurige afschrijving
  - kan niet leiden tot overschrijding van maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven

- Milieulijst milieu-investeringsaftrek 2012 (milieulijst MIA 2012)

<i>hoofdstuk</i>	<i>milieu-schema</i>
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt.

- onder milieu-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van milieu-advies over verrichte milieu-investering, mits milieu-advies betrekking heeft op kleine of middelgrote onderneming, en milieu-investering binnen 24 maanden na opdracht tot advies plaats vindt en in advies is aanbevolen.
- Bij gecombineerd milieu- en energie-advies wordt 50% van advieskosten aan milieu-advies toegerekend.

Milieu-investeringsaftrek

	Milieu-investering		Afschrijvingspercentage				
	meer dan	niet meer dan	categorie I	categorie II	categorie III	categorie IV	categorie V
2011	-	€2,200	0%	0%	0%		
	€2,200	-	36%	27%	13.5%		
2010	-	€2,200	0%	0%	0%		
	€2,200	-	60%	50%	35%		
2009	-	€2,200	0%	0%	0%	0%	0%
	€2,200	-	60%	50%	40%	30%	15%
2008	-	€2,100	0%	0%	0%	0%	0%
	€2,100	-	60%	50%	40%	30%	15%
2007	-	€2,100	0%	0%	0%	0%	0%
	€2,100	-	60%	50%	40%	30%	15%
2006	-	€2,100	0%	0%	0%		
	€2,100	-	40%	30%	15%		
2005	-	€2,000	0%	0%	0%		
	€2,000	-	40%	30%	15%		
2004	-	€2,000	0%	0%	0%		
	€2,000	-	40%	30%	15%		

Uitgesloten bedrijfsmiddelen investeringsaftrek

voor investeringsaftrek komen niet in aanmerking

bedrijfsmiddelen met investeringsbedrag van minder dan € 450

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk
  - . vrijgesteld bosbedrijf uit te oefenen
  - . (gedeelte van) onderneming te drijven waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming dubbele belasting
- gronden, inclusief ondergrond gebouwen
  - . uitgezonderd verbeteringskosten grond indien hierop wordt afgeschreven
- woonhuizen en woonschepen evenals gedeelten van andere zaken die dienen voor bewoning
- personenauto's niet bestemd voor beroepsvervoer over de weg
- vaartuigen voor representatie
- effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere dispensaties van publiekrechtelijke aard
- dieren

voor kleinschaligheidsinvesteringsaftrek komen mede niet in aanmerking

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan derden

voor energie-investeringsaftrek en milieu-investeringsaftrek komen mede niet in aanmerking (behoudens uitzonderingen)

- bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan

- . in buitenland wonende personen/lichamen
- . personen/lichamen voor drijven (gedeelte van) onderneming waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming van dubbele belasting
- voor investeringsaftrek worden niet in aanmerking genomen verplichtingen aangegaan tussen
  - belastingplichtige en personen die behoren tot huishoudens van belastingplichtige
  - bloed- of aanverwanten in rechte lijn of personen behorend tot hun huishouden
  - gerechtigden tot nalatenschap waartoe bedrijfsmiddel behoort
  - degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam met dien verstande dat op verzoek ontheffing kan worden verleend door inspecteur

desinvesteringsbijtelling

- desinvesteringsbijtelling vindt plaats
  - ter zake van goederen (zaken) waarvoor investeringsaftrek is genoten
  - bij vervreemding - of daarmee gelijkgestelde gebeurtenis - binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar
  - bij desinvesteringstotaal in kalenderjaar van meer dan € 2300 (vanaf 2009 t/m 2011 € 2200; vanaf 2006 t/m 2008 € 2100; 2005 en 2004 € 2000)
  - tegen percentage genoten investeringsaftrek (te nemen van overdrachtsprijs) tot maximaal bedrag van genoten investeringsaftrek.
 met dien verstande dat met vervreemding wordt gelijkgesteld
  - onttrekken zaak aan onderneming
  - wijzigen van bestemming van zaak (onder voorwaarden)
  - wegens investering genieten van vermindering, teruggaaf of vergoeding
  - ongedaan maken van investering, waarvan ook sprake is indien
    - . niet binnen 12 maanden na aangaan verplichting ten minste 25 % van investeringsbedrag is betaald en tevens ingebruikneming niet heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)
    - . ingebruikneming niet of niet binnen 3 jaar na aanvang investeringsjaar heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)

136-d. Vrijstelling overdrachtsbelasting landbouwgronden

Exemption from transfer tax; Certificate improvement of agricultural structure

---

Doel: Compensatie maatregel voor land- en tuinbouw als gevolg van wetsvoorstel werken aan winst.

Overdrachtsbelasting: belasting die betaald dient te worden via de notaris bij de overdracht van onroerende zaken (grond en/of een pand).

Vereisten vrijstelling:

- Er moet sprake zijn van cultuurgrond (grond voor het verbouwen van gewassen) in de landbouw.
- De grond moet de komende 10 jaar na de transactie bedrijfsmatig in de landbouw gebruikt worden.

Bedrijfsmatig: Dit is exploiteren als agrariër. Ook derden zoals (erf)verpachters beheren bedrijfsmatig. Een hobbyboer komt dus niet in aanmerking voor de vrijstelling.

Cultuurgrond: De grond die bestemd is voor veeteelt, akker-, weide-, tuin-, en bosbouw evenals de ondergrond voor kassen.

Bestemming: Bij een bestemmingswijziging naar niet agrarisch binnen 10 jaar is alsnog overdrachtsbelasting verschuldigd.

Er is geen sprake van bestemmingswijziging wanneer:

- Er agrarische bedrijfsopstallen op de grond worden gebouwd.
- Er aan agrarisch natuurbeheer wordt gedaan.
- De grond door overheidsbeleid een natuurbestemming krijgt.

136-e. Energiebelasting (EB)
Energy tax

Tarieven in eurocent	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aardgas algemeen per m3									
0-5000m3	14.29	14.94	15.07	15.31	15.54	15.8	16.29	16.39	16.67
5000-170000m3	7.27	10.19	12.38	13.42	13.62	13.85	14.11	14.19	14.43
170000-1000000m3	2.27	3.11	3.4	3.72	3.78	3.84	3.91	3.93	4.00
1000000-10000000m3	1.13	1.15	1.16	1.18	1.2	1.22	1.24	1.25	1.27
Aardgas tuinbouw per m3									
0-5000m3	1.295	1.378	1.390	1.412	1.433	1.457	1.485	1.494	1.519
5000-170000m3	1.207	1.707	2.074	2.245	2.279	2.318	2.362	2.376	2.416
170000-1000000m3	1.144	1.573	1.717	1.880	1.908	1.940	1.977	1.989	2.023
1000000-10000000m3			1.16	1.18	1.2	1.22	1.24	1.24	1.27
Elektriciteit per KWH									
0 -10000	6.54	6.99	7.05	7.16	7.27	10.85	11.14	11.21	11.40
				vanaf 1-7	7.52				
10000-50000	2.12	2.63	3.43	3.69	3.75	3.98	4.06	4.08	4.15
50000-10000000	0.65	0.86	0.94	1.02	1.04	1.06	1.08	1.09	1.11
Rode diesel per liter 1)	15.4	15.62	16.25	16.51	16.76	17.04	.	.	

Bron: Ministerie van financiën en Energiebedrijf Westland
1) Vanaf 2010 energiebelasting vervangen door accijnzen

136-f. Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie volksverzekeringen (WBSO S&O vermindering)
Law for diminishing the payment of wage tax and social insurance premiums

	Vermindering loonbelasting					
	2005	2008	2009	2010	2011	2012
	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom	% loonsom
Eerste € 110.000,- van totale S & O som		42	42			
Eerste € 150.000,- van totale S & O som				50		
Eerste € 220.000,- van totale S & O som					50	42
Resterende R & O som	14	14	18	18	18	14
Eerste € 110.000,- technostartes	60	60	64	64	64	60
	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro
Maximale vermindering per fiscale eenheid	7941154	8000000	14000000	14000000	14000000	14000000
Zelfstandigen aftrek						
Eigenaren < 500 uur speur en ontwikkelingswerk	11154	11608	11806	12031	12104	12310
Startersfaciliteit	5577	5805	5904	6017	6054	6157

Bron: Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

136-g. Leveringsvoorwaarden
Terms of delivery

voor waarde van:	kosten van:	voor rekening van
F.o.b. (free on board)	inladen	verkoper
F.o.r. (free on rail)	inladen	verkoper
C.f. (cost and freight) van bestemming	inladen en vracht naar haven	verkoper
C.i.f. (cost, insurance, freight) gedurende zeereis	zeevracht en verzekering	verkoper
Franco lichter (f.o.s., free overside ship)	overladen uit zeeschip in lichter	verkoper
Boord/auto/spoorvrij leverende fabriek of importhaven	laadkosten	verkoper
Franco w al	lossen	verkoper
Af fabriek	vervoer naar haven/station	koper
F.a.s. (free alongside ship)	inladen	koper
Vrachtvrij voor w al of station van bestemming	lossen	koper

136-h. Klimaatgegevens Nederland

Data on Dutch climate

	jan.	febr.	mrt	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jaar
etmaal-gemiddelde in graden Celcius													
Temperatuur													
Den Helder (De Kooy) nrml	3.2	3.0	5.2	7.6	11.6	14.2	16.6	16.9	14.5	11.0	7.1	4.6	9.6
Eelde normaal	2.0	2.1	4.9	7.5	11.9	14.4	16.5	16.5	13.5	9.6	5.5	3.2	9.0
Vlissingen normaal	3.8	3.7	6.0	8.4	12.4	15.0	17.5	17.8	15.4	11.8	7.7	5.1	10.4
Maastricht normaal	2.6	2.9	5.9	8.4	13.0	15.6	17.7	17.6	14.3	10.3	5.9	3.8	9.8
De Bilt normaal	2.8	3.0	5.8	8.3	12.7	15.2	17.4	17.2	14.2	10.3	6.2	4.0	9.8
1975	6.2	3.1	4.7	7.4	11.1	15.1	17.8	19.9	15.2	8.5	5.2	3.5	9.8
1980	0.2	4.8	4.7	8.0	12.3	15.0	15.8	17.0	15.3	9.4	4.9	3.6	9.3
1985	-3.1	-0.6	4.1	8.5	13.2	13.7	17.4	15.9	14.4	10.3	2.6	5.7	8.5
1990	5.7	7.6	8.5	8.9	13.9	15.0	16.9	18.5	13.1	12.0	6.2	4.2	10.9
1995	3.8	6.7	5.5	9.2	12.8	14.7	20.1	19.7	14.2	12.7	6.8	-0.9	10.4
2000	4.3	5.9	6.8	10.0	14.7	16.0	15.5	17.4	15.8	11.3	7.8	5.1	10.9
2005	5.3	2.4	6.5	10.4	12.6	16.8	17.7	16.2	15.7	13.3	6.9	4.0	10.7
2007	7.1	6.0	8.0	13.1	14.1	17.5	17.0	17.1	13.8	10.1	6.9	3.8	11.2
2008	6.5	5.1	5.9	8.9	15.7	16.5	18.1	17.4	13.6	10.1	6.9	2.4	10.6
2009	0.8	3.3	6.3	12.2	13.9	15.6	18.1	18.5	15.0	10.7	9.5	2.2	10.5
2010	-0.5	1.4	5.9	9.2	10.3	16.0	19.6	16.8	13.9	10.8	5.9	-0.8	9.0
2011	3.4	4.4	5.9	12.6	13.9	16.0	15.8	16.9	15.8	11.7	7.6	6.3	10.9
Zonneschijn													
aantal uren													
Den Helder (De Kooy) nrml	53	83	125	174	229	213	216	210	141	104	59	43	1649
Eelde normaal	47	72	108	156	204	182	190	189	129	99	56	39	1471
Vlissingen normaal	56	80	118	168	212	205	213	209	145	110	63	45	1624
Maastricht normaal	51	76	108	153	194	174	190	190	133	108	63	41	1480
De Bilt normaal	52	79	114	158	204	187	196	192	133	106	60	44	1524
1975	46	135	70	98	186	228	215	293	151	107	59	56	1644
1980	50	59	61	161	279	167	131	145	162	94	66	54	1427
1985	48	114	76	134	163	158	203	176	122	124	58	15	1390
1990	29	85	147	221	284	113	252	210	98	110	46	28	1622
1995	71	72	182	139	216	188	256	281	120	142	85	62	1814
2000	56	107	80	154	210	232	123	212	115	98	61	69	1515
2005	83	98	99	185	221	242	156	198	191	172	82	64	1789
2007	50	57	157	284	198	172	193	199	116	130	62	72	1690
2008	50	128	117	185	259	232	182	163	147	134	53	85	1735
2009	101	48	142	227	236	232	233	226	160	123	51	60	1839
2010	62	57	152	246	200	265	257	170	141	123	49	50	1772
2011	67	66	185	262	266	217	158	153	162	154	95	52	1836
Neerslag													
in mm													
Den Helder (D1) normaal	70	42	58	37	46	56	63	61	89	93	98	81	792
Eelde (D3) normaal	71	45	63	44	56	74	77	63	73	75	81	78	800
Vlissingen (D11) normaal	64	45	60	44	53	69	67	60	75	83	83	75	778
Maastricht (D15) normaal	64	53	65	51	66	78	75	64	65	65	69	76	791
De Bilt (D8) normaal	75	50	73	48	64	76	71	64	73	75	82	84	834
1975	90	26	80	61	36	64	72	37	64	23	89	29	671
1980	51	63	66	53	15	74	155	57	35	77	82	80	808
1985	61	5	62	84	58	121	64	84	59	27	83	94	802
1990	60	101	65	52	33	86	62	60	102	54	114	71	859
1995	142	92	97	33	97	70	51	28	100	21	38	36	804
2000	47	107	100	49	89	55	113	66	82	94	108	87	996
2005	58	77	60	80	66	61	121	90	60	47	106	71	877
2007	122	81	77	0	104	107	162	53	85	36	68	84	979
2008	88	37	117	36	37	53	117	103	54	110	85	44	881
2009	51	58	59	25	67	60	110	39	34	77	123	96	799
2010	47	64	60	32	60	25	84	181	92	79	94	52	869
2011	78	57	12	16	26	99	135	118	70	74	9	146	840

Bron: Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut.

N.B.: Normaal = gemiddelde van de periode 1971-2000.

De neerslagcijfers hebben betrekking op de districten (D..) waarin vermelde hoofdstations zijn gelegen.

Trefwoordenregister

- Aanhoudingspercentages voor slachtdieren, 238
- Aardappelen
  - bedrijven naar areaalgrootte, 65
  - consumptie-aardappelen, telersprijzen, 139
  - fabrieksaardappelen, telersprijzen, 139
  - voorzieningsbalansen, 179
- Afzet land- en tuinbouw, prijsindexcijfers, 149
- Agrarisch inkomen
  - EU-landen, 197
  - Nederland, 152
- Agrarische dienstverlenende bedrijven
  - financiële gegevens, 173
- Agrarische handelsbalans EU-landen, 209
- Agrotoerisme
  - bedrijven met, 37
- Akkerbouwbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 157
- Akkerbouwgewassen
  - aantal bedrijven naar gewas, 62
  - bedrijven naar areaalgrootte en groep van gewassen, 63
  - EU-productie, 203
  - gemiddelde opbrengst per ha, 116
  - gemiddelde opbrengsten per ha naar groep van landbouwgebieden, 117, 118
  - naar areaalgrootte, 63
  - oppervlakte, 61
  - oppervlakte EU-landen, 202
  - productie, 115
- Akkerbouwproducten
  - steunbedragen div. marktordeningsproducten, 137
- Appelen en peren
  - oppervlakte naar regio en ras, 76
- Appelen en peren, oogstraming, 121
- Arbeidsjaareenheden, 39, 153
- Arbeidsjaareenheden in de landbouw per EU-land, 195
- Arbeidsjaareenheden naar werkduur per week, 40
- Arbeidskrachten, 38
  - naar positie t.o.v. het gezin, 38
  - naar positie t.o.v. het gezin en naar hoofdbedrijfstype, 41
  - naar werkduur per week, 40
- Arbeidskrachten in de landbouw per EU-land, 195
- Arbeidsmarkt-gegevens, 14
- Arbeidsvolume, 14
  - naar bedrijfstak, 14
- Arbo-investeringen
  - willekeurige afschrijving, 245
- Bedrijfs grootte
  - bedrijven naar, 28, 30
- Bedrijfsopvolging naar nge-klasse en hoofdbedrijfstype, 42
- Bedrijfsresultaten, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171
  - Bedrijfstoeslag Europese Unie, 217
- Bedrijfstyperingen, 25
- Bedrijven
  - aantal nieuwe en aantal beëindigde bedrijven, 42
  - aantal veebedrijven in de EU, 206
  - met verbrede landbouw, 37
  - naar bedrijfs grootte en provincie, 29
  - naar grondgebruik, 31
  - naar grondgebruik in EU, 199
- Beheerssubsidies natuurbeheer, 221, 222, 223
- Beroepsbevolking, 14
- Beroepsbevolking EU, 195
- Besparingen
  - alle bedrijfstypen, 172
- Bestrijdingsmiddelen, 52, 53
  - biologische bestrijders, 53
- Bevolking, 11
  - EU, 195
  - geboorte en sterfte.per 1000 inwoners, 13
  - inwoners naar stedelijkheid, 12
  - leeftijdsopbouw en geslacht, 12
  - naar provincie, 11
- Biologische landbouw
  - bedrijven en oppervlakten, 53
- Bloembollenbedrijven
  - aantal naar areaalgrootte, 78
  - aantal naar areaalgrootte en gewas, 78
  - bedrijfsresultaten, 162
  - bedrijven met narcissenbroei, 80
  - bedrijven met tulpenbroei, 79
  - oppervlakte, 77
- Bloemkwekerijgewassen onder glas
  - bedrijven naar areaalgrootte, 92
  - bedrijven naar gewas, 90, 91
  - oppervlakte naar gewas, 89
- Bloemkwekerijgewassen open grond
  - bedrijven naar areaalgrootte, 80
- Bodemgebruik, 15
  - per provincie, 16
- Boomkwekerijbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 165
- Boomkwekerijgewassen open grond
  - bedrijven naar areaalgrootte, 82
  - bedrijven naar areaalgrootte en gewas, 81
  - oppervlakte, 81
- Borgstellingen van het Borgstellingsfonds, 43
- Bouwvergunningen, verleend, 45
- Brandstoffen en gas, verbruikersprijzen, 134
- Broedeieren
  - inleg van, 111
- Broeikasgassen
  - emissies door de land- en tuinbouw, 219
- Bss per dier, 235
- Bss per ha, 230, 231, 232, 233, 234
- BTW, 243
- CAO-lonen
  - per uur, indexcijfers, 21
- CAO-lonen per uur, indexcijfers, 21
- Champignonbedrijven
  - bedrijfsresultaten, 163
- Champignons
  - bedrijven en teeltoppervlakten, 93
- Consumptieve bestedingen, mutaties, 20
- Contractteelt oppervlakte groenten open grond, 72
- Cultuurgrond
  - gebruik, 30
  - naar grondgebruik, 32
  - naar hoofdbedrijfstype, 33
- Cultuurgrond EU-landen, 196
- Dienstverlenende bedrijven
  - financiële gegevens, 174
- Dierziekten, aangifteplichtige besmettelijke ziekten, 243
- Duurzame energie
  - bedrijven met productie, 58

Edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, 114
 Eenden, bedrijven naar aantal dieren, 113
 EGE's per EU-land, totaal en gemiddeld per bedrijf, 201
 Eigendom van bedrijven, 34
 Eigendom van grond, 35
 Emissies naar lucht door de land- en tuinbouw, 219
 Emissies naar water door de land- en tuinbouw, 220
 Emissies van broeikasgassen door de land- en tuinbouw, 219
 Energie
   bedrijven met productie van duurzame, 58
   Energiebelasting, 251
 Energie-investeringsaftrek, 247
 Energieprijzen, 134
 Energieverbruik
   gemiddeld per bedrijf, 56
   totaal, 58
 Faillissementen, 21
 Fokvarkensbedrijven
   bedrijfsresultaten, 167
 Fokzeugen
   bedrijven naar aantal dieren, 105
 Fruit
   hoeveelheid verwerkt vers fruit, 122
 Fruit open grond
   bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte, 75
   bedrijven met pit- en steenvruchten naar gewas, 74
   oppervlakte, 74
   oppervlakten klein fruit, 77
 Fruitteeltbedrijven
   bedrijfsresultaten, 164
 Geiten
   aantal dieren en bedrijven, 102
 Gewichten, 240
 Gezinsconsumptie EU
   prijsindexcijfers, 198
 Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers, 18
 Gezinsinkomen uit bedrijf
   alle bedrijfstypen, 172
 Glasgroentenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 159
 Glassnijbloemenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 160
 Gastuinbouw EU-landen
   bedrijven en oppervlakte, 200
 Goederen en diensten in de EU
   prijsindexcijfers, 198
 Granen
   bedrijven, 62
   bedrijven naar areaalgrootte, 65
   oppervlakte, 61
   telersprijzen, 137
   voorzieningsbalansen, 176, 177, 178
 Granen en handelsgewassen
   interventieprijs, 137
 Grasland
   gemaaide oppervlakte, 48
 Graszaad
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
 Groenbemestingsgewassen
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
 Groenten
   hoeveelheid verwerkte verse groenten, 121
   wijze van verwerking, 121
 Groenten en fruit
   gemiddelde telersprijzen, 141
   handelsproductie, 120
   productie EU-landen, 205
 Groenten onder glas
   bedrijven naar areaalgrootte, 88
   bedrijven naar areaalgrootte en gewas, 87
   oppervlakte naar areaalgrootte en gewas, 86
 Groenten open grond
   bedrijven naar areaalgrootte, 73
   bedrijven naar areaalgrootte en gewas, 71
   oppervlakte contractteelt, 72
   oppervlakte naar gewas, 71
 Groentenbedrijven onder glas
   bedrijfsresultaten, 159
 Groentezaden open grond
   oppervlakte naar gewas, 83
 Groenvoedergewassen
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
 Grondgebruik
   bedrijven EU naar, 199
   bedrijven naar, 31
 Grootvee-eenheden per ha
   bedrijven naar aantal, 97
 Handelsgewassen
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
   productie, 115
 Hoofdbedrijfstypes, 25
 Hoveniersbedrijven
   jaarstatistiek exploitatie en personeel, 173
 Huisverkoop
   bedrijven met, 37
 In- en uitvoer
   Nederland, 184
 Inkomen, agrarisch, 152, 153
   EU-landen, 197
 Inseminaties
   kunstmatig, bij varkens, 106
   kunstmatig, naar rasgroep van de stier, 98
 Investeringsaftrek, 246, 247, 248, 249, 250
 Invoer
   akkerbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 187
   div. agrarische producten naar productgroep en land van herkomst, 193
   naar agrarisch product, 186
   naar herkomst, agrarische handel, 184
   tuinbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 189
   vee en dierproducten naar productgroep en land van herkomst, 191
 Jongvee voor vleesproductie
   bedrijven naar aantal dieren, 100
 Kaas
   productie, 127
 Kaas, marktnoteringen, 144
 Kalkoenen, bedrijven naar aantal dieren, 113
 Kavels, gemiddeld aantal per bedrijf en grootte, 36
 Kippen
   aantal bedrijven met hokcapaciteit voor moederdieren van vleesrassen, 111
   bedrijven met moederdieren van vleesrassen naar aantal, 110
   eierenproductie, 129
   inleg van broedeieren, 111
 Kippeneieren
   producentenprijzen, 147, 148
   voorzieningsbalansen, 180
 Kippenstapel, 108

Klein fruit
   oppervlakte naar soort, 77
 Klimaatgegevens, 252
 Knol- en wortelgewassen
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
 Koersen, 238
 Konijnen, aantal dieren en bedrijven, 114
 Koopkracht van de gulden, indexcijfers, 18
 Koopprijzen onverpachte grond, 131
 Kostprijsberekening melk, 154
 Kunstmeststoffen
   binnenlandse afzet, 49
   binnenlandse afzet naar soort, 50
   verbruikersprijzen, 132
   voorzieningsbalans stikstofmeststoffen, 51
 Landbouw aandeel in BNP, EU-landen, 197
 Landbouwgrond
   belasting met zware metalen, 220
 Landbouwonderwijs, 229
 Landbouwproductie en agrarisch inkomen
   EU, 197
 Landbouwproductie en toegevoegde waarde,
   mutaties, 153
 Landbouwwerktuigen
   invoer, 46
   uitvoer, 47
 Leghennen
   aantal bedrijven met hokcapaciteit, 110
   bedrijven naar aantal dieren, 109
   resultaten leghennenhouderij, 156
 Leghennenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 170
 Leveringsvoorwaarden, 251
 Machines
   invoer, in waarde, 46
   uitvoer, in waarde, 47
 Marktprijzen, 145, 146
 Maten en gewichten, 239
 Meeteenheden, internationaal stelsel, 240
 Melk
   gem. netto-opbrengstprijzen per maand
   periode, 143
   kostprijsberekening, 154
   opbrengstprijzen, 143
 Melk- en kalfkoeien
   aantal en bedrijven, 96
   aantal per 100 ha grasland en voedergewassen,
   95
 Melkaanvoer, 126
 Melkproductie, 125
   gemiddeld van stamboekkoeien, 126
 Melkquotum
   beschikbaar, 125
   relatieve verdeling van houders en van
   basisquotum, 125
 Melkveebedrijven
   bedrijfsresultaten, 166
 Mengmeststoffen
   binnenlandse afzet, 50
   verbruikersprijzen, 132
 Mengvoederproductie EU, 226, 227, 228
 Mengvoerders
   verbruikersprijzen, 133
 Mest
   transport en verwerking, 55
 Mest- en mineralenproductie, 49
 Milieu-investeringen
   willekeurige afschrijving, 245
 Milieu-investeringsaftrek, 248
 MINAS
   gebruiksnormen voor het gebruik van
   meststoffen, 225
 Mineralenbalans, 53
 Nationaal inkomen, 17
   per hoofd van de bevolking, 17
   toegevoegde waarde in percentage van het BBP,
   17
 Nge per dier, 235
 Nge per ha, 230, 231, 232, 233, 234
 Nso-klasse
   Nso toelichting 23
   bedrijven naar, 26, 27
 Oliën en gassen, verbruikersprijzen naar
   stookwaarde, 134
 Omrekeningsfactoren tuinbouwproducten, 236
 Omrekeningskoersen, 238
 Omzetbelasting, 243
 Onderwijs landbouw
   aantal leerlingen, 229
 Oogstraming, 115, 116, 117, 118
 Opbrengstprijzen landbouwproducten EU
   indexcijfers, 198
 Opengrondsgroentenbedrijven
   bedrijfsresultaten, 158
 Oppervlakte
   EU-landen, 196
 Oriëntatie- en Garantiefonds EU
   uitgaven voor de landbouw, 216
 Overdrachtsbelasting, vrijstelling, 250
 Overheidsuitgaven en -inkomsten, 20
 Paarden
   bedrijven naar aantal dieren, 101
   marktprijzen, 146
 Paardenstapel
   samenstelling, 101
 Pacht van cultuurgrond, 35
 Paddestoelenteelt
   aantal bedrijven, 92
   bedrijven en teeltoppervlakten met
   champignons, 93
 Persoonlijke ondernemingen, 29
 Peulvruchten
   bedrijven, 62
   oppervlakte, 61
 Peulvruchten en handelsgewassen
   telersprijzen, 138
 Planten open grond
   oppervlakte, 81
 Pluimvee
   producentenprijzen vleespluimvee, 147, 148
 Pluimvee, vleesproductie, 129
 Pootaardappelen
   gekeurde oppervlakte, 66
   geplombeerde hoeveelheid, 119
 Pot- en perkplantenbedrijven onder glas
   bedrijfsresultaten, 161
 Prijsindexcijfers
   afzet land- en tuinbouw, 149
   brandstoffen en elektriciteit, 135
   EU, 198
   verbruik goederen en diensten, 135
 Productie en toegevoegde waarde per
   arbeidsjaareenheid, 153
 Productiewaarde land- en tuinbouw, 152
 Rendement akkerbouwproducten, 237
 Rendement melkverwerking, 237
 Rentabiliteit
   alle bedrijfstypen, 172
 Rundveestapel, 95
 Ruwvoerders
   verbruikersprijzen, 133

Schape
 bedrijven naar aantal dieren, 103
 marktprijzen, 146

Schape- en geitenstapel, 102

Snijbloemen en potplanten
 gemiddelde veilingprijzen, 142

Snijbloemenbedrijven onder glas
 bedrijfsresultaten, 160

Snijmais, bedrijven, 68

So standaard opbrengst
 toelichting 23

Spaargelden, 19

Stallingsgelegenheid
 bedrijven met, 37

Standaardopbrengst, 23

Startende ondernemers
 willekeurige afschrijving bedrijfsmiddelen, 245
 Steunbedragen Europese Unie, 217

Suiker
 prijzen, 140

Suiker en suikerbieten
 richt- interventie- en minimumprijzen, 137

Suikerbieten
 bedrijven, 67
 telersprijzen, 138
 voorzieningsbalansen, 179

Superheffing, 125

Telersprijzen, 137, 138, 139

Toegevoegde waarde in de landbouw, 152

Tuinbouwgewassen
 oppervlakte EU-landen, 204
 oppervlakte naar gewas, 69

Tuinbouwgewassen onder glas
 bedrijven naar areaalgrootte, 85
 EU-bedrijven en opp.vl., 200
 oppervlakte naar groep, 84

Tuinbouwgewassen open grond
 bedrijven naar areaalgrootte, 70
 oppervlakte naar gewas, 69

Tuinbouwzaden
 oppervlakte groente en bloemzaden, 69
 oppervlakte groentezaden naar gewas, 83

Uien
 bedrijven, 62
 oppervlakte, 61

Uitvoer
 akkerbouwproducten naar productgroep en land
 van bestemming, 188
 div. agrarische producten naar productgroep en
 land van bestemming, 194
 naar agrarisch product, 186
 naar bestemming, agrarische handel, 185
 tuinbouwproducten naar productgroep en land
 van bestemming, 190
 vee en dierproducten naar productgroep en land
 van bestemming, 192

Uitvoer EU-landen totaal en agrarisch, 209, 210,
 211, 212, 213, 214, 215

Varkens
 marktprijzen, 146

Varkensbedrijven, gesloten ...
 bedrijfsresultaten, 169

Varkensstapel, 104

Vaste planten open grond
 bedrijven naar areaalgrootte, 82

Vee
 marktprijzen gebruiksvee, 145
 marktprijzen vleesvee, 145

Vee en vlees
 gemeenschappelijke prijzen, 145

Veehouderijproducten
 EU, 207

Veestapel
 EU, 206
 Nederland, 95

Veilingaanvoer, -omzet en -prijs
 potplanten, 124
 snijbloemen, 123
 tuinplanten, 124

Verbrede landbouw
 bedrijven met, 37

Verbruik per hoofd van de bevolking, 19
 dierlijke producten EU, 208
 plantaardige producten EU, 207

Verkaveling bedrijven, 36

Verwerking land- en tuinbouwproducten
 bedrijven met, 37

Vlees
 voorzieningsbalansen, 181

Vleeskalveren
 bedrijven met hokcapaciteit, 99
 bedrijven naar aantal dieren, 98

Vleeskuikenbedrijven
 bedrijfsresultaten, 171

Vleeskuikenhouderij
 aantal bedrijven met hokcapaciteit, 112
 bedrijven naar aantal dieren, 112
 resultaten, 156

Vleespluimvee, productie, 129

Vleesproductie, 127
 aantal slachtingen en bruto eigen productie, 128
 gemiddeld geslacht gewicht, 128

Vleesvarkens
 aantal bedrijven met hokcapaciteit, 107
 bedrijven naar aantal dieren, 106
 naar handelsklasse, 129

Vleesvarkens en fokzeugen
 bedrijven naar aantal dieren, 105

Vleesvarkensbedrijven
 bedrijfsresultaten, 168

Vleesvarkenshouderij
 resultaten, 155

Voorzieningsbalansen, 176, 177, 178, 179, 180,
 181
 WBSO S&O vermindering, 251

Werkloosheid, 14
 Wet vermindering afdracht loonbelasting, 251

Willekeurige afschrijving, 245

Witloftrek, bedrijven naar areaalgrootte, 73

Zelfkazende bedrijven, aantal, 127

Zelfvoorzieningsgraad
 dierlijke producten EU, 208
 plantaardige producten EU, 207

Zeugenhouderij
 resultaten, 155

Zorgtaken
 bedrijven met, 37

Zuivelnoteringen, officiële Ned., 144

Zuivelproducten
 interventieprijzen, 143

Zuivelproductie, 127

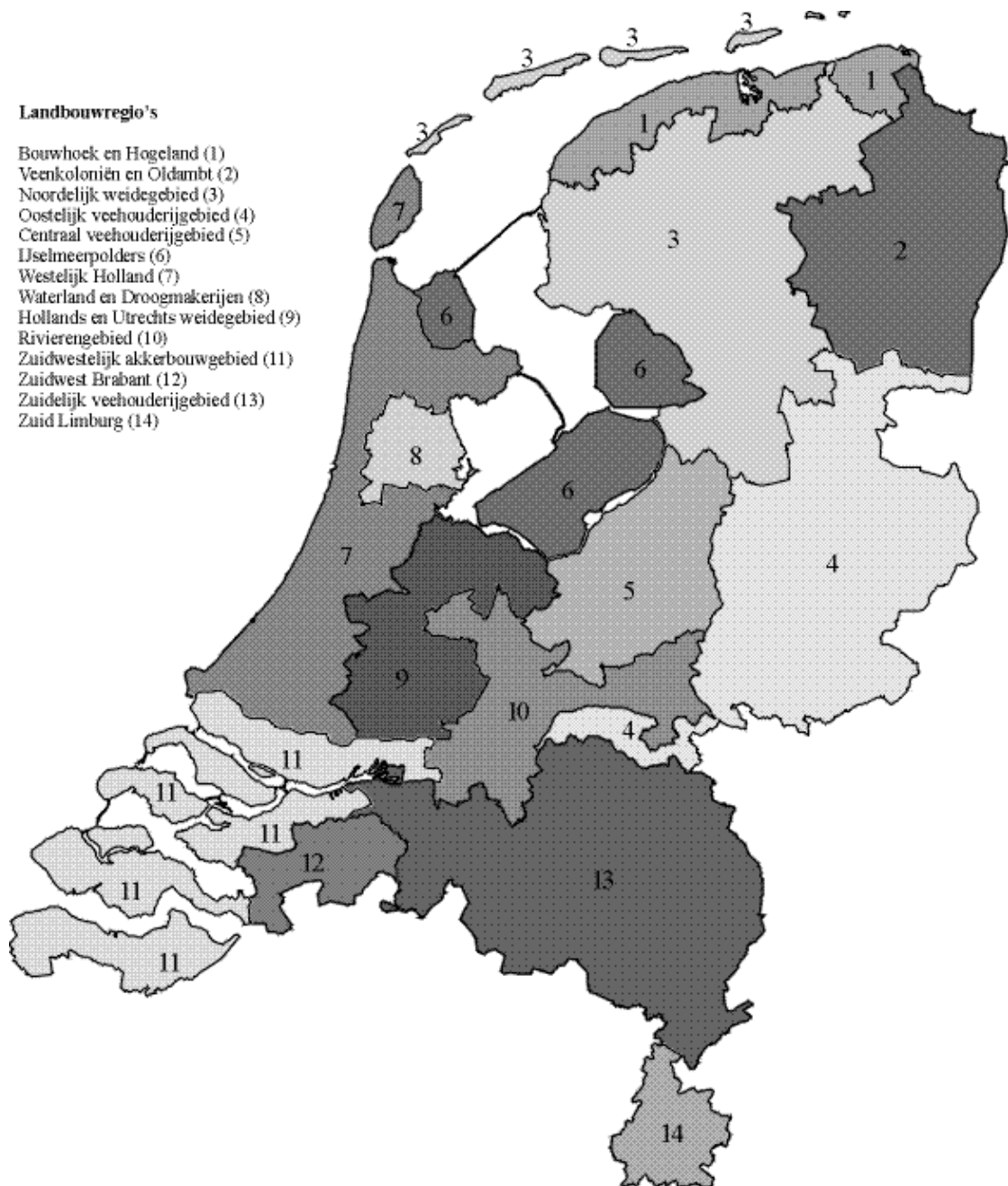
Topic index

- Adjudications in bankruptcy 19
- Agricultural census, explanation 21
- Agricultural structure, Certificate improvement 244
- Aid rates European Union farm support 215
- Alternative method of agriculture 52
- Apples and pears, area by region and variety 73
- Application standard of manure 221
- Arable products 113-117
- Arable crops, holdings and area 57-65
- Arboricultural crops in the open 79, 80
- Area of cultivated land 30, 31
- Auction supply and turnover 121-123
- Auction prices floricultural products 140
- Biological control in cultivation under glass 52
- Cattle 91-96, 204
- Cereals, holdings and area 62
- Climate, data on The Netherlands 247
- Compound feed 47, 222-225
- Consumer-prices fertilizers, feeding stuffs, energy 129-131
- Consumption 18, 205, 206
- Conversion standards 227-235
- Contract culture of vegetables in the open 69
- Contribution subsidies nature conservation 219-220
- Cows-in-milk 91-93
- Diseases, notifiable; number of outbreaks 239
- Ducks, holdings and number 108
- EC Payments of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund EAGGF 214
- EC-foreign trade of EC-countries 207-213
- EC-various data 195-200
- EC-agricultural production 201-204
- EC-self sufficiency and consumption per capita 205, 206
- Economically active population 13
- Education, agricultural 226
- Eggs and table poultry 128
- Emissions of greenhouse gases 220
- Emissions to the air / to water 217, 218
- Ended holdings 40
- Energy-consumption 54, 55, 56
- Energy tax 244
- Exchange rates foreign currency 234
- Exports and imports The Netherlands 184-194
- Extended agriculture, holdings with 35
- Family income 170
- Farm classification and size 23-27
- Farming land prices 129
- Feeding stuffs 46
- Fertilizers, sales and prices 47, 48, 129
- Financial results 155-169
- Floriculture crops under glass 86-89
- Floriculture in the open 77
- Flower bulbs in the open 75, 76
- Foreign trade horticultural products 189, 190
- Foreign trade arable products 187, 188
- Foreign trade agricultural products totally 184
- Foreign trade animals and animal products 191, 192
- Foreign trade other agricultural products 193, 194
- Foreign trade EC-countries 207-213
- Fruit in the open 71-74
- Glass, area under glass 82, 200
- Goats, number and holdings 97
- Goods and services, price index numbers 133
- Government expenditures 19
- Government activities in regard to agr. holdings 41, 42
- Grassland
  - area EC 196
  - area The Netherlands 29, 46
- Green maize, holdings and area 62
- Greenhouse gases emissions 217
- Grower prices of arable products 134-137
- Heavy metals, load of the agr. area 218
- Hens, number and holdings 105, 106
- High-bred furnished animals, holdings and number 111
- Holdings according to land utilization 29, 199
- Holdings and area by part of ownership 32, 33
- Holdings by (main) type of holding (DCT) 23
- Holdings by dsu-class and (main)type of holding 24, 25
- Holdings by size and main type of holding (DCT) 27
- Horses 97
- Horticultural products 118-123
- Horticultural crops under glass 81-90
- Horticultural seeds in the open 81
- Horticultural crops in the open 66-80
- Imports and exports The Netherlands 184
- Income, agricultural
  - EC 197
  - The Netherlands 150
- Innovation vouchers 245
- Insemination, artificial 93, 101
- Interest rates and profits of shares and debentures 245
- Labour force 36, 195
- Labour market data 13
- Labour year units 13, 37, 38, 149, 195
- Land utilization 14, 15
- Law for diminishing the payment of wage tax 245
- Livestock, composition 91, 95-97, 103, 109, 204
- Loss-standard 221
- Machineries 44, 45
- Manure, transport and processing 53
- Manure and minerals 47-49
- Market prices of livestock 144-146
- Measures and weights 235-238
- Meat, production 126-128
- Milk, producers prices 142
- Milk and dairy products 126
- Milkquota and superlery 124
- Milkrecording, holdings with ... 92
- Mineral balance sheet 49
- Mushrooms 87
- National income 16
- Nett value added
  - agri- en horticulture 150
  - national 16
- Ownership, number and area of holdings 32, 33
- Pesticides for agricultural purposes 50, 51
- Pigs 99-102
- Plants, perennial 79, 80
- Population 11, 12, 195

Potatoes, holdings and (inspected) area 62, 63, 117
Poultry 103-109
Price index numbers agri- and horticultural sales 148
Price index numbers, means of production 133
Prices, consumer price index 18
Prices of livestock and meat 144-146
Prices of eggs and tabel poultry 146
Prices of arable products 135-138
Prices of horticultural products 139, 140
Prices of energy 132
Prices of fertilizers and feeding stuffs 129, 130
Prices of milk and dairy products 142-145
Production value and productivity 150, 151
Production costs and results per product 152, 153
Productivity 151
Purchase prices farming land 129
Purchasing power of the guilder 17
Rabbits, number and holdings 112
Sales in agriculture, price indices 148
Savings 19
Sgm, Dutch standard gross margin 227-231
Sheep 98, 99
Slaughter animals, number of ... 127
Succession 40
Sugar beets, holdings and area 64
Supplies of livestock 93, 96, 97
Supply balance sheets
    livestock husbandry products 179-181
    arable products 174-178
    nigrogenous fertilizer 49
Turkeys, number and holdings 110
Typification of holdings (DCT) 23
Utilization of cultivated land 28-35
VAT Value added tax 239
Vegetables under glass 84, 85
Vegetables in the open 67-69
Wages, per hour, indices 19
Workers and labour year units 36-38
Yields of arable crops 113-117

Landbouwgebieden, 14-groepsindeling

Agricultural districts, 14 groups-classification

LEI- en CBS-publicaties m.b.t. de land- en tuinbouw

LEI-publicaties

Door het LEI worden talrijke publicaties op het gebied van land- en tuinbouw verzorgd. Deze publicaties zijn veelal ook te raadplegen en te downloaden via de LEI-website (<http://www.lei.wur.nl>).

Enkele periodiek verschijnende werken zijn:

- + Landbouw-Economisch Bericht (LEB)
- + Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomensontwikkeling
- + Het Nederlandse Agrocomplex

Daarnaast biedt de website actuele informatie en handreikingen aan, Zie onder andere:

- + LEI Actueel (wekelijks overzicht van nieuwe informatie op de LEI-website)
- + Berekeningen en toepassing van de Nederlandse grootte-eenheden (nge)
- + Bedrijven-Informatienet (<http://www.lei.wur.nl/NL/statistieken/Binternet>)

Voor bestellingen van rapporten en nadere informatie over prijzen en abonnementen luidt het adres:
LEI

Postbus 29703
2502 LS Den Haag
tel. 070 335 8123 / 335 8125.

Voor meer informatie: www.lei.wur.nl

CBS-publicaties

Het CBS brengt een groot aantal publicaties op het gebied van land- en tuinbouw uit. De meeste van deze publicaties zijn in digitale vorm te vinden in de elektronische databank van het CBS, genaamd Statline (<http://statline.cbs.nl>). Hieronder een aantal voorbeelden:

- + Landbouwtellingen
- + Productie van mest en mineralen
- + Transport en gebruik van mest en mineralen
- + Bodemgebruik in Nederland
- + Prijsindexcijfers Landbouw

In samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO) worden jaarlijks het Milieucompendium (<http://www.milieucompendium.nl>) en het Natuurcompendium (<http://www.natuurcompendium.nl>) samengesteld. Beide publicaties verschijnen zo nu en dan ook in gedrukte vorm.

Voor meer informatie: www.cbs.nl

The top half of the page features a decorative background with large, stylized numbers (2, 7, 6, 3, 9, 7, 5, 2) and arrows in various colors (red, blue, green, yellow) scattered across a light blue gradient.

LEI Wageningen UR ontwikkelt voor overheden en bedrijfsleven economische kennis op het gebied van voedsel, landbouw en groene ruimte. Met onafhankelijk onderzoek biedt het zijn afnemers houvast voor maatschappelijk en strategisch verantwoorde beleidskeuzes.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert betrouwbare en samenhangende statistische informatie, die inspeelt op de behoefte van de samenleving. De statistieken zijn beeldvormend, ze zijn ter onderbouwing van plannen en zijn veelal richtinggevend in strategieontwikkeling.